

فکری پوهنده

(دویم چاپ)

له نویو زیاتونو سره

- فکری جگه
- پردي معيارونه
- چيمو کراسي کفر ده، که اسلام؟
- امريکايی اسلام
- معاصر فکری ارتداد
- د کابل مسيحي پوهنتون

ليکوال: مولوي عبدالهادي "مجاهد"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فکری پوشنې

(دويم چاپ)

له نويو زياتونو سره

- فکری جنگروه
- پردي معيارونه
- چېمو ګراسې کفر ده که اسلام؟
- امریکایي اسلام
- معاصر فکری ارتکاد
- د کابل مسيحي پوهنتون

لیکوال: مولوي عبدالهادي "مجاهد"

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم : فکري پوهنه
لیکوال : مولوي عبدالهادي (مجاهد)
کمپوزر : (حمل)
د چاپ کال : ۱۳۸۹ ه ش (۲۰۱۰) م
طبع : دويمه
د چاپ شمير : (۲۰۰۰) توكه

د چاپ او هر ډول نشر حقوق ئې له مؤلف سره خوندي دي

اهداء

دا کتاب هغو تنکيو ميرنيو زلميو ته اهداء کوم چې په
لړه تجربه، او کمو وسائلو، خو په قوي ايمان او د الله
تعالی پر ذات په محض توکل ئې د صلیب د لښکرو
رسیدلي پاخه جنرالان د پوهې جګړې په ډګر کې په
ګوندو کړل، خود فکري جګړې ډګر ئې لایه مخکې
هماغسي نافتحه شوي پاتې دی.

عبدالهادي (مجاحد)

فهرست

۴	فهرست
۱۱	د دوهم چاپ سریزه
۱۶	دلومری چاپ سریزه
۱۶	خو مهمنې خبرې
فکري جگړه	
۲۰	فکري جگړه
۲۱	د فکري جگړې تعریف:
۲۲	د فکري جگړې وسائل:
۲۳	د فکري جگړې تاریخ:
۲۳	د فکري جگړې اهداف
۳۱	اول هدف- په مسلمانانو کې د غرب په مقابل کې د مقاومت روحيه
۳۱	له منځه وړل:
دوهم هدف- مسلمانان د اسلام په دین، تمدن، او انساني ارزښتونو	شکمن کول:
۳۲	دریم هدف- غربی ټولنو ته د ریښتنی او مکمل اسلام د رسیدو
۳۳	مخنیوی:
۳۶	خلورم هدف: د اسلامي نړۍ لپاره جعلی او د پردیو په لاس جوړ
شوي قیادتونه رامنځته کول:
۳۹	د فکري جگړې خطر
۴۰	د فکري او عسکري جگړې ترمنځ توپیرونه
۱ - عسکري جگړه بنکاره، خو فکري جگړه پتېه روانه وي:
۲ - په عسکري جگړه کې مقابل لوړي هم عسکري وي، خو په	فکري جگړه کې مقابل لوړي بې دفاع ولسي خلک وي:
۴۱
۳ - عسکري جگړه زمکه اشغالولي، خو فکري جگړه عقل، فکر،	او فرهنګ اشغالولي:
۴۲
۴ - عسکري جگړه جنګي وسائل او ودانۍ له منځه وړي، خو	فکري جگړه ايمان، عقیده، عزم او اراده له منځه وړي
۴۳

۵ - د عسکري جگړي د وراني بیا ودانول لپوخت غواړي، خود	
۴۵ فکري جگړي د وراني بیا ودانول پېړي غواړي:	
۴۶ فکري جگړه د علامه اقبال (رح) له نظره	
۵۱ د فکري جگړي مخنيوی	
۵۳ اول تدبیر - د حکومت د چارو واګي تر لاسه کول:	
۵۵ دوهم تدبیر - د تعليمي نصابونو اصلاح:	
۵۵ ۱ - د دنیاوي تعليمي نصاب اصلاح:	
۵۶ ۲ - د ديني زده کړو د نصاب اصلاح:	
۵۸ دريم تدبیر - مساجد د فکري جگړي د مقاومت په سنگرونو بدلوں:	
۵۹ الف: د دعوت د احساس نشتوالي:	
۶۰ ب- د امامت لپاره دنا اهلیت ستونزه:	

پردي معیارونه

۶۴ پردي معیارونه	
۶۴ د مسمانانو د بيرته پاتې اصلي عوامل	
۶۵ ۱ - د حاکمیت ډګر:	
۶۶ الف - شاهي حکومتونه:	
۶۷ ب: کودتائي حکومتونه:	
۶۸ ج: پوځي حکومتونه:	
۶۹ د: جمهوري او انتخابي حکومتونه:	
۷۱ ۲ - د تعليم ډګر:	
۷۴ د تقنین او نظام ډګر:	
۷۷ پوځي او امنيتي ډګر:	
۸۱ اعلامي ډګر:	
۸۲ الف: چاپي اعلام:	
۸۲ ب: صوتي اعلام:	
۸۲ ج: تصویري د (لیدلو) اعلام:	
۸۵ د ټولنیز ژوند او فرهنگ ډګر:	

د ټيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

۸۸	د ټيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟
۸۹	د ټيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟
۹۲	لومړۍ برخه-د ټيموکراسۍ معرفي
۹۲	د ټيموکراسۍ تعريف:
۹۲	د ټيموکراسۍ فکري بنسټ
۹۵	د ټيموکراسۍ اصول
۹۵	اول-د سیادت (اعلی حاکمیت) اصل
۹۵	د سیادت تعريف:
۹۷	په ټيموکراسۍ کې د تنفيذې قوي (حکومت) خصوصیات
۹۸	دویم-د حقوقو او آزادیو اصل
۹۸	د ټيموکراسۍ حقوق او آزادی په لاهدي ډول دي:
۹۸	۱- د عقیدي آزادی:
۹۹	۲- د نظر او رأيې آزادی:
۹۹	۳- شخصي آزادی:
۹۹	۴- د بیان او تبلیغ آزادی:
۱۰۰	۵- د مسکن حق:
۱۰۰	۶- د ملکیت حق:
۱۰۰	۷- د کار حق او آزادی:
۱۰۰	۸- د زده کړي او علم حق:
۱۰۰	۹- په هرڅه کې دنارینه ؤ او بنځینه ؤ د مساوات حق:
۱۰۱	سياسي پلورا ليزم
۱۰۱	دينې پلورا ليزم
۱۰۲	دوهمه برخه-د ټيموکراسۍ مناقشه
۱۰۲	ټيموکراسۍ ولې کفر دی؟
۱۰۴	د ټيموکراسۍ تکفیر د لال
۱۰۴	۱- د سیادت یا (اعلی حاکمیت) موضوع:
۱۰۹	۲- دولس د ارادې د تقدس موضوع
۱۱۰	۳- د اکثریت درایې د معیاریت موضوع
۱۱۲	۴- د قانون مصدر عقل دی که شرع؟

۱۱۳	- آیا یو اخي عقل په اشیاو او افعالو د (بنه والي)
۱۱۶	انتخابات
۱۱۶	په اسلام کې د نظام خصوصیات:
۱۱۶	اول خصوصیت -
۱۱۸	دوهم خصوصیت -
۱۱۹	دریم خصوصیت:
۱۲۰	آیا د دیموکراتیک انتخابی نظام له لارې اسلام نافذیدلی شي؟ ...
۱۲۱	د انتخابی نظام له لارې
۱۲۱	د اسلام د نافذیدلو لس دلال
۱۲۷	د ډیموکراسۍ د حقوقو او آزادیو مناقشه
۱۲۷	دادین او عقیدې د آزادی مناقشه:
۱۳۲	د رأیې د اظهار د آزادی مناقشه:
۱۳۶	د شخصي آزادی مناقشه:
۱۳۷	د مسکن د انتخاب د آزادی مناقشه:
۱۳۸	د ملکیت د حق مناقشه:
۱۳۹	د کار د حق مناقشه:
۱۳۹	د زده کړې د حق مناقشه:
۱۴۰	پارلمان د ډیموکراسۍ ممثله طاغوتی اداره
۱۴۰	پارلمان خه شي دي؟
۱۴۱	پارلمان ولې طاغوتی اداره ده؟
۱۴۷	په ډیموکراسۍ کې د مشارکت په هکله شبهې او څوابونه
۱۴۷	لومړۍ شبهې - یوسف عليه اسلام د مصر له بادشاه سره کار کړې دي
۱۵۴	دوهمه شبهې - د نجاشي (رض) په عمل استدال
۱۵۴	نجاشي (رض) خوک و؟:
۱۵۷	دریمه شبهې - ډیموکراسۍ ته د شورۍ نوم ورکول
۱۵۸	د پارلماني رايې اخیستني او
۱۵۸	د اسلام د شورۍ ترمنځ توپیرونه
۱۵۸	اول توپیس:

۱۵۹	دوهم توپیر:
۱۵۹	دریم توپیر:
۱۵۹	خلورم توپیر:
۱۶۰	پنځم توپیر:
۱۶۰	شپرم توپیر:
۱۶۱	خلورمه شبھه- د دعوت د مصلحت لپاره په ډيموکراسۍ کې مشارکت
۱۶۱	
۱۶۱	ددې شبھې خلور خوابونه
۱۶۸	پای

امریکایي اسلام

۱۷۲	امریکایي اسلام
۱۷۴	د امریکایي اسلام تعریف
۱۷۶	د امریکایي اسلام د خپرولو پلان
۱۷۸	په افغانستان کې د امریکایي توصیود طبیق مثالونه او مصاداقونه
۱۸۲	د اسلام د غربی تعبیر لپاره په افغانستان کې د امریکا اقدامات
۱۸۷	امریکا ته د غرب پلوو علماؤ خدمات
۱۹۱	د اسلام پر ضد له رواجی ملايانو خخه کار اخيستل
۱۹۵	د بنستګرو مخالفت او مخنيوی
۱۹۸	د ډيموکراتو عناصر و مرسته
۲۰۱	د بنستګرو په خلاف هجومي کړنلاره
۲۰۴	له تعليم خخه د اسلام په خلاف کار اخيستل
۲۰۶	دامريکایانو له راتګ سره په تعليمي نصاب کې تبدیلی
۲۳۱	د افغانستان لپاره د هندوستان تعليمي او ټکنولوژي فعالیتونه
۲۳۲	مهمنه او توسيبي
۲۳۳	لومړۍ توصیه- د مجاهدينو سیاسي او فکري روزنه
۲۳۳	دوهمه توصیه- د فکري جګړې په اړه پوهاوی
۲۳۴	دریمه توصیه- د مدارسو په نصاب کې د لادې مضامينو داخلول

۲۳۴	(الف) سیرة النبي:
۲۳۵	(ب) په اسلام کې د سیاسی نظام تصور:
۲۳۵	(ج) د کفر د معاصرو انواعو او اشکالو پیژندل:
۲۳۷	خلورمه توصیه- د غرب د جنایاتو بریندوول
۲۳۸	پنځمه توصیه- د جهاد تر خنګ دعوت ته هم پاملنه
۲۴۱	معاصر فکري ارتداد
۲۴۲	معاصر فکري ارتداد
۲۴۳	د علامه ندوی (رح) پیژند ګلوی
۲۴۵	د معاصر ارتداد په هکله د علامه ندوی د مشهوري مقالې بشپړ
۲۴۵	پښتو متن
۲۴۵	(بیا ارتداد دی، خوا بويکر نشه)
۲۶۹	د کابل مسيحي پوهنتون
۲۷۰	د کابل مسيحي پوهنتون
۲۷۰	تاریخي پس منظر
۲۷۲	مسيحيت د تعلیم ترپردی لاهدي
۲۷۳	د امریکایي پوهنتونونو لپاره د اسلامي نړۍ د مهمو مراکزو انتخاب
۲۷۳	لبنان - بیروت:
۲۷۴	قاهره:
۲۷۴	استانبول:
۲۷۵	افغانستان کابل:
۲۷۵	ولي په اسلامي نړۍ کې امریکایي پوهنتونونه؟
۲۷۶	په اسلامي هیوادونو کې د امریکایي پوهنتونونو اهداف
۲۷۷	اول هدف- د مسلمانو هیوادونو سیاسي قدرت تسخیرول:
۲۷۷	دوهم هدف- د نوى نسل مسيحي کول:
۲۷۸	دریم هدف- د اسلام د حقانيت په آړه څوان نسل شکمن کول: ..
۲۷۹	خلورم هدف: د مقاومت د فکري سرچینو وچول:

پنځم هدف: په محلې سطحه د غربی کمپنیو لپاره په امریکایي طریقه د پرسونل روزل:	۲۸۰
شپږم هدف: په اسلامي هیوادونو کې د ژوند غربی ډول Western style of Life رواجول، او په مسلمانانو کې د امریکایي مصنوعاتو د استهلاک او استعمال روحيه تقویه کول:	۲۸۰
امریکایي پوهنتون مسيحي پوهنتون دی محتاطانه شروع:	۲۸۱
ولی ئې نوم امریکایي پوهنتون AMERICAN UNIVERSITY دی؟ د بیروت امریکایي پوهنتون	۲۸۳
د قاهرې امریکایي پوهنتون	۲۸۷
د ترکيې داستانیو امریکایي پوهنتون	۲۸۹
په افغانستان کې د مسيحي فعالیت پس منظر	۲۹۱
د تنصیر درې دروازې فقر، جهل، مرض	۲۹۲
دانګلیسي ژې مراکز او د مسيحيت فعالیتونه	۲۹۳
د کابل امریکایي پوهنتون	۳۰۰
د امریکایي پوهنتون فاکولتي او تخصصات	۳۰۴
۱. د سیاسي علومو فاکولته:	۳۰۵
۲. د اقتصاد فاکولته:	۳۰۵
۳. د ژورنالیزم فاکولته:	۳۰۵
۴. د اداري علومو (منجمنت) فاکولته:	۳۰۶
۵. د بنکلو هنرونو (هنرهای زیبا) فاکولته:	۳۰۶
۶. د ادبیاتو او تعلیم او تربیې فاکولتي:	۳۰۶
د امریکایي پوهنتون غیرنصابي فعالیتونه	۳۰۷
اقتصادي استشاري پروژې:	۳۰۸
امریکایي پوهنتون او د C.I.A لپاره جاسوسی:	۳۰۹
خاتمه	۳۱۰

د دوهم چاپ سریزه

الحمد لله رب العالمين، و الصلاة و السلام على إمام الهداء المسلمين، و على آله وأصحابه الذين أناروا الدنيا بنور الدين، و على من تبعهم بإحسان و نشر الهدى إلى يوم الدين أجمعين.

ما دا ګومان نه کاوو چې د (فکري پوهنه) کتاب ته دې د افغانی ټولنې د علماء، طلابو، محصلینو، لوستو خلکو، او منورینو په منځ کې دومره مقبولیت او تأثیر حاصل شي لکه چې په لومړي چاپ کې ور ته حاصل شو. دا هرڅه د الله تعالى په خاص فضل، او بیا له اسلامي فکر سره زمونږ د ملت د ګلک تراو او له هغه خخه د دفاع د احساس له برکته رامنځته شول.

د (فکري پوهنه) کتاب چې خنګه په لومړي ئحل له چاپه راووت په ډيره لنډه موده کې په بازارکې خلاص شو، خکه چې د صلیبی یرغل په خلاف په روانه هر اړخیزه مبارزه کې زمونږ د ملت علماء، دعویتگر، د فکر او نظر خاوندان، او مجاهدين د مسلح جهاد ترڅنګ د فکر او فرهنګ په ډګرکې د غرب د فکري یرغل د مقاومت وسایلو او فکري ادبیاتو ته شدید ضرورت لري، او دغه ډول کتابونوته خوانان او له دین، ملت، او وطن خخه مدافعت با احساسه خلک ډير تبوي دي. او دهري ورځې په تيريدو یې دغه تنده نوره هم خکه زیاتیرې چې نور د اسلامي نړۍ د لوستو خلکو په ذهنونو او فکرونو کې د غربې فلسفې ادبیاتو، او د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، مساوات، روشنفکري، سولي، ترقۍ، او نورو په سلګونو پوچو شعارونو، او یې حقیقته مفاهيمو خپل خای له لاسه ورکړي دي. د ملت خوانانو او با احساسه خلکو ته نور د غرب په فلسفه کې پرته له دوکې، دروغو، تعصب، ظلم، خیانت، اختلاس، زیښناک، او تنګ نظری، نورخه په نظر نه ورځې.

د امت مخلص بچیان غواړي چې یوئل بیا په ریښتینې دول د اسلام شريعه، او د اسلامي فکر مفاهيمو او فکري ادبیاتو ته راوګرځي، او دغه احساس په افغانی څوانانوکې تر بل هرچا زیات لیدل کېږي، خو ستونزه داده چې افغانی څوانانو ته افغانی علماء او مفکرینو په معاصره اسلامي موضوعاتو یا ډیرې لبې لیکنې کړي دي، او یا هم څوانانو ته په پراخه پیمانه ندي رسیدلې، چې دغه ستونزه شاید ډیر اسباب ولري.

خو اوس ددې وخت رارسیدلې چې د نوي نسل مجاهدينو او څوانانو ته له غرب سره د مقابلي په ډګرکې نښې ډیرې لیکنې وشي، او په پراخه پیمانه ور رسول شي. په دې هکله زه یوئل بیا په ټینګه ددين له علماء او د تعليمي ادارو او مؤسساتو له چلوونکو خخه غوبښته کوم چې په خپلو درسونو او تعليمي نصابونو کې د اسلامي فکر معاصره مفاهيمو ته ئاي ورکړي، او پدې ډول د غرب د سیکولر او الحادي مفاهيمو د سیلاپ مخه ونیسي. او په همدي مقصد دادی موښې یوئل بیا د (فکري پوهنې) کتاب له نويو زیاراتونو سره چاپوو.

(فکري پوهنې) په دویم چاپ کې لاندې بدلونونه راغلي دي:

۱. د کتاب ژبې ته بیا له سره کتنه شوې ډه، د توان ترحده یې مطبعي او ژبني غلطې اصلاح شوې دي. هڅه شوې چې د کتاب ژبه ډیره علمي نه، بلکه ډیره عام فهمه وساتله شي، تر خو هغه خلک هم ورباندې نښه پوه شي چې له شرعی علمي اصطلاحاتو سره ډيرآشنا ندي.

۲. د (امریکائي اسلام) په مضمون کې د افغانستان په تعليمي نصاب کې د منفي لاسوهنې او له هغه خخه د جهادي او اسلامي مفاهيمو د ويستلو د شاهد په توګه د مجاهدينو د وخت او د امریکایانو تر یرغل د وروسته وخت د لوړۍ ټولکې د کتابونو محتوى په مقارنوی ډول راول شوې ډه. چې لاسوهنې یې تشخيص شوي، او تقریبا پر هر مضمون یې یوه مختصره تبصره شوې ډه. تر خو عامو

خلکو ته هم معلومه شي چې غربيان او داخلی ملګري يې خنگه کوبنښ کوي چې زمونږد ملت د نوي نسل له ڏاهنو خخه اسلامي مفاهيم وباسي، او پرڅای يې د غربی ژوند او فلسفې ارزښتونه ورته معرفي کړي.

۳. په کتاب کې د (معاصر فکري ارتداد) په نامه یومکمل مضمون ور زيات شوي دي. فکري ارتداد هغه ارتداد د چې خاوندان يې په فکري لحاظ د کفرد معاصرو ډولونو لکه ډيموکراسۍ، ليبراليزم، کمونيزم، ګلوبالريزشن، نشنلیزم، هيومنزم او نورو کفرني نظریاتو منونکي وي، د اسلامي نظام او د شريعت د تطبيق په کلکه مخالفت کوي، او د اسلامي حکومت د جوري دو د مخنيوي په هدف يې له کفارو سره لاسونه یوکړي. خولدي هرڅه سره بیا هم په اسلامي ټولنه کې اوسيېږي، او ځانونه مسلمانان هم بولي.

دا چې دغه موضوع یوه ډيره مهمه، خطرناکه، او حساسه موضوع ده، او په څيلوکې يې ډير قلموال د افراط او یا تغريفه بشکار شوي دي، چې ځيني يې د هر چا د تکفیر مرحلې ته رسيدلي، او ځيني نور يې بیا صريح کفر ته هم کفر نه وايې، او د مرجهه ۽ لاره يې نیولې ده. دغه موضوع باید په معاصراً اسلامي فکر کې د دا سې علمائو په قلم امت ته وړاندې شي چې د اسلام په حقيري روح او هم د معاصر کفر په اشکالو او ډولونو بنه خبر وي، او د کره شرعی دلاللو په رنما کې يې په اړه موقف ونيسي.

له نیکه مرغه پدې اړه د اوښي زمانې د ستر داعي، او خبیر عالم علامه (ابوالحسن علي ندوی رحمه الله) مشهوره علمي او فکري مقاله (ردة لأبا بكر لها) د هغه په مشهور کتاب (إلى الإسلام من جديد) کې په عربی ژبه مخې ته راغله. ددې لپاره چې علامه ندوی رحمه الله د مسلمان شرق او د کافر غرب ترمنځ د فکري کشمکش په اړه پراخه مطالعه لري، او پدې ارتباط يې ډير کتابونه هم ليکلې دي، او له بل

لوري نوموري د اهل سنت والجماعت ټولو فکري مکاتبو ته يو منلي معتمدل شخصيت، او له الله تعالى خخه ويريدونکي عالم دي، نو غوره مو وبلله چي د موضوع په اړه د خپله خه ليکلو پرځای د هغه مقالې ته په خپل کتاب کې خای ورکرو، چې پدې کار سره به مو له يوې خوا ددي مهمې موضوع په اړه خپل ملت ته د سالم او جدي موقف د خپلولو توصيه کړي وي، او له بلې خوا به مو موضوع خپل مؤمن ولس ته د داسې يو ستر عالم او دعوتګر په قلم وړاندې کړي وي چې خلک يې په اعتدال او دیانت پوره باور لري. د یادولو وړ ده چې علامه ندوی رحمه الله هم دغه موضوع زیاتره له فکري اړخه خپرلې ده، نه د شرعی حکم د بیان او فتوی له اړخه، حکمه چې د شرعی حکم بیان يې تحقیقی بحث ته ضرورت لري، او مونږ ته هم دلتنه د موضوع فکري اړخ اهمیت لري.

يوه بله خبره هم د یادولو وړ ده، او هغه دا چې کله چې (فکري پوهنې) لوموري چاپ خپور شو، د هيوا د ډیرو سیمو(دری ژبو) علماء، طلابو، د پوهنتونونو محصلینو، او عامو خلکو يې(دری) ژبې ته د ترجمې مکرره غوبښنه وکړه، چې مونږ هم د هغوي دې غوبښني په پام سره د (فکري پوهنې) کتاب (دری) ژبې د (دانستيھا از فکر اسلامي) په نوم ترجمه کړ، چې پر چاپولو يې کار روان دي، او إن شاء الله تعالى چې په نړدي راتلونکي کې به د مينه والو لاسونو ته ور ورسېږي.

په پاڼي کې یوڅل بیا له علماء، د فکر او نظر له خاوندانو، او د اسلامي حریم له فکري مدافعنو خخه هیله لرم چې د کفر او ګمراھي د معاصر و اشکالو په هکله دي نوي نسل ته بنې ډیرې، کره، او روښانه ليکنې وکړي، ترڅو د غرب د فکري سیلاپ مخه ونيسي، او راتلونکي نسلونه د هغوي په دامونو کې له بشکيل کیدلو خخه وړغوري. او همدارنګه په آخر کې بیا هم ددې خبرې یادونه کوم چې که پدې کتاب کې ما حق بیان کړي وي نو دا به د الله تعالى له لوري پر ما د هغه فضل او احسان وي، او که چیرې زه په کوم حکم او دریئ کې

خطا شوي يم دا به زما دكم علمي نتيجه وي، نه دا چې زه به پر غلطى تىينگار كوم. هيله ده چې د اسلامي فکر استاذان ما خپلوكمزوريو او تيروتنو ته متوجه كړي، او پدې کار سره هم خپل مسئليت رفع كړي، او هم پر ما خپله مهرباني او زړه سوي ولوروسي. والسلام

د کفرد ماتې، او د اسلام د سرلورې په هيله.

عبدالهادي ((مجاهد))

بسم الله الرحمن الرحيم

دلومري چاپ سريزه

خو مهمي خبرې

الحمد لله رب العلمين والصلة والسلام على اشرف الانبياء و
المرسلين وعلى آله واصحابه ومن اتبع سنته الى يوم الدين اجمعين،
قال الله تعالى: لَتُبْلُوُكُمْ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ
الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَقَوَّا فَإِنَّ ذَلِكَ
مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ آل عمران: ١٨٦

دغه كتاب په حقیقت کې د پنځو مهمو مقالو مجموعه ده چې له
(فکري جګړه) (پردي ميعارونه)، (امریکاپي اسلام)، (ديموکراسۍ کفر
دي که اسلام؟) او (د کابل مسيحي پوهنتون) خخه عبارت دي. د
كتاب مقالې که خه هم د موضوع په لحاظ سره جلا جلا دي، خو د
هدف په لحاظ تولې د یوه هدف وضاحت کوي، او هغه دا چې کفار او
په ځانګړي ډول غربيان خنګه د عسکري جګړي تر خنګ د دين، فکر،
عقیدې، اخلاقو، او فرهنگ کې د مسلمانانو پر خلاف په
یوه لویه هر اړخیزه فکري جګړه اخته دي، او پدې جګړه کې تر عسکري
جګړي مخکې هم دي.

۱. د دغه ډول یو كتاب لیکلولته مې حکه ضرورت احساس کړ چې
زمونږ ملت د جګړي، قربانيو، او د بنمن ته دماتې ورکولو په مجال

کې د (استاذی) نړیوال شہرت لري، خو له دبمن سره د فکري جګکړي په هکله ئې لاتر او سه د مجاهدينو او مدافعينو په ذهن کې یو واضح تصور او روښانه منهج نشته، او نه ترا او سه چا د دبمن له فکر او نظر خخه په پوره ډول خبرکري دي. او دا حکه چې د اسلام په خلاف د فکري جګکړي، او د دبمن د خطرونا کو پلانونو او طrho په هکله نه زمونږ په دیني، او نه هم په دنيوي، تعليمي نصابونو کې خه تدرسيږي، ددغه ډول فکري زده کړي د نشتولي بني اي بيلابيل عوامل وي، خو نتيجه ئې دا راوتلي چې که خه هم چې زمونږ ملت د تل لپاره يرغلنگر نه دی منلي، خود يرغلنگرو د افکارو د خوري دو محنيوي ئې هم ندي کړي، چې دغوا پرديو افکارو بيا هر څل یو نوي نوي مصیبت زېړولي دي.

دادي لپاره چې دا څل بيا له دغه ډول مصیبت سره مخ نشو، او له فتحې وروسته بيا دوير په تغیر کښينو، او دچارو واګي مو بيا د داسي چا لاس ته ورنشي چې دبمن ئې دهماغي ورځې لپاره له او سه تياروي، او په ملت کې (ذهن سازی) ورته کوي، په پورتنيو مهمو اساسی موضوعاتو مولیکنه وکړه، او دا دی خپل ملت ته ئې د مسئولیت درفع کولو او قضاوټ لپاره وړاندې کوو، هيله ده چې د ملت زړه سواندي او دردمن بچيان ئې په غور ولولي او په رهنا کې ئې د واردو شوو افکارو، اشخاصو، فکري ډلو، او تنظيمونو په هکله مناسب دریئ خپل کړي.
۲. ددغه کتاب مخاطب د افغانستان ټول مؤمن ملت دي، خو په خاص ډول ئې له معلمینو، مدرسینو، امامانو، خطيبانو، د پوهنتون له محصلانو، د مكتب او مدرسي له طالبانو، د سنګر له مجاهدينو، او د فکر او نظر له خاوندانو د لوستلو هيله لرم.

حکه چې همدغه خلک د ټولنې د دین، ايمان، عقيدي، اخلاقو، تمدن، ملي او تاريخي ارزښتونو ساتونکي او مدافعين دی. که چيرې دغه خلک له خپل دين، ملت، او هيوا د سره وفادار پاتې شي ټول ملت به په آزادۍ، سرلوپۍ، او عزت کې ژوند تيروي، او که-الله دي نه کړي - دغه خلک د پرديو افکارو، نظریاتو،

عقائدو، او پردي فرهنگ بسکار شول، د دوئ له امله به ټول ملت له اجتماعي ذلت او بدختي، سره مخامخ کيربي.
۳. دجهاد له قيادات او د ديني مدارسو او مکاتبو له استاذانو خخه مې هيله ده چې مجاهدين، طلاب، او د نوي نسل څوانانو ته ددغه کتاب، او يا دې ته د ورته کتابونو د لوستلو جدي توصيه وکري، تر خود دبمن پر خلاف چې خطرناک پلانونه لري آگاهانه جهاد او مبارزه وکري، او هم په پوره بصيرت د خپل ملت وګري د اسلام د دبمنانو په دسيسو او طrho خبر کري.

۴. دغه کتاب زما د ډيرو ګلونو د تدریس، دعوت، مطالعې، دافکارو او نظریاتوند مقارني، او دجهاد او مبارزي له ډګر خخه دحاصلو شوو تجربو او معلوماتو خلاصه ده چې دسلګونو کتابونو، مجلو، او د زرګونو صفحو له لوستلو وروسته په لاس راغلي ده. ددغو مقالو، په ليکلو کښې مې د ډيرقدرمونو علماء او د اسلامي فکر د قيادتونو له تاليفاتو، تجاربو، او توصيو خخه استفاده کړي ده، خو هغه پدې ډول چې دهفوئ له کتابونو مې اغيزه او انګيزه اخيستي، او بيا مې دهندغه تاثر او عمومي انګيزې په رنا کې خپل افکار او معلومات چې حق راته بسکاره شوي دي ليکلې دي. او کله کله مې د هغوى افکارو او مفاهيم پرته لدې چې هغوى ته يې منسوب کړم رانقل کړي دي. ددې کار علت دا ټپې زموږ د تولنې علماء او د فکر او نظر خاوندان په فکري لحاظ ډير سره ويشلي دي. ځينې ئې له یو فکر او مفکر خخه متاثره دي، او ځينې نورئې بيا له بل فکر او مفکر خخه، خو په عين وخت کې بيا په خپل منځ کې دومره اختلافونه او حساسيتونه هم لري چې یواځې په یوه کتاب د مخالف مفکر يا مؤلف دنوم شتون ددې سبب ګرځې چې اصلًا هغه کتاب ونه لولي. که خه هم چې علمي ذوق او انصاف دا تقاضا کوي چې د مسلمانو مفکرینو او علماء کتابونه دي په پراخه سينه ولوستل شي، بنه

شي دې ورخخه و اخستلى شي، او له ناسم افکار دې ئې د شريعت په رنا کې رد شي.

د پورتنى ملاحظې په نظرکې نیولو سره ما چېر مراجع نه دې ذكر كېي، بلکه افکار مې د لوستونکو مخې ته اينې. كه د منلو ور وي ودې ئې منې، او كه د ردولو وي رد دې ئې كېي. په اشخاصو دې حکم او قضاوت نه کوي، بلکه په افکارو او نظریاتو دې قضاوت وکېي. او بله خبره دا وه چې زما د استفادې مراجع اکشەر په نورو ڏبو کې ول، چې زمونې په محیط کې په عام ڏول نه پیداکېري. او كه پیدا شي د هر چا د پوهيدو ور نه دې.

۵. او په پاي کې دا يادونه کووم چې که زه په دې کتاب کې پر حق يم، او حق مې لوستونکو ته وړاندې کېي وي، نو دا به یواځي د الله فضل او لارښونه وي، او که زه په کوم څای، یا په کوم حکم کې خطا شوي يم دا به زما تقصیر او ناپوهې وي چې د ریښتینې اسلامي فکر له استاذانو، او د دین له علماو خخه خپلې غلطې ته د متوجه کولو هيله لرم. نور تاسي او دا هم دکتاب متن، والسلام.

عبدالهادي (مجاهد)

فکری جگہ

فکري جګره

د ملتونو د دائمي تسخیرولو او د هغوي دهیوادونو پرته له جګري د نیولو لپاره فکري جګره تر عسکري جګري ډيره کاريګره او مؤثره ۵۵، ځکه چې عسکري جګره مقاومت، حساسیتونه، او بالمثل غږگونونه راپاروی چې د جګري د اوږديلو او د جنګي مصاريفو او تلفاتو د زیاتیدلو سبب ګرځي، چې دا هر خه بیا وروسته د یرغلګرو په ماتې تمامیږي، که خه هم چې ډيره موده وروسته وي. تاریخ ثابتنه کړي چې پوئي فتحه او تسلط هیڅکله دائمي نشي پاتې کیدي تر هغه چې فکري فتحي د پوئي فتحي ئاي نه وي نیولی.

خو فکري تسخیر د عسکري تسخیر پر خلاف د تل او یا ډيرې اوږدي مودې لپاره پاتې کېږي. د فکري تسخیر تداوم په دې پوري اړه لري چې فاتح فکر خومره په حقه دي، او خومره د مفتوحې سیمې لپاره له خانه سره د خير، عدل، معقوليت او انسانيت، پیغام لري.

اوس چې صليبي غرب د امريكا په مشری پر افغانستان يرغل کړي، او غواړي افغانستان خپله یوه مستعمره، او افغانان د آزادي او ډيموکراسۍ په غولونکو نومونو خپل غلامان وګرځوي، نو همدي د فکري جګري اهميت ته په پام سره ئې د خپلې عسکري جګري ترڅنګ په پراخه پیمانه یوه لویه فکري جګره د افغانانو د ذهنونو د فتح کولو لپاره هم روانه کړي ۵۵.

amerika په افغانستان کې د عسکري جګري د پرمخ بیولو لپاره یواځې خلور پنځه مؤسسي په کار اچولي چې د امريكا له پوخ، ناتو، ايساف، افغاني اميتي قواو، او جاسوسۍ ادارو خخه عبارت دي، خو د فکري جګرې لپاره بیا امريكا او ملګرو ئې تقریباً خلور زره ناپوئي مؤسسي په کار اچولي چې د افغانانو د ژوند په دیني، سياسي، اجتماعي،

كلتوري، روانی (روحی)، تعليمي، اقتصادي، او نورو بیلا بیلو اړخونو په مسلسل ډول کار کوي، ځکه چې امریکايان پدې پوهېږي چې یوه ورڅ به له افغانستان خخه په پوهې لحاظ وتلو ته اړ کېږي، نو له همدا اوسه باید په افغانستان کې خپله فکري جگره پداسې فعال او مؤثر ډول پرمخ بوټي چې فکري فتح ئې بیا د عسکري ماتې خای ونیسي، لکه چې همدغه تجربه انګریزانو او فرانسویانو تر دوئ مخکې هم په خپلو اسلامي مستعمراتو کې عملی کړي وه، چې دهغو هیوادو پر آزادیدلو د سکونو کلونو تر تیریدلو وروسته په یوه کې ئې هم تر اوسه اسلامي نظام ندي راغلی.

د فکري جگړې تعریف:

فکري جگړه هغه جگړه ده چې کفار ئې د مسلماناونو د تسخیرولو او دهفوئ د شریعت، عقیدې، فکر، عرفونو او عنعناتو، سلوک، اخلاقو، او دژوند د اسلامي بنې د له منځه وړلو لپاره د ناپوهی وسائلو له لاري ددي لپاره پرمخ بیا یې چې مسلماناون له خپل خانګړي شخص او پیژنګلوي خخه محروم، او په هر خه کې ئې د غرب په تقلييد اخته کړي،. تر خودکفارو په خلاف د جګړې تصور هم په ذهن کې ونه لري.

په فکري جګړه کې د مسلماناونو فزيکي وجود هدف نه ګرځولي کېږي، بلکه دهفوئ دین، فکر، تولنيز عنعنات، شخصي او اجتماعي اخلاق او روانی (روحی) کيفيت دهدف په حیث تر ضربې لاهدې نیول کېږي. ځکه چې دا هغه عوامل دي چې د تولني افراد له خپل فزيکي او معنوی وجود خخه د دفاع، او د یړغلګر په مقابله کې د مقاومت لپاره د جګړې په صف کې دروي. خو هر کله چې دغه عوامل په تدریج سره په سیستماتیک ډول له منځه یورل شي، د دېمن په مقابله کې مقاومت په خپله له منځه ئې، چې په نتيجه کې دېمن له هر ډول مالي او خاني تلفاتو خوندي پاتې کېږي او هدف هم پرته له جګړې لاسته ورځي.

د فکری جگرې وسائل :

لکه خنگه چې په پوئي جگړه کې پوئي وسائل لکه پوئيان، توب، ټانګ، طياره، بم، بارود، ګولى، ټوبک، پوئي تکنالوژي، او پوئي استحکام، د ماھرو او روزل شويو پوئي افسرانو لخوا کاريبي، همدا ډول په فکری جگړه کې فکري وسائل لکه: معلم، کتاب، مكتب، پوهنتون، علمي تحقیقات، کتابخانې، اخبارونه، مجلې، ژورناليزم، ادبیات، اجتماعي علوم (سوشل ساینس) صحې خدمات لکه شفاخانې، کلينكونه، تفریحي وسائل لکه پارکونه، ګلبونه، لمبوخایونه، دسمندر ساحلونه، رسنۍ لکه راډيوګانې، تلویزونونه، سینماګانې، تیاترونه، انټرنیټ، سٹیلایت، دفلم جورونې کمپنۍ، سیاست او سیاسي شخصیتونه او سیاسي احزاب، جنس (Sex) او په هرڅه کې دښځی استعمال، او دي ته ورته نور وسائل د ماھرو او روزل شوو خلکو لخوا په سیستماتیک ډول کاريبي. دا ټول هغه وسائل دي چې فکر متاثره کوي، د ملتونو فکري مسیر وربدلوي، او دکفارو لخوا په پوره مهارت د مسلمانانو پر خلاف استعمالیږي.

د اسلام او مسلمانانو په خلاف د فکری جگرې میدان دومره پراخ دی چې د انساني ژوند ټول اړخونه ئې نیولي دي، او د غرب په زرگونو مؤسسي ورکنې په کار اخته دي.

د فکری جگرې تاریخ:

د حق او د باطل تر منځ فکری جگړه تر عسکري جگرې هم او بد تاریخ لري. له هماغې اولي ورځې چې د آدم عليه السلام او ابليس دېښمنې شروع شوي ابليس چې د باطل ممثل دي د آدم عليه السلام په خلاف ئې له فکري جگرې کار اخيستي، او د آدم عليه السلام د مغلوبولو لپاره ئې له فکري وسائلو کار اخستي. ابليس چې کله پدې پوه شو چې آدم ئې دېښمن دي، او په هغه باندې په زرو غلبه نشي حاصلولي، نو ئې له فکري وسائلو لکه: د نصحيت تظاهر، له آدم عليه السلام

سره دخواخوبی د عوی، او بیا دخپلی دعوی د ریبنتنی بسکاره کولو لپاره له قسمونو خخه کار اخستل پیل کرل، او په دروازجنو قسمونو ئې آدم عليه السلام ته وسوسه ورواقوله، تر دې چې هغه او د هغه بنهخه ئې وبنویبول، اوله جنت خخه ئې راوویستل، الله تعالی دادم او ابلیس تر منځ د فکری جگړی جريان داسې بیانوی.

﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ مِّمَّ صَوَرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ أَسْجُدُوا لِإِلَّادَمَ فَسَاجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴾ ۱۱

﴿ قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَا تَسْجُدُ إِذْ أَمْرَتَكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴾ ۱۲

﴿ فَأَهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَأَخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الْصَّاغِرِينَ ﴾ ۱۳

﴿ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبَعَّثُونَ ﴾ ۱۴

﴿ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴾ ۱۵

﴿ قَالَ فِيمَا أَغْوَيَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴾ ۱۶

﴿ ثُمَّ لَا تَتَبَاهُو مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِيلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴾ ۱۷

﴿ مَذَءُومًا مَذْهُورًا لَمَنْ يَتَّبَعَ مِنْهُمْ لَأَمَلَانَ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ وَيَقَادُمُ أَسْكُنْ أَنَّتَ وَرَوْجَكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا نَقْرِبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونُوا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴾ ۱۹

﴿ فَوَسَوسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُتَبَدِّي لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَنَّكُمَا رَبِّكُمَا عَنْ هَذِهِ الْشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكِينَ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْحَنَدِلِينَ ﴾ ۲۰

﴿ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لِكُمَا لَمَنْ أَنْتُصِحِّينَ ﴾ ۲۱

الأعراف: ۱۱ - ۲۱

ترجمه: (خه شی منع کرپی ته چې سجده دې ونه کره کله چې امر وکړ ما تا ته!؟ ابليس وویل زه له آدم خڅه غوره يم. زه دې له اوره پیداکړي يم او هغه دې له ختې پیداکړي. الله ورته وویل نو کوز شه له دغه آسمان يا جنت خڅه، ندی لاق تا ته چې لوبي وکړي پدې خای کې، نو ووځه بیشکه چې ته ئې له ذليلانو. وویل ابليس: مهلت راکړه ماته تر هغې ورځې چې مخلوق بيرته راژوندی کولی شي. الله ورته وویل: بیشکه ته له مهلت ورکړ شوو ځنې ئې (تراول پوکي پوري) وویل: ابليس نو قسم دې په ګمراه کولو ستا مالره (په سبب د آدم) چې هرو مرو به کښینم دوئ ته ستا په سمه لار کې، او خامخا به راخم دوئ ته له مخي د دوئ او له شاد دوئ او له بنیو طرفو د دوئ او کینو طرفو د دوئ، او نه به موږي ته اکثر د دوئ شکر ایستونکي. الله ورته وویل: ووځه لدې خایه غمجن رتلى شوي. هر خوک چې ستا لاره غوره کړي لدوئ خڅه خامخا به ډک کرم جهنم له تاسې ټولو خڅه، او وویل الله ﷺ ای آدمه: او سه ته اوښه ستا په جنت کې، او خورئ تاسې دواړه له هر خایه او هر شي خڅه چې خوبنې مو وي. او مه نو بدې کېږي تاسې دواړه دغې ونې ته، (اوکه ورنې بدې شي) نو شئ به تاسې دواړه له ظالمانو خڅه (په خپلو خانونو) نو وسوسه واچوله دې دواړو ته شیطان د دې لپاره چې بنسکاره کړي دوئ دواړو ته هغه چې پت کړي شوي وو د دوئ له عورتونو. او ابليس ورته وویل: نه یاست منع کړي تاسې رب ستاسي لدې ونې مګر ددې لپاره چې نشي تاسې دواړه پربنټې، او یا چې نشي تاسې دواړه له تل پاتې کیدونکو په جنت کې. او سخت قسم ئې وکړ دوئ ته چې بیشکه زه تاسې دواړو ته له نصیحت کوونکو خڅه يم).

په پورتنیو آیاتونو کې وینو چې شیطان له آدم عليه السلام سره په خپله دېمنۍ کې له هري لاري او وسیلې خڅه دکار اخیستلو سخت قسم یادوی. او مؤمنانو ته په سمه لاره کې دکمین نیولو خبره کوي، او بیا وروسته د آدم عليه السلام د تیر ایستلو لپاره له قسمونو، او د نصیحت کولو له تظاهر خڅه کار اخلي، او خپله دېمنۍ له آدم عليه

السلام سره د پستې ژې په کارولو پرمخ بیائې، چې دا تول فکري وسائل دي.

همدغه ډول د تاریخ په اوږدو کې د باطل پلویانو تل د انبیاو په خلاف په خپلو مبارزو کې د جنګي وسائلو تر خنګ له فکري وسائلو خخه کار اخیستي، کله ئې په انبیاو پسې پوچ او بیحایه تبلیغات کړي، کله ئې هغوي ته لیونې، کم عقل، کوهګر ویلې، او کله ئې په بیلا بیلو غولوونکو خبرو او وسائلو خلک د انبیاو په خلاف دجنګ په صف کې درولي دي. او کله ئې هم د مؤمنانو پر خپل دین او پیغمبر د شکمن کولو هڅي کړي دي.

همدارنګه کله چې قريشو ولیدل چې قرآن په خلکو تاثير کوي، د حق دعوت ئې زړونو او ذهنونو ته رسیبې، او دقناعت په نتيجه کې په رسول ﷺ ايمان راوري، هغوي ګومان کاوه چې که چیرې د حق دعوت همدغه ډول خلکو ته کوم مزاحمت پرته ور رسیبې کیدی شي تول قريش مسلمانان شي، نو ځکه ئې فيصله وکړه چې باید د قرآن په مقابل کې له لغو خبرو او چتیاتو کار واخلي. او یا هم د قرآن د مجلس په مقابل کې د اشعارو، کيسو، او د پخوانيو بادشاھانو د خرافی نکلونو مجالس جوړ کړي، او خلکو ته ووایې چې راشئ، زمونې کيسې، شعرونه، او افساني د محمد ﷺ ترقانه خوندوري د ي. لکه چې همدغه کار به د قريشو یو مشر (مالك بن النضر) تر سره کاوه. اللہ

تعالیٰ فرمایې ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا سَمَعُوا لِهَذَا الْقُرْءَانِ وَأَلْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ فصلت: ۲۶

ترجمه: او ووایې هغه خلک چې کافران شوي دي غوره مه بدئ دغه قرآن ته (چې محمد صلی الله عليه وسلم ئې لولي) او شورماشور واچوئ (په وخت د لوستلو د قرآن کې چې نور خلک ئې وانه وري. دغه تول ناپوئي وسائل او طریقې وي چې د قرآن د پیغام د خپریدلو د مخنيوی

لپاره ئې په کار اچول. نن هم دحق د دعوت او آواز په مقابل کې په ملياردونو د باطل غرونه د ڇول ڇول تبلیغاتو شورماشور جوروسي، تر خود نږي خلک دحق آواز وانه وري. خو فرق ئې له پرون سره دا دی چې پرون د باطل آوازونه یوازي دخولي په زور پورته کيدل، او نن د راډيو، تلویزیون، ستیلايت، انترنټ، مطبوعاتو، او مبتدلو ادبیاتو په زور پورته کېږي. او خلک د حق د دعوت له اوريدلو ايساروي.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم په زمانه کې هم د مدینې د یهودو علماء کوبنښ وکړ چې مسلمانان په اسلام باندي شکمن کړي. او هغه داسې ۽ چې د اسلام تر راتګ دمخه به د مدینې عربو یهودو ته د داسې خلکو په سترګه کتل چې د آسماني دين علم ورسره دی، له وحې او انبیاو سره ئې تراو دي، او د پخوانیو پیغمبرانو د علم او معرفت وارثان دي. نو له همدي امله به ئې هغوي ته د قدر او احترام په سترګه کتل.

يهودو وغوبنتل چې د مدینې د عربو له دغه باور خخه سوء استفاده وکړي، او هغوي د اسلام په اړه په شک کې واچوي، نو فيصله ئې وکړه چې د مسلمانانو پر خپل دين د شکمن کولو پخاطر به دسھار له مخې ايمان راورو او دهماغې ورځې په مازديگر کې به بيرته یهوديت ته راوګرخو، پدې کار سره به عرب داګومان وکړي چې مونږ خو اهل كتاب یو، د دين، وحې، نبوت، او الهي احکامو د پیژندلو تجربه لرو، دا چې مونږ له اسلامه بيرته راوګرڅيدو، نو بنائي اسلام به هغه حق دين نه وي چې په مخکنيو كتابونو کې ئې وعده شوي وه، نو پدی کار به د مدینې عرب په مونږ باور وکړي، او زمونږ پر پله به پل کېږدي، او له اسلامه به مرتد شي، دلته هم یهودو د اسلام په خلاف یوه فکري وسیله چې (دين او ايمان) دی استعمال کړه، الله تعالى د دوئ د دغې دسيسي په هکله فرمائې:

﴿ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكَتَبِ إِمْنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ

ءَامَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَأَكْفَرُوا أَخْرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرَجِعُونَ ﴾ ٧٢ ﴾
آل عمران: ٧٢

ترجمه: (وویل: یوی ډلي د اهل کتابو ايمان راوري پر هغه کتاب چې نازل شوي پر هفو خلکو چې ايمان ئې راوري، د سهار له مخي، او بیا کافر شئ په آخر د همدغې درخې کې، کیدای شي چې هفوئ (مسلمانان) له اسلامه وګرځي)

دغه دسيسه نن هم د اسلام په خلاف په بیلا بیلو شکلونو کي په کار اچول کيربي، نن هم په اسلامي نړۍ کې د دېمن د فکري غلامانو یو لوی لښکر د استاذانو، فيلسوفانو، دكتورانو، خيرونکو، ليکوالو، شاعرانو، هنرمندانو، او ژورنالستانو په شکل کې وجود لري چې له بیلا بیلو لارو، او په بیلا بیلو ډلونو، او د بیلا بیلو فکري وسائلو په کارولو مسلمانان د اسلام په اړه شکمن کول غواړي، او خلکو ته اسلام، د ارجاع، ترويزم، وحشت، او د تاویخوالي ددين په نامه معرفي کوي، او په اسلامي عقайдو او احکامو ئې بې باوري ته هڅوي.

دغه خلک دورخې له مخي دخلکو په وړاندې لکه د یهودو د دسيسي چان مسلمان معرفي کوي، خو وروسته بیا په پته د اسلام په خلاف په کار اخته وي.

د فکري جګړي یوه بله هڅه د رسول الله صلی الله عليه وسلم په زمانه کې هغه وه چې نږدي وو یهود دهغې له لاري د مدينې د انصارو تر منځ یوه لویه خونړۍ جګړه رامنځته کړي. او هغه داسې چې یوه ورځ د یهودو یو لوی سپین بېرى مشر (شاس بن قيس) د اوس او د خزرج د قبيلو مسلمانان ولیدل چې په خپلو کې ئې په مينه او محبت مجلس کاوه. پداسي حال کې چې تر اسلامه دمځه همدغه دوه قبيلې په خپلو کې په لسکونو کاله جنګيدلې وي، او بنه ډيرئې یو له بل خڅه مره کړي ول. خو د اسلام په منلو ئې پخوانې هرڅه سره هير کړل، او یوه

نوی دورورولی او محبت دوره ئې پیل کوھ. په (شاس بن قیس) دغه حالت بنه ونه لگیده، او عزم ئې و کر چې مسلمانان بیرته په خپلو کې سره وجنگوی. ددې کار لپاره ئې يوه خطرناکه فکري وسیله انتخاب کوھ. او هغه دا چې یو زلمی یهودی هلک ئې په چل د اصحابو په منح کې کېبیناوه، او هغه ته ئې ویلي و چې د مسلمانانو په مجلس کې د (بعاث) د جگړي چې د اوس او د خزرج تر منځ دیره پخوا تیره شوي وه، هغه اشعار و وايه چې دوئ په جګرو کې یو د بل په خلاف ویلي ول. پدې سره به دهغوى په ذهنونو کې هماغه پخوانی د جنگ خاطري را تازه شي، او یو خل بیا به یو د بل په خلاف جگړي ته و هيڅيري. شاس همدا طرحه عملی کوھ، او نتائج ئې هم هماغه دول را ووتل لکه چې ده اتكل کړي ول، خود الله ﷺ رحمت دا وشو چې تورو ته تر لاس کولو د مخه رسول الله صلی الله عليه وسلم ته خبر ورورسید، هغه صلی الله عليه وسلم له خپلو مهاجرو اصحابو رضی الله عنهم سره راغي. او په وعظ او نصحيت ئې د دوئ تر منځ د نښتونکې جګړي په اور او به توی کړي، او د یهودو دسيسه ئې شنډه کړه.

همدغه ډول په بیلا بیلو وختونو کې کفارو هڅي کړي چې مسلمانان د عکسري جګړي پر ځای په فکري جګړي مغلوب کري. دغه فکري جګړي کله د یهودي عبدالله بن سبا په شکل کې، او کله هم د نورو فکري ډلو لکه زنادقه و، روافضو، او نورو په شکل کې روانې وي، تر دې چې صليبي غرب له مسلمانانو سره په خپلو عسکري جګرو کې له مسلسلو ماتو وروسته ديوې خطرناکې وسيلي په حيث د عسکري جګرو پر ځای د اسلامي امت په خلاف وکارولي.

د غرب لخوا په منظم ډول د مسلمانانو په خلاف د فکري جګړي د په کار اچولو پلان د فرانسي بادشاه نهم (لويس) هغه وخت طرحه کړ چې نوموري په (۱۲۵۰م) کال کې په مصر کې د منصورې په جګړه د فراننسوي لښکر تر تباہ کيدو وروسته د مسلمانانو په لاس اسیر شو، او بیا وروسته د ډيرې لوبيې فديې په بدلت کې خوشې شو.

نهم (لويس) دخپل بند په وخت کي پدي غور وکړ چې ولې مسلمانان د مادي او پوخي وسائلو له کموالي سره سره بیا هم په کفارو هر وخت غالبيږي؟ هغه د اورده تفكير په پاي کي دې نتيجه ته ورسيده چې د مسلمانانو د قوت سرچينه په مادياتو کي نه، بلکه د دوئ په دين، عقيده، اخلاقو، او معنوياتو کي ده. او تر خوئي چې دغه سرچينه تازه او رنه وي، مسلمانان به تل د دېمن په مقابل کي زورو وي.

دفرانسي پادشاه چې کله له خوشې کيدو وروسته بيرته فرانسي ته ورسيده، هلته ئې د فرانسوی ولس پوخي، سياسي، او مذهبی مشران او مخور را ټول کړل، او له اسلامي امت سره ئې دجګړي د نوعيت په اړه دخپلي وينا په ترڅ کي داسې ورته وویل: (که غواړي چې مسلمانانو ته ماتې ورکړي نو یوازې د وسلې جګړه مه ورسه کوئ، ځکه چې تاسي د وسلې په جګړه کي دهغوي په وړاندې ماتې خورلې ده، تاسي د هغوي د عقيدي په خلاف وجنګيږي، ځکه چې دهغوي د قوت سرچينه د هغوي په عقيده کي ده).

تر دي وروسته د غرب سياسي، فکري او پوخي زعامت فيصله وکړه چې نور باید د مسلمانانو په خلاف د پوخي جګړو تر خنګ فکري جګړه هم روانه کړي. او د دغې جګړي لپاره ئې دغرب په کليسائګانو، پوهنتونونو، سياسي او دپلوماتيکو مراکزو کي د اسلام، اسلامي فکر، او اسلامي تمدن د زده کړي او خیرنې مراکز جور کړل. دغه مراکز وروسته د ختيئ پوهانو او ختيئ پوهنه (Orientalism) او مسيحي تبليغ (missionary) په شکلونو کي رابنکاره شول.

دغه مراکزو په منظم ډول د اسلامي نړۍ فکري او تمدنې وضعیت ته توجه وکړه، او د مسلمانانو په نوو نسلو نو کي ئې فکري تاثير ګذاري پیل کړه. دغه فکري تاثير ګذاري د عصری مکتبونو، پوهنتونونو، تعلیمي مشاورینو، په غرب کي د مسلمانانو د بچیانو د روزلو، معاصر مطبوعاتي بهير، او غرب پلواو سياسي جرياناتو او ګوندونو په شکل کي را خرګنده شوه، او نتيجه ئې د داسې یو نسل په شکل کي

راووته چې یواحې نومونه ئې د مسلمانانو دي، نور ئې د ژوند تول سیاسي، فکري، اخلاقې، تولنیز، پوئي، اقتصادي، ذوقى او ادبى اړخونه د غربې تصوراتو او ارزښتونو پر بنسټ ولار دی، او توله توجه ئې دی ته ده چې خنګه اسلامي نړۍ، او اسلامي امت دغرب له غوبنتنو سره سم عیار کړي، که خه هم چې پدې لاره کې د لکونو مسلمانانو د وینو بهولو ته ضرورت هم پیښ شي.

د فکري جگړې اهداف

غرب د لاتدي اهدافو لپاره په اسلامي نړۍ کې د عسکري جگړې تر خنګ فکري جگړې پیل کړي ده، او په هغې باندې هر کال په ملياردونو ډالره مصرفوی، او په ملیونونو کارپوهان او متخصصین ئې په دغه فکري جگړې کې د بیلا بیلو فکري، فرهنگي، سیاسي، او تعليمي مؤسساتو له لاري په کار اچولي دي.

اول هدف - په مسلمانانو کې دغرب په مقابل کې د مقاومت روحيه له منځه ورل:

غريبان پدې پوهېږي چې تر خو دمسلمانانو په ذهنوونو کې د حریت احساس وي، او دجهاد، هجرت، شهادت، او قرباني فرهنگ ئې د فکر منځانګه تشکيلوي، تر هغه پوري به په روحي او معنوی لحاظ خان د هر يرغلګر مقابلې ته تيار بولي. او پدې لاره کې به هر ډول مالي او ځاني قربانيو ته حاضري. خو که یو حل ئې دغه مفاهيم له فکر خخه د فکري جگړې دوسائلو له لاري وویستل شي، بيا که هر خومره په مادي وسائلو او پوئي امکاناتو سمبال هم شي، د دېمن مقابلي ته نه تيارېږي، لکه چې اوس همدغه روحيه د ټولو غرب څيلو اسلامي تولنو په ځوانانو او پوئونو کې ليدل کېږي.

د اسلام په تاریخ کې گورو چې مسلمانان هر وخت د لپو افرادو، او کمزورو پوخې وسائلو په درلود لو د زورورو دبمنانو مقابلې ته په میرانه تيار شوي دي، او د الله په فضل ئې جګړې هم ګتلي دي، خکه چې په هغه وخت کې په مسلمانانو کې په اجتماعي ډول د مقاومت روحيه ژوندي او معنویات ئې سرشاره او خپاند ول، خو اوس د اسلامي هیوادونو په میلیونونو پوځونه د لورو پوخې مهارتونو او پرمختللو جنګي وسائلو سره سره بیا هم د دبمن په مقابل کې د دريدلو توان نه لري، بلکه اصلاً نه غواړي د دبمن په مقابل کې یړغلکر دبمن په صف کې ودرېږي. دا خکه چې فکري جګړې له هغوي خڅه د مقاومت روحيه سلب کړې ده. هغوي پداسي ډول روزل شوي چې باید د اسلام د دبمنانو داهدافو لپاره کاروکړي.

د وهم هدف- مسلمانان د اسلام په دین، تمدن، او انساني ارزښتونو شکمن کول :

صلیبی غرب غواړي چې مسلمانان دی په دین، عقیده، اخلاقو، فکري ارزښتونو، ټولنیزو عادتونو، او مناسباتو کې ددوئ په خير وي، او په هر خه کې دې دغريبانو تقليد وکړي. پدې کار به له یوې خوا د غريبانو په خلاف د مسلمانانو په زړونو کې کرکه او کينه ورکه شي، او د هغوي د استعماری پلانونو مخالفت به نه کوي. او له بل لوري به توله اسلامي نړۍ دغربې مصنوعاتو لپاره په لوی استهلاکي او مصرفی مارکيت بدله شي، خکه چې د مسلمانانو د ژوند ضرورتونه به هم په هغه صورت کې د دوئ په خير وي دا چې مسلمانان به ئې خپله نشي جوړولی، او یا به ئې په بنه کيفيت او ارزانه بيه بازار ته نشي عرضه کولي، نو تول مارکيت به دغرب د صنعت پر مخ خلاص وي.

خو په اسلامي نړۍ او اسلامي امت کې اسلامي شريعت، اسلامي عقیدي، او اسلامي تمدن د غرب د دغنو اهدافو د تحقق مخه نیولي ده، ځکه چې مسلمانان د خپل د ژوند هر خه باید د خپل شريعت مطابق، او د خپلې عقیدي په رنما کې د اسلامي ژوند دود، او اسلامي تمدن له غوبنتنو سره سم عيار کړي چې دا کار بیا له مسلمانانو خخه یو بیل ملت او جلا امت جوروی، چې هر خه ئې باید له صليبيي غرب خخه مختلف وي. ځکه چې اسلام خپل پيروان له کفارو سره له مشابهت خخه منع کوي، او د خپل دين په اصولو او ادابو یې تینګ پاتې کيدلو ته تشويقوي.

ددې لپاره چې غرب د مسلمانانو او کفارو تر منځ دغه جلا والي له منځه وړي وي کوبښن کوي د فکري جگړي له لاري د اسلامي امت بچيان په خپل دين، عقیده، اخلاقو، تمدن، او لوړو انساني ارزښتونو شکمن کړي او په ډول منفي تبلیغاتو د اسلام حقانيت او د شريعت افاديت تر پوبتنې لاتې راولي. پدي لار کې ئې د فکري جگړي ټول وسائل لکه مكتب، پوهنتون، نصاب، فرهنګ، ميديا، اقتصادي شرکتونه، خپرونکي، شاعران او ادبیان او بالآخره هر خه په کار اچولي، تر خو مسلمانان پر خپل دين بدګومانه کړي، او د سیکولریزم، لیبرالیزم، ماډرنیزم، ډيموکراسۍ، او کلوبلايزشن له لاري ئې په هر خه کې د غرب د خبرې منلو ته ورواروی.

دریم هدف- غربی تولنو ته د ریښتنی او مکمل اسلام د

رسيدو مخنيوی:

د غرب حکومتونه او مسيحيي کليسا ګانې په دې بنه پوهېږي چې اسلام د خپل فطريت او معقوليت له امله په هره سيمه او ملت کې د منل کيدلو ورتيا لري. خو پدي شرط چې په ریښتنی او مکمل ډول ورورسيېري. دنې د ډیرو هيوا دونو لکه د هندوستان، بنگال، بrama، تایلند، ماليزيا، اندونيزيا، فلپاين، بروناي، او د منځنۍ افريقا د ډیرو هيوا دونو خلکو اسلام د دعوت له لاري منلى دي. هلتنه هیڅ فاتح

لبنکر ندی ورغلی چې د پوئی فتحی په نیتجه کې ئې هلته اسلام خپور کړی وي، بلکه خلکو په خپله د اسلام معقولیت، حقانیت، او افادیت لیدلی، او بیا ئې منلی دی په صلیبی غرب کې اوس همدا ویره خپرہ ده چې که اسلام په رینستنی او مکمل ډول غربی ټولنو ته چې د مسیحیت له نامعقولیت او استبداد خخه ستپې شوې دی ور ورسیپري، لیرې ندھ چې د غرب معقول او با سواهه خلک به ئې چې د حق موندنې په تلاش کې دی ومنی، په یومخیز ډول به مسیحیت او مادیت پریبردي، او اسلام ته به مخ ورواروی، چې بیا به د دغې خپې مخه نیول ورته ناممکنه وي، هکه چې همدا اوس په غرب کې ډير خلک د اسلام په اړه په مطالعه او خیپنو بوخت دي، او په زرگونوئې په هر کال کې مسلمانیبوي.

ددې لپاره چې غربیانو اروبا او امریکا ته د رینستنی او مکمل اسلام د رسیدو مخه نیولې وي لاندې درې کارونه ئې تر سره کړي دي:

الف: د غرب حکومتونه او کلیساګانې کوبنښ کوي چې غربی ټولنو ته اسلام په مسخ شوي او تحریف شوي شکل کې ور معرفی کړي. اسلام ورته د تیرې زمانې داسې یو دین معرفی کړي چې له توري، قتل، جنګ، لاس او پښو پریکونې، او پرخلکو له مذهبی تسلط پرته بل خه نه پیژني. نه نظام پیژني، او نه پرمختګ. نه سوله او سوله یز ژوند پیژني، او نه تمدن. نه انساني عواطف پیژني، او نه هم د بشري ژوند فطري تقاضاوي. د ټولنو په ژوند کې تغییر دعقل، علم، فرهنگ، او ذهنی قناعتونو په وسیله نه، بلکه د توري، توپک او سوتې په زور راولي.

د غرب میډیا، سیاسی او دینی قیادتونه ئې په نه ستپې کیدونکې ډول د اسلام په خلاف په دغه ډول زهر جنو تبلیغاتو لګیا دي، او په دې لار کې هر کال په ملياردونو ډالره مصرفوی. تر خو غربی ټولنې د اسلام له منلو ایسارې کړي.

ب: دغرب سیاسی، فکری، او دینی قیادتونه کوبنبن کوي له خپل هر ډول سیاسی، اقتصادي، پوخی، او نړیوال نفوذ خخه په استفادې د اسلامي نړی حکومتونه دي ته مجبوره کړي چې په خپلو هیوادونو کې دasici تعليمي نصابونه رائج کري چې په هغو کې حقيقي اسلام ئای ونه لري. علماء، دعوتګران، دیني مدارس، اسلامي تنظيمونه، چاپخانې، او نور جهتونه چې د اسلامي دعوت لپاره کار کوي تر شدید فشار لندې وساتې، وئې تري، وئې وزني، او يا ئې دومره کمزوري او په خپل خان مصروف کړي چې غرب ته دصحیح اسلام له رسولو عاجز پاتې شي، ټولې شتمنۍ، مادي او معنوی وسائل ورڅه په بیلا بیلو نومونو او بهانو مصادره کړي، او بالآخره ئې په خپلو هیوادونو کې دفتر، ذلت، او مشکلاتو ژوند ته اړ کړي، تر خو نورو خلکو ته د دعوت توانا يې له لانه ورکړي. همدهله وجه ده چې په اکتره اسلامي هیوادونو کې په اسلامي تنظيمونو ډول ډول بندیزونه لګول کېږي، او دفعاليت مخه ئې نیول کېږي. او ددي په مقابل کې عامو خلکو ته دasici خه د اسلام په نامه معرفی کېږي چې هغه يا اصلأً اسلام نه وي، او يا د اسلام یو مسخ شوی شکل وي چې سليم فطرت ورڅه نفرت کوي.

ج: غرب که له یوې خوا غربی تولنو ته د ریښتنې او مکمل اسلام مخه نیسي، له بلي خوا هغه ډلو، تنظيمونو، او حرکتونو ته په غرب کې د فعالیت اجازه ورکوي چې یا خوا اسلام په اوښتې او تحریف شوې بنې خپروې، او په خپله هم په اسلامي تولنو کې د منحرفو او کفری ډلو په حیث پیژندل کېږي، لکه: قادریانیان، بهایان، بایان، منحر صوفیان، او دasici نور. او يا هم هغه ډلې دی چې صحیح اسلام خو په ناقصه او نیمګړې بنې خلکو ته وراندې کوي، د اسلام او لویات، فرایض، واجبات، جهاد، ولاء او براء، اسلامي نظام، د اسلام حاکمیت، د فساد مخنیوئ، کافي شرعی علم، له جهادی حرکتونو سره همدردي، او له جهاد او مجاهدینو سره مالي مرسته، او حتی هغوي

ته دعائی هم دخپل دعوت له نصاب او فرهنگ خخه ددی لپاره ویستلی ده چې کفار ورخخه ناراضه نشي، او کفری هیوادونو ته ئې دورتگ له ویزو خخه مرحوم نه کړي. که دغه خلک له خپل همدغه جداو جهد سره د مجاهدينو تر خنګ ودریبی، او د اسلامی مبارزینو ملاور و روپری، یقیناً به مجاهدين په لسوکلونو کې اسلامی دعوت ته دومره خه وکړي چې دغه ډلې ئې په یوه پېړي کې هم نشي کولی.

غرب خکه دغو ډلو ته د فعالیت اجازه ورکوي چې د دوئ له دعوت خخه دغرب نظام، استعماری پلانونو، کفری تمدن، او نړیوال استنکبار ته هیڅ صدمه نه رسیبی، او په عین وخت کې له مسلمانانو خخه په اسلامی هیوادونو کې د بالمثل مسیحی دعوت د اجازې غوبنتنه هم لري. او دا ویره هم پرخپل خای موجوده ده چې مکار غرب به له دغه ډول ساده لوحة ډلو خخه د جهاد او مجاهدينو په خلاف استفاده هم وکړي.

په مجموع کې دا هر خه د فکری جگړي د اهدافو د تحقق لپاره تر سره کیږي.

خلورم هدف: د اسلامی نړۍ لپاره جعلی او د پردیو په لاس جوړ شوی قیادتونه رامنځته کول:

د فکری جگړي له اهدافو خخه یو هم اسلامی هیوادونه او مسلمانې تولنې له صالحو قیادتونو خخه محرومول، او پر خای ئې د جعلی، د پردیو په لاس جوړ شویو، او پردي پالونکو قیادتونو معرفی کول، او نوي نسل ته هغوي د (ماډل) او نمونې په حیث وړاندې کول دي.

غرييان پدې پوهېږي چې تر خو په اسلامي امت کې مخلص، اصيل، له اللہ ﷺ خخه ويريدونکي، او له خپل امت سره وفادار قیادتونه موجود وي، تر هغه پوري به په اسلامي نړۍ کې د غرب ارمانونه نه تر سره کېږي، له همدي امله غرب پرله پسې هڅه کوي تر خو د مسلمانانو مخلص قیادتونه، يا شهیدان کړي، او یا ئې بندیان، تبعید، او بدناډه کړي. ډول ډول توطیبی او د سیسيې ورته جورو وي تر خو یې په تولنه کې

تاثير له منحه يوسي. كله تورونه ور پوري کوي، كله ئې اتباع او ملگري انشعابونو او انشقاقيونو ته تشويقىي، او كله ئې د بې لاري كولو هخې کوي، او كله ئې هم جورجارى او مصالحت ته رابولي. خود مخلصو قيادتونو پر ئاي بىا په ټولنه کې هغۇ اشخاصو او جەتونو ته رشد ورکوي، او ترشا ئې درېرىي چې د غرب پر لاره خى، او غوارپى مسلمانى ټولنى هم د غرب پر لار روانى كېي. دغه ھول غرب چىلو قيادتونو ته په لاندى ڈگرونو کې امكانيات برابروي، رشد ورکوي، او په خپله ميديا کې ئې خلوي:

اول- ديني ڈگر: (په ديني ڈگر کې مخلص علماء، دعوتگران، اجتماعي مصلحين له منحه ورپى، او يائى تاثير محدود وي، او د فعالىت ساحه ئې ورتىنگوئى، خو په مقابل كې ئې هغە علماء، مفتیان، خطيبان، درباري ملايان، او پىران چې د غرب د اهدافو لپاره كار كوي، ھيموكراسي د ۋۇند لپاره د نظام په حىثى مني، او سىكولر يىزم د ژوند د بنې او عقىدى په حىث قىلۇي، رامنحته كوي) دولتىي وظائف ورکوي، دوينا او تاثير لپاره رسنى په اختيار كې ورکوي، تر خو د حقيقيي اسلام پر ئاي چې الله ﷺ ئې غوارپى، خلگو ته هغە مسخ شوي، بې تاثيره، بې حكومته او بې نظامه اسلام ورمعرفي كېي چې امرىكا ئې غوارپى.

دوهم- سياسى ڈگر: په سياسى ڈگر کې د مؤمنو سياسى قيادتونو چې د الله ﷺ د مخلوق لپاره دالله دنظام پلى كىدل غوارپى مخە نى يول كىبىي، او پر ئاي ئې خائن، درواجىن، ڈران، خىشى، معامله گر، او منافق قيادتونه قدرت ته رسول كىبىي، تر خو د دوى لارې د اسلامي نظام دنفاد مخە نى يول شي، او مسلمان ملتونه د تل لپاره دغرب په سياسى غلامى كې پاتې شي.

درىم- پوخى ڈگر: په پوخى ڈگر کې هم غرب هغە پوخى مشران رامنحته كوي چې ذهن او فكر ئې دوى د اسلام په خلاف ورجوب كېي

وي. او بیا وروسته د همدمغو مسلطو پوهيانو په لاس اسلامي حرکتونه او د اسلامي فکر لرونکي له منځه وري.

څلورم - فکري ډګر: په فکري ډګر کې هم غرب په اسلامي نړۍ کې دهغو اشخاصو او جهتونو تر شا درېږي چې دغري ډيموکراسۍ، ليبراليزم، سیکولریزم، هیومنیزم، او نورو نا اسلامي نظریاتو او افکارو د څېرولو لپاره کار کوي، غرب دغه خلک تمویلوي، سیاسي احزاب ورته جوروي، او قدرت ته ئې رسوي، او د دوئ په وسیله د مسلمانو مفکرينو مخه نيسې.

پنځم - اجتماعي ډګر: په اجتماعي او د ټوانانو په ډګر کې هم غرب هڅه کوي د ټولنې هغه لابالۍ، لنډاغر، لويدلي، او بې معنيته اشخاص لکه ډمان، سندرغاراپي، نځاګر، کرکتیان، او د فلمونو ممثلین ټولنې او ټوانانو ته د نمونې او ماپل په حیث وړاندې کړي، خو د هغوي حیثیت په ټولنه کې دومره اوچت کړي چې نور خلک ئې تقليد وکوي، او په لاره ئې روان شي.

همدا ډول هغه شکمنو، بې هویته او د خيلو اشخاصو ته د اجتماعي خدمدتو د تر سره کولو مؤسسيې ورجوروسي، او د غرب لوبي مؤسسيې فنډونه او وسائل په اختيار کې ورکوي، تر خو په مسلمانو ټولنونو کې د خير پالونکو او اجتماعي شخصيتوو په حیث تبارز وکړي. خو د دوئ په مقابل کې د ټولو اسلامي مؤسساتو د فعالیت مخه نیول کېږي. او کار کونکي ئې تر ډول ډول فشارونو او بندیزونو لادې نیول کېږي.

دا ټول هرڅه ددي لپاره ترسره کېږي تر خو په ټولنه کې داصلو او مخلصو قيادتونو مخه ونیول شي، او پر ځای ئې جعلې، او د پرديو په لاس جوړ شوي شخصيتوونه قيادت ته ورسېږي چې دغه خلک بیا په اسلامي ټولنونو کې د غرب د اهدافو لپاره کار وکړي. او حاکمیت ته د اسلام د رسیدو مخنيوی وکړي، چې همدا د غرب له لويو اهدافو خخه دي

د فکری جگړي خطر

د غرب فکری جگړه د غرب تر عسکري جگړي ډير خطرناکه ده. هکه چې غربیانو په خپلو عسکري استعماری جگړو کې یوازې زیرمې غلا کولی، کورونه ئې ورانول او خلک ئې وژل، چې دي هر خه به د مسلمانانو په زړونو کې نوره هم د دوئ په اړه کرکه زیاتوله، په خپل اسلام به نور هم ټینګیدل، او د مقاومت لپاره به تیاري دل، که خه هم چې جگړه به په پېړيو پېړيو اوږده شو.

خو د فکری جگړي خطر پدې کې دي چې د غې جگړي مسلمانان د غرب په زهرجن تمدن ولپل. په مسلمانانو کې ئې الحادي نظریات، بې دینه فرهنگ، او لويدیلی اخلاق خپاره کړل، نوی نسل ئې له اسلامي مفاهیمو سره داسې نا آشنا کړ چې د اسلام شریعت، عقائد، تاریخ، او تمدن هر خه ورته پردي بنسکاري. په هر خه کې د غرب په فلسفه او معیارونو باندې باور لري. او تقليدئې کوي. **فکری جگړي ئې وجودان او ضمير ته داسې ماتې ورکړي ډه چې او س د غرب هر خه ورته حق او صحیح بنسکاري، او ده ګه خپلول ترقی او تمدن ګنې.** او هر خه چې د غرب خلاف دي هغه ته ارجاع، حماقت، او بيرته پاتې والي وايې. غرب د فکری جگړي په نتیجه کې په اسلامي هیوادونو کې داسې يو نسل رامنځته کړ، حکومتونه او د چارو واګي ئې وروسپارل چې د غرب د استعمار بنه ئای ناستي ثابت شول. د دغه نسل افکار، نظریات، دژوند اخلاقی، اجتماعی، سیاسي، او اقتصادي فلسفه ئې له مستعمرینو خخه هیڅ فرق نه لري. د مسلمانو پرګنو په خپلو او تعذیبیولو کې تر مستعمرنیو هم ډير سخت زړي دي. په فکری جگړه کې د مسلمانو هیوادونو دغه ماتې خورپلي نسل اسلام او مسلمانی نړۍ ته دومره تاوان ورورساوه چې د چنګیز تر غمیزې وروسته هیڅکله هم ورته پدې پیمانه نه و رسیدلی. دغه ماتې خورپلي نسل د مسلمانانو د ژوند ټول معیارونه پر دی کړل چې نور تفصیل ئې ده مدي کتاب په (پردي معیارونه) فصل کې لیکل شوي دي.

دفکری او عسکري جگړي تر منځ توپیرونه

دفکری او عسکري جگړي تر منځ خو مهم توپیرونه موجوددي چې هغه
ته په پام سره سپي ته د فکری جگړي اهمیت او خطرناکتوب
ورمولومېږي. چې خو مهم توپیرونه ئې په لاندې ډول دي.

۱ - **عسکري جگړه بنکاره، خو فکری جگړه پته روانه وي:**
په هر هیواد يا ولس باندې چې بل هیواد يا ولس عسکري یرغل
وکړي، د تر یرغل لاندې راغلي هیواد او ولس تول خلک ورباندې
خبرېږي، او په یو نه یو ډول د یرغلګرو مقابلي ته ئanax آماده کوي.
د عسکري جگړي غږ په تول هیواد کې خپرېږي. په خوانانو، زړو،
بنخو، نرو، دولتي او ولسي خلکو کې د دفاع او مقاومت حس
راویښېږي، یا جنګ کوي، او یا د جنګ له سیمې ئanax یوې بلې دامن
سیمې ته رسوي.

خو فکری جگړه د عسکري جگړي پر خلاف دومره مخفی روانه وي چې
دولس ډير لې خلک ئې احساسوي، او په خطرباندې ئې پوهېږي، حکه
چې فکری د جګړه د وارني، توب، تانګ، او بم په شکل کې نه وي
روانه، بلکه د مكتب، نصاب، فرهنګ، ادبیاتو، سیاسی تشکلاتو،
اقتصادي فعالیتونو، سپورت، موده، او فيشن په شکلونو کې روانه
وي. عام خلک تر هغه د دغې جګړي په جريان نه پوهېږي چې تر خو ئې
خطرناکو عواقبو او آثارو د هیواد او ولس دخلکو د ژوند مسیر وربدل
کړي نه وي. همدغه وجه د چې په مسلمانو ولسونو کې ډير لې خلک د
فکری جګړي احساس کوي، او مقاومت ته ئې پورته کېږي. هغوي که
هر خومره خلکو ته چېغې ووهي چې هیواد او ولس له یوه نامرئې
توبیان سره مخ کیدونکي دی، خلک ئې تر هغه وخته په وینا باور نه
کوي تر خو توبیان تول په مخ کړي نه وي. له همدي امله غرب هم په
اسلامي هیوادونو کې د عسکري جګړي پر ئاخای فکری جګړي ته

ترجیح ورکوي. حکه چې پدې جگړه کې ئې خوک مقاومت ته نه راپورته کيږي.

۲ - په عسکري جگړه کې مقابل لوري هم عسکري وي، خو په فکري جگړه کې مقابل لوري بې دفاع ولسي خلک وي:
عسکري جگړه د داسي دوو طرفو تر منځ پیښيري چې دواړه مسلح وي. که یو ئې د بریدتوان لري، بل ئې د دفاع توان لري. که یو طرف تانګ لري، بل طرف ماین لري. که یو طرف طياره لري، بل طرف راکټ لري. که یو طرف یرغل کوي، بل طرف ورته کمین نیسي. دواړه طرفونه له جنګي مهارتونو خڅه برخمن وي.

خو په فکري جگړه کې بیا د ولس عام، بې دفاع، او بې وسائلو خلک هدف ګرځول کيږي، دمثال په ډول: په فکري جگړه کې یو طرف مكتب، نصاب، معلم، پوهنتون، او مادي امکانيات لري، خو بل طرف دولس عام وګري دي چې له یادو شویو وسائلو هیڅ نه لري، پرته لدی چې په خپله ورتسلیم شي، او خپل اولادونه ورتسلیم کړي بله هیڅ چاره نه لري.

همدا ډل یو طرف راډيو، تلویزیون، اخبار، مجله، سینما، تیاتر، فلمي کمپنۍ، او د رسنيو ماہرین او متخصصین لري، خو مقابل طرف چې عام ولس دي، له دغه ډول وسائلو هیڅ نه لري، پرته له دې چې د دبمن پیغام واوري، او ورڅه متاثر شي، د مقابلې لپاره ئې هیڅ نشي کولي.

په دغه نابرابره فکري جگړه کې یوې خواته ماهر، مکار، ژبور، او دخلکو په عمومي سایکالوژۍ (نفسیاتو) پوه یرغلکړ دي، او بلې خوا ته بې سواده، غریب، ناتوانه، ماشومان، بنځینه، تنکي څوانان، او پیغلي ډی چې ډير زر او په آسانه له تبلیغاتو خڅه متاثره کيږي. حکه چې هغوي د دبمن د پروګرامونو، تبلیغاتو، نشراتو، او پیغام تحلیل او ارزونه نشي کولي، له همدي امله غرب دغه سنګر بنه په قوت سره

د داسي چا په مقابل کي اشغال کړي چې هغه اصلًا له خپل خان، خپلي عقيدي، او خپل فکر او فرهنگ خخه په دفاع قادر نه دي.

۳- عسکري جګړه زمکه اشغالوی، خو فکري جګړه عقل، فکر، او فرهنگ اشغالوی:

په عسکري جګړه کي دبمن ديوه هيواو زمکه اشغالوی چې ازادول ئې ورڅه په آسانه ممکن دي، د اسلامي نړۍ ډير هيواوونه د غربيانو لخوا اشغال شوي ول، خو اوس په ظاهری ډول دهغوی له تسلط خخه آزاد دي. همدا ډول افغانستان له انګریزانو خخه آزاد شو، وروسته روسانو اشغال کړ، چې له هغوي خخه هم آزاد شو، اوس امریکایانو نیولی چې له هغوي خخه ئې هم ډیرې سیمې آزادې شوي دي.
خو په فکري جګړه کي دبمن هڅه کوي د مسلمانانو فکر، عقل، عقيده، او فرهنگ اشغال کري. او کله چې دچا فکر، عقل، او عقيده اشغال شي، هغه بيا هيڅکله د خاوری د آزادی فکر نه کوي، هغه بيا دبمن ته دوست، تخریب ته ئې تعمیر، غلامې، ته ئې آزادې، او ذلت ته عزت او سرلوري وايې.

غربي استعمار په تورو دوو سوو کلونوکې وکولي شول چې په اسلامي نړۍ کي د ډورو خلکو او په خاص ډول د حاکمي طبقي ذهن او عقل اشغال کړي، هغوي ئې په غربي فکر، عقيدي، او غربي مادي فرهنگ وروزل، پدي ئې قانع کړل چې د اسلام تر حاکميته ورته د کفر حاکمي، او د کفري قوانينو تنفيذ غوره دي. له همدي امله په هغو اسلامي هيواوونو کي چې د غرب روزل شوي شاګردان ئې اداره کوي، تر آزادۍ وروسته هم هيڅکله د اسلام نظام نافذ نه شو. دغه خلک نه يواحې دا چې د اسلام نظام نه نافذوي، بلکه د اسلام د نظام دنافذولو مطالبه هم دهغوی په قاموس کې جرم ګنيل کېږي. هر خوک چې د اسلام د نظام د نافذیدلو مطالبه کوي هغه وژل کېږي، تړل کېږي، او یا ئې په دعوت او فعالیت بندیزونه لګول کېږي) او دا تول د داسي چا له لاسه

کیبی چې ځانونو ته مسلمانان هم وايې، او نومونه ئې هم د مسلمانانو دي، خو فکرونه ئې د دېمن لخوا اشغال شوي دي.
 د خاورې آزادول آسانه دي، خود پرديو لخوا د اشغال شوو فکرونو، او عقلونو، آزادول ډير ګران کار دي. مونږ افغانانو، کمونستانو ته پوهې ماتې ورکړه، خو یوازې د ګوتو په شمیر یو خوکمونستان موله کمونیزم خخه علني توبي ويستلو ته تیار نه کړای شول. هماغه کمونستان چې پرون دیو ډول اروپا یې نظریاتو منونکي ول، نن د بل ډول اروپا یې الحادي نظریاتو منونکي دي، له همدي امله غرب هڅه کوي د مسلمانانو د خاورې پر ځای ده ګوئي فکر اشغال کړي) ئکه چې د فکرونو اشغال له یوې خوا بې خطره دي، او له بلې خوا ئې نتائج هم سل فيصده د دېمن په ګته راوې، او د ډيرې مودې لپاره په اسلامي نړۍ د غرب د سیاسي او فکري تسلط تضمین ورکوي.

۴ - عسکري جگړه جنګي وسائل او ودانۍ له منځه وړي، خو فکري جگړه ايمان، عقيده، عزم او اراده له منځه وړي.
 په عسکري جگړه کې دېمن کوبېښ کوي چې د مسلمانانو جنګي وسائل، پوهیان، پوهې او دولتي ودانۍ بمبارد کړي، په توپونو ئې وولې، او یا ئې وسوځوي، تر خو پوهې قوت له دفاع او حرکت خخه وغورځوي. جنګي وسائل که هر خومره تخریب شي، او یا له منځه لټ شي، خو چې د جګړې او دفاع اراده په زړونو کې موجوده وي، او د الله تعالى ﷺ په نصرت باندې ايمان او باور موجود وي، او د مسلمانو پوهیانو په زړونو کې د بري معنوی وسائل لکه ايمان، تقوی، د مسئليت احساس، د امير طاعت، او د وحدت احساس موجود وي، که پوهې وسائل ئې هر خومره هم لړ، او یا کمزوري وي، بیا هم دېمن ته نه تسلیمېږي، د ناتوانې په صورت کې بنائي تینستې ته په تسلیمیدولو ترجیح ورکړي، تر خود سبا ورځې لپاره بیا خان جګړې ته تیار کړي. خو دېمن ته وسله په زمکه نړدي.

خو په فکري جگره کې د مقاومت معنوي عوامل لکه ايمان، عقيده، عزم، او د مقاومت اراده له منځه وړل کيږي. په هغو مسلمانو هيوادونو کې چې خلکو ئې په فکري جگره کې ماتې خورلې ده، د کافي جنګي وسائلو او حتی د اتون به له درلودلو سره سره بیا هم د دبمن په مقابل کې د دريدلو توان نه لري، او د جګړي تر شروع کيدلو د مخه ئې د اسلام دبمنانو ته د تسلميدلو اعلان کړي وي، نه يوازې دا چې د دبمن په مقابل کې مقاومت نشي کولی، بلکه په ډيره بي شرمي دخپل دين او ملت په خلاف د دبمن په صاف کې درېبي، او هغه خه کوي چې دبمن ئې ورڅه غواړي.

په فکري جګړي کې د ماتې په صورت کې ډيرې وسلې، جنګي مهارتونه، کافي شمير پوځونه، بنه ډير مادي وسائل، او قوي اقتصاد، دا هر خه د کافر دبمن په مقابل کې د ثبات، دفاع، او مقاومت عوامل نشي کيدي، تر خو چې د جنګياليو په زړونو کې ايمان، له الله ﷺ ويره، د اسلام پر حقانيت باور او عقيده، او له کفر خخه کرکه او نفرت وجود ونه لري.

ددي لپاره چې د مسلمانانو پوځونه د نصرت له معنوي عواملو خخه بې برخې وي، غرب په ټولو اسلامي هيوادونو کې هڅه کوي چې د مسلمانانو پوځونه، دفاعي او امنيتي قواوې، او استخبارات په مکمل ډول له دين، عقيدي، او اسلامي روحې، خخه محروم وروزي. ددغې بې دينې روزني نتيجه دا ده چې نن تقریباً د ټولې اسلامي نړۍ د هيوادونو پوځونه د صليب تر بېرغ لاندې د اسلام او خپلو ملتونو په خلاف په جګرو اخته دي. څکه چې فکري جګړي جګړي ئې ايمان، عقيده، او اسلامي احساس له منځه وړي دي.

۵ - دعسکري جگري د ورانی بيا ودانول لب وخت غواري،

خود فکري جگره کي د ورانی بيا ودانول پيری غواري:

په عسکري جگره کي که بنارونه، کلي، پلونه، سرکونه، او نور عامه تاسيسات وران شي، کيدى شي هغه د لسوينچه لسو کلونو په او بدوكې تر هغو پخوانيو هم بنه جور شي، خکه چې ورخ په ورخ تکنالوژي ترقى کوي، او د ودانی نوي نوي وسائل او مواد ايجادي بي. او هم د انسانانو صنعتي تجربه ترقى کوي. وران بنارونه بنائي تر پخوانيو په بنه نقشه او ډيزاين جور شي، وران پلونه، سرکونه، مكتبونه، پوهنتونونه، شفاخاني، باعونه، ويالي، او نهرونه بنائي د نوو معلومات او عصری تعميراتي تجربو په کارولو تر پخوانيو هم په بنه کيفيت جور شي.

خو هغه فکرونه، عقيدي، او اخلاق، چې د فکري جگري په ترڅ کې وران شوي وي، دهugo جورو، اصلاح کول، بيرته د حق معيارونو ته راګرڅول خورا ډير وخت، ډير پروګرامونو، ډيرو نشراتو، صابرو او ماھرو دعوتدګرانو، استاذانو، مصلحينو، د تعليم او تربيي هر اړخیزو اصلاح شوو نصابونو، او د ډيرو پيسو مصرف ته ضرورت لري. او دغه کار په زمانی لحظه هم ډير او بدنه وخت او مسلسلو هڅو ته ضرورت لري.

ډير اسلامي هيوا داونه له انګريزانو آزاد شول، خو له انګريزیت خخه لا د لسکونو کلونو په تيريدلو هم نه دي خلاص شوي. ډير هيوا دونه له فرانسي خخه خلاص شول، خو د خلکو افکار، نظریات، نظام او د ژوند ټول اړخونه یې دنيمي پيری له تيريدو وروسته هم له فرانسويت خخه ندي خلاص شوي.

همدا ډول ډير اسلامي هيوا دونه له روسيي خخه خلاص شول، خو په خلکو او نظام کي ئې لاتر او سه اسلام ندي راغلې، او هر خه په هماګه روسي نظام، او د کمونيزم په العاد وهلي فلسفه باندي چلېږي. او په نېډۍ راتلونکي کي دا تصور هم نشي کيدلې چې دغه هيوا دونه دي په

ربنتيا د حقيقي اسلام غيري ته راوگرئي. كيداي شي سلگونه کلونه وغواروي چې په دغو هيوا دونو کې دي اسلام حاکم شي، او يا ئې دخلکو الحاد وهلي فکروننه بيرته په اسلامي مفاھيمو روښانه شي. دا هر خه په دي دلالت کوي چې د فکري جگړي تخریب د عسکري جگړي تر تخریبې دير دوامدار او خطرناک وي.

د فکري جگړي او عسکري جگړي تر منځ نور دير توپیرونه هم شته، خوددي لپاره چې بحث ډير او بد نشي د همدغو خو مثالونو په يادولو اكتفا کوو.

فکري جگره د علامه اقبال (رح) له نظره

د مسلمانانو او د غرب تر منځ د فکري جگړي په هکله د اقبال فکر او نظر خکه د اعتبار وړ دي چې نوموري ددغې جگړي له میدان خخه راغلى دی. هغه ددغې جگړي ټول مراحل او پړاونه ليدلې، ددغې جگړي اور ئې ليدلې. او هم ئې ددغې جگړي د مقابل لوري له جنګياليو سره شپې او ورڅي تيري کړي دي. هغه ددغې جگړي د پلان جوروونکو په نيتونو او ارادو هلتنه په غرب کې خبرشوی، او بیا ئې په خپلو اشعارو او نظرياتو کې خپل امت ته ددغې جگړي د خطرونو خبرداري ورکړي دي.

اقبال په خپل وطن کې له غربي مستشرقينو زده کړي. دهفوئ نظريات ئې معلوم کړي، وروسته بیا غرب ته تللې، په اروپا کې ئې د غرب له فکري رهبرانو او فيلسوفانو سره وخت تيرکړي، او دهفوئ نظريات ئې د اسلام په رنما کې خيرلې دي. هغه له غرب خخه ډير خه زده کړي، خود غرب په دام کې ندی بنګيل شوي. هغه دده په وينا لکه ابراهيم عليه السلام دوخت د نمرود له اوره سلامت راوتلي لکه

چې وايې

طلسم عصر حاضر را شکستم
ربودم دانه و دامش گستم
خدا داند که مانند براهیم
به نار او چه بی پروا نشستم

اقبال یوازی له دغې فکری جگړي روغ راوتلى، خو نور خلک ئې ډير
ولیدل چې خنګه ددغې جگړي قرباني شول. هغه وايي:

ما همه افسونى تهذیب غرب کشتئه افرنگیان بې حرب و ضرب

هغه ددغې جگړي قربانيانو ته چې په غرب مین دي، په هر خه کې د
غرب تقليد کوي، او په لاره ئې خې، بيرته خپل خان ته د راګرځيدلو
توصيه کوي، او د (خودي)، درس ورکوي، هفوئي ته وائې چې تاسې
غرب په حقيفي شکل نه دی پیژندلى، یوازی دهنه له (خُم) خخه د خو
جامونو په خبیلو له خانه بیخوده شوي ياست. لکه چې وايي:

بیا اقبال جامی از خمستان خودی درکش
تو از میخانه مغرب زخود بیگانه می آيی

وروسته هغه د غرب له ریښتنی شکل خخه پرده پورته کوي، او
غولیدلو مسلمانانو ته د غرب د فلسفې حقائق وربنکاره کوي:

زیر گردون رسم لاديني نهاد
یورپ از شمشیر خود بسمل فتاد
گرگى اندر پوستین بره ئې
هر زمان اندر کمین بره ئې
مشکلات حضرت انسان ازوست
آدمیت را غم پنهان ازوست
درنگاهش آدمی آب و گل است
کاروان زندگي بې منزل است
علم اشیا خاک مارا کیمیاست
آه! در افرنگ تاثیرش جداست

هغه پدي هکله چې خنګه غرب په خپله ملګرتیا کې له جبرائیل صفتنه
نيک انسان خخه هم ابلیس جوروسي. او خنګه له علم خخه د انسانیت د
تاباهی، وسله تیاروي وايي:

علم ازو رسواست اندر شهر و دشت
جبرئيل از حبتش ابليس گشت
دانش افرنگييان تيغ بدوش در هلاك نوع انسان سخت کوش
آه! از افرنگ و از آيین او آه! از انديشه لادين او

اقبال په غرب تيروتلو د فکري جگري قربانيانو ته د غرب دبشر
دوستي او حقوق پيژندني په هلکه وايي:

شرع يورپ بي نزاع قيل وقال بره را کردست برگرگان حلال
کشنن بي حرب و ضرب آيین او مرگها از گرداش ماشين او

اقبال نه يوازي دا چې خلکو ته د غرب حقیقت برینه وي، بلکه د غرب
په فکري دام کې دلويدلومسلمانانو، او د غرب د فکري جگري د
قربانيانو هغه تصوير هم وړاندې کوي چې خنګه غربی ډوله تعليم
غیرتي مسلمان د غرب په نانځکو بدل کړل، او د اسلام هر خه ئې
ورڅخه واخیستل، هغه وايي:

حکمت ارباب دين کردم بيان	حکمت ارباب کين را هم بدان
مکروفن؟ تخریب جان تعمیرتن	حکمت ارباب کين مکراست وفن
از مقام شوق دور افتاده ئې	حکمتی از بنددين آزاده ئې
تا به کام خواجه اندیشد غلام	مکتب از تدبیر او ګيرد نظام
برمراد او کند تجدید دين	شيخ ملت با حدیث دلنшиين
کار او تخریب خود تعمیر غير	واي قومى کشتة تدبیر غير
از وجود خود نگردد باخبر	ميشود درعلم وفن صاحب نظر
نوچوانان چون زنان مشغول تن	از حیا بیگانه پیران کهن
مرده زايند از بطون امهات	در دل شان آروزها بى ثبات
شوخ چشم و خود نما و خورده ګير	دختران او به زلف خود اسیر

ملتی خاکستر او بی شرر
صبح او از شام او تاریک تر
هر زمن اندر تلاش سازوبرگ
کار او فکر معاش و ترس مرگ
منعمان او بخیل و عیش دوست
غافل از مغزند و اندر بند پوست
قوت فرما نروا معبود او
در زوال دین و ایمان سود او
روز گارش نقش یک فردا نه بست
از حدام روز خود بیرون نجست
الامان از گفته های بی عمل
از یاکان دفتری اندر بغل
دین او عهد وفا بستن به غیر
یعنی از خشت حرم تعمیر دیر

حکیم او فیلسوف اقبال و روسته دانگریزی ډوله تعلیم او مکتب له
منفی تاثیر نه سرتیکوی او ددغه مکتب روشن فکره خو تاریک ضمیره
بچیان ډول را معرفی کوي:

در عجم گردیدم هم در عرب
مصطفی نا یاب ارزان بوله ب
این مسلمان زاده روشن د ماغ
ظلمت آباد ضمیرش بی چراغ
در جوانی نرم و نازک چون حریر
آزو درسینه او زود میر
این غلام ابن غلام ابن غلام
حریت اندیشه او را حرام
مکتب ازوی جذبه دین دربر بود
از وجودش این قدر دانم که بود
این زخود بیگانه این مست فرنگ
نان جو میخواهد از دست فرنگ
از فرنگی میخرد لات و منات
مؤمن و اندیشه او سو منات
تابدن را زنده دارد جان دهد
دین و دانش را غلام ارزان دهد
قبله او طاقت فرمانرو است
گرچه بر لبه های او نام خدا است

دغب دمادی فلسفی په زهرو خبر، دتجربې خاوند اقبا ل، مسلمانانو
ته د غرب د فکر د خپلولو له خطر خه خبر درای ورکوی، او ورته وايې
چې هر خوک چې یو خل دغب د فکر په زهرو زهرجن شو هغه بیا د
مسلمانانو د کار نه پاتې کېږي.

هوشمندی از خم او می نخورد هر که خورد اندر همین میخانه مرد

خینی غرب ئیلی خلک چې اصلاً د علم او رواج تر منځ فرق نشي
کولی،

گومان کوي چې که چیرې دوئ هم د غربیانو رواجونه خپل کړي، او
خپل شکل، مظہر، لباس، او فيشن دهغوي په خیر جوړ کړي، ګوندي
دوئ به هم د غربیانو په خیر په علم او فن کې پرمخ ولار شي، او شرق
به هم د غرب په خیر د مادی پرمختګونو لورو پورنو ته ورسوی، اقبال
ددغه خام خیال او ئان غولني په هکله دغرب مینانو ته وايي:

شرق را از خود برد تقلييد غرب	باید این اقوام را تنقید غرب
قوت مغرب نه از چنگ و رباب	نى زرقص دختران بى حجاب
نى زسحر ساحران لاله روست	محكمى او را نه از لادينى است
قوت افرنگ از علم وفن است	حکمت از قطع و بریدجامه نست
مانع علم وهنر عمامه نیست	علم وفن را اى جوان شوخ وشنگ
مغز مى باید نه ملبوس فرنگ	اندرین ره جز نگه مطلوب نیست
این کله يا آن کله مطلوب نیست	فک چالاکى اگر داري بس است
طبع دراکى اگر داري بس است	

اقبال په پاي کې د اسلامي امت بچيانو ته توصيه کوي چې نه د غرب
گوهر دخپلولو دي، او نه ئې مشک د بویولو دي. خکه چې گوهر ئې
صاف نه دي، او مشک دهوسى له نافي خخه نه، بلکه د سېي نه نو
خخه راوتلي دي، هغه وايي:

مشک اين سودا گراز ناف سگ است گوهرش تفدار و در لعلش رگ است

خود غرب سیکولر (بې دینه) غلامان بیا هم د اسلامي نړۍ څوانانو ته د غربیانو د پیروی، تووصیې کوي او د غرب فرهنگ ورته د لور انساني فرهنگ په حیث ورمعرفي کوي.

د فکري جگړي مخنيوی

د پوئي جگړي مخنيوی کله په پوئي غلبې، او کله هم په صلحې او مختارکې سره کېږي. خو فکري جگړه بیا هغه جگړه ده چې په هیڅ صورت صلحه او منځګړتوب نه مني، او نه ورکښې دصلحې لپاره ځای شته. فکري جگړه یوازې د فکري غلبې په صورت کې دریبوی او بس. او تر خو چې یو طرف پر بل طرف کې په مکمل ډول غالبه شوي نه وي، تر هغه به دغه جگړه روانه وي.

په فکري جگړه کې نه اسلام صلح او منځګړتوب مني، او نه کفر. په هغه وخت چې رسول الله ﷺ په مکه مکرمه کې د شرک او کفر په خلاف په یوازې خان فکري جگړه پیل کړي وه، د مکې کفار په دغې جگړي کې له رسول الله ﷺ خڅه ډير تنګ شول. مشران ئې د رسول الله ﷺ تره ابوطالب ته راغل تر خود دوئ او د رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم تر منځ منځګړتوب وکړي، او رسول الله ﷺ د دوئ د شرکي افکارو او نظریاتو په خلاف له مبارزي خڅه ايسار کړي. ابوطالب هم په ډیرې مهرباني د کفارو دغه غونښنه رسول الله ﷺ ته وړاندې کړه. رسول الله ﷺ چې د ددغې فکري جگړي د توقف له خطرناکو عواقبو بنه خبروو، خپل تره ته ئې داسي و فرمایل: (والله ياعم لو وضعوا الشمس في يمياني والقمر في يساري على ان اترک هذا الامر مافعلت حتى يُظهره الله او اهلك دونه) (قسم مې دې په الله وي اى تره! که کافران لم زما په بني لاس، او سپوردمي زما په کين لاس کې راته کېږدي ددې لپاره چې زه دا کار پرې بدم، تر هغه به ئې پرې نبدم چې یائې الله پر کفر غالب کړي، او یازه په دې لارکې ومرم).

که د رسول الله ﷺ دغه دریخ ته و گورو نو وینو چې هغه مبارک پداسي خوت کې د خپلي فکري مبارزي د دواام قسم يادوي چې دی په میدان کې یوازې ولار دی، او حتی چې تره ئې هم دده تر خنگ نه درېږي، خو بیا هم هغه مبارک فرمایې: چې که کافران ناممکن شرطونه چې د لمرا او د سپورډمى په لاسونو کې ورته اينسودل دي، هم ورته ممکن کړي، بیا هم د دوئ له فکري دېښمنی خخه لاس نه اخلي. دا پدي دلالت کوي چې په اسلام کې د کفر په خلاف په فکري جګړې او دېښمنی کې سوله او منځګټوب ځای نه لري، په عسکري جګړه کې رسول الله ﷺ صلحه کړي ده، خو په فکري جګړه کې ئې هيڅکله نه ده کړي.

همدغه ډول کفار هم تر هغه د مسلمانانو له دېښمنی خخه لاس نه اخلي تر خو ئې هغوي له خپل دين، فکر، او ملت خخه چې اسلام دی ويستلي نه وي. الله فرمایې: ﴿وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنَّكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَمَّى﴾

۱۲۰ *بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْبَقْرَةُ:*

ترجمه: (هيڅکله به یهود او نصارى له تا خخه خوبن او راضي نشي تر هغه چې د د وئ د ملت (دين) پيروي ونه کړي.

همدارنګه الله فرمایې: ﴿وَلَا يَرَأُونَ يُقْنَلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنِ الدِّينِكُمْ إِنِّي أَسْتَطِعُوا﴾ *البقرة:* ۲۱۷

ترجمه: (هيشه به وي دوئ (کافران) چې جګړه به کوي له تاسي سره تر هغې چې تاسي له خپل دين خخه مرتد کړي، که دوئ په دې کار و توانېږي). پدي د واړو آيتونو کې په صراحت سره معلومېږي چې کفار به تر هغه وخته د مسلمانانو په خلاف په جګړه کې وي، چې تر خو ئې د مسلمانانو دين، فکر، او نظریات نه وي وربدل کړي، یعنې د دوئ عسکري جګړې به هم د فکر لپاره وي. اصلی جګړه به فکري وي، خو کیداишې چې عسکري جګړې هم د دغې فکري جګړې لپاره دوسائلو په حیث استعمال شي.

دا چې فکري جګړه په هیڅ صورت سوله او منځګړ توب نه مني، نو ددغې جګړې مقابله او مخنيوی به خنګه او په خه شکل کوو؟ او بیا په خاص ډول مونږ افغانان به ئې د خپل دینې، فکري، سیاسي، علمي، او اجتماعي وضعیت په پام کې نیولو سره خنګه کوو؟ پدي هکله یوه طرحه د اسلامي فکر او نظر دخاوندانو په خدمت کې په لاندې خو تدبیرونو کې وړاندې کوو

اول تدبیر - د حکومت د چارو واګړي تر لاسه کول:

په اسلامي نړۍ کې د ننه، او له هغې خڅه د باندې چې د مسلمانانو په خلاف د فکري جګړې تر شا خوک ولاره دي، هغه ټول نظامونه او حکومتونه دي. او کوم وسائل چې پدغه جګړه کې په کار اچول کېږي لکه مكتبونه، پوهنتونونه، خيرنيز مراکز، راهيوګاني، تلویزونونه، وزارتونه، قوانين، سیاسي او پوچې فشارونه، په ملياردونو ډالر، او په ملييونونو روزل شوي متخصصین، او ماهر کارکوونکي، او نور وسائل چې تقریباً ټول ئې دهغو حکومتونو په واک کې دي چې د اسلام او مسلمانانو په خلاف ئې دغه خطرناکه فکري جګړه پیل کړي ده، او پرمخ ئې بیاېي

په اسلامي هیوادونو، او بیا په خاص ډول افغانستان کې د دغو وسائلو مقابله او یا مخنيوی د افرادو او تنظيمونو له توان خڅه وتلى کار دی. تر خو چې نظام او حکومت د اسلامي فکر دخاوندانو لاس ته نه وي ورغلې، او تر خو ئې چې د افغانستان د ټولو دینې، سیاسي، پوچې، اداري، اجتماعي، مالي، کلتوري، او تعليمي، چارو واګړي له مفسدو، سیکولرو، دیموکراتو، لیبرالو، کمونستو، نشنلستو، غرب ټپلو عناصرو، او د اروپاېي افکارو د منونکو، له کرغینو منگولونه وي اخيستي، تر هغه پوري د اصلاح انفرادي هڅې بې ګټې، او یا بې مطلوبې ګټې دي.

د حاکمیت له سطحې خڅه لیرې هڅو او دعوت په تیرو نوي کلونو کې وښودله چې یوازي د دعوت او طاغوتانو ته د عذرونو، او زاريو، له

لاري د اسلامي نړۍ په یو هيواد کې هم اسلامي نظام رامنځته نه شو.
حککه چې یوازې دعوت د قرآن او د رسول الله ﷺ له طريقي خخه خلاف
کار دی. (رسول الله ﷺ ديارلس کاله یوازې دعوت وکړ، یوازې د
اتوسوو په شاو او خوا کښې خلک مسلمانان شول. خو بیا هم د کفر او
جاھليت نظام همغه ډول په ځای ولار وو. خو کله چې رسول الله ﷺ په
مدینه منوره کې حکومت او نظام جوړ کړ، او د حکومت د چارو واکۍ
ئې ترلاسه کړ، تر لسو کلونو په کمه موده کې نه یوازې اسلام د عربو په
توله جزيره کې خور شو، بلکه د عربو تر جزيرې د باندي ئې هم د کفر
د لویو لویو امپراطوريو د زوال زمينه برابره کړه)

مونږ په افغانستان کې تر هغه د غرب د فکري جګړې مخنيوي نشو
کولی، چې تر خو مود بالمثل وسائلو د لرو تو ان نه وي پیداکړي. او
دا کار به هغه وخت ممکن وي چې خپل نظام او حکومت د غرب له
غلامانو او برېڅو خلاص کړو، او په رېښتنې معنی ئې د اسلام د دين
په اساساتو ودروو. نه دا چې نوم ئې اسلامي حکومت وي، او چارې ئې
تولې د کفر، او معاصر جاھليت په قوانينو چلېږي.

د طالبانو د حکومت تجربې وبنو دله چې اسلامي اداره چې که خه هم
چې په مادي لحظه کمزوري هم وي د فساد، ظلم، او کفری نظریاتو
په مخنيوي کې تر قوي بې دينه حکومت ډیره مؤثره وي. همدغه سبب
و چې توله کفری نړۍ د داسې یو حکومت په مقابل کې د جګړې لپاره
راپورته شوه چې تر او سه ئې لا پښې هم په زمکه نه وي تینګې شوې.
حککه چې کفار پدې پوهېږي چې که یو خل په کوم اسلامي هيواد کې یو
حقیقی او واقعي اسلامي نظام او حکومت منځته راشي، هغه به حتماً
د نورو مسلمانو ملتونو لپاره د یو مثال او مابل جیشیت غوره کوي
چې هغويءَ به ئې هم په خپلو هيواد ونو کې دقائمو لو هڅه کوي.
نو ددې لپاره چې ملت مو د غرب له فکري جګړې او په دين نه ولارو
نظریاتو خخه ڦغورلی وي، باید د (حکومت) او (تأشير ګذاري) تول
فرصتونه او وسائل د غرب هڅلو، سیکولرو عناصرو له لاسه خلاص

کپو، او د الله ﷺ د دین د حاکم لو لپاره ئې په خپل لاس کې و نیسو، او پدې لار کې له هیچا سره د اسلام په سر معامله ونه کپو.
د تیرو اتیاوو کلونو تاریخ ثابتھ کوھ چې تر خو پورې د غرب په فکر روزل شوی عناصر په قدرت کې وي، تر هغه به د اسلامي فکر منسوبین یا وژلی کېږي، یا به په زندانونو کې وي، او یا به هم له تبعید او نورو ډول ډول محدود یتونو او بندیزونو سره مخ کېږي.

دوهم تدبیر - د تعلیمي نصابونو اصلاح:

په اسلامي نړۍ کې د تعلیم دوه ډوله نصابونه رائج دي چې یو ئې د دیني، او بل ئې د دنیاوي تعلیم نصاب دی. دغه د واړه ډوله نصابونه اساسی اصلاح ته ضرورت لري چې بايد په لاندې ډول وي:

۱- د دنیاوي تعلیمي نصاب اصلاح:

دنیاوي تعلیمي نصاب ددې تر خنګ چې بايد د معاصرو تحقیقاتو او خیړنو په رڼا کې د مؤثر (تقدیم) Presentation او عصری (طريق تدریس) Method په شکل کې تدوین شی، له غربی فلسفې، اخلاقو، فرهنگ، او فکری تاثیراتو خخه هم بايد په ټوله معنی پاک شي. ئکه چې مونږ دیو مؤمن ملت په حیث د خپل رب، خپل دین، او خپل ملي تشخص په وراندې التزامات لرو، چې هغه زمونږ د ژوند ټول اړخونه احتوا کوي. مونږ که ضرورت لرو هغه یوازې د غرب علمي او صنعتي تجربې ته دی، نه د غرب اخلاقو، د ژوند فلسفې، او د هغه الحادي ګلتور ته. ټول هغه مفاهیم چې د غرب د مشاورینو په اشارو، او یا د هغوي دشากرداوو لخوا په رسمي تعلیمي نصاب کې ځای په ځای شوی دي بايد د خبیرو، او د اسلامي فکر په ټولو اړخونو د پوهه اشخاصو لخوا تصفیه شي، او په ځای ئې سوچه اسلامي افکار په تعلیمي نصاب کې شامل کړای شي. خو دا پدې معنی نده چې د اسلامي مدرسو دیني عربی کتابونه، او یا د صرف او نحوی اختصاصي کتابونه چې له نن خخه تقریباً اته سوه یا زر کاله پخوا د هماغې زمانې

د شعوري او ذهنی كيفيت، او علمي سويي په نظر کي نيلو سره دهه ماغي، زمانې خلکو ته ليکل شوي ول راواخيستل شي او پرته له کوم تسهيل، ترجمي، او نوي تدوين خخه دي د مكتب په نصاب کي شامل کرای شي. بلکه ديني او لغوي مسائل باید په (سيستماتيک) ډول ددي زمانې د روانې (روحې) علمي، اجتماعي، لغوي وضعیت، او عرفونو په نظر کي نيلو سره په مناسب ډول او تدرج ته په پام سره په تول نصاب کي له اول صنف خخه نيلو په تر پوهنتون پوري داخل کرای شي. داسي نه چې پرته له کومي مقدمي، تدریج، او مخکنې ذهن جوړونې نابره (قوانين زرادې) او يا (شرح زنجاني) دمکتب په اوم يا اتم صنف کي داخل شي، پداسي حال کي ددغو كتابونو مدرس په خپله هم پدې هم قادر نه وي چې د زرادې قواین دې د صنف شاګردانو ته په تخته باندي په منظم ډول ولیکي، او شرح ئې کري.

۲ - د ديني زده کړو د نصاب اصلاح:

د ديني زده کړو نصابونه د هري زمانې دغوبښتو، ضرورتونو، سياسي او اجتماعي شرائطو، او د مسلمانانو د موجوده وضعیت په پام کي نيلو سره جوړېږي، او د زمانې او حالتو له بدلون سره په ديني نصاب کي د مضامينو بدلون هم ضروري وي. او همدغه له انبیاو او امتونو سره د الله تعالى سنت هم دي. الله ﷺ هري زمانې پیغمبر او امت ته جلا جلا شريعت او منهج چې په اصولو کي سره متحدول رايلې دې. که داسي نه وي نو هماگه د آدم عليه السلام صحيفې به ئې تر قيامته په انسانو مقرري کړي واي، او د بیلا بیلو صحيفو او كتابونو نازلو لوته به ضرورت نه و. خودا کار حکيم او عليم رب حکم نه دي کړي چې د هري زمانې بیلې غوبښني او شرائط وي.

همدغه ډول زمونې په شريعت کي دناسخ او منسوخ فلسفه هم ده، د دي په خنک کي دا هم ګورو چې په (مکي عهد) کي شريعت یوه بنې درلوده، په (مدنی عهد) کي ئې بیا بله بنې غوره کړه. د رسول الله تر وفات وروسته بیا د صحابه و کرامو د اجتهاد دليل هم په شريعت کي

ور اضافه شو. وروسته بیا د اجماع، قیاس، او نورو شرعی دلallo اضافه دفعه‌ی مذاهبو په شکل کې رامنخته شو. دا تول بدلونونه پداسې شکل کې راتلل چې د شریعت اصل ورکښې محفوظ پاتې کیده. دا هر خه ددې خبرې دلیل دي چې د هرې زمانې حالات بیل نصاب او بیل مضامین غواپي.

آيا په اوسنې زمانه کې به ډیره عجیبه نه وي چې اسلامي نړۍ، او مسلمان امت راخخه د کمونیزم، الحاد، مادیت، ډیموکراسۍ، لیبرالیزم، نشنلزم، او ګلوبالیزیشن، بلا په خوله کې نیولی وي، او مونږ اوس هم په خپل دینې تعلیمي نصاب کې د زرو کلونو پخوانیو کلامي او فلسفې فرقو او مذاهبو په هکله معلومات تدریسو؟! ولې ددغې زمانې هغه فلسفې، نظریات، او مذهبی فرقې، تر ګو زار لټدي نه نیسو چې د میلیونونو مسلمانانو ایمان او عقیده ئې ورخابه کړي، او لاورخابوي ئې.)

آيا زمونږ په کومه دینې مدرسه، یا کوم دینې تعلیمي نصاب کې د معاصر کفر د اشکالو، او انواعو، په هکله مضامین تدریسيږي؟ آيا مونږ پرون د کمونیزم دنظریاتو او نن د غربې (لدينې) سیکولر نظریاتو، د خپریدو مخنيوی وکولی شو؟ که مو نه وي کړي، نو باید له خپل تعلیمي نصاب خڅه ټول هغه زاره، بې ضرورته، او اضافې ګرامري مضامين وباسو، او پرځای ئې خالص شرعی مضامين، او هغه مضامين چې معاصر اسلامي فکر ته ئې شدید ضرورت دی لکه سیرت او اسلامي تاریخ، سیاسي او اجتماعي علوم، او د اسلامي نړۍ د اوسنې وضعیت، او ده ګه د موجودو مشکلاتو په اړه مضامين د راضافه کړو. تر خو دنن ورځې دمدرسې طالب د نن او د سبا ورځې د فکري، عقائدي، سیاسي، او اجتماعي چیلنجونو مقابله وکړاي شي.

دریم تدبیر - مساجد د فکري جگړي د مقاومت په سنگرونو
بدلول:

ديوی محتاطي اندازې په اساس د اوسيني افغانستان په بنارونو، کليو او باندو کې تقریباً خلور لکه (۴۰۰، ۰۰۰) مسجدونه وجود لري. او په هر مسجد کې يو تن امام هم د امامت په وظيفه مصروف دي. دغه خلور سوه زره مسجدونه که په حقيقې معنۍ د دعوت په مرکزونو تبدیل شي، او امامان ئې په واقعي ډول د الله ﷺ دين ته دخلکو د رابللو، او دخلکو د فکري، عقيدوی، فقهی، او اخلاقې مشکلاتو د حل کولو استعداد او صلاحیت په خان کې پیداکړي، هیڅ اجنبې فکر، او وارداتي ګمراхи به ونشي کولي چې د افغانستان خلک، او بیا په خاص ډول په لکونو ټوانان له اسلام خخه پرته په نورو نظریاتو قانع کړي.

خو دا تريخ حقیقت باید ومنو چې کمونیزم د همد ومره ملايانو او امامانو له شتون سره بیا هم د کليو او بنارونو په لکونو ټوانان له اسلام خخه منحرف کړل، او په خپل صف کې ئې ودرول. همدا ډول سره له دې چې زمونږ ملت د جهاد، هجرت، قربانيو، شهادتونو، او په پراخه پیمانه له شرعی مفاهيمو او علومو سره د نړڍيوالي یوه اوږده دوره هم تيره کړه، خو بیا هم غربې مؤسساتو، او غربې فکري جهتونو وکولي شول چې زمونږ د ملت یوه لویه برخه خلک پر افغانستان د امریکا په یړغل کې، او تر هغه وروسته د امریکايانو تر خنګ ودروي، او پدې ئې قانع کړي چې د صلیب تر بیړغ لاتدي د اسلام او مسلماناونو په خلاف وجنګېږي.

زمونږ په لکونو امامان، خطيبان، قاريان، او د شرعی علم منسوبین ولې د وارداتي کفري افکارو له مقاومت او بې اثره کولو عاجز دي؟ ولې د دوئ له پراخ شتون سره سره دملت په لکونو بچیان کله د کمونیزم تر بیړغ لاتدي دریوې، او کله هم د غرب د صلیب تر بیړغ لاتدي؟

دغه کاره دير علتونه لري چې هينې مهم ئې دا دي:

الف: د دعوت د احساس نشتولى:

د افغانستان په ډورو علماؤ، امامانو، ملايانو، او د مدرسو په طالبانو کې د دعوت د احساس نشتولى ليدل کيږي. هغوي خانونه یوازې مدرسين، د مساجدو امامان، او د کتابونو لوستونکي گنې. که خوک پوبنتنه ترې وکړي خواب ورته وايي، او که ئې ونه کړي. دوئ په چا پسې نه ورځي. او نه له خپله انده د ټولني د افرادو د اجتماعي پوهاوی لپاره دعوتي پروګرامونه جو روسي، او نه هم د اجتماعي او اخلاقي فساد په خلاف منظمه او مسلسله مبارزه خپل مسئليت گنې.

دا مشکل له دي ئايه راولار شوی چې زموږ په ديني تعليمي نصاب کې صرف، نحو، منطق، بلاغت، شعر، شاعري، د (نفحه اليمن) او (مقامات حريري) په خير د لفظي صنعت له تکلف خخه ډکې خرافي کيسې او نکلونه د ادب په نامه لوستل کيږي، خود دعوت د طریقې، اساليبو او د فردي، اجتماعي، سري او علنې دعوت د کړنلاري په هکله یو کتاب هم نه لوستل کيږي) همدارنګه د رسول الله ﷺ او د نورو پيغمبرانو د دعوت د تاريخ، تجربو، مشکلاتو، کاميابيو، او په بشري ټولنو د هغوي د احسانونو په هکله یو کتاب خه چې یو مضمون هم نه لوستل کيږي. د رسول الله ﷺ اصحابان چې تر انبياو وروسته غوره خلک دي، او بشريت ته د دعوت د استاذانو نړيوال حيشيت لري، او د هغوي د تاريخ او دعوت په هکله هم هیڅ كتاب نه لوستل کيږي. او حتې چې د فقهۍ مذاهبو د امامانو، او د اسلامي شريعه د تدوينونکو علماؤ د تاريخ، جد او جهد، او قربانيو په هکله هم کوم كتاب په رسمي ډول په تعليمي نصاب کې شامل نه دي.

نو بسکاره خبره ده چې که په نصاب کې د دعوت مضمون وجود ونه لري، نو د نصاب په فارغانو کې به د دعوت احساس له کومه خایه راشي؟.

البته دا خبره د هيرولو نه ده چې په اوستني وخت کې هم ئىينى علماء په فوق العاده ډول اسلامي فکر، دعوت، او د ټولنى اجتماعي پوهاوي ته ډير لوی خدمتونه کړي دي. خو دهغوى فيتصدي بنائي په هرو لسو، شلو زورو کې يو وي.

ب- د امامت لپاره دنا اهلیت ستونزه:

زمونې په اکثره مساجدو کې داسې خلک هم په امامت ګومارل شوي چې په رینېتنې معنی دامامت استعداد او اهلیت نه لري، نه کافي شرعی علم لري، نه په قرآن او حدیث پوهېږي، او نه ورکنې د بلاغ او بیان صلاحیت شته. ئىينى ئې په موروثی ډول امامان شوي دي، او ئىينى نورو ئې د امامت منصب د ئېنى مادي ګټهو لپاره اشغال کړي، پرته لدې چې د امامت او دعوت حق ادا کړي.

دخلکو صلاح او ګمراهي ورته دومره اهمیت نه لري، لکه خومره چې ورته دزکاتونو، صدقاتو، سرسایو، عشرونو، دقربانۍ د پوستکو، او شکرانو اخیستل اهمیت لري. دغه ډول امامان نه یوازي دا چې په خپله د دعوت وظیفه نه تر سره کوي، بلکه نور علماء او داعیان هم په خپل مسجد او کلي کې د دعوت لپاره نه پرېږدي، عام خلک او جاهلان د مخلصو دعوتکرو په خلاف راپاروي، او په دعوتکرو پوري ډول ډول تورونه او تهمتونه تري. دغه امامانو ته د کلي دخلکو عرف او عادت، رواج او عنعني د شریعت ترا حکامو ډير اهمیت لري. ځکه چې د کلي د رواجونو پالل ئې د وظیفې د دوام ضمانت ورکوي، خو د شریعت دهغۇ احکامو بیانول چې دخلکو له رواجونو سره اختلاف لري بنائي دده د شړل کیدلو سبب شي. دغه ډول ملايان نه یوازي دا چې دمعاصرو فکري فتنو، او ارتدادونو مقابله نشي کولي، بلکه په خپلو خرافې عقайдو، او غير شرعی اعمالو د دین د بدnamولو، او د دین دېښنانو ته دوسلې د په لانس ورکولو سبب هم ګرځي.

اسلامي حکومت بايد دغه ډول حرفوي امامان د امامت له عظيم او خطرناک منصب خخه ليري او په خاى ئې اهل، او د دين په روح خبر، عالمان د امامت لپاره وتيکي.

ددي لپاره چې مساجد مو په ريبنتني ډول د اسلامي علومود زده کري په مراکزو او د فکري جگړي د مقاومت په سنګرونو بدل شوي وي، او په امامانو او خطيبانو کې قيادي صلاحیتونه، او د فکري او عقائدې فتنو د مخنيوي لياقت او استعداد پيدا شوي وي، اسلامي نظام بايد د امامانو او خطيبانو د روزلو لپاره هم د داسې مسلکي روزني فرصتونه رامنځته کري لکه د مفتيانو، قاضيانو، او معلمینو د روزني لپاره چې رامنځته شوي دي.

دغه فرصتونه بنائي د پوهنتون په چوکات کې د دعوت او امامت د فاکولتي په شکل کې وي. او يا ددي کار لپاره يوه خاصه عالي مدرسه، اکادمي او يا په کوم بل نامه علمي روزنيز مراکز پرانستل شي.

د امامت منصب په اصل کې دنبوت د منصب ميراث دي. تر هغه وخته چې په دغه منصب اهل او با استعداده علماء تاکل کيدل، مسلماني تولني له هر ډول اجتماعي او فکري انحراف خخه په امن وي. خکه چې امام به لړه تر لړه پنهه وخته په شپه او ورخ کې د تولني د افرادو له هر ډول حالاتو خخه ئان خبراوه، او د شريعت په رينا کې به ئې د خلکو د فکري، اخلاقي، عقيدي، فقهی، او حتی اجتماعي مشکلاتو د حل د راويسټلو هڅه کوله.)

خو له کومي ورځي چې دغه منصب ته په کم نظر وکتل شول، له هماغې ورځي د ملت او امام ترمنځ روحی رابطه کمزوري شوه، چې دغه کمزوري بیا د اسلام دبمنانو په خپله ګتیه وکاروله، او د تولني د افرادو په افکارو او اذهانو ئې تاثير وکړ.

که چيرې یو خل بیا مساجد د عبادت ترخنګ د علم، فکر، اخلاقو، اجتماعي اصلاحي تفکر، او د دبمنانو د دسيسو او توطيو د شنډولو مراكز وګرځي، او د زړه سواند و علماؤ او دعوړګرو امامانو لخوا

ورکبني اسلام ته هر اړخیز دعوت شروع شي، و به وينو چې خنګه د تولني فکري قيادت د اسلام دبمنو اشخاصو او جهتونو له لاسه ووځي، او بيرته د صالحو خلکو لاسته ورځي.

ددې بحث په پای کې ويلى شو چې فکري جگره تر عسکري جگړې ډيره خطرناکه، او آثارې د عسکري جگړې تر آثارو ډير دوامداره دي. همدارنګه د فکري جگړې مقابله هم د عسکري جگړې تر مقابله ډيره ګرانه ده، او ډير صبر او خورا پراخ او هر اړخیز تخطيط او تنظيم ته ضرورت لري.

په عسکري جگره کې د کوم ملت پاتې راتلل ده ګه ملت د دائمي له منځه تللو په معنى نشي کيدي. خو که چېږي کوم ملت په فکري جگړه کې ماتې وختونو، او له خپل دين، فکر، عقیدې، اخلاقو، ملي ارزښتونو، او تاريخ خخه دفاع ونشي کولي، نو دا په حقیقت کې د دغه ملت د معنوی او فکري مړینې په معنى ده، چې خطرناک عواقب لري. د فکري جگړې په اړه دغه خو خبرې له ډيره وخته زما په ذهن کې وي چې دا دی دخپل ملت، دزړه سواندو مخلصو بچيانو په مخکې مې کېښودې، هيله ده چې هغوي مې دغې خطرناکې جگړې ته متوجه کړي، او خپل مسؤوليت مې تر یوه حده رفع کړي وي.

پردي معيارونه

د مسمانانو د بيرته پاتي اصلې عوامل

پردي معيارونه

د مسلمانانو د بيرته پاتي اصلی عوامل

پداسي حال کي چي مسلمان د هغه حق دين منونکي دي چي الله ﷺ له هغه پرته بل دين نه مني ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ أَلْأَسْلَمُ﴾^{۱۹} آل عمران: ۱۹ ﴿وَمَنْ يَتَبَعَ عِنْدَ إِلَّا سَلَمٌ دِيَنًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي

﴿الْآخِرَةُ مِنَ الْخَسِيرِينَ﴾^{۸۵} آل عمران: ۸۵

او پداسي حال کي چي مسلمان هيادونه د ودانې نړۍ په منځ کې موقعیت لري چې په سیاسي، اقتصادي، او ستراتیژي ک لحاظ له ډير اهمیت خخه برخمن دي، او پداسي حال کي چي مسلمانان د شمير په لحاظ ورڅه زیاتېږي، او د ژوند وسائل ئې هم به کېږي، خو بیا هم مسلمان هيادونه د تیرو پنځو سوو کلونو راهیسي کله د یوه یرغلګر او بنکیلاګر هياد او کله دبل ترسلط او یا تهدید لاتې وخت تیروي، او مسلمانان د نړۍ په ولسونو کې په وروسته پاتې ولسونو کې شميرل کېږي.

دغه بد حالت ډير اسباب او عوامل لري چې تر ټولو اصلې او لوی عامل یې د مسلمانانو د خپل دين په مزاج او غوبښته خان نه پوهول دي.

په هغه وخت کې چې مسلمانان دخپل دين په مزاج او غوبښتو پوهيدل، او د نړۍ او انسانيت چاروته ئې د (خپل) فکر په رڼا کې کتل، سم او ناسم کارونه ئې په خپلو معيارونو معلومول، او د خپل خان لپاره ئې اهداف او د پرمختګ لاره په خپله تاکله، په هغه وخت کې مسلمانان تر ټولو غښتلي او پیاوړي خلک ول. له هسپانيې نیولې

تر چین پوري د دوئي بيرغ ربيده. او د نوري نوي خلکو به کوبنېن کاوه چې لدوئي خخه دين او يا تمدن زده کړي.

خو کله چې د بیلا بیلو عواملو په نتيجه کې د مسلمانانو اجتماعي تفکر بدل شو، خپل معیارونه او تګلاره ئې پربینوو، او د نورو معیارونه او تګلاري ئې خپلې کړي. نتائج هم معکوس راوتل. قیادت او سیادت د مسلمانانو له لاسه لار، او کرار کرار مسلمان هيوادونه او ولسونه يو په بل پسی د پرديو تر واکمني، لاندې راغلل. او دغې پردي واكمني په مختلفو لارو او پلمو مسلمانان له خپلې ارادې، آزادۍ، دين، تمدن، ژبو، تاريخ، او فرهنگ خخه محروم کړل. چې ددغه محرومیت ژوندي مثالونه د مسلمانانو د سیاسي، اجتماعي، پوئي، تقنيني، علمي، فرهنگي او اقتصادي ژوند په بیلا بیلو د ګرونو کې په لاندې ډول وینو:

۱ - د حاکمیت ډګر:

دولسوونو او هيوادونو سیاسي او ټولنیزې چارې په داخل کې او له نوري نوي سره بین المللی دوه اړخیز روابط دهر هيوا د حاکمانو او حاکم نظام له لوري پرمخ بیول کېږي. د همدغه اهمیت له امله د حاکم او د حاکمیت د خرنګوالي تاکل په اسلام کې شرعی او عقیدوي موضوع ده. او اسلامي شريعت د حاکم د تاکلو لپاره د دasicې لارو چارو د خپلولو امر کړي چې په نتيجه کې ئې صالح حاکم او عادل حاکمیت رامنځ ته شي. د اسلام فقهاؤ دحاکم د تعین او عزل (تاکلو او ليري) کولو لپاره د شريعت په رينا کې دasicې معیارونه او قیود وضع کړي چې په عملی کولوئې اسلامي ټولنه د حاکمیت په ډګر کې له ټولنیز اضطراب خخه د تل لپاره په امان پاتې کېږي.

په اسلام کې د حاکم له اساسي او مهمو مسؤوليتونو خخه د اسلامي شريعت نافذول، له هيوا د او دين خخه دفاع کول، دوګو د فردي او اجتماعي حقوقو تامين، او په نړيواله توګه د مسلمانانو له حقوقو خخه دفاع ده. دا چې ددغه ډول حاکم په شتون کې دنړيوالو کفری هيوا دونو

اهداف په اسلامي نړۍ کې نه پوره کيدل، نوئي په مختلفو لزو چارو په اسلامي نړۍ کې د حاکم او حاکمیت لپاره نوي معيارونه په مسلمانانو وروتپل. (چې په نتيجه کې ئې داسې نظامونه او حاکمان په اسلامي نړۍ مسلط شول چې د نبیوالو کفری هیوادونو ګټو ته دخپلو هیوادونو او ولسونو پر ګټو ترجیح ورکوي. چې دغه ډول حاکمان په لاندې ډولونو کې لیدلای شو:)

الف- شاهي حکومتونه:

شاهي حکومتونه که اسلامي نظام تطبيق کړي بسائي تر د ډيموکراتيکو حکومتونو غوره وي څکه چې د هر حاکم په مرینه به په هیوادونو کې نوي نوي اضطرابونه نه رائحي. خواوس چې کوم شاهي نظامونه په ځینو اسلامي هیوادونو کې حاکم دي ټول د استعماری هیوادونو لخوا په خلکو تپل شوي دي. او له همدي امله تل کوبنښ کوي چې د استعماری هیوادونو د مصالحو په تامين هغوي له ځانه راضني وساتي. تر خود ډير وخت لپاره په قدرت کې پاتې شي. که خه هم چې دا کار ورته د استبداد، ظلم، او اسلام دېښنى په قيمت تمام شي.

بله دا چې په دغه ډول شاهي کورنيو کې واک په موروشي شکل له یوه خخه بل ته په اتوماتيک ډول ليږدي. او دي ته نه کتل کېږي چې آيا په راتلونکي حاکم کې د صالح او اهل حاکم ورتیا شته او که نه؟ ډير خلپې خو داسې هم پیښېږي چې استعماری هیوادونه په شاهي کورني کې تر ټولو یو بې کفايته او نا اهله شخص انتخاب کري. تر خو په پوره بې پرواړي دخپل دهیواد او ولس ګټې له پامه وغورخوی. او په ټول حماقت د پرديو په اشارو وچلېږي.

د نن شاهي نظامونه د مسلمانانو لخوا ندي رامنځته شوي. غربيانو حاکم کړي دي. دغه حکام خپل هیوادونه او ولسوونه د زور او اجبار له لزې په هغو طريقو چلوي چې غربيانو ورته تاکلي. او که خوک ددغه ډول مفسدو حاکمانو پر خلاف د اعتراض غږ پورته کړي په ډيرې بې رحمي. وهل، تړل، شپل، او وژل کېږي. دغرب د بشري حقوقو

سازمانونه هم ددغه ڏول (متريقي؟! حاكمانو له ظلم او استبداده ستريگي پئوي. او هم ددغه ڏول چاري په بيلا بيلو نومونو ستائي. او دفاع ورخخه کوي.

د شاهي کورنيو غري او وليعهدان اکثره د غرب له تعليمي مؤسساتو او پوهنتونونو فارغ شوي وي. او فکري معيارونه ئې هم دغرييانو په خير وي. له خپلو ولسوونو خخه دومره پردي شوي وي چې د ژوندپه هر خه کې دخپلو هيادونو له خلکو مختلف وي. دخپل دين او قوم اخلاقي ارزبنتونه ورته دغريي ارزبنتونو په مقابل کې هيچ اهميت نلري.)

ب: کودتائي حکومتونه:

دوهم ڏول حکومتونه په اسلامي نړۍ کې هغه کودتائي حکومتونه دي چې د پردييو لخوا د روزل شوي او پالل شويو متنفذو خلکو او جهتونو په لاس رامنځته شوي دي. ددغه ڏول حکومتونو تر شا استعماري هيادونه په پوخي او سياسي لحاظ ولار وي. لکه خنګه چې د پردييو لخوا رامنځته شوي وي هماگه ڏول د پردييو لپاره په خپلو خلکو او هيادونو حکومت هم کوي. دغه حکومتونه دخپل حاکميٽ د بقا لپاره داسې نظامونه او قوانين جورو وي چې په هر حالت او شکل کې د دوئ دحاکميٽ استمرار تامين کري. دي ته هيچ پام نه کوي چې دغه ڏول نظامونه او قوانين دخلکو له دين، اخلاقو، ملي ارزبنتونو، مدنی ژوند او نورو طبیعي غوبښتو سره سمون لري او که نه. دغه ڏول کودتائي نظامونه تر هرڅه دمخه له تولو هغو خلکو زندانونه ڏکوي چې دخپل زوال خطرو رخخه احساسوي. او که کله له یوه ملي پاخون سره مخ شي نو بيا دوسلی او څواک بي دريغه استعمال ته مخه اروي. او که په دي هم چاره ونشي نوبيا پردي پوهونه خپل هياد ته راوېولي. او هر خه دهغوي په اختيار کې ورکوي. اسلامي نړۍ په شلمه ميلادي پېړي کي له ددغه ڏول حکومتونو ڏيره ګړيدلې اولاتر او سه کېږي. داهره ځکه

پيбинديري چې په اسلامي نړۍ کې د حاکميت او حکومت معيارونه پردي دي.

ج: پوخي حکومتونه:

په اوسيني اسلامي نړۍ کې ډير څله داسي پيбинديري چې کله هم ملکي او يا د غربيانو په اصطلاح (جمهوري) حکومتونه د استعماری حکومتونو د مصالحو په تامين کې پاتې راشي، د خطرناکو فيصلو له کولو څخه عاجزشي، او دا ويره ورته پيدا شي چې کيداي شي واک د اسلامي او ملي څواکونو لاس ته ورشي، او د دغه ډول حالت د راتللو په صورت کې به دهفوئ ټول بنسکيلاکي مصالح په خطر کې ولوېږي، نو هماګه وي چې بيا د پوخي کودتا ګانو لپاره لاره هواره کړي چې د کودتا په نتیجه کې پوخي حکومت رامینځته کېږي چې دغه پوخي واکمن بيا ټول هغه قوانين او نظام له منځه وري چې کيداي شي تر يو حده به اسلامي او ملي مصالح ورکې خوندي وو. استعماری قوتونه دغه ډول پوخي حکومتونه وظيفه ورکوي چې د خپل ولس په خلاف وجنګيري. او خپلو خلکو ته چې د استعمار او غلامي مخالفت کوي، پردي، د هيواو او سولي دښمنان ووايي، او استعماری ېرغلگرو او مداخله ګرو هيوادونو ته د دوستانو لقب ورکړي، او له هغوئ سره د (دوستي)، (امنيت) او (ستراتېژيکو) ترونوونو په نامه د غلامي او ذلت معاهدي امضاء کړي. او دهفو آزادي غوبښتونکو چې په هيواو کې د دغه ډول پوخي واکمنو مخالفت کوي، دله منځه ورلو کوبنښ کېږي.

دغه ډول پوخي واکمن د هيواو ټولی ملکي اداري، پوچ، د اقتصاد ملي منابع، او هر خه د پرديو په غلامي کې د خپلې بقا پخاطر استعمالوي. او ولس ته له حساب ورکولو څان لوړ ګني.

اکثره دغه ډول پوخي حکومتونه په هغو هيوادونو کې رامنځته کېږي چې هلته ولسوونه په اسلامي روحيه عيار وي. او اسلامي او جهادي حرکتونه واک ته د رسیدلو په درشل کې وي. دغه شومه تجربه خو خو

حله په تیرو تقریباً سلو کلونو کې په اسلامي هیوادونو کې تکرار شوي .
۵۵

د: جمهوري او انتخابي حکومتونه :

جمهوري او انتخابي حکومتونه که خه هم په سطحي نظر تر استبدادي شاهي، کودتايي او پوهئي حکومتونو بنه بنكاري، خو په حققت دغه ډول حکومتونه تر ټولو خطرناک دي. او منفي آثارئي تر ټولو دوامداره وي. او دا څکه چې دغه حکومتونه د غربي ډيموکراسۍ، غربي جمهوري اصولو، او غربي سياسي ارزښتونو په بنا را منځته کېږي، چې د اسلامي نړۍ له ديني، ملي، خلaci، او سياسي اصولو او ارزښتونو سره په ټکر کې دي، چې په لاندې ډول یې ليدلai شو:

۱. د غربي ډيموکراسۍ پر بنسټ ولار انتخابات انسانانو ته دعلم، تجربې، عقل، دينداري، او امانداري په معيار نه ګوري، بلکه ټولو وګرو ته په یوه سترګه ګوري. د مثال په ډول د حاکم په انتخاب او د قانون په تصویب کې د سترعالې او قانون پوه درایې او د داسې یو شخص درایې ترمنځ چې کثافات ټولوي او شنابونه پاکوي هيچ تفاوت نشته. یا په بل عبارت د یو شیخ الحدیث یا مفتی اعظم او د یوه داسې چا درایې ترمنځ هيچ تفاوت نشته چې په ملي سطحه په خيانت، غداري، او هر ډول بداخلاقی پیژندل شوي وي. دواړه یوازي یوه یوه رايې استعمالولي شي، پرته لدې چې دې خبرې ته وکتل شي چې عالم او مفتی اعظم یا قاضي القضاۃ د هیوادد مصالحو په تشخيص کې تر یوه بد اخلاقه او فاسد انسان خومره غوره دي.

۲. د غربي ډيموکراسۍ پر بنسټ ولار انتخابات د هیواد هر وګري ته دا حق ورکوي چې د ریاست او یا بلې وظيفي لپاره کاندید شي. که خه هم چې هغه د هري عقيدي لرونکي وي. یا په بل عبارت لکه خنګه چې د صالحو کاندیدانو پر مخ د کاندیديدلو دروازه خلاصه ده، همدا ډول د فاسدو او مفسدو پر مخ هم د کاندیديدلو

دروازه خلاصه ده. بلکه په اوستي اسلامي نړۍ کې تقریباً نوي فيصدده د مصلحو خلکو پر مخ د کانديديلو دروازې ترلي دي، او هم پر اسلامي احزابو په بیلا بیلو بهانو بندیزونه لکول شوي، او کار کوونکي ئې له فعالیت خخه منع کيرې. هېر څلې داسي هم پیښ شوي چې اسلامي جهتونه او احزاب په انتخاباتو کې بریالي شوي خو وروسته بیا دهغوي حکومتونه دپوئ او يا کودتاه ګانو له لاري له واکه ليږي شوي، او په مسؤلينوئې زندانونه ډک شوي دي.

۳. دغربى ډيموکراسۍ پر بنسټ ولار حکومتونه فيصلې روا او ناروا، يا صلاح او فساد ته په کتلو سره نه کوي، بلکه هلته د اکثریت رايې ته کتل کېږي، هرڅه چې اکثریت خوبن کړل هماماغه روا او صلاح ده، که خه هم چې د الله د دین له احکامو سره سل فيصدده مخالف هم وي د مثال په ډول که اکثریت رایه ورکړي چې یو نارينه له بل نارينه سره، يا دوه بنځۍ یوه له بلې سره نکاح کولی شي، يا دا چې (سود) دې جائز شي، او یا دا چې بنځه دې خپل خاوند ته طلاق ورکړي شي، او هم یا دا چې دالله شريعت ته دې د ژوند او دولت په چارو کې خای نه وي، دا هرڅه قانون ګنډ کېږي، او دهغه مطابق فيصله کېږي

په بل عبارت داسي ويلاي شو چې غربی ډيموکراسۍ دا نه مني چې قانون او شريعت دې دالله له خوا وي، بلکه هغه تشريع او تقنين خپل حق ګنې. روا کول او ناروا کول د انسان حق ګنې، او دحق او تاکي.

۴. تجربې او مشاهدي دا ثابته کړي چې په اسلامي نړۍ کې ټول هغه حکومتونه چې ځانته جمهوري یا ډيموکراتيک حکومتونه وايې دغرب په ليکه روان دي. او په خپلو ولسونوئې غربی نظامونه او قوانین تحمیل کړي دي. او هم له دغو وراد شویو قوانینو خخه د زور او زندان په مت دفاع کوي، دالله د دین په خلاف ئې علنی

جگره اعلان کړي، او مسلسلې هڅي کوي چې د هيواو په هیڅ
قانون کې هیڅ اسلامي ماده پاتې نشي، او که پاتې هم شي دهغې
د عملی کيدلو په مخ کې د مره شرایط او نور قانوني خنډونه
راولز کړي چې دهغې مادي د شتون افادېت ورختم کړي. د دغه
دول جمهوري او ديموکراتيكو حکومتونو حکام تل دا هڅه کوي
چې خرنګه غربی فرنګ په خپلو خلکو مسلط کړي. په دي لاره
کې د وينو بهولو ته هم تيار دي، دا هرڅه د خپلو ولسونو په خلاف
په داسي حال کې کوي چې ځانته ملي او ولسواكه حکومتونه هم
وايې، خو که دولس اکثریت ورڅخه د دین او هيواو د ملي او
معنوی ارزښتونو د ساتني مطالبه وکړي نو بیا د ارجاع، بنستي
پالني او... په نوم څيل کېږي.

په لنډه ويلاي شو چې په اسلامي نړۍ کې دا هر خټه ځکه کېږي چې
مسلمانان د حاکميټ په ډګر کې د خپلو معیارونو له لرلو څخه محروم
کړاي شوي دي. او هر خټې د پرديو په معيار او تله تلل کېږي.

۲ - د تعليم ډګر :

دولسوно دترقى او زوال راز په تعليم او تربیه کې نغښتی دي. هر هغه
ولس چې د تعليم او تربیې په ډګر کې تر نورو مخکې وي، هغه په
مادي پرمختګ کې هم تر نورو مخکې وي. او هر کله چې تعليم او
تربیه د ولس له عقائد، افکارو، نظریاتو، او اجتماعي فرنګ سره
همغربې وي نو بیا ئې ولسونه په منلو او خپلولو کې هیڅ مشکل او
حساسیت نهبني. او په ډيره بيړه او په پراخه پیمانه خپرېږي. د حالاتو
او شرائطو د بدلون په نظر کې نیولو سره وده هم کوي. چې په هر پراو
کې د ولس، هيواو، او سیاسی حاکميټ د ارتقا سبب ګرځي.

خو که چيرته تعليم او تربیه د هيواو دخلکو د دین، اخلاقو، سیاسی او
اجتماعي فرنګ ترجمانه نه وي، بلکه د بل چا لخوا او د بل چا د
اهدافو د تر سره کولو لپاره دبل چا د قوم او دین په سیاسی، فکري، او
اجتماعي بنستيونو ولاړه وي، او په مسلماني تولنې د جبر په صورت کې

ورتپل شوي وي. او ددغه ډول تعليمي نصاب او نظام په نیتجه کې را لوی شوي نسل عملاًدا ثابته کړي هم وي چې د خپل دين او عقایدو په هکله نه يوازي بي اعتنا دي، بلکه بنکاره دبنمني هم ورسره کوي. دا ئې هم ثابته کړي وي چې دخپل هيواو او لس پرگتیو د بل استعماري هيواو ګتیو ته ترجیح ورکوي. له خپل تاريخ خخه کرکه لري، خود غرب په تاريخ وياري. او خپل خلک په زوره د کفری هيوادونو غلامي ته اړ باسي. نو بیا به طبیعی وي چې دولس د فکراو فرهنگ ساتونکي ددغه ډول واردو شوي او پرديو نصابونو او نظامونو په خلاف راپورته شي.

کیدای شي ځینې خلک داسي فکر وکړي چې او سنیو حاکمو نظامونو ټکه غربی ډوله تعليمي نظام او نصاب خپل کړي چې په مادی ډګر کې پرمختګ وکړي. او د غرب د تعلیم او تکنالوژۍ له تجربې خخه استفاده وکړي. دا خبره تر ډیره حده معقوله ده. خو پدې هکله لاندې دوه مهمې خبرې دیادولو وړ دي.

۱. (مونږ که ضرورت لرو نو هغه د غرب علومو او تخنيک ته دي، نه د غرب فرهنگ، اخلاقو، نظریاتو، دين او د ژوند فلسفې ته. خو په اسلامي نړۍ کې وينو چې د تعلیم او تربیې وزارتونه د غرب د علومو له خپلولو د هغه د فرهنگ خپلولو ته ډير ليواله دي). او په دې ډګر کې هر کال په لس ګونه ميليونه ډالره مصرفوي. که دغه درانه مصارف د غربی فرهنگ او اخلاقو د ترویج په ئای د علومو په ترویج، د لابراتوارونو په رامنځته کولو، او د تعليمي سامان آلنوا و سائلو په اخستلو مصروفې لامي، نو پايله به ئې تر او سنې حالت ډیره غوره وه.

۲. که دا ومنو چې د غرب د تعليمي نظام او نصاب خپلول د پرمختګ سبب ګرئي، او د پرمختګ په صورت کې به هيوادونه آزاد، او ولسونه د خپلې ارادي خاوندان شي، خو دا هم په عمل کې نه ليدل کېږي. ډير اسلامي هيوادونه بنه لوړ صنعتي معیار ته

ورسيدل، بنې درني وسلې او پوئي تجهيزات ئې هم جورل كرپل، خىنۋئى ئى اتوم بم هم جوركىر، خوبىا ئې هم نه هياد ونو رىبىنتنى آزادى و ليدله، او نه ئې خلک دخپلى ملي ارادى خاوندان شول. له هر خە سره د استعمارى هيادونویە خدمت كې پاتى دى. او دا لدى امله چې تعليمى نصاب ئې خپلو لوستونكۇ تە د آزادى او خپلى سىاسى او ملي ازادى پىغام نه لرى.

د اسلامى نېرى دتليم وزارتىنۇ پە تعليمى نصاب كې د تعلم معيار يوازى دومره اىينى چې لوستونكى ئې يوازى حکومتى مامورىت ورباندى وکولى شي او بىس. دا چې تعليمى معيارونه دې دومره لوروى چې پە لوستونكى كې ئې ابتكارى صلاحىتونه پىداكىرى، او علم دې له نظرىي خە عمل تە واروپى ھير لۆليلد كېرى. همدا سبب دى چې سره لە دې چې پە اسلامى نېرى كې پە مىليونونۇ خوانان پە مكتبۇنۇ او پوهنتونو كې عصرى علوم لكە كيميا، فزيك، رياضى، بىالوزى، جيولوژى، او نورعلوم زده كوي، خوتقريباً يوازى يوفىصىد ئې پە دغۇ علومو كې د عمل ڈگر تە راوحى. او له پاتى نورو خە ئې زده كرى نظرىات ھم بىرته هير شي.

كە پە شلمە پىرى كې پە اسلامى نېرى كې دعصرى تعلم بهير تە وگورو نو وينو چې خومره چې دعصرى تعلم لمن خورە شوپە ھماگە اندازە ددغە ۋول تعلم لرونكى لە دين، معنویت، اسلامى اخلاقو او تەذىب خە ھم لىري شوي دى. دا سىمە دە چې دعصرى تعلم پە درلودونكۇ كې ھم د اسلامى فكر خىنې ستر ستر پوهان رامنخىتە شوي. خو دھغۇي دعصرى تعلم د پانگى او محتوى دخپلولو پە نىتجە كې نە، بلکە له دغە نصاب او نظام خە دباندى پە بل چاپىريال كې د اوسيدو، او له مسلمانو مفکرىنۇ خە د تاثر پە نىتجە كې رامنخىتە شوي دى.

كە پە شلمە پىرى كې د اسلامى نېرى سىاسى او تحرىكى بهير تە وگورو، نو بىا ھم وينچى قول سىكولر(لادىنە) او ياخاد تە مائىل (چې) احزاب او دھغۇي پلويان قول دھمدغە عصرى تعلم دمحيط

چې له ديني روح خخه تشن دی زيرونده دي. او دا هم تولو مسلمانانو وليدل چې اسلامي نړۍ د دغۇ احزابو او دهغۇ له حاكميتونو خومره وکړیده. د همدغه بې معنویته عصری زده کړې خاوندانو په اسلامي نړۍ کې په لکونو مسلمانان په منئنۍ آسيا، افغانستان، عربي او فريقيا يه هيوادونو کې پدې خاطر ووژل، او یا بې په زندانونو کې بند کړل چې هغوي د معاصر جاهليت وارد شوي قوانين او نظامونه نه منل. او د خپلو اسلامي او ملي نواميسو او ارزښتونو په ساتلو ئې تینګار کاوه. او له هغۇ خخه د دفاع په لاره کې هر ډول قربانيو ته حاضریدل.

که په یوه ژور نظر د اسلامي نړۍ تعليمي بهير ته وګورو نو و به وينو چې د تعليم په ډګر کې هر خه دغرب له لوري په ډيزاین شوې طرحه روأن دي. او نتائج ئې هم په هماګه بنه کې راځرګندېږي چې غرب ئې غواړي. دغه ډول تعليمي انحراف له مسلمانو پوهانو او نظامونو خخه یو هر اړخیز سنجوں شوی او انقلابي علاج غواړي. خو دا چې په اسلامي نړۍ تپل شوي پردي پالونکي حاكميتونه ددغه ډول جزری علاج په مخ کې خنډ واقع کېږي نو طبیعي ده چې لومړي باید د امت ریښتینې او مجاهد بچیان ددغه خنډ د له منځه ورلوا لپاره راپورته شي، که خه هم چې دغه کار به دیوی عبوری مرحلې لپاره په اسلامي هيوادونو کې یو خه اضطراب رامنځته کړې چې د تدبیر، ثبات او استقامت په نتيجه کې به په خپله له منځه خې.

د تقنين او نظام ډګر:

نظام او قوانين هغه خه دي چې د تولنو او فرادو حقوق، وجایب او مسئولیتونه تعینوی. او په تولنو کې د فساد او اضطراب مخه نيسې. خو د نظام جوړول او د قوانینو تصویب باید د تولنې د دین، فرهنگ، اخلاقې او معنوی ارزښتونو، سیاسي، اجتماعي، اقتصادي، تاریخي او طبیعي واقعیتونو او حقائقو په رنځ کې او د تولنې درواني کیفیت په نظر کې نیولو سره تر سره شي، تر خوداسي نشي چې غوبښنې او

ضرورتونه یو ډول وي او نظامونه او قوانين بل ډول رامنځته شي، چې پدې حالت به بیا د ټولني او قوانينو تر منځ جګره او کشمکش یوه طبیعی نتيجه وي. له یوې خوا به خلک د خپلو دیني، اخلاقي، اجتماعي، سياسي او نورو ارزښتونو د خوندي پاتې کيدلو لپاره مبارزه کوي، او له بلې خوا به نظام له خلکو خخه د قوانينو د تطبيق او رعایت د غوبنتني په لار کې له زوره کار اخلي.

که د پورتني فطري او طبیعی فارمول په رنا کې د اسلامي نړۍ او سني وضعیت ته ګورو، نو وینو چې تقریبا په ټوله اسلامي نړۍ کې دولسونو او نظامونو ترمنځ له تیرې یوې پېږي راهیسي ترڅه او نه تمامیدونکې جګره روانه ده. ددي جګړې یوطرف هغه مسلمان ولسونه، اسلامي تحریکونه او نهضتونه دي چې انسانان د الله بنده ګان ګنې او د هغوي لپاره د الله ﷺ دقاتون پلي کيدل د ټول بشريت د سعادت مصدر ګنې. هغوي وايې چې انسانان الله ﷺ پیداکړي، او هماګه الله ﷺ د دوئ په غوبنتنو، ضرورتونو، او استعدادونو تر هر چا بنه پوه دی. نو طبیعی خبره ده چې دهغه له لوري رايلېل شوي قانون دې د بشريت د چارو تر ټولو بنه تنظيمونکي او سمبالوونکي وي، چې دهغه د تطبيق لپاره مسلمان ولسونه او اسلامي نهضتونه د خپل پایښت او يا له منځه تللو په جګړه اخته دي.

د جګړې بل لوري بیا هغه مستبد نظامونه، او يا هغه جابر او سیکولر نظامونه دي چې دین او د مسلمانو ټولنو غوبنتنو ته په هیڅ اهمیت قائل ندي. مستبدو نظامونو د غرب او غربی استعماري قوتونو د برلاسي او د اسلامي قوانينو د له منځه وړلوا لپاره داسې قوانين رامنځته کړي چې د ټولني د فطري او طبیعی غوبنتنو سره هیڅ اړخ نه لکوي. خو په عین وخت کې په خپل ټول قوت او فشار سره په مسلمانو ولسونو د خپلو نظامونو حاکمیت او د خپلو وضعی قوانينو تطبيق ته دوام ورکوي. چې پدې لاره کې د لکونو او يا میلیونونو مسلمانانو او

آزدي غوبنونکو دوزلول پاره هم د هماگو قوانينو لمنه نيسسي چې دوئ په خپله جور کړي دي.

د مسلماني نړۍ دهیوادونو تقریباً تول اساسی، حقوقی، مدنی، جنایې، اقتصادي او نور قوانین له تیرې یوې یا یوې نیمي پیړۍ راهیسې په غربی بنسټونو ولاړ دي، چې د غربی هیوادونو داستعماري هڅو په نتيجه کې رامنځته شوي دي.

د اسلامي نړۍ په هیوادونو کې تقریباً تول ملي او بین المللی تصاميم او فيصلې دهغو قوانينو او ترونوونو په رنځ کې تر سره کېږي چې دغرب دصالحو دخوندي ساتلو لپاره وضع شوي دي. د قوانينو په ډګر کې نه یوازي دا چې په سیمه ایزه توګه په هیوادونو کې غربی ډوله قوانین نافذ دي، بلکه د اسلامي هیوادونو حکومتونه په ټینګه دهغو نړیوالو او د بشري حقوقو او د ملکرو ملتو لخوا دجورو شوېو قوانينو منلو ته هم ژمن ګرځولی شوي چې دهغو په وضع کې اصلاً اسلامي شريعه او د اسلامي نړۍ غوبنتنو ته ځای ندي ورکړل شوي، خو غربی هیوادونو، دملګروملي اودارې، د امنيت شورۍ، او نورو غربی ادارو خپلو دغو قوانينو ته داسي قداست وربنېلی دي چې د قرآن او شريعه قداست ئې په مقابل کې ورته هیڅ اهمیت نه لري.

دمثال په دول که یو کار هرڅو دین حرام کړي او یا لازم کړي وي، خو چې د بشري حقوقو او یا نورو نړیوالو قوانينو سره چې اصلاً دغږیانو دصالحو دخوندي کولو لپاره ليکل شوي مغایرت ولري هلته به هرو مرو د شريعه په پرتله دغو غربی قوانينو ته ترجیح ورکول کېږي، او دشروعي قانون د تطبیق مخنيوی به کېږي. او که چېږي کوم هیواد د شرعی قوانينو په پلي کولو اصرار وکړي، نو بیا به له پول پول تعزیراتو، او بندیزنو سره مخ کېږي او یا به په هغه هیواد کې د شرعی نظام د له منځه ورلول پاره دسيسې او کودتا ګانۍ په کار اچول کېږي. او یابه ئې هم په مقابل کې د داخلی جګړې لپاره ځینې اقلیتونه

د حقوقو دغونېنلو په بهانه راپورته کوي او له هغو خخه به د بین المللی ملاتر لپاره هر اړخیزې هڅي په کار اچوي..

له دغه ډول غیر فطري او تپل شويو قوانينو او نظامونو خخه د خلاصون په لاره کې له ډیرو او بدو تکاري تجربو، مسلسل زغم او صبر وروسته مسلمانو مفكرينو ته دا ثابته شوه چې د خلاصون یوازي یوه لاره شته او بس. او هغه لاره د مسلطو نظامونو په خلاف د یو مسلح جهادي او انقلابي پاخون لاره ده چې په نتيجه کې ئې باید دغه د پرديو په لاس جوړ شوي نظامونه او دهغوي لخوا نافذ شوي قوانين په یو مخیز ډول له منئه ولاپشی. او په ئای ئې پداسي حال کې اسلامي قوانين نافذ شي چې له هغو خه ددفاع په خاطر په سیاسي، فکري، اجتماعي پوهئي، او علمي ډګردنو کې نه ستپې کیدونکې هڅي په لار واچول شي.

پوهئي او امنيتي ډګر :

د هر هيواد پوهئي او امنيتي څواکونه ددي لپاره جو پېږي چې دهغه هيواد د اوسيدونکو د ژوند لپاره یوه ډاډمنه فضا تامين کري، دهيواد د جغرافيائي او معنوی سرحداتو ساتنه وکړي، پر هيواد او ولس ئې ديرغل مخه ونيسي، او د ضرورت په وخت کې د حق د اثبات او له هغه خخه دفاع په لاز کې په ميرانه وجنګيږي. لکه خنګه چې امنيتي څواکونه دنده لري چې په هيواد کې دنافذو قوانينو تطبيق تضمین کړي، ده ډول ظلم او فساد مخه ونيسي. او د لابهه امنيت د تامين لپاره مجرمین تعقیب کري، او په تولنه کې د مفسدينو خالې ولتوی، او له منئه ئې یوسې. او هم د ضرورت په وخت د پوهئي څواکونو ترڅنګ د دېمن په خلاف وجنګيږي. یو څواکمن پوخ او وينې او فعالې اميتي قواوې باید ترهرڅه دمځه دخپل دين، عقيدي، هيواد، ولس او فرهنګ په غونښنو ديو منظم ايدیالوژيک نظام او نصاب په وسیله وپوهول شي، او د دغه غونښنو د تحقق په لاره

د قرباني ورکولو په روحیه وروزل شي. تر خو هغوي خپل چان د معاش او وظيفي په بدل کې د اجير او نوکر په حیث ونه پیژني. بلکه تل د سربنندني او قرباني لپاره د مجاهد په صفت تيار وي. او خپل مسؤوليتونه له الله ﷺ خخه دويري او له هغه خخه د مكافات او مجازات په روحیه سرته رسوي. د اسلام ستر پیغمبر ﷺ خپل د اصحابو کرامورضي الله عنهم پوخ په همدغه روحیه روزلى او سمبال کړي و. ځکه خو ئې وکولي شول چې په ډيره لړه موده کې د عربو له جزيرې اودهغې له شا او خوا سيمو خخه د کفر او شرك پغې ورټول کړي، د نړۍ د یوې لوبي امپراطوري (فارس) استبدادي حاكميت ته د پاي تکي کېردي.

د پیغمبر ﷺ د اصحابانو او تابعینو په اسلامي عقیدې سمبال لښکر نه یوازي دا چې په لنه موده کې یو لوی څواکمن دولت تاسيس کړ چې حدود ئې له چين او قوقاز خخه نیولی تر مراكش او اسپانيا پوري غزیدلي وو. دهنډ او مدیترانې په سمندرونو ئې واک چلیده. بلکه دنړۍ یویو دلویو دولتونو به کوبنښ کاوه چې دخپلي بقا لپاره د اسلامي دولت حمایت حاصل کړي.

خو که د نن ورځې د اسلامي نړۍ پوچونته وګورو نو وبه وینو چې هر څه ئې دخپل ماضې پر خلاف، او د پرديو په معیارونو ولاړ دي چې مشخصات ئې په لاندې ډول بيانولي شو:

۱. دنن ورځې د مسلمانو ھیوادونو پوچونه په مجموع کې له دين او ديني ارزښتونو ډير لري ساتل کېږي. په تربیه او نصاب کې ئې دين، عقیده، آخرت، اسلامي تاریخ او د اسلام پوچې تاریخ هیڅ ځای نه لري. هڅه کېږي چې پوچونه او امنیتي څواکونه د سیکولریزم (بې دینی) په اصولو وروزل شي. تر خو دهغوي په زړونو کې د اسلام لپاره هیڅ ډول مسؤوليت او وفاداري ځای ونه نیسي، او کومه ورڅ دخپل مستبد حاکم د قوماندې په ځای شرعی اوامر او احکامو ته ترجیح ورنګري.

۲ د اسلامي نرئي پوهونه عملاً استعماری هیوادونو د پوهی کاريپوهانو او استادانو لخوا په غربي يا روسي نصاب او معیارونو روزل کيري. او بيا پوهی افسران د لور و زده کرو لپاره هماوغ استعماری هیوادونو ته استول کيري چې د هغوي په پوهی یوهنتونو کې زده کري وکړي او د پوهی زده کرو تر خنګ ئې له هر ډول اسلامي افکارو او انګيرنو خخه (مغزشوئي) هم تر سره شي. ډير څله داسي پيښ شوي چې د ډول پوهی افسران بيا په څيلو هیوادونو کې د هماوغ استعماری هیوادونو په ګتيه په کودتا ګانو لاس پوري کري او خپل ملي او قانوني نظامونه د بل چا لپاره راپرخوي، چې وروسته بيا پوخ او امنيتي ټواکونه هم په پيو سترګو د همدغو کو د تاچيانو په قومانده چليږي.

۳ د اسلامي نرئي د هیوادونو پوهونه په بيلا بيلو تړونو او قراردادونو په داسي ډول په غربي هیوادونو پوري تړل شوي چې د هغوي له اجازي او مشوري پرته یو اقدام هم نشي کولائي. وسلۍ، طيارې، یوهی سامان آلات، او لوژيستيکي وسائل د داسي قراردادونو په ترڅ کې د هماوغ استعماری هیوادو لخوا ورته برابرېږي چې په هیڅ ډول باید له هغه خخه د اسلام د دفاع لپاره کار وانه خستل شي.

۴ په اوسيينو پوهونو کې هغه افسران لور و رتبو ته رسيدلاني شي چې په مکمل ډول ئې دين او ديني ارزښتونو ته شاکري وي. او د استعماری قوتونو د اعتماد وړ ګرځيدلې وي. د ترفيع او ارتقا لپاره داسي شرایط او معیارونه تاکل شوي چې د ديني فکر لرونکي افسران باید هیڅکله په هغه برابر رانشي. که چيرې يو نيم خاى کوم مسلمان افسر د خپل پوهی لياقت او وظيفوي وړتیا له امله کومې لورې رتبې ته په رسيدلو بريالي هم شي نو هغه هم

په بیلا بیلو پلمو د قيادت له موقف خخه لري ساتل کيربي،
بدناميکري او يا د کودتا او يا کوم بل تور په جرم اعداميکري.

(5) او سنېي د اسلامي نېۍ، عسکري خواکونه ددي پر ئاي چې له هيواد او مقدساتو خخه دفاع وکري، او هم ئې امنيتي خواکونه د مجرمينو او مفسدينو مخه ونيسي، او د تولني صالح خلک د شريرو او ظالمو خلکو له شر خخه وژغوري، په خپله د خپلو ولسونو په خلاف جنگيکري. دخپل ملت په خلاف د پرديو په غوبېتنه عسکري قوت استعمالوي، بمونه پري اوروسي، زندانونه تري ډکوي، او دخپل کور او کلي پريښندولو ته ئې مجبوري. پوليس د مجرمينو، مفسدينو ملي غدارانو او د فحشاد خوروونکو ترڅنګ درېبوي او امنيت ئې تامينوي. خو په مقابل کې د تولني صالح خلک، علماء، مجاهدين، ملي مخور، او اسلامي شخصيتونه تري، وژني يې، او يا ئې دزندان تياروته غورخوي. همدغه خواکونه خلک دوسلې او زور په مت اسلام ته له راګرځيدلو خخه ايساروي. مسلمان داعييان، د اسلام مدافع مجاهدين نيسسي او په محاربو کفري هيوادونو ئې د خو پيسو په مقابل کې خرخوي. او دا هر خه حکمه کوي چې دوئي د بل چا په لاس، د بل چا په فکر، او نصاب، او د بل چا د اهدافولپاره روزل شوي دي.

(6) پير خلې وليدل شول چې د مسلمانو هيوادونو پوهيان د دفاع او مقاومت پر ئاي د پرديو ديرغل په وخت کې ديرغلکرو ترڅنګ درېدلي. او دهغوي تر قوماندي لاهدي دخپل ملت په خلاف جنگيدلي. او د استعمار د پاتې کيدو او د وام لپاره ئې د غلامي په حالت کې هم قرباني ورکري، چې بنه مثال ئې په افغانستان کې د روسانو ترڅنګ دافغانی پوچ درېدل و. او دا دی اوس ئې بیا

وينو چې د هماغه پوچ او مليشيو پاتي شوني د امریکا ی پوهونو ترخنگ د خپل ملت په خلاف په جګړه اخته دي.

پداسې حال کې چې د مسلمانو هیوادونو د پوهونو او امنیتی ارګانونو دغه حال وي، نو طبیعی به وي چې د مسلمانو ملتونو با احساسه غیرتی، په دین او آزدی مین څوانان دیو مثبت بدلون په نیت ددغه ډول پوهونو او امنیتی ارګانونو په خلاف په وسلواله مبارزه لاس پوري کوي. که خه هم چې ټيره به ورته درنه تمامیږي. د تحول لپاره هغوئي بنائي بله لار ونه لري. څکه چې سیکولر (بي دينه) پوهونه، پردي پالونکي جنرالان، او د پرديو لخوا جور شوي حکومتونه او حاکمان ئې دعقل او منطق خبرې ته نه غوب بدي، او نه ئې دخپلو استعماری بادارانو لخوا د اوريدلو اجازه لري.

اعلامي ډګر:

اعلام په تولنه کې د عمومي پوها وي او اجتماعي لابنواني مسؤوليت به غاره لري. پدي معنی چې اعلام باید د تولني د تولو طبقاتو او وګرو د فکري ارتقا لپاره کار وکړي. خلک له حالتو خخه باخبره وساتي. د دیني، ملي، اجتماعي، او فرهنگي ارزښتونو پالني اوله هغو خخه د دفاع په لاز کې افراد او تولنيز بنسټونه او ادارې خپلو مسؤوليتونو ته متوجه کړي. د حکامو او چارواکو دکرو ورو مثبته خارنه وکړي. فکري او ادبی ابتکارونو ته د تولني با استعداده وګري وهخوي. او هم د تولني د ترفیهي ذوق د پوره کولو لپاره داسي ادبی مواد رامنځ ته کړي چې د تولني په افرادو کې عواطف او احساسات د خير او لورو انساني اهدافو په لور څاند کړي. او د هر ډول شر، ظلم، او ابتذال خخه دخلکو په زړونو کې کرکه د تل لپاره ژوندي، وساتي. په دي وخت کې اعلام د خپل تاریخ تر تولو پرمختللي مرحلې ته رسیدلی چې عموماً په دری صنفونو ويشنل کېږي.

الف: چاپي اعلام:

لکه کتابونه، مجلې، اخبارونه او داسي نور چې په پراخه پیمانه، رنگین شکل، او عصری ډيزاین چاپېږي، او تقریباً د ټولنې ټولو لوستو خلکو ته رسیبری. خو دا چې نالوستي خلک مطبوعات نشي لوستلي د هغوي لپاره بیا صوتي د (اوریدلو) او تصویري د (لیدلو) اعلام رامنځته شوې.

ب: صوتي اعلام:

لکه راديو، فيتي، او دي ته ورته وسايل چې په اسانۍ سره دهر چا او هري کورنۍ غوب ته په هر خاى کې خپل پیغام په آسانه ور رسوي. او په هغوي تاثير کوي. چې پدې لپ کې راديو تر ټولو مهمه وسیله ده چې پیغام د سمې، غرونو، دبستو، ځنګلونو، وچې او سمندر هرڅا ته رسوي.

ج: تصویري د (لیدلو) اعلام:

لکه تلویزون، سینما، سې ډې، کمپیوټر، ویدیوفون، ستیلايت، تیاتر، او نور چې په ډیره مؤثره توګه او عالي کیفیت هره صحنه په ژوندي ډول دخلکو مخته بدي. او لیدونکي مستقیماً تر تاثير لاهدي راولي. هر خومره چې د اعلام ډولونه ډیرېږي او کیفیت ئې پر مختللي کېږي په هماغه اندازه ئې د تاثير او نفوذ ساحه پراخېږي.

او س په نړيواله سطحه د هر ډول اعلام واکۍ او کنتروول د بین المللی صهیونیزم او استعماری دولتونو په لاس کې دي. او په سیمه ایزه سطحه ئې تقریباً ټول اسلامي دولتونه او دهغوي اعلام هم تر تاثير لاهدي راostلى دی. د نړیوال صهیونیزم په تر ټولو خطروناک کتاب (يهودي پروتو کولونه) چې د ټولې نړۍ د کنترولو لپاره د صهیونی کاريوهانو د نظریاتو او پلانونو مجموعه ده راغلې چې:

((په نړۍ کې ټول اعلام زموږ په منګولو کې دی. که یوه نیمه جریده چېږي آزده هم پاتې وي هغه دومره د اهمیت او تاثير ور نه ده. هغه به هم په یونه یو ډول دخبلو اهدافو لپاره وکاروو)) همدا راز په بل ئځای

کې لیکي: (د دنیا تول نشراتي ارگانونه او د فکر دخورولو تولې ادارې بايد زمونې په کنترول کې وي. که چيرې کومه اداره زمونې مخالفت وکړي ده ګې د بندولو لپاره به له قانوني لارو چارو کار اخلو).

همدا ډول لیکي: (به دنيا کې به ډيرې مجلې او اخبارونه داسې وي چې په ظاهره به بیلابیل افکار او نظریات خپرووي خو د پردي ترشا به تول زمونې د اهدافولپاره کار کوي^(۱))

که په اسلامي هیوادونو کې د اعلام د تولو ډولونو عملی او واقعي حالت ته وکورو نو وینو چې په اسلامي نړۍ کې د اسلام او مسلمانانو په ځای غرب او دغرب سیاسي، فکري، اجتماعي، اقتصادي، او ستراتیژيکو اهدافو لپاره په کار اچول شوي دي. پدې معنی چې مسلمان هیوادونه تلویزونونه لري خو ددې پرخائی چې خلکو ته اسلامي او ملي ارزښتونه ورمعرفی کړي شپه او ورڅه ورته د غربی ډوله ژوند د تیرولو تلقین ورکوي. هغه ډول صحني او پروګرامونه خپرووي چې مسلمان لیدونکي له اسلامي ارزښتونو، او خپل ملي او تاریخي اصالت خخه پردي کوي. او د جنس، هوس، موده، فیشن او غربی تولنو په تقليدئې اخته کوي. ټوانان او پیغلي د تولني د اصولو او ضوابطو په خلاف د آزدي په نوم بغاوت ته رابولي).

همدا ډول اسلامي هیوادونه راهيوګانې لري خو خپروني ئې د تلویزونې خپرونو په خير د ژوند په هر اړخ کې د پرديو مطالب او محتوى خپرووي. که چيرې ئې یونیم پروګرام د اسلام په اړه هم وي هغه هم نيمګوري، سطحي او صوفيانه غوندي یوشى وي چې د اسلام د حاکمیت، اسلامي نظام، او صحیحې عقیدې لپاره ورکې هیڅ نه وي. بلکه تر دي ور هاخوا هیر ئلې د دغه ډول تشن په نامه اسلامي پروګرامونو په واسطه اسلامي مفاهيم تحریفوی او یا هم هغه خه د اسلام په نوم معرفی کوي چې هغه اصلًا اسلام نه وي.

(۱)- د دنیا د معاصرو دینونو او مذہبونو مختصره انسایکلوبیډیا، د صهیونیزم بحث ج ۱ ص ۲۶ - ۵۲۵

د راهيogانو او تلويزونو نو تر خنگ د چاپي اعلام وسائل لکه اخبارونه، مجلی، نشریې، ناولونه، او داسي نور هم تقریباً پنځه نوي فيصده د داسي ټولنو او ليکوالتو لخوا خپريې چې د غرب په افکارو او نظریاتو روزل شوي، او سیکولریزم (بې دیني) ئې د عقیدي په حیث خپل کړي وي. دغه ډله خلک دسيکولریزم داصولو پر اساس په دولت او اجتماعي ژوند کې د دين او شريعه لپاره په هیڅ رول قانع نه دي. خو په عین وخت کې بیا دغريې ډيموکراسۍ او غربۍ ډوله آزاديو او حقوقو لپاره تر شريعه او دين هم په ډير قداست قايل دي. او خپل فکرونه او قلمونه ئې شپه او ورځ ددي لپاره مسخر کړي دي چې خنګه دغه وارد شوي مفاهیم او ارزښتونه د مسلمانانو په ذهنونو ور وټپي.

(پدې لاره کې دغه ډول خلکو ته په ټولو اسلامي مقدساتو او شرعی ارزښتونو د برید کولو لپاره یوه خطرناکه وسله غربۍ نړۍ په لاس ورکړي چې د (بيان د آزادي)، نظریه ده. هغه چې دغرب په نظریاتو او نصاب تربیه شوي فرهنگیان ورڅخه د اسلامي مقدساتو په ضد کار اخلي. او کله هم چې د دوئ د فکري جنایاتو په خلاف په خلکو کې کرکه او نفرت راوپارېږي نو بیا غربۍ نړۍ او په اسلامي هیوادونو کې د هغوي حاکم نظامونه دغو مجرميتو ته د بيان د آزادي په دليل برائت ورکوي او هم دفاع ورڅخه کوي.)

د اعلام په ډګر کې نه يوازی داچې په اسلامي نړۍ کې د ننه فساد حاکم دي. بلکه له خارج خخه هم هره ورځ په زرګونو ساعته راهيويئي او تلويزونې خپروني مسلمان هیوادونه تر خپل پونښن لاندې راولي، او د اسلامي امت د بچيانو فکري مسیر وربدلوي.

انتہنيت او نوري کيبل لا نور هم د اسلامي هیوادونو په فکري او اخلاقې فضا باندې د غرب تسلط ور آسانه او هر اړخیز کړ. په اسلامي نړۍ کې نه يوازې دا چې د مسلمانانو اعلامي سنگرونه خالي دي، بلکه دهغو دپکولو لپاره مؤثر کوبنښونه هم نه تر سره

کيوري چې د اسلامي حركتونو او نهضتونو یوه بله غميشه ده. د مидеيا او مطبوعاتو په ډګر کې مسلمان امت خکه له بدې ورځې سره منځ دې چې پدې ډګر کې هم مسلمانان په پرديو معيارونو روان دي.

د تولنيز ژوند او فرهنگ ډګر:

هر قوم او ملت په نړۍ کې یو ځانګړې فرهنگ او د تولنيز ژوند یوه ځانګړې بنه لري چې هغه ئې د اجتماعي پيژندګلوي مظہرو وي، او په خاص ډول هغه ملتونه چې په کوم دين عقيده لري، هغوي تل هڅه کوي چې ملي تشخوص ئې مستقل وي، او په بل قوم او ملت کې مدغم نشي.

که ديوه ملت وګړي خپل ملي لباس، خپل فرهنگ، او خپل د پيژندګلوي نور مشخصات له لاسه ورکړي، هغوي که هر خومره هوبنيار، باسواده، او په مادي لحاظ پرمختګ وکړي، بیا هم یو مستقل ملت نه بلل کيږي.

مسلمانان هم د نړۍ د نورو ملتونو په منځ کې په خپل ځانګړې فرهنگ او د اجتماعي ژوند په ځانګړې بنه پيژندل کيږي، او دهغې په وسیله له کافرو قومونو سره خپل توپیر ثابتوي. او که دغه توپير له منځه ولار شي، بیا نود دوئ او د کفارو تر منځ په ظاهري بنه کې فرق نه پاتې کيږي.

د هر قوم فرهنگ، ژوند بنه، لباس، عادتونه، رواجونه، جشنونه، او د لمانڅلوا خاصې ورځې دهغه قوم په دين، اعتقاداتو، اخلاقو، تاريخي اصالت، طبيعي او جغرافيوي موقعیت پوري اړه لري، چې دهغو پريښو دل په حقیقت کې له خپل ځان او خپل قوم خڅه د پردي کيدلو په معنې دي.

له کومي ورځې چې د اسلامي نړۍ هيوادونه د غرب تراستعمار لاندې راغلي دي، له هماجي ورځې غربيانو کوبښونه پيل کړي چې مسلمانان په اجتماعي او فرهنگي لحاظ هم په خپل ځان پسي روان

کپي. له دې کار خخه د غربي استعماري هيوا دونو درې مهم هدفونه دې چې په لاندې دولئي يادوو:

الف: د مسلمانانو فرهنگ چې يو اسلامي فرهنگ دي، او په هر خه کې ئې د سموالي او ناسموالي معيار اسلامي شريعت دي (غرييان غواري مسلمانان له خپل فرهنگ او د تولنيز ژوند له بنې خخه پردي کپي، او د مسلمانانو د فرهنگ او تولني هر خه بيرته پاتي، ارجاعي، او د زمانې له موډه لويدلي معرفي کپي، او پرخاى ئې هغوي غربي فرهنگ، عادتونو، رواجونو، لباس، او ژوند دود ته تشویق کپي، چې پدې کار سره به ئې د مسلمانانو او اسلام تر منځ بيلتون ايجاد کري وي چې همدا د غرب اساسی هدف دي).

ب: کله چې د مسلمانانو او غرييانو اجتماعي او ګلتوري ژوند يو دولشي، او غرييان د تولني او ګلتور په ډګر کې د مسلمانانو لپاره دماډل او نمونې په حیث معرفي شي، نو طبیعی ده چې په هغه وخت کې به د مسلمانانو له زړونو د غرب د مسيحي او یهودي تولني په اړه کرکه او نفرت په خپله ووخي. او هغوي به ورته دبمنان نه، بلکه دوستان، او د تمدن استاذان بسکاري چې باید پيروي ئې وشي، نه دا چې دبمني ورسه وشي.

پداسي حال کې چې الله تعالى هغوي مسلمانانو ته د دبمنانو په حیث معرفي کپي دي، او دا ئې ورته ويلي چې یهود او نصاري په دوستي

مه نيسى الله ﷺ فرمائي: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَخَذُوا آلَّيْهُودَ وَالنَّصَارَىٰ

أَوْلَيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلَيَاءَ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَإِنَّهُمْ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

الظَّالِمِينَ ۝ المائدة: ۵۱

ترجمه: (اي مؤمنانو! یهود او نصاري په دوستي مه نيسى. د دوئ خينې ئې د خينې نورو دوستان دي، او که له تاسو خخه خوک دوئ په

دوسټی و نیسي نو دي هم له هغوي خخه دي. الله ظالم قوم ته هدایت نه کوي).

غرييان غواپي د فرهنگ او ټولنيزو عادتونو او رواجونو له لاري مسلمانان په چيله لاره روان کري، له همدي امله غربى ميديا مسلمان امت د غربى فرهنگ او ټولني دورخو لمانخلو ته هخوي، بلکه غرييانو خپلې ورځي، عادتونه، او مناسبات د ملل متحد، یونيسکو، او نورو غربى نړيوالو ادارو له لاري نړيوالي ورځي ګرځولي دي چې بايد د نړۍ ټول ملتونه ورته احترام وکړي، او وئي لمانځي. له همدي امله غرب او په سر کې ئې امريکا خپل فرهنگ ته د نړيوال فرهنگ، او خپل نظام ته د نړيوال نظام نوم ورکوي.

له بده مرغه چې مسلمانان د فرهنگ او ټولنيز دود او دستور په ډګر کې هم په پرديو معیارونو روان دي چې دا د اسلامي امت د ذلت یو بل عامل دي.

ج: غربى هيادونه غواپي چې په اسلامي نړۍ کې د غربى ګلتور، موده، فيشن، او عادتونو په خپرولو په مسلمانانو کې هم د غرييانو د ژوند ضرورتونه ايجاد کري. او د دغه (وارداتي) ضرورتونو د پوره کولو لپاره د غرب صنعت او فابريکو ته انکشاف ورکړي، او پدي ترتيب اسلامي هيادونه د خان لپاره په یو نوي لوی مصرفی او استهلاکي مارکيت تبدیل کري.

) په پاي کې دې نتيجي ته رسپرو چې تر خو مسلمانان د ژوند په ټولو اړخونو کې بيرته خپلو معیارونو ته راګرڅيدلي نه وي، او د غرب له رانده تقليد خخه ئې خان ڏغورلى نه وي، تر هغه پوري به مسلمانان دښې ورځي مخ ونه ويني. خکه چې الله تعالى د هیڅ قوم په حالت کې مثبت بدلون تر هغه وخته نه راولي چې تر خو هغه قوم په خپلو کړو ورو، عقайдو، نظرياتو، فرهنگ، عاداتو، او رواجونو کې مثبت بدلون نه وي راوستلي.)

د یمو کراسی

کفر ده، که

اسلام؟

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

په افغانستان باندې دامریکا تر یرغل وروسته چې ددغه یرغل په سیاسي او فکري، کلتور کې کومواصطلاحاتو زیات رواج موندلی یوه هم په هغو کې (ډيموکراسۍ) ده. ټکه چې د غرب میدیا، په افغانستان کې په فعالیت بوخت د غرب سیاسي او اجتماعي مؤسسات، د یرغلکرو په لاس جوړ شوي حکومت، او ددغه حکومت ټول مؤسسات او فکري شخصیتونه ترهر خه زیات د ډيموکراسۍ د خپرولو او نافذولو لپاره کار کوي.

خو دا چې عام افغانان د ډيموکراسۍ په اصلی مفهوم او فلسفه باندې چا بنې ندي پوه کړي، بلکه د غربی ډيموکراسۍ د اصلی مفاهیمو د معرفی پر ځای هغه د خلکو د تیرایستلو لپاره په نورو کلماتو او اصطلاحاتو لکه آزادی، عدالت، مساوات، بشري حقوق، مدنی ټولنې، قانونيت، ترقی، زغم او نورو نومونو تعبيرېږي. نو ټکه خو ئې یوه برخه عام افغانان هم په اوريديلو او منلو کې خه حرج نه احساسوي. بلکه دهغې د خپراوی او تطبیق لپاره کار کول هم ورته خه د کفر او عیب خبره نه بسکاري.

(د ډيموکراسۍ د اصلی مفاهیمو دوضاحت او صراحت د نشتولي ترڅنګ چې یو بل عامل هم د ډيموکراسۍ په وړاندې د عامو مسلمانانو د نفتر او حساسیت د کمولو په کارکې مهم نقش لرلې هغه ډيموکراسۍ په صنف کې د هغو ملايانو، شيغانو، پیرانو، حضر تانو، او جهادي مرتدینو شتون دی چې خپل دين، ايمان، غيرت، جهاد، او استقلال یې د خو ډالرو او خوکيو په مقابل کې په امریکایانو خرڅ کړي، خولاتراوسه ئې خپله بنې بدله کړي نه ده. بلکه امریکایانو د همدي لپاره استخدام کړي تر خو د دوئ په مذهبی بنې او روحاني وجاهت د ډيموکراسۍ کفري حقیقت له خلکو پت وساتي.

پرون هم کمونستانو افغانانو ته کمونیزم د اجتماعی عدالت، انسانی مساوات، ترقی او کارگری حرکت په نوم معرفی کړي و. هغويه هم په کمونیزم کې الحاد، او له دین خخه انکار، دهمدغو مفاهیمو او اصطلاحاتو تر شاه له عامو خلکو پیت ساتلی و. که پرون د کمونیزم تر حاکمیت د مخه علماء، او د اسلامی فکر خاوندانو، خلکو ته د کمونیزم اصلی مفاهیم په پراخه پیمانه او په مؤثر ډول معرفی کړي واي نو په لس ګونو زره څوانان او عام افغانان به یې تربیرغ لادی نه دريدل. او نه به دخپلو پلرونو. ورونيو، او مجاهدينو په خلاف د کمونیزم په ګته جنګیدل.

دا چې نن امریکایان او ورسه ملګری ئې په ټوله اسلامی نړۍ په زور د ډیموکراسی ورتپل غواړي، او پدې لارکې په زرګونو مليارده ډالرمصرفوی، په زرګونو موسسې، په لکونو پوځیان، او په لس ګونو تپل شوی حکومتونه ئې پدې هدف په کار اچولي چې په اسلامی هیوادونو کې ډیموکراسی خوره کړي (د همدمغې ډیموکراسی دحاکمولو لپاره ئې په عراق کې تر اوولکو زیات، او په افغانستان کې ئې تر یو لک زیات، او په صومالیا کې یې په لس ګونو زره خلک ووژل، او لاوس هم ددې لپاره دخلکو وژنه روانه ده چې ډیموکراسی حاکمه شي) او د مخنیوی عناصر او عوامل ئې له مخې لېږي شي.

د اسلام او مسلمانو په خلاف د ډیموکراسی او ډیموکراتانو دغه لوی جنایات باید مونږ افغانان دې ته وهخوی چې د غرب ډیموکراسی په ژوره توګه مطالعه کرو، په فلسفه ئې خان پوه کرو، او دا خانته معلومه کرو چې ډیموکراسی کفر دی او که اسلام؟ حکه چې امریکایان به لدې خاورې ئې، خو ډیموکراتان او ډیموکراتیک افکار به دلتنه دخپل خلف په حیث پر خای پرېږدي، او بیا به همدغه محلی ډیموکراتان د اسلام د حاکمیت د مخنیوی لپاره په بیلا بیلو ډولونو خپلو هخو ته دوام ورکوي. او همدغه وجه چې امریکایان په مجاهدينو کې د داسې جهت په جوړلوبو خوت دی چې (منځلاري) وي،

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

او له ډیموکراتانو سره یوځای په یوه مشترک نظام کې ګوزاره وکړي.
او هغوي ته د یوڅه واک ورسپارلو دیوی معاملې په ترڅ کې دهغو
مخلصوم مجاہدینو په مخ د حاکمیت دروازه بنده کړي چې په
افغانستان کې د خالص اسلامی حکومت د قیام لپاره کار کوي. پدې
بحث کې مونږ کوبنښ کړي چې د ډیموکراسی په اړه خبره په لاتدي
د وو نقطو کې محدوده وختیرو چې.

اول: ډیموکراسی څه شی ده؟

دوهم: ډیموکراسی ولې کفر ده؟

په هره نظریه او عقیده باندې تر حکم کولو د مخه دا خبره ډیره ضرروي
وی چې هغه نظریه دې په هر اړخیز ډول وېژنډل شي. او ټول تاریخي،
فلسفې، واقعي، او عملی خواوې دې راوسپرلی شي. تر خو دپوره
وضاحت په نتيجه کې، او د دلایلو په رڼا کې حکم ورباندې وکړای
شي. په اصولي لحاظ دا خبره هم ضروري ده چې د خپللو او حکم لپاره
باید هره نظریه په خپل اصلی شکل کې وختیپل شي. د مثال په ډول که
څوک په اسلام بحث کول غواړي نو باید په هغه اسلام ئې وکړي چې د
الله ﷺ له لوري پر محمد ﷺ په مکه او مدینه کې نازل شوي، او د
قرآنکريم، احاديثو، او دهغې زمانې د مسلمانانو د فهم په شکل کې
محفوظ دي. نه هغه اسلام چې دغرب کوم تحقیقاتي یا تبلیغاتي
اداري تدوین کړي وي. همدا ډول که د ډیموکراسی په اړه بحث کېږي
نو باید هغه ډیموکراسی تر بحث لاتدي ونیوله شي چې غرب په خپله
رامنځته کړي، هلته ئې تطبیق کړي، او دهغې لپاره ئې اصول وضع
کړي دي. نه هغه ډیموکراسی چې غرب خپللو اسلامي علماؤ او
مفکريينو له اسلام سره د (پیوند کاري)، په نتيجه کې رامنځته کړي ده.
که داسې نشي نو بیا هرشی په خپل اصلی حقیقت کې نه بنکاره کېږي.
او د حکم او محکوم تر منځ به اختلاف موجود وي.
ددې لپاره چې دا بحث مو په یوه واضح او مرتب ډول لوستونکو ته
ورپاندې کړي وي په دوؤ برخو ئې ویشو چې لوړۍ برخه ئې په

مختصر ډول د ډيموکراسۍ معرفي ده، او د وهمه برخه ئې په يو خه تفصيل د اسلام له نظره د ډيموکراسۍ مناقشه او ده ګي د تکفير دلail دی:

لومړۍ برخه- د ډيموکراسۍ معرفي

د ډيموکراسۍ تعريف:

دلغت په لحاظ د ډيموکراسۍ اشتقاد له دوو پخوانيو یوناني کلمو خنځه شوي چې یوه ئې (ديموس) Demos د ولس په معنى، او بله ئې (کراتوس) Cratos دواک او حکم په معنى ده، چې ترکيبي معنى د دواړو (ولسواکي) یا د (ولس حاکميت) دی.

په اصطلاح کې غربيانو ډيموکراسۍ داسې تعريف کړي:
Government of the People by the People For the People

(دخلکو حکومت دخلکو په لاس دخلکو لپاره)

حکومت یا حاکميت دوو شکلونه لري چې یوه ئې د قوانينو او نظام شکل دی. او بل ئې تنفيذی شکل دی. یعنی په ډيموکراسۍ کې به د ژوند د هر اړخ او دهري مسالې دحل لپاره قوانين هم دخلکو لخوا وضع کېږي، او حاکم به هم دخلکو لخوا تاکل کېږي، او فيصله به هم د خلکو لخوا کېږي. (دين) (وحې) یا (آسماني رسالت) ته په ډيموکراسۍ کې څای نشته.

د پورتنيو لغوي او اصطلاحي تعريفونو له حاصل خخه د ډيموکراسۍ جامع تعريف په لاندې شکل په لاس راخي او هغه دا چې: ډيموکراسۍ د ژوند لپاره له داسې یوه سياسي، اجتماعي او فکري په دين نه ولاړ نظام خخه عبارت ده چې حاکميت، تشريع، او فيصله ورکښي دخلکو لخوا د خلکو په لاس او دخلکو لپاره د اکثریت په شکل کې له هر ديني قيد او بند خخه پرته ترسره کېږي).

د ډيموکراسۍ فکري بنست

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

معاصره ډیموکراسی په غرب کې زیبیدلی ده.) دغرب په هکله دا خبره یو حقیقت دی چې غربیانو تراوسه پوری هیڅ الهی دین په سالمه بنې کې ندی لیدلی. یهودیت یوازی دبني اسرائیلو دین و، او هغويه نه غوبنتل چې نور خلک خپل دین ته دعوت کړي. مسیحیت هم هغه وخت غرب ته ورسید چې د (پاول) په لاس تحریف شوی و. او د توحید ځای ورکې (تشیث) نیولی و. تحریف شوی مسحیت له رب سره د انسان د رابطی لپاره یو خه لارښونې درلودی، خود انسانانو په منځ کې ئې د تعامل لپاره (شريعه) او (قوانین) نه درلودل. په غرب کې خلکو د ژوند سیاسی، اجتماعی، او اقتصادي چارې د پخوانیو (روماني) او (یوناني) قوانینو او عرفونو مطابق عیارې کړي وې چې دی کار له ډیر پخوا راهیسې دغري ټولنې په ذهن کې دا قناعت ایجاد کړي و چې دین د ژوند په چارو کې د خل او غرض نه لري.

) د ژوند او ټولنې په چارو کې د مسیحي دین د قوانینو د نشتوالي دغه تشه بادشاھانو به، ملکانو، او سرمایه دارانو له خپل لوري د قوانینو په وضع کولو ډکه کړي وه. هغويه داسې قوانین وضع کړي وو چې د غربی ټولنې اکثریت ئې دیو خو بادشاھانو، او فیوډالتو، په خدمت کې په بیلا بیلنو نومونو او شکلونو مسخر کړي و. بادشاھانو به په خلکو باندي حاکمیت د الله له طرفه خپل حق ګانه، نه دا چې دملت له طرفه دکوم تړون یا بیعت په نتیجه کې امانت و رسپارل شوی وي. کلیسا هم که له یوې خوا د ژوند د چارو لپاره قانون او شريعه نه درلود، له بل لوري ئې علم، دین، تفکر او عقل هم په خپل احتکار کې راوستلى و. د فکری استبداد داسې مرحلې ته رسیدلې وه چې هر چا به چې کومه داسې نظریه وړاندې کړه چې د کلیسا به خوبنې نه وه، نو فوراً به هغه شخص کافر او د الله له رحمته محروم ګنیل کیده. او له دین خخه به د بغاوت په جرم محاکومیده.)

د کلیسا له لوري د دین تحریف شوی او نا معقول تصور، او د بادشاھانو جابرانه نظام په اروپا کې خلک له دین، رسالت، او ملوکیت

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

خخه متنفر کړل، او د اروپا د نوی عصر (د تنویر د عصر) د مفکرینو پرمختې د الحادله دین خخه د انکار دروازه خلاصه کړه. هغويه هم د (دین) پر ئای په مطلق ډول دخلکو اراده د قوانینو مصدر وګرځوله، او د حق او ناحق د پیژندلو معیار ئې د (وحی) پرڅای (عقل) وګانه.

(دین په اړه اروپايان په دوؤ ډلو وویشل شول. یوې ډلي له دین، رسالت، او روحانیت خخه سراسر انکار وکړ چې دا نظریه بیا وروسته په کمونیزم کې راځرګنده شو. او بلې ډلي په دین باندې یوازې د افرادو په (شخصی ضمین) کې اعتراف وکړ او بس. پدې معنی چې دین د فرد او الله ﷺ تر منځ رابطه ده، خود ژوند له چارو سره ئې هیڅ کار نشه. انسان د خپل ژوند لپاره د قوانینو په جوړولو کې مطلقه آزادی لري. چې دغه نظریه د (سیکولریزم) یا له دین خخه د ژوند او دولت د بیلتون په نامه و پیژندل شو. او همدغه نظریه د دیموکراسی لپاره فکری بنستی تشکیلوي) د معاصرې دیموکراسی مشهورو فیلسوفانو هر یو (توماس هوبن) (جان لاک) او (جان جاک روسو) د دیموکراسی لپاره دغه بنستی د (ټولنیز ترون) د فلسفې په شکل کې وړاندې کړ چې خلاصه ئې په لندې ډول ده:

دغه فیلسوفان وايې: (انسانان په پخوا زمانه کې همداسي په فطری ژوند کې اوسيدل. ژوند ئې نامنظم، قانون او دولت ئې نه درلود چې د دوئ چاري منظمې کړي. وروسته بیا خلکو قانون او حکومت ته ضرورت احساس کړ، او د نظام او قانون دجوړولو لپاره سره راتول شول، او په خپل منځ کې ئې یو (ټولنیز ترون Social Contac) رامنځته کړ چې وروسته ئې بیا د حکومت او قانون شکل غوره کړ. چې په دې اساس د قانون او حکومت تصور دخلکو له ارادې خخه رامنځته شو).

پورتني نظریه له الله ﷺ او دهغه له رسولاتو، او الهي اديانو خخه په انکار ولاره ده. په دې معنی چې - نعوذ بالله - نه الله ﷺ شته، او نه ئې خلک پیداکړي، او نه ئې نظام، قوانین او رسولان ورته رالیبرلي دي. او

د ټیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

یا دا چې الله جل جلاله ئې خالق دی، خو له پیداکولو پرته ئې نور هیڅ ندي کړي. نه ئې رسولان را لیبلې، او نه ئې اديان نازل کړي، او نه ئې انسانانو ته د ژوند د چارو تنظیمول وربنبدلي دي. ځکه چې که چیرې دا هر خه شوي واي نوبیا به د ټیموکراسۍ د فیلسوفانو Social Contac (ټولنیز تړون) ته خه ضرورت و؟

د ټیموکراسۍ اصول

غربی ټیموکراسۍ په دوو بنستېیزو اصولو ولاړه ده چې دهغو دواړو او یا یوه د نشتولالي په صورت کې یو نظام یا یوه ټولنې ټیموکراتیکه نشي بلل کیدای. هغه اصلونه دا دي:

- ۱- د سیادت (حاکمیت) اصل.
- ۲- د حقوقو او آزادیو اصل.

پورتنی دواړه اصول هر یو خپل خصوصیات او مشخصات لري چې په لنډ ډول ئې په لاتدې کربنبو کې یادونه کړو.

اول- د سیادت (اعلیٰ حاکمیت) اصل

د سیادت تعریف:

سیادت یا اعلیٰ حاکمیت هغه مطلقه اعلیٰ سلطنه ده چې یوازي هغې ته په اشیاؤ او افعالو د حکم د صادرولو حق حاصل وي. یو بل تعریف وايې: سیادت د امر او نهې هغه مطلقه عليا سلطنه ده چې نه د هغې په خنګ کې ورسره مساوی، او نه ترهغې پورته بله سلطنه شته.

د سیادت (حاکمیت) اصل په ټیموکراسۍ کې په لاتدې دوو شقونو ولاړ دی.

الف: د تقنین یا (تشريع) شق: پدې معنی چې په کوم قانون یا شريعت به د خلکو ترمنځ فیصله کېږي؟

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

ب: د تنفيذشق: پدې معنى چې د قوانينو نافذونکي (حاکم) به خوک وي؟ او خنگه به حاکميت ته رسېږي؟ په ډيموکراسۍ کې د تقنين (تشريع) د شق خصوصيتونه په لاتدي ډول دي:

۱. سياحت (اعلى حاکميت) به په مطلق ډول د (ولس) وي. يعني هغه حاکميت به چې تر هغه پورته بل هيچ حاکميت وجود ورنه لري دولس حق وي، نه د الله حق.
۲. د ولس اراده مقدسه ده. يعني هيچ اراده دولس اراده نشي ردولی، او نه ورباندي اعتراض کولي شي. هر خه چې ولس غواړي هماګه حق دي.
۳. د ولس د (اکثریت رایه) دحق د پیېندلولو ریښتینې معیار دي، په دې معنى چې تول ولس کیدی شي چې په یوه خبره متفق نه وي، خو که اکثریت په یوه خبره اتفاق وکړي نو داکثریت دغه اتفاق دحق معيار دي.

۴. عقل د قوانينو د جورولو یواخینې مصدر دي. يعني د قوانينو په جورولو او د احکامو په صادرولو کې (وحې) هيچ نقش نه لري. هرڅه ته چې عقل بنه وايې هغه حق، او هر خه چې عقل بد وکنې هغه باطل دي.

دا چې تول ولس په یوه وخت حاکم کيداي نشي، نو ولس باید یوشمير خلک د حاکميت او قانون جورونې لپاره د انتخاباتو له لاري حکومت او پارلمان ته معرفي کړي چې د ولس په وکالت قوانين جور کړي او حکومت وچلوې. چې په دې ډول عمومي انتخابات د حکومت د چلوبونکو، او د قانون د جورونکو د ټاکنې لپاره د حاکميت دوهم يعني د (تنفيذ) شق تشکيلوي.

په ډیموکراسۍ کې د تنفيذې قوې (حکومت) خصوصيات

۱. حکومت به دخلکو د اکثریت لخوا د عامو انتخاباتو له لارې منځته راخي.
۲. انتخابات به د داسې قانون په اساس کېږي چې (دین) ورکښې هیڅ نقش نه لري.
۳. په انتخاباتو کې د ھیواد ټول خلک یو ډول سیاسی حقوق لري. یعنی هر خوک د هر دین او مذهب خلک ټول سره یو ډول سیاسی حقوق لري. دین د هغوي تر منځ د تفاضل (برتری) عامل نشي گرئیدی. د مسلمان او کافر، بنسټي یا نر معیار په انتخاباتو کې ځای نه لري. ټول د رايې ورکولو او کانديد یدلو مساوي حق لري.
۴. په انتخاباتو کې عقل، علم، تجربه، تقوی او صالحیت هیڅ ارزښت نه لري. په دې معنی چې د بیسواه او یوه عالم رايه سره مساوي ګنل کېږي. همدا ډول د یونهایت زیرک او هوښيار انسان او ڈيو نهایت غبی او احمق انسان د رایو تر منځ هیڅ فرق نشه. همدارنګه ڈيو تجربه لرونکي پاخه ملي او سیاسی شخص د رايې او د هغه چا د رايې تر منځ چې په هیڅ نه پوهېږي او یوازی یو انسان دی هیڅ توپیر نشه. په انتخاباتو کې یو صالح، متقي، باعفته، او محسن انسان له یوه رشوت خور، زاني، قاتل، لوطي، غله او حرامي انسان سره بالکل یو ډول مساوي سیاسی حق لري.
۵. د انتخاباتو لپاره باید کانديدان بهه ډير لګښتونه وکوي، په میاشتو او کلونو تبلیغاتي کمپاين وچلوی، تر خو خلک د خپلو ئانونو په ګتيه رايې ورکولو ته تشویق کړي.
۶. د انتخاباتو په نتيجه کې چې د هرې نظریې خلک حاکمیت ته ورسیږي نور ټول خلک بهه ئې حکومت مني، او په خلاف بهه ئې نه

راپورته کېږي. خود مخالف حزب په شکل کې د حکومت په ځینو اقداماتو اعتراض کولی شي.

دويم - د حقوقو او آزاديو اصل

په ډيموکراسۍ کې د حاکمیت ترا اصله وروسته بل اصل د حقوقو او آزاديو اصل دی چې د ډيموکراسۍ دوهم اصل ګنل کېږي. ددغه اصل له تطبیقیدلو پرته ډيموکراسۍ هیڅ معنی نه لري. یعنی ټول هغه حکومتونه چې غواړي د ډيموکراتیکو یا جمهوري حکومتونو په حيث و پیژندل شي باید په حتمي ډول د ډيموکراسۍ په ټولو حقوقو رسمي اعتراف وکړي، او د ډيموکراسۍ ټولې آزادۍ تامين کړي، او که دا کارونه کړي نو هغه جمهوري حکومتونه نه ګنل کېږي.

د ډيموکراسۍ حقوق او آزادۍ په لاندې ډول

دی:

۱. د عقيدي آزادۍ:

په ډيموکراسۍ کې عقيده یو مسؤوليت او مکلفيت نه، بلکه یو اختياري امر دی. پدې معنی چې دا ضروري نه ده چې انسان دې حتماً مسلمان واوسي، او یوازي د اللہ عبادت دې وکړي چې دده خالق او مالک دی. بلکه په ډيموکراسۍ کې انسان د عقيدي په مجال کې آزاد دی. خوبنې ئې چې کوم دين مني، او که له سره یو دين هم نه مني. همدا ډول انسان دا حق لري چې یو دين پرېږدي او بل دين ته واپري.) مثلاً نن مسلمان وي، سبا ته مسيحي شي، بل سبا ته هندو شي، بله ورئ يهودي، کمونست، بودائي، او یا د کوم بل دين منونکي شي. هیڅ قانون او هیڅ مرجع له ده سره د دين د بد لولو د محاسبې حق نه لري. ځکه چې دا په ډيموکراسۍ کې دهغه خپل شخصي حق دی(ټولنه او

ډیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

نظام دهغه له عقیدې سره هیڅ کار نه لري. او که کوم جهت له ده خخه دغه حق سلبوي، ډیموکراسی باید په خپل ټول قوت دهغه تر خنگ و درېږي، او د دغه حق ساتنه ئې وکړي.

۲- د نظر او رأيِ آزادی:

په ډیموکراسی کې د نظر يا رأيِ آزادی حق هم یو له هغو حقوقو خخه دی چې هیڅ قید او بند نه مني. پدې معنی چې انسان په هر خه کې خپله رایه ورکولی شي. پرته لدې چې وکتل شي چې د دین احکام او قوانین د (وحیې) پر بنستي ولار دي او هغه له انسان خخه پوره تسلیمي غواړي. او د انسان رأيِ آزادی په هغو کې ئای نشته. خو په ډیموکراسی کې د انسانانو د رأيِ آزادی (وحیې) او دین تر قداسته پورته دی. حکه خو په ډیموکراسی کې دیني احکام هم د خلکو د رائې پر اساس بدليدلی شي.

۳ - شخصي آزادی:

په ډیموکراسی کې بله آزادی شخصي آزادی ده. یعنې انسان د خپل شخص په اړه مکمل آزاد ده. هغه په خپل ځان هر خه کولی شي. هغه هر ډول سلوک او اخلاق اختيارولی شي، پرته لدې چې هغه سلوک او اخلاق دې دروا او ناروا په تله و تلل شي. په ډیموکراسی کې زنا، لواطت، او دې ته ورته نور کارونه د انسان خپل شخصي حق ده، تر هغه پوري چې په خپله رضا وي، او اجبار ورکې نه وي راغلی.

۴ - د بیان او تبلیغ آزادی:

په ډیموکراسی کې د بیان آزادی یو مسلم حق ده. هر خوک د هر خه د بیانولو حق لري. بل هیڅوک د نظر له بیانولو خخه نه شي منع کولی. که خه هم د نظر دغه بیان د الله، دین، کوم پیغمبر، یا عقیدې په هکله وي. همدغه دلیل د اسلام ستر پیغمبر محمد ﷺ ته د اروپا لخوا د کارتونونو د سپکاوي په عمل کې د جواز لپاره هم وښودل شو.

۵ - د مسکن حق:

دیموکراسی هر انسان ته حق ورکوی چې په هر ئای کې ئې زره غواپی واوسی، او په هغه ئای کې دی دهجه هویت او شخصیت ته احترام وکړای شي. یعنی که یو کافر وغواپی په مکه کې د حرم ترڅنگ واوسی باید منع نه کړای شي.

۶ - د ملکیت حق:

په دیموکراسی کې انسان د هر شي د ملکیت دلرلو، اوله هری لارې د مال د ګټلوا، او په هره لازه کې د هغه د مصرفولو حق لري. دیموکراسی د مال په ګټلوا او یا مصرفولو کې هیڅ خارجی دیني او یا بل عامل ته د دخالت اجازه نه ورکوي. بلکه دا د انسان حق دی چې په هره طریقه مال ګټلی او یا مصرفولی شي وئې ګتني او مصرف یې کړي.

۷ - د کار حق او آزادی:

په دیموکراسی کې انسان د هر ډول کار د انتخابولو حق لري. په کارونو کې حللا یا حرام نشته.

۸ - د زده کړي او علم حق:

په دیموکراسی کې انسان د هر ډول علم د زده کړي پوره آزدي او حق لري که خه هم چې هغه د جادو علم وي.

۹ - په هرڅه کې دنارينه ؤ او بنځینه ؤ د مساوات حق:

په دیموکراسی کې بنځه او نر دواړه یو ډول حقوق او آزادی لري. هر څه چې نارينه کولی شي، بنځي هم باید له هغه خخه منع نه کړای شي. نارينه په بنځو د قیومیت او واکمنی حق نه لري. بلکه دواړه یو دبل په وړاندې مساوی متقابل حقوق لري.

د دغو حقوقو ترڅنگ یو لړ نور حقوق هم د دیموکراسی له مهمو حقوقو خخه ګنل کېږي چې په هغه کې د (سیاسی پلورالیزم) او (دينی پلورالیزم) حقوق او آزادی هم رائخي.

سیاسی پلورا لیزم

سیاسی پلورالیزم دسیاسی احزابو د تعدد په معنی دی. یعنی په ڈیموکراتیکه ټولنه کې خلک بیلا بیل سیاسی احزاب جو روپی شی.
 (دغه سیاسی احزاب د بیلا بیلو قومی او ایدیوالوژیکو اجنداو او نظریاتو د پرمخ بیلو لوپاره تاسیسیبری، او بیا واک ته د رسیدلو لپاره د رقابت له مختلفو وسائلو او طریقو خخه کار اخلي.)
 پير خله داسې پیښېبری چې قدرتمن استعماری دولتونه په نورو دولتونو کې خپلو اهدافو ته د رسیدلو لپاره احزاب جو روپی او بیا ئې د بیلا بیلو طریقو له لارې قدرت ته رسوی. تر خو دهغو له لارې آزاد ھیوادونه خپلې مستعمری و گرځوی او خپل مصالح و رکبندی تامین کړي.

دینی پلورا لیزم

په ڈیموکراسی کې که خه هم چې دین د ټولنې او دولت په چارو کې خه رول نه لري خو دا چې اديانو ته دخلکو فطري او معنوی ضرورت دی، او دغه تشه له دین پرته په بل خه نه ډکېږي، (نو ځکه ڈیموکراسی هم د عقیدې او عبادت تر حده د انسان په شخصي ژوند کې دین ته اجازه ورکوي، او په همدغو حدودو کې دینی احزاب هم فعالیت کولی شي.
 خو پدې شرط چې په سیاسی او اجتماعي چاروکې به ڈیموکراسی مني. په همدي اساس هر خوک هر چېږي دخپل دین او عقیدې د خپرولو حق لري. (دمثال په ډول لکه خنګه چې مسلمان تبلیغیان هر چېږي د تبلیغ حق لري همدا ډول بايد د هر دین او مذهب خلکو ته دا حق حاصل وي چې په مسلمانو ټولنو کې دخپل دین دخپراوي لپاره آزادانه کار وکړي او خوک ئې مخه ونه نیسي. او که بی مخه نیوں کېږي بايد د نړۍ ڈیموکراتیک حکومتونه ئې په خلاف اقدام وکړي.

ددې لپاره چې د دیموکراسۍ حقوق او آزادۍ چې د غرب د مسيحي تولني د روحې، اجتماعي، سياسي او استعماري مقاصدو په نظر کې نیولو سره وضع شوي دي په توله نړۍ د یوه قانون په شکل کې په حتمي دول طبیق شي، دغه حقوق او آزادۍ د بشر د حقوقو د نړیوال قانون په شکل کې راول شوي، او په ملګرو ملتوكې په شاملو هیوادونو په حتمي شکل منل شوي چې سر غراوى ورڅخه په هیڅ صورت جائز نه ګنبل کېږي. لکه چې د بشر د حقوقو د قانون د نهه ويستمي (۲۹) مادي په (ج) جزء کې چې په صراحت سره ليکل شوي دي: (په هیڅ صورت کې روا نه ده چې له دغه حقوقو سره پداسي دول تعامل وشي چې د ملګرو ملتوله اصولو او اهدافو سره تضاد ولري). یعنی دغه حقوق او آزادۍ په هماغه شکل او حیثیت طبیقوی چې ملګري ملتونه ئې غواړي. هیڅوک هغه په بله بنې نشي تعبيرولی دغه حکم دهغو خلکو بهانه له منځه وړي چې وايې مونږ د بشر حقوق په اسلامي بنې تعبير وو.

دوهمه برخه - د دیموکراسۍ مناقشه

د دیموکراسۍ ولې کفر دی؟

دیموکراسۍ یو نوی کفری دین دی چې خپل شريعت، خپل قوانین، خپل اخلاق او د ژوند لپاره یو خپل ځانګړي تصور لري. ددغه نوی دین فیلسوفان او پیروان غواړي چې د دیموکراسۍ دغه نوی (دين) دې تر اسلام، یهودیت، مسیحیت، هندویزم، بودائیت، او بل هر دین مقدم او محترم وي. او بل یو دین دې هم د دیموکراسۍ په اندازه قداست ونه لري. ټول انسانان دې په جبری شکل ددغه نوی دین منلو ته اړ کړای شي. او که خوک ئې نه مني نو هغوي د انسانيت د درجې مستحق هم نه دي. د مثال په دول: امریکا یو مسيحي هیواد دي، که هلتله خوک مسیحیت نه مني، او یا له مسیحیت خخه بل دین ته اوپي، حکومت

ورسره هیخ مشکل نه لري. خو که يو خوک په امریکا کې د دیموکراسی نه مني هغه په توله امریکا کې د اوسيدلو حق نه لري. همدا ډول که خوک په برلنیه، فرانسه، جرمنی، ایتالیا، او حتى په استرالیا کې چې تول مسیحی هیواونه دی مسیحیت ونه مني له هیخ مشکل سره نه مخ کیږي. خو که د دیموکراسی ونه مني هغه هلتنه د اوسيدو حق نه لري. همدا سی که يو خوک په اسرائیل کې یهودیت نه مني اوسيدلی شي، خو که د دیموکراسی نه مني نشي اوسيدلی. همدغه حکم نن ورځ د دنيا په تولو هیوادونو کې حاکم دی (ان تر دې چې که خوک په اسلامي هیوادونو کې چې نظامونه ئې د دغه نوي دين منونکي دی اسلام نه مني، او یا مرتد کیږي، هیخ مشکل نه لري. خو که خوک د دیموکراسی نه مني هغه له هر ډول انساني حقوقو محرومېږي. او حتى د ژوند حق نه ورکول کیږي.)

پدي وروستيو کې په افغانستان کې ولیدل شول چې که حکومت هم په کوم قانون کې کومه اسلامي ماده راولي که خه هم چې هغه د شخصي احوالو په قانون پوري اړه ولري، او د دیموکراسی د پروسیجر مطابق له تولو قانوني مرحلو هم تیره شوي وي، بیا ئې هم تول غرب په یوه غږ په خلاف راپورته کیږي، او د هغې د بدلون لپاره په حکومت هر اړخیز فشارونه راوري تر خو هغه یوه اسلامي ماده هم د دیموکراسی د دين په مقابله کې واقع نشي.

همدا ډول ولیدل شول که په پاکستان کې پارلمان او حکومت هم د یوې سیمې لپاره په دیموکراتیکه طریقه داسې یو قانون ومنې چې اسلامي مواد ورکښې رعایت شوي وي، نو تول غرب ئې په خلاف درېږي او حکومت له خپلې فيصلې خخه گرځیدلو ته اړ کوي. پدې دليل چې منل شوي قانون د دیموکراسی له نوي دين سره مخالفت لري.

په اوستي زمانه کې چې غرب د دیموکراسۍ د نوي بشري دين رامنځته کوونکي او منونکي دی په ملياردونو ډالره، په لکونو پوئیان، او په لسکونو زره ادرائي، او مؤسسيه ئې په نړۍ کې د

دیموکراسی د دین دخپرولو لپاره په کار اچولې دی. او هر هغه ملت چې د دغه نوي دین منلو ته نه تیاريږي، دهغه د ځپلولو لپاره د دیموکراسی له دین خڅه د هغه په خلاف د جګړې جواز برابروی، او له ملګرومليتو خڅه دهغه د وڈلورسمی او قانوني فتوى ترلاسه کوي. دا چې ولې دیموکراسی کفر دی؟ شرعی دلایل ئې په لاتدي ډول بیانوو. او د دې لپاره چې د لوستونکو لپاره اسانه وي په هماغه ترتیب مو چې د دیموکراسی معرفی ورته وړاندې کړې ده، د تکفیر دلایل یې هم په هماغه ترتیب بیانوو:

د دیموکراسی د تکفیر د لاله

۱ - د سیادت یا (اعلیٰ حاکمیت) موضوع:

لکه خنګه چې مخکې د دیموکراسی په معرفی کې يادونه وشهو چې (سیادت) یعنې اعلیٰ حاکمیت په دیموکراسی کې د ولس حق گنلی کېږي چې د اکثریت په شکل کې به حکمرانی کوي. خو په اسلام کې دغه حق یوازې او یوازې د اللہ ﷺ دی. اسلام وايې چې بندگان قول د اللہ ﷺ مخلوق دي. یواحې هغه پیداکړي، او هرڅه ورته هماغه یو اللہ پیدا کړي دي. او همدغه اللہ ﷺ د بشر په تولو ضرورتونو او مصالحو بنې پوه دی. او د همدغې ازلي پوهې له مخې ئې په هره زمانه کې هر قوم ته دهغوي دحال او وضعیت موافق شریعت او قانون نازل کړي چې بايد مطلق اطاعت ئې وشي. او دهغه د حاکمیت په مقابل کې هيڅوک د حاکم په حیث، او هیڅ قانون د منلو وړونه بلل شي. په همدي اساس قول مسلمانان مکلف دي چې د اللہ ﷺ نازل شوي قانون ومني. او د اختلاف او منازعې په صورت کې یوازې او یوازې دهتمده قانون ته رجوع وکړي. نه دا چې له خپل لوري د خپلې پوهې او عقل په بنا قوانین جوړ کړي او بیا په هغه فيصله وکړي.

په اسلام کې قطعی الشبوت دلایل له هغه چا خخه ایمان نفي کوي چې د الله له قانون پرته د بل چا په قانون فیصله کوي. او د الله ﷺ په مقابل کې د بل چا حاکمیت منی. او یا دا چې د الله ﷺ په قانون فیصله کوي خو له زړه نه ورباندې راضي نه وي. لندې صریح آیتونه ددې خبرې قطعی دلایل دی چې حاکمیت به یواځې او یوازې د الله ﷺ وي. او قانون به یوازې دهغه مثل کېږي.

۱- ﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ مِنْ كُمْ فَإِنْ تَنْزَعُمُ فِي شَيْءٍ فَرْدُوْهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُثُّمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ حَرْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴾ النساء: ۵۹﴾

ترجمه: (ای مؤمنانو: د الله، رسول، او د هغو کسانو اطاعت وکړئ چې له تاسو خخه د امر او حکم خاوندان دي. او که چېږي مو په کوم شي کې شخړه راغله نو الله او رسول (قرآن اوستن) ته ئې راجع کړئ که تاسی په الله او د آخرت په ورڅ ایمان لرونکي یاست. دا کار غوره او پای ئې پېښه دی). دا آیت په صراحت حکم کوي چې د منازعې په وخت کې دې د فیصلې مرجع یوازې د الله ﷺ او درسول ﷺ وینا وي.

۲- ﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَحِدُّوْا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسِّلِّمُوا سَلِيمًا ﴾ النساء: ۶۵﴾

ترجمه: (قسم دی په رب ستا چې نه مؤمنان کېږي دوئ تر هغه پوري چې حکم (فیصله کونونکې) کړي تا په هغو شخرو کې چې پیښې شوي وي د دوئ په منځ کې، او بیا ونه موسي دوئ په خپلو زړونو کې ناراضي ستا له فیصلې، او ومني دوئ ستا خبره په منلو سره (بې له جګړې په خوبنۍ سره). پدې آیت هم له هغه چا خخه د ایمان نفي شوي

چې د پیغمبر ﷺ په دین فيصله نه کوي، او یا ئې په فيصله له زره خخه راضي نه وي.

۳- ﴿إِنَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ إِمَّا أَرَثْتَكَ

اللهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا﴾ ١٥٥ النساء:

ترجمه: (بېشکە مونې درليبلی تا ته قرآن (ای محمده!) په حقه چې فيصله وکړي دخلکو ترمنځ د الله دلار بنوونو په رنګاکې، او مه کېږه جګړه کوونکى دخاینو خلکو لپاره). پدې آيت کې هم د قرآن د نازولو هدف دا بنودلی شوی چې رسول الله ﷺ دې دهغه پر اساس دخلکو ترمنځ فيصلې وکړي، او د خاینانو پلوی دي نه کوي.

۴- ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ

لَهُمُ الْحِيْرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَن يَعْصِي اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا﴾

٣٦ الأحزاب:

ترجمه: (او نه ده روا هیڅ مؤمن سړي او مؤمنې بشخې ته چې کله فيصله وکړي الله ﷺ او رسول ئې په یو کار کې چې وي دي دوئي ته اختيار په خپل کار کې، او هر خوک چې نافرمانی کوي د الله ﷺ او دهغه د رسول ﷺ په تحقیق سره گمراه شو په گمراهی بنکاره). دا آيت مؤمنان لدې منع کوي چې د الله ﷺ او د رسول الله ﷺ د حکم په مقابل کې دې خانته یوبل دریخ و نیسي.

۵- ﴿وَأَنَزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ

الْكِتَابِ وَمَهِيمَنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بِمِنْهُمْ إِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَنْهِيَعَ

۴۸ آهواءُهُمْ عَمَّا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعْلَنَا إِنْكُمْ شِرْعَةٌ وَمِنْهَا جَاءَكُمْ ﴿۱۷﴾
المائدة:

ترجمه: او نازل کري مودي تا ته (اي محمد) قرآن په حقه سره چې تصديق کوونکي دی ده ګه کتاب چې تر ده دمخه و. او ساتونکي دی ده ګه د مضامينيو، نو فيصله کوه د دوي ترمنځ په هغه کتاب چې ليږلې ئې دی تا ته، او مه کوه متابعت د دوى دهيلو او آرزو ګانو (او مه اوړه) له هغه خخه چې راغلې دی تا ته له حق خخه، مونږ تاسي هرامت ته جلا جلا شريعت او لار تاکلي ده). پدي آيت کې هم رسول الله ﷺ ته امر شوي چې دخلکو تر منځ دي ده ګه کتاب په اساس فيصله وکري چې الله ﷺ ورته نازل کري. او دخلکو په خوبنو پسې لارنه شي.

۶- ﴿۱۷﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الظَّلْعَوْتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيَرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿۱۸﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أُنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَذِّفِينَ يَصْدُونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿۱۹﴾ النساء: ۶۰ - ۶۱

ترجمه: (آيا ته نه ګوري هغه خلک (اي محمد)!) چې ګومان کوي چې په هغه کتاب ئې ايمان راوري چې نازل شوي دی تا ته او هم په هغه چې نازل شوي و تر تا دمخه، غوارې د فيصلې لپاره وړاندې شي طاغوت (کعب بن اشرف یهودي) ته پداسي حال کې چې دوي ته امر شوي چې په طاغوت کافر شي (له هغه منکر شي) او شیطان غوارې هغويه دير زيات ګمراهان کري، او چې کله هغويه ته وویل شي د الله نازل شوي کلام، او رسول ته راشي، نو ته وینې چې منافقان له تا خخه مخونه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اپوی). دا آیتونه هم هغه خوک مسلمان نه گنې چې په قرآن د ايمان دعوی کوي خو فيصله د بل چا قانون ته وروپي. او د قرآن قانون ته له فيصلې وروپلوا مخ اپوی.

۷- ﴿إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَنَّ

يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَفْلَتِكُمْ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ النور: ۵۱

ترجمه: (بې شکه ده د وینا د مؤمنانو چې کله وبللى شي الله او ده ګه رسول ته چې فيصله وکوي رسول ده ګه ټړمنځ دا چې موښې بلنه واوريده، او ومومنله، او همدوئ خلاصیدونکې دي). دا آيت د مؤمنانو صفت دا گنې چې درسول الله ﷺ قانون ته بې له قید او شرطه تسلیمیږي او مني ئې.

۸- ﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا بَيْنَ لَهُ الْهَدَى وَيَتَّبِعُ غَيْرَ

سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُولِهِ مَا تَوَلَّ وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾

﴿النساء: ۱۱۵﴾

ترجمه: او هر خوک چې د رسول مخالفت وکړي وروسته له هغه چې د هدایت لاره ورته بنکاره شي، او د مؤمنانو له لياري پرته په بله ولاړ شي نو موښې به ئې په همغه لور وګرڅو چې دی ورته ګرځيدلی دي، او جهنم ته به ئې داخل کړو. او جهنم ډیر بد د ورتګ خای دي. پدې آيت کې الله تعالى ﷺ ده ګه چا د جهنم ته دورداخلولو خبره کوي چې د رسول الله ﷺ له قانون سره مخالفت کوي.

۹- ﴿وَمَا أَخْلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ الشورى: ۱۰

ترجمه: او په هر خه کې چې تاسي اختلاف وکړي نو ده ګه پريکړ له الله سره ۵۵.

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

پورتني تول آیاتونه او په لس گونو نور آیتونه په پوره صراحت سره دا موضوع بیانوی چې (سیادت (اعلیٰ حاکمیت) یوازی الله ﷺ او د هغه رالیبرلی شريعت ته حاصل دی. او فیصله بايد یوازې او یوازې په هغه قانون وشي چې الله ﷺ را نازل کړي دی. او هرڅوک چې دالله د قانون په مقابل کې د خپل عقل او ارادې پربینا د بشر لپاره داسې قوانین جورووي چې د الله ﷺ له قانون سره مخالف وي هغه مؤمن نشي پاتې کیدلی. بلکه هغه په یقیني ډول د اسلام له دائري خخه وئي).

په دیموکراسی کې اعلیٰ حاکمیت د ولس حق ګنلى کېږي، خو په اسلام کې د الله ﷺ حق دی. په دیموکراسی کې د بشر د مشکلاتو د حل او فصل لپاره قوانین د بشر لخوا یوازې د عقل پربینا جوړېږي. او د اکثریت (پارلمان) د منلو او تصویب، او د حاکم له توشیح نه وروسته قانونیت پیداکوي. خو په اسلام کې به د اسلام د قانون په مقابل کې هیڅ قانون نه جوړېږي. او نه به د اسلام قانون پارلمان ته د تصویب او یا ردلو لپاره وړاندې کېږي. او که داسې وشي نو بیا به پارلمان ته دالله ﷺ پر حکم د تفوق حیثیت ورکړای شوي وي چې دا بیا په خپله صریح کفر دي.

۲ - دولس د ارادې د تقدس موضوع

په دیموکراسی کې تر تولو مقدس او ارزښتمن شی دولس اراده ده. همدغه د ولس اراده د قانون مصدر ګنلى کېږي. هر خه چې ولس وغواړي هماګه حق او قانون دی. او هر خه چې ولس رد کړي هغه هیڅ شرعیت او قانونیت نه لري. دولس اراده په دیموکراسی کې د الله ﷺ تر ارادې هم مقدسه ده. که الله ﷺ په خپل قانون او شريعت کې یو خه نازل کړي وي خو ولس بل خه وغواړي نو دیموکراسی حکم کوي چې الهې شريعت دې پرینسپ دل شی، او د خلکو له ارادې را وتلي قانون دی عملی کړای شي:

ډیموکراسی وايي چې د ولس اراده دي د اساسی قانون په شکل کې د کوم مجلس يا لوبي جرگې او يا بل کوم ولسي مرجع لخوا تدوين او ومنلى شي. بيا دي شريعت او يا بل عرف او قانون ته د اساسی قانون په رنځي کې وکتلې شي. که چېږي له اساسی قانون سره برابر وو نو پدې خاطر د منلو وړ دي چې له اساسی قانون سره موافق دي. نه پدې خاطر چې د الله ﷺ حکم او شريعت دي (او که چېږي له اساسی قانون سره موافقته ونه لري په هیڅ صورت عملی کیدلای نشي، که خه هم چې صريح آيت، او يا صحیح حدیث، او يا دامت د علماء اجماع هم وي. دخلکو رايې او ارادې ته پر شريعت باندې د تفوق حق ورکول هغه کفر دی چې الله ﷺ خپل رسول ورڅخه منع کړي دي. الله ﷺ فرمایي:

(۱) وَأَنِّا أَحْكَمْنَا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَنْتَعَ أَهْوَاءَهُمْ وَأَنْذَرْنَاهُمْ أَنْ يَفْتَنُوكُمْ عَنِ الْبَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ﴿۴۹﴾ المائدۃ: ۴۹

ترجمه: (او فيصله وکړه د دوئ تر منځ په هغه قانون چې نازل کړي دي الله ﷺ او د دوئ په خوبنو او ارزوګانو پسې مه هه، او خان وساته له هغوي چې واپوي تا له ھيني هغه خه چې الله ﷺ درته رالېبلې دي). خو په ډیموکراسی کې بايد حتماً ولس ته رجوع وشي، او د هغوي هيلې او آرزوګانې وپونښلې شي، او د هغنو په بنا دي قوانین وضع شي، که خه هم د الله ﷺ د قانون مخالف وي، او بيا هیڅ قانون او اراده دخلکو د ارادې پر بنا جوړ شوی قانون نشي ردولي.

۳ - د اکثریت رایې د معیاریت موضوع

په ډیموکراسی کې د اکثریت رایه د حق معیار ګنلې کېږي. پدې معنی چې هر چا یا هر خه ته چې اکثریت رایه ورکړي همغه حق ګنل کېږي. او همغه خوک به د حاکمیت مستحق وي چې اکثریت ئې تائید کړي وي.

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

خو په اسلام کې د رایې ورکونکو د شمیر ڏيروالی حق او استحقاق معیار نه دی. بلکه په اسلام کې حق هغه دی چې قرآن، حدیث او د شرع دلائل ئې تائید وکړي. که خه هم چې دهجه تر شا یو کس او یا لپه شمیر خلک ولار وي. او په مقابله کې ئې ڏير خلک ولار وي. (د مثال په ډول که د یو هیواد اکثریت خلک په یو هیواد یا بل دلیل د زنا، لواطت، یا سود، د جواز په حق کې رایې ورکړي او په مقابله کې یې یو کس مخالفه رایه ورکړي، او یا هم ھیڅوک رایه ورنکړي بیا به هم دغه افعال نه روکړي. بلکه دتل لپاره به حرام وي. خو په دیموکراسی کې بیا د اکثریت رایه د حلالو اویا حراملو صلاحیت لري.)
 په اسلام کې حق او جائز هغه دی چې شریعت باطل او ناجائز ګرځولي وي. باطل او ناجائز هغه دی چې شریعت باطل او ناجائز ګرځولي وي.
 په اسلام کې نه یوازې دا چې اکثریت د حق میمعار نه دی منل شوی، بلکه قرآنی آیتونه په صراحت سره وايې چې لپه خلک د حق منونکي او شکر کوننکي دي.

الله ﷺ فرمایي: ﴿وَإِنْ تُطِعَ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضْلُلُوكَ عَنِ السَّبِيلِ اللَّهُ إِنْ يَتَّعِنُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّهُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾ الأنعام: ١١٦

ترجمه: (او که ته د زمکې د مخ د ڏيرو خلکو خبره ومنې نو د الله ﷺ له لياري به دي واروي ٿکه چې هغوي په گومانونو پسې روان دي او (اتکليان دي)

همدا راز فرمایي: ﴿وَلِكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ الأعراف: ١٨٧

ترجمه: (خو ڏير خلک نه پوهېږي).

او بل ئای کې فرمایي: ﴿وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الظَّاغُورُ﴾ سبا: ۱۳

ترجمه: (زما پير لوبندگان شکر کوونکي دي).

رسول الله ﷺ هم ھير ئىلى داکثريت د رايى پرخلاف داقليت رايى منلى ده كله چى حق ورته د اقليلت په رايى كې بىنكاره شوي دى. لكه د بدر په جنگ كې يې يوازى د حباب بن المنذر ﷺ په رايى پداسىپا حال كې عمل وکر چى خپله رسول الله ﷺ نورو اصحابانو رضي الله عنهم دجنگ د پىگر په اړه بله رايى درلوه.

همدا ډول رسول الله ﷺ د حديبي په صلحه کې داصحابو رضي الله عنهم د اکثريت رايى ونه منله او دهغوى د رايى په خلاف يې له قريشو سره صلحه وکره.

ابوبکر صديق رضي الله عنه هم د ارتداد د فتنې په مقابل کې دقوي موقف په خپلولو کې داکثريت د رائى مخالفت وکر، او د اسامه ﷺ لښکرئې د شام په لوري ولېږه.

له پورتنيو تولو دلاليو معلومىيри چى په اسلام کې د رايى ورکوونکو اکثريت يا اقليلت دحق او باطل روا او نا روا په تاکلوكې هيڅ نقش نه لري. پداسىپا حال کې چى په هیموکراسى کې اکثريت د (الله) او رايى ئې د (شريعت) پر ئاي درول شوي ده. چى دا یو بىنكاره کفر ده.

۴- دقانون م مصدر عقل دی که شرع؟

دا چى هیموکراسى اساساً د سیکولریزم پر بنسټ ولاره ده. هغه سیکولریزم چى وايي دين باید د ژوند او نظام په چارو کې هيڅ نقش ونه لري. نو په همدى اساس په هیموکراسى کې د قانون مصدر د خلکو عقل دی، نه (الهی وحیي). په هیموکراسى کې هر هغه خه ته بنه ويلى کېږي چى د خلکو عقل ئې (بنه) وګنې. او هر هغه خه ته (بد) ويلى کېږي چى د خلکو عقل ئې بد وګنې. او بيا د همدغو بنېگنېو یا مصالحو په پام کې نیولو سره قوانین وضع کېږي. په مسلمانو

هیوادونو کې خو ھیر ئلی داسې ھم پىبنېرى چې يوه نىمە شرعى مادە كە چىرىپە كوم قانون كې پاتې ھم وي هغە ھم بايد دعقل پە تله وتلل شې. او خلک ورباندى دخپل عقل پە رىنا كې حكم وکرى. لكە چې پە پاكسنستان كې خە مودە مخكىي (حدود آرۇنىس) د شرعى حدودو د فرمان پە هككى دخلکو د اذهانوو تحرىكولو لپاره د امرىكا پە بودىجە پە ھىنىي تلوىزونونو او اخبارونو كې پورە شېرى مىاشتى د (دراسوچئى) پە نوم كمپاين وچلول شو، او پە نتىجە كې ئې پە پارلمان كې اكثىرت دخپل عقل پە حكم ھىنىي شرعى حدود منع اعلان كېل.

٥- آيا يواحى عقل پە اشياۋ او افعالو د (بنە والى) يا (بدوالى) دصحيح حكم صلاحىت لرى؟

عقل دلاتىي وجوها تو لە املە پە اشياۋ او افعالو دصحيح حكم كولو صلاحىت نە لرى.

۱. دخلکو عقلونە سره فرق لرى، كە ھىنى ئې يوشى يا يوكار بىنە وگىنى، ھىنى نورئى بىا ھمغە شى بدگىنى. يا پە بل عبارت د ھىنى خلکو پە عقل بە يو خوک د يوھ كار د كولو لە املە د مکافات ور بىللىكىرى. خود ھىنى نورو پە عقل بىا ھمغە شخص دھمغە كار لە املە د مجازات ور بىللىكىرى. ئىكە خو يوازىي عقل د صحيح حكم د صادرولو صلاحىت نە لرى تر خو ئې (وحى) لاربسوونە ونە كىرى.

۲. د انسانانو عقلونە دھفوئ لە خواهشاتو او فطرى غريزو او تمايلاتو متاثر كىرى. او دا منل شوي خبرە دە چې دخلکو خواهشات او غريزې سره جلا جلا دى، نو پە ھمىدى بنا ئې عقلونە ھم دھمدغە تاثر لە املە پە اشياۋ او افعالو بىل بىل حكمونە كوي چې پدى كې بىا د حقىقىي مصلحت تشخيص نا ممكىن كار وگرخى.

۳. دانسانانو عقلونه د حالتو. شرائط او زمانې له بدلون سره بدلون مومي. نن به يو شى پنه گنې خو سبا ته به په نورو شرائط او حالاتو کې همغه شى بدگنې. چې پدې کې دعقل بې ثباتي راخي. پداسي حال کې چې الهى وحى د ټولو حالاتو په نظر کې نیولو سره يو ثابت حکم کوي.

په اسلام کې د ثواب او عقاب په لحاظ په اشياو او افعالو باندي د حل او حرمت حکم يوازي او يوازي د الله ﷺ حق دی او بس. لکه چې الله

فرمایي ﴿إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ﴾ الأنعام: ٥٧

ترجمه: (حکم ندي مګر يوازي د الله).

او همدا ډول الله ﷺ فرمایي: ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِّنْ أَمْرِ فَاتَّعِهَا وَلَا تَنْتَعِيْأَهُوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ الجاثية: ١٨

ترجمه: (تر دي وروسته مو پيغمبره! ته ددين پر يوه روښانه لار برابر کړي. ته بايد همد اومنې او دهفو خلکو په هيلو او هوسونو پسي مه ځه چې نه پوهيري).

رسول الله ﷺ هم دهر هغه حکم د رد فيصله کړي ده چې د دين په کوم دليل ولار نه وي. او انسانانو د خپل عقل پر بنا وضع کړي وي. له عايشي رضي الله عنها خخه روایت دي چې رسول الله ﷺ فرمایي: ((من أحدث في أمرنا هذا ماليس منه فهو رد. وفي لفظ: من عمل

عملاً ليس عليه أمرنا فهو رد)) بخاري او مسلم.

ترجمه: خوک چې زمونې په دين کې داسې يو خه ايجاد کړي چې له دين خخه نه وي هغه مردود دي، او په بل لفظ کې راغلي: خوک چې

ڌيموڪراسيي ڪفر ده، که اسلام؟

يو داسي کار وکري چې پر هغه زمونږ امر (دليل) نه وي هغه مردود دی.

خو د پورتنيو ټولو دلایلو پر خلاف په ڌيموڪراسيي کي (حکم) کول او قوانين جوړول دعقل کار دی چې (وحبي) ته ورکنې هیڅ د دحالت حق نشه. په بل عبارت په ڌيموڪراسيي کي د تشریع او قانون حق له الله ﷺ خخه په بشپړ ډول اخيستل کيري، او په بشپړ ډول بشرطه سپارل کيري چې د خپل عقل پر بنا يې جوړ کري، چې دا په حقیقت کي تر ټولو لوی ڪفر دي.

انتخابات

په دیموکراسی کې انتخابات د مlad تیر حیثیت لري چې له هغه پرته هیڅ نظام ته صحیح دیموکراتیک نظام نشي ویل کیدای. خو هغه ډول انتخابات چې په دیموکراسی کې ترسره کېږي په اسلام کې ئې هیڅ ځای نشته. لکه څرنګه چې اسلام د ژوند د هر اړخ لپاره خپل اصول او ضوابط لري همدارنګه د حکومت او سیاست لپاره هم خپل نظام او اصول لري چې ځینې مشخصات ئې په لاندې ډول دي:

په اسلام کې د نظام خصوصیات:

اول خصوصیت - په اسلام کې حاکمیت یا ولایت یو غنیمت او ولجه نه ده چې په هره طریقه چې ممکن وي باید حاصله کړای شي. بلکه په اسلام کې حاکمیت او ولایت یو دروند مسؤولیت او خطروناک مکلفیت دی چې د ملت لخوا هغه چاته ورسپارل کېږي چې په هغه کې د امامت د انعقاد شپږ اساسی شرطونه موجود وي چې په لاندې ډول دي:

اول شرط: حاکم باید مسلمان وي. کافر د اسلامی دولت مشرنشي جوړیدلی. یو ډول کافر هم د مسلمانانو مشر کیدای نه شي. که هغه یهودي وي یا نصراني وي، سیکولر وي، او یا د کوم بل دین منونکې وي، او یا ملحد (کمونست) وي، چې دیوه دین منونکې هم نه وي،

الله ﷺ فرمایی ﴿۱۶۱﴾ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكُفَّارِنَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَيِّلًا النساء: ۱۶۱

ترجمه: (او هیڅکله به ونه ګرځوي الله د کافرانو لپاره پر مؤمنانو باندې خه لاره).

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

په قرآنکریم کې د مسلمانانو له (اولی الامر) سره هرخای دا قید لګول شوی چې هغه باید له مسلمانانو خخه وي. او په دې شرط باندې د اسلام د تولو علماؤ اجماع ده، او هیچا ئې مخالفت نه دی کړي. په همدي بنا په اسلام کې پر مسلمانانو د کافر حاکم کیدل حرام دي. خو په دیموکراسی کې د دین لپاره هیڅ اعتبار نشه. هلته هر خوک د مشري لپاره ځان کاندید ولاي شي. پرته لدې چې د هغه مسلمانی یا کفر ته دې وکتل شي. بلکه اوس خو په عملی لحاظ د تولې اسلامي نړۍ لپاره د دنيا د کفارو دا متفقه فیصله ده چې صحیح مسلمان باید په یوه اسلامي هیواد کې هم حاکمیت ته ونه رسیبې. او که ورسیبې که خه هم چې د انتخاباتو له لارې رسیدلی وي بیا هم باید له حاکمیته را وپرخولی شي. او پړی نښودی شي چې حکومت جور کړي. چې دغه مثالونه په ترکیه، الجزائر، او نورو اسلامي هیوادونو کې ولیدل شول.

دوهم شرط: په اسلام کې د حاکم لپاره دوهم شرط نارینتوب دی. د بنجې حاکم کیدل په اسلام کې حرام دي. په هغه حدیث شریف کې چې امام بخاری، ترمذی، نسائی او امام احمد روایت کړي دی راغلي دي چې کله چې رسول الله صلی اللہ علیه وسلم ته خبر ورسیدچې دایران خلکو د ایران د بادشاہ (کسری) له مرینې وروسته دهغه لور حاکمه

کړي ده نو وئې فرمایل: ((لن یفلح قوم ولوا امرهم امراة))
ترجمه: (هیڅکله به هغه قوم کامیاب نشي چې خپل ولايت (حاکمیت) ئې بنجې ته ورکړي وي). خو ددې پر خلاف په دیموکراسی کې نر او بنځه یو ډول د انتخابیدولو او حاکم کیدلو حق لري. او همدغه حکم دا فغانستان په اوسيني اساسی قانون کې هم په دې ډول بیان شوی دي: د ((افغانستان اتباع د انتخابولو او انتخابیدلو حق لري، (۳۳ ماده) چې دا کار له اسلام سره بنکاره مخالفت دي

دریم شرط: دریم شرط بلوغ دي. ځکه چې نا بالغ مکلف نه وي.
څلورم شرط: څلورم شرط عقل دي. ځکه چې لیونی هم مکلف نه وي

هیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

پنځم شرط: پنځم شرط آزاد والی (حریت) دی. خکه چې مریې د خپل ځان په هکله د تصرف ملکیت نه لري نو د بل چا په هکله به ئې څه ولري.

شېږم شرط: شېږم شرط عدالت دی. پدې معنی چې فاسق به نه وي که څه هم ځینې علماء د فاسق ولایت هم سره له کراهته جائز بولی.

دوهم خصوصیت- په اسلام کې حاکم د (اهل الحل والعقد) لخوا تاکل کېږي او دا د ټولنې هغه صالح، زبده، علماء، سیاست پوه، او اهل خبره خلک وي چې د امت مصالح له مفاسدو څخه تشخیصولی شي او دحاکم په انتخاب کې له پوره احتیاط او دقت څخه کار اخلي. او دهغوي تر انتخاب وروسته بیا امت له هغه سره د طاعت عمومي بیعت کوي.

خو په هیموکراسی کې هر کافر، فاسق، مجرم، بې عقل، او جا هل، ته دحاکم په انتخابولو کې هماغه حق حاصل دي چې يو مؤمن، متدين، صالح، هوښيار، او عالم ته حاصل دي. په هیموکراسی کې انسانانو ته د صالح والي او فاسدواالي له زاويي نه کتل کېږي، بلکه هلته یوازې خلک شمیرل کېږي. او د هر چا شمیره چې ډیره شوه هماغه دحاکمیت حقدار بلل کېږي. د مثال په ډول که یوې خواته (۵۰)

علماء، مجاهدين، صالحان او مجرب سیاست پوهان وي، خو بلې خواته (۵۱) فاسقان، شرابیان او جا هلان وي، نو د هیموکراسی په تله کې دوهمه ډله په ټومړۍ ډلې غوره او دحاکمیت حقداره بلل کېږي. همدغه معیار ته په پام سره اقبال د جمهوریت یادونه په خپل

شعر کې داسي کوي:

متاع معنی بیگانه از دون فطرتان جوې

زموران شوخي طبع سليماني نمي آيد

گریز از طرز جمهوري غلام پخته کاري شو

که از مغز دوصد خر فکر انساني نمي آيد

(کليات اقبال - افکار)

دریم خصوصیت: اسلام د الله تعالیٰ له طرفه نازل شوی حق دین دی چې تر ټولو نظریاتو او ادیانو اعلیٰ دی. نه تر خپل ئان بله نظریه او دین په لوره والي مني، او نه ئې له ئان سره په مساوی او برابر حیثیت مني. بلکه خپلو اتبعاعو ته امر کوي چې تر هغه پوري باید له کفارو سره و جنگکېږي چې تر خود کفر فتنه له منځه ولاره شي. او د الله کلمه تر ټولو په لوره حیثیت ومنلي شي. الله ﷺ فرمایې:

﴿ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونُ الَّذِينَ كُلُّهُمْ
لَّهُ أَنْفَالٌ ﴾

۳۹

ترجمه: (تر هغه د کفارو په خلاف و جنگکېږي چې فتنه ورکه شي او دین ټول د الله ﷺ شي).

خود دي پر خلاف ډيموکراسۍ ټولو ادیانو ته په یوه نظر ګوري. او د کفر او اسلام توپیر نه مني. له همدي امله په ډيموکراسۍ کې کفارو او مسلمانانو ته یو ډول انتخابي حقوق او صلاحیتونه ورکول کېږي. او کافر د کفر له امله له حاکمیت خخه نه منع کېږي. بلکه عملًا ليدل کېږي چې مسلمان د مسلمانی له امله له حاکمیت خخه ليري ساتل کېږي.

په ډيموکراسۍ کې د کفر او اسلام تر منځ د فرق د نشتوالي له امله ډيموکراسۍ په خپله یوه کفري نظریه ګنبل کېږي.

آيا د ديموکراتيک انتخابي نظام له لاري اسلام نافذ يدلی شي؟

په اسلامي نړۍ، کې ځينې اسلامي تنظيمونه چې د غرب له سیاسي او فرهنگي فلسفې خخه متأثر دي او د اسلامي نظام د جوروولو ترتیب او طريقه د رسول الله ﷺ له سيرت خخه نه اخلي، بلکه غواړي د غرب د ديموکراسۍ له لاري اسلامي نظام راولي، او ددي هدف لپاره د نورو سیکولر (بې دينه) احزابو په خير ديموکراتيک وسائل په کار اچوي، او انتخاباتو ته درېږي، اوبيا د دين په نامه له خلکو ووت (رأيه) غواړي، دغه خلک له لاندې درېو حالتونو بهرنه دي:

۱. دغه خلک ديموکراسۍ سمه نه پېژني. خکه چې په ديموکراسۍ کې خو اعلى حاکمیت او د قوانینو د جوروولو حق د خلکو دي. نه د الله ﷺ. يعني په ديموکراسۍ کې خلکو ته اختيار ورکول کېږي چې هر ډول نظام او قوانین د خان لپاره غواړي جوړ ئې کړي. پداسي حالم کې چې په اسلامي نظام کې د اعلى حاکمیت او د تشريع حق یوازي او یوازي د الله ﷺ دي خو په ديموکراسۍ کې په نهائې فيصله د خلکو وي. نه د الله ﷺ. نو دغه خلک خنګه د ديموکراسۍ له لاري د الله ﷺ نظام نافذولي شي؟

۲. دوهم حالت کيدای شي دا وي چې دغه خلک په اسلام نه پوهېږي. یوازي اسلامي علم او شريعت ته منسوب خلک دي خود اسلام په روح، تقاضا او خصوصياتو نه پوهېږي. نه د اسلام نظام ور معلوم دی، او نه په اسلام کې د حاکمیت نظریه ور معلومه ده. له همدي امله د اسلام او ديموکراسۍ ترمنځ په فرق هم نه پوهېږي.

۳. دريم حالت بنائي دا وي چې د غه خلک پدې پوهېږي چې اسلام او ډيموکراسۍ دوه بيل بيل نظامونه دي. خودا چې د اسلامي نظام اقامه جهاد، قربانيو، او د کړاوونو زغمل غواړي، او د دوي دي کارته تيار نه دي. بلکه د خپلو دنياوي مقاصدو او مصالحو تحقق ورته د ډيموکراسۍ له لاري آسان بنګاري، نود منافقت له مخې په ډيموکراسۍ باندي د اسلام نوم بدې ترڅوله ی وي خوا عام خلک پدې تير باسي چې دوي خوا اسلامي تنظيمونه دي، او د اسلام لپاره کار کوي. او له بلې خوا د طاغوت د لاري په خپلولو په آسانې او بې قرباني طریقې په حاکمیت کې له سیکولر احزابو سره شريک شي. او له حکومتي امتیازاتو دوي هم خوندونه واخلي. خو شريعه، عقل، تاريخ او تجربه تول دا ثابتوي چې د انتخاباتو او ډيموکراسۍ له لاري اسلامي نظام په هیڅ ډول نشي نافذیدلې. چې ددي دعوى خينې دلایل په لاندې ډول یادوو:

د انتخابي نظام له لاري د اسلام د نه نافذیدلو لس دلائل

اول دليل: د ډيموکراسۍ اساسې مفکوره دا ده چې حکومت، نظام او قوانین به دخلکو لخوا د خلکو په لاس او دخلکو لپاره جوړېږي. نو په همدي اساس هر هغه جهت چې ډيموکراتيک فعالیت کوي تر هر خه لوړې باید دا ومنې چې نظام به دخلکو په خوبنې جوړېږي. حتی که اسلامي نظام هم رائحي پدې اساس به نه رائحي چې هغه د الله ﷺ له طرفه یو مکلفيت دي. بلکه پدې اساس به رائحي چې دخلکو خوبن دی. په ډيموکراسۍ کې به خلکو ته پوره پوره واک ورکول کېږي چې اسلام غواړي او که غير اسلام؟ په اسلام کې خلکو ته د غه حق ورکول د اسلام له فکر او شريعه سره بنګاره مخالفت لري.

د پورتني خبرې بله معنی دا ده چې هر اسلامي تنظيم چې په انتخاباتو کې برخه اخلي باید دا خبره تر هر خه د مخه ومني چې لکه خرنګه چې دوئ غواړي خلک اسلام ته دعوت کړي، همداګه ډول باید غیر اسلامي تنظيمونو ته هم دا حق ومني چې مسلمانان دې کفتره دعوت کړي، او دوئ هیڅ اعتراض ورباندي ونه کړي.

دوهم دليل: په پارلمان کې د اکثریت تنظيم د هر ډول قوانینو د جوړولو او تصویبولو حق لري. او تر خو چې اسلامي تنظيم په پارلمان کې اکثریت ونه لري د قانون جوړولو حق نه لري. د پارلماني اصولو په بنا په اقلیت باندې دا لازمه ده چې د قانون جوړولو لپاره د اکثریت حق ومني. که خه هم چې هغوي د اسلام په خلاف قوانین جوړ کړي. چې يه یو مسلمان هیواد کې د اسلام په خلاف د قوانینو د جوړولو حق تسليمول د اسلام خلاف کار دی. مسلمانان باید هیچا ته اجازه ورنکړي چې د دوئ په هیواد کې دې غیر اسلامي قوانین جوړ کړي.

دریم دليل: د انتخاباتو ګټيونکي تنظيم ته دا حق ورکول کېږي چې د خلورو يا پنځو کلونو لپاره حکومت وکړي. او نور خلک باید د هغوي حکومت د دغې مودې لپاره ومني. که بالفرض کوم اسلامي تنظيم اکثریت تر لاسه کړي، او اسلام نافذ هم کړي، نو بیا به هم د اسلام نفاذ د خلورو يا پنځو کلونو لپاره وي. او د خپلې مودې تر پوره کولو وروسته باید له حکومت خخه لاس په سر شې. چې دا کار پر اسلام کې د اجماع په خلاف دي. ئکه پر اسلام کې حاکم تر هغې د حاکمیت حق لري چې تر خو ژوندی وي او د حاکمیت شرعی اهلیت ولري. ئکه چې که شرعی اهلیت لري نو بیا ولې لري کېږي. او که شرعی اهلیت نه لري نو بیا ولې د دوهم خل لپاره د حاکمیت حق ورکول کېږي؟

دوهم مخالفت ئې له اسلام سره دا دی چې هغه اسلام چې دوئ نافذ کړي وي هغه باید د تل لپاره نافذ وي. خو پدې صورت کې خلور يا پنځه کاله وروسته دغه نظام باید په خپله له منځه ولاړ شي. او خلکو ته یو خل بیا دا حق ورکړ شي چې اسلام غواړي او که غیر اسلام؟ چې

پدې کار سره بیا سیکولر (بې دینه) احزاوو ته حاکمیت ته درسیدو فرصت ورکول کيږي.

څلورم دليل: د اسلام د حاکمیت او د دیموکراسی د حاکمیت نظامونه دوه جلا جلا نظامونه دي. د اسلامي تنظیمونو لخوا په دیموکراسی کې شامليدل د دیموکراسی د تائید او توثيق په معنی دي. عام خلک چې کله وګوری چې علماء هم په دیموکراسی کې برخه اخلي او انتخاباتو ته درېږي، نو په دیموکراسی کې د دوئ د شمولیت له امله عامو خلکو ته دا فکر پیداکړي چې کیدی شي دیموکراسی به هم یو حق نظام وي. ئکه چې که ناحقه وای نو دینې علماؤ به ورکښې برخه نه اخيسته. علماء که هر خو د خپل مشارکت لپاره د مجبوريت، او د دعوت د مصلحت تاویلو نه او د لایل خلکو ته وړاندې کړي عام خلک پري نه پوهېږي. ئکه چې په پارلماني بهير کې علماء او سیکولر(بې دینه) اشخاص ټول په یو ډول اصولو چلېږي. او په عمل کې هم د دواړو تر منځ کوم فرق نه لیدل کيږي.

پنځم دليل: هر نظام یوه ايدیالوژي او فکر لري چې هغه نظام ته د رسیدلو لپاره لاره او وسائل هم له هماګه فکر خڅه انتخابېږي.

د دیموکراسی ايدیالوژي او فکر سیکولریزم دی. او انتخابات هم د سیکولریزم پربنسته ولار دی. ئکه چې د انتخاباتو لپاره اساسی شرط سیاسي مساوات دی. او دغه مساوات هغه وخت راتلای شي چې ټول جهتونه د دیموکراسی لپاره خپل دین پرېږدي. او دا ئکه چې دین انسانانوته یو پرېل د تفاضل (برتری)، درس ورکوي. دمثال په ډول: اسلام وايی چې مسلمان تر کافر غوره دی، خو دیموکراسی وايی چې بايد دواړه مساوی وي. او مساوات یوازی په هغه صورت کې رامنځته کېږي چې د کفر او اسلام خبره له منځه ووځي.

په همدي اساس انتخابات په دیموکراسی پوري خاص دی. دهغو له لاري یوازې دیموکراسی راتلای شي، نه اسلام. ئکه چې لکه خنګه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

چې اسلام له دیموکراسۍ خخه یو جلادین دې نود نافذولو لاره او وسیله ئې ه م له دیموکراسۍ خخه جلا ده.

لکه خنګه چې دیموکراسۍ، له کمونیزم، عیسایت یهودیت او نورو اديانو سره پیوند کاري نه منی، همدهغه دول اسلام هم له نورو اديانو او طریقو سره پیوند کاري نه منی، او نه له نورو لارو قائمیداهی شي. اسلام به یوازې په هغه طریقه قائمهبری چې د رسول الله ﷺ په زمانه کې پرې قائم شوی وو، له همدي امله له باطلو لارو د اسلام دنفاذ لپاره کوبنښونه یو ناروا او دعقل او فطرت خلاف کار دی.

شپږم دليل: دیموکراسۍ د پانګه وال نظام (کپیتالیزم) زېړنده او ده مدهغه نظام سیاسي مظہر دی. هر خومره چې په اسلامي نړۍ کښې دیموکراسۍ ټینګکېږي په هماګه اندازه پانګه وال په سود او احتکار ولار نظام هم چې د اسلام مخالف اقتصادي نظام دی ټینګکېږي. که چېږي بالفرض کوم اسلامي تنظیم د دیموکراسۍ له لارې قدرت ته هم ورسیږي، هغه هم په کراره کراره د پانګه وال نظام برخه ګرځي او د اسلام له اقتصادي نظام خخه خارجېږي.

اووم دليل: انتخاباتي سیاست داسې یو ډنډ دې چې یوڅل کوم اسلامي تنظیم ورکښې ولویېږي بیا ئې له هغه خخه وتل انتهائي مشکل کار وي. ټول هغه اسلامي تنظیمونه چې یوڅل په دیموکراسۍ کې وړ داخل شوي دي هغوي نور د اسلام د غلبې لپاره له انقلابي جهادی هڅو لاس اخيستې. حکمه چې د دیموکراتیک سیاست لپاره دا شرط دې چې مسلح جدو جهد به نه کوي. د مسلحې مبارزې پرینښو دل او په دیموکراسۍ او انتخاباتو پوري د اسلام د غلبې د اميدونو تړل، او دغه کار ته د اسلامي مبارزې نوم ورکول د اسلام د نفاذ په لاره کې یو خطرناک خنډ دی. حکمه چې له دې لارې مسلمانان په جهاد او ده ګه په نتائجو بې باوره کېږي. پدې میدان کې د مصر د اخوان، د افغانستان د جهاد ی تنظیمونو، او د پاکستان د اسلامي تنظیمونو ناکامه تجربې تر ټولو واضح مثالونه دی. نه یوازې دا چې د او بدې

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

مودی له تیریدو سره سره یې اسلامی نظام نافذ نه کراي شو، بلکه د اسلام دبمنانو په ډير مکرا او مهارت د مجاهدینو په خلاف په خپل کتار کې ودرول. او خبره دي ئای ته راوريسيده چې تش په نامه اسلامی دیموکرات تنظيمونو هم خپل ټول تبلیغاتي وسائل دجهاد او مجاهدینو په خلاف له صلیبیانو سره هم آهنگه کړي دي.

(اتم دليل: دیموکراسی یو داسې نظام دي چې په هغه کې اسلامی تنظيمونه اکثریت نشي ګتلي، لکه چې په تیرو شپیتو کلونو کې په پاکستان کې ولیدل شول. اودا ځکه چې د دیموکراسی فکري او سیاسي جوړښت داسې دي چې هلته باید سرمایه دران، فيوډالن، خانان، ملکان، صنعت کاران، لوی تاجران، پخوانی بیروکراتان، او په ملي درغليوکې ککر خلک قدرت ته ورسیبری. ځکه چې په دیموکراسی کې قدرت ته د رسیدلو لپاره تر ټولو لویه او مهمه وسیله د مال مصرفول دي. او ددي ترڅنګ رشوت ورکول، دخلکو رائې په پیسو اخستل، دخلکو تیراистل، دروازجني وعدې ورکول، او د ئاخن په ګته او د مخالف په خلاف پراخه تبلیغات کول هم د انتخاباتو هغه ضرورتونه دي چې له هغو پرته په انتخاباتو کې کامیابidel ممکن نه دی)

د انتخاباتو لپاره دغه لاره انتخابول نه اسلامی ده، او نه د اسلامی تنظيمونو له وسعې پوره ۵۵.

نهم دليل: که چېږي کوم اسلامی تنظيم له دي ټولو خندونو او مشکلاتو سره بیا هم په انتخاباتو کې اکثریت وګتی او قدرت ته ورسیبری بیا به هم ده ماغه اساسی قانون پابند وي چې د دیموکراسی په اساس جوړ شوي وي. اساسی قانون د انتخاباتو ګټونکې تنظيم ته دا جازه نه ورکوي چې مکمل شريعت نافذ کړي. او د اساسی قانون بدلوو ته ئې نور سیکولو(بې دینه) قوتونه نه پریږدې. که چېږي اساسی قانون پریږدې او مستقیماً مکمل شريعت نافذ کړي نو بیا ئې په قدرت کې دپاتې کیدلو جواز له منئه ئې. ځکه چې د همدي

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اساسی قانون له مخې د انتخاباتو له لارې قدرت ته رسیدلی دی. چې قانون حې نو د دوئ د حاکمیت جواز به هم ورسره حې.
لسم دلیل: د انتخاباتو له لارې قدرت ته رسیدونکې اسلامی تنظیم که اسلام نافذ هم کړي بیا به هم مکمل اسلام نه وي. حکه چې د اسلامی حکومت یوه اهمه وجیبه د (امریالمعروف اونهی عن المنکر) وظیفه ده. او تر ټولو لوی منکر دا دی چې په اسلامی هیواد کې دې غیر اسلامی احزاب موجود وي. او د غیر اسلامی فعالیتونو د تر سره کولو اجازه دې هم ولري. اسلامی حکومت بايد ټول سیکولر او مرتد احزاب له فعالیت خخه منع کړي. افراد ئې اسلام ته دعوت کړي، او د امتناع په صورت کې ئې له منځه یوسې. انتخابی حکومت دغه کار هيڅکله نشي کولاهي. حکه چې دیموکراسی هر چاته دهري عقیدې د بیان او اظهار آزادی ورکوي.

همدا رنګه دغه ډول حکومت د کفارو په خلاف د اقدامی جهاد فریضه هم نشي تر سره کولاهي. بلکه ددې پر خلاف بايد د بین المللی قوانینو په اساس له ټولو کفری هیوادونو سره د امن، او تعاؤن متقابل حسنې روابط ولري.

همدارنګه بايد دیموکراتیک انتخابی حکومت د ملګرومليتو، د امنیت د شوری، او نورو نړیوالو تړونونو او میثاقونو پوره رعایت وکړي، چې د مخالفت په صورت کې له نړیوالو بندیزونو او سزاکانو سره مخ کېږي.
دا ټول هغه دلائل دي چې د اسلام له نافذولو سره د دیموکراسی مخالفت بنیء.

د اسلام د راتګ اصلی مقصد دا دی چې بايد په نورو باطلو اديانو غالب شي، نه دا چې له هغو سره یوځای د تساوی پر اساس ژوند

وکري. اللہ ﷺ فرمائي ۾) هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْقَيْمَةِ يُظْهِرُهُ عَلَى الْأَدِينِ كُلِّهِ، وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (۱) الصف: ۹

ترجمه: (الله هغه ذات دي چي راليبرلي ئي دي رسول خپل محمد صلى الله عليه وسلم په هدايت او په حق دين چي غلبه ورکري الله ﷺ دغه حق دين ته پر ٿولو دينونو باندي، که خه هم مشرکان دغه غلبه بدھ گئي) نو په همدي اساس بايد اسلام په ڏيموکراسىي غالب وي، نه دا چي دھجي په چوکات کي وچليبي.

د ڏيموکراسىي د حقوقو او آزاديو مناقشه

د ڏيموکراسىي دوهم اصل د حقوقو او آزاديو اصل دي. دغه حقوق او آزادي په حقیقت کي ڏيموکراسىي د نظری او فلسفې حاصل او ثمره ده. په هر نظام کي چي دغه حقوق او آزدي خلکو ته حاصلي نه وي هغه نظام ڏيموکراتيک نه بلل کيږي.

ددين او عقيدي د آزادي مناقشه:

د آزاديو او حقوقو په لپي کي اول ددين د انتخاب او دعقيدي آزادي ده. په ڏيموکراسىي کي هر انسان ته دا حق ورکول کيري چي په خپله خوبنې چي هر وخت وغواري نوي دين د ھان لياره غوره کوي. د مثال په ڊول: یو انسان حق لري چي نن يهودي وي، سبا ته نصراني شي، بله ورخ هندو شي، او بله ورخ مسلمان شي، بل وخت بيا بيتره اسلام پريبردي او بودائي شي. او یا هم له ٿولو اديانو انکار وکړي ملحد او کمونست شي. پدي ٿولو حالاتو کي هغه محاسبه کيدلائي نشي. او نه ورڅخه خوک د عقيدي د آزادي حق سلبلولي شي.

په ڏيموکراسىي کي دين او عقيده یو شخصي امر دي چي د دولت او نظام ورسره هیخ کار نشته دين په ڏيموکراسىي کي د جامو حیثیت

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

لري. د هر چا خوبنده ده چې کوم رنگ او ډول جامې اغوندي. خو په اسلام کې دین او عقیده یو شخصي امر نه، بلکه یو مکلفيت دی. او همده د انسانانو او پیريانو د خلقت هد بنوولی شوي دی. لکه چې

الله تعاليٰ فرمایي ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ ﴾
الذاريات: ۵۶

ترجمه: (او ما نه دي پيداکري پيريان او انسانان مګر ددي لپاره چې زما عبادت وکړي).

الله ﷺ پيريان او انسانان د عبادت لپاره پيداکري دي. او بيا ئې د عبادت د کيفيت د تعين او د طریقې دورښولو لپاره ورته دين نازل کړي، او انبیاء ئې را ليږلي چې تر ټولو وروستي دين (اسلام) او تر ټولو وروستي پیغمبر (محمد) صلی الله علیه وسلم دی. او د همده په مبارک راتګ پخوانې ټول اديان منسوخ شوي دي، او د الله ﷺ په نزد یواخني مقبول دين اسلام دی. نو هر خوک چې د الله ﷺ د عبادت لپاره له اسلامه پرته بل دين انتخاب کړي هيڅکله به ئې الله ﷺ ورڅه

قبلول نه کړي. الله ﷺ فرمایي ﴿ وَمَن يَتَّبِعْ عَيْرَ الْإِسْلَمِ دِينًا فَلَنْ

يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ ﴾
آل عمران: ۸۵

ترجمه: (او هر خوک چې له اسلام پرته بل دين ولټوي هيڅکله به تري ونه منل شي، او په آخرت کې به له تاوانيانو خخه وي).

په اسلام کې له اسلام خخه وتل ارتداد دی، چې که توبه و نه باسي او پيرته په اخلاق اسلام ته راونه ګرځي، سزائي وڈل دي. ئکه چې له یوه دين خخه وتل، او بل دين ته داخلیدل، د پخوانې دين د بطلان په معنى دي. يعني هر خوک چې له اسلام خخه کوم بل دين ته ورځي هغه په خپل دغه عمل په اسلام باندي د بطلان حکم کوي، او د نوي دين د حقانيت اعتراف کوي.

ډیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

خو په ډیموکراسی کې د دین بدلوں هیڅ سزا نه لري. ځکه چې هغه یوشخصی کار دی. په افغانستان کې چې اوس امریکایانو یو ډیموکراتیک نظام جور کړی دی همدغه د ارتداد حق ئې هم د هر فرد لپاره د اساسی قانون له لاري ورته خوندي کړي دی. ځکه چې د اساسی قانون په شپږمه ماده کې په صراحت سره د (ډیموکراسی تحقق) او د (بشری حقوقو ملاتر) د دولت مکلفيت بنودل شوي دي.

همدا راز د بشر د حقوقو دنريوالي اعلامي په اته نولسمه ماده کې په صراحت سره دasic ليکل شوي دي: (هر انسان د فکر د آزدي، او د دين د انتخاب له حق خخه برخمن دي). او همدا حق د دين او د عقیدي تبلیغ، د ډله ییزو بنوونو او رسنیو له لاري د نظر اظهار او همدا ډول د شعائر و سري او علنی ترسروکولو. او له هغو خخه حفاظت ته هم شامل (اتلسنه ماده دی)

دهمدمغې اعلامي په نولسمه ماده کې د ارتدارد حق په نور صراحت سره پدې ډول بيان شوي دي:

(هر انسان د نظر او خپل ليد لوري د آزادي، له حق خخه برخمن دي. دغه حق دي ته هم شامل دي چې خوک دي د بل چا افکار او نظریات د بل چا له مداخلې پرته ومني. او هم کولائي شي خپل افکار او نظریات په هري ممکني وسيلي له هر جغرافيوي قيد او بند خخه پرته تر لاسه او نشر کړي) (نولسمه ماده)

دا چې د افغانستان او سنی اساسی قانون چې د (ډیموکراسی تحقق) او د (بشر د حقوقو ملاتر) د دولت مکلفيت ګئي، او پدې دواړو کې د دين او عقیدې انتخاب د هر چا شخصي حق دي، او د بل چا د خالت ورکښي ناروا کار ګئي، نو ځکه خو اساسی قانون هم په نا اعلان شوي او ضمني ډول هر چاته د مرتد کيدلوق ورکوي. او س نو په خلکو، وضعیت، او حالاتو پوري اړه لري چې خوک د عبدالرحمن پنجشیري په خبر د ډیموکراسی له دغه حق خخه د استفاده علنی جرات کوي.

حینو تشن په نامه اسلامي حکومتونو په خپلو اساسی قوانینو کې دا لیکلې چې د اسلام په خلاف به قوانین نه جو پېږي، خوله بل لوری ئې دا هم په صراحت سره لیکلې چې هیوادونه ئې د ملګرو ملتونو، نړیوالو تړوننو، او د بشرد حقوقو د اعلامې درعايت کولو تعهد لري. لکه د افغانستان په اوستني اساسی قانون کې چې په اوومه ماده کې داسې لیکل شوي دي:

اوومه ماده: (دولت دملګرو ملتونو د منشور، د بین الدول معاهدو، د نړیوالو میثاقونو چې افغانستان له هغو سره تراو ولري او د بشري حقوقو د نړیوالې اعلامې رعايت کوي)

د بشر د حقوقو د نړیوالې اعلامې چې د افغانستان اساسی قانون ئې رعايت کوي په ۲۹ مه ماده کې د بشري حقوقو د اعلامې له حقوقو سره د تعامل په اړه داسې راغلي دي:

۲۹ مه ماده: د ج جزء (په هیڅ دول شرایطو کې روا نه ده چې د بشر له حقوقو سره دي په داسې دول چلنډ وشي چې د ملل متحد له اصولو او اهدافو سره تضاد ولري)

يعني د بشري حقوقو د تعبيير او تفسير صلاحیت یوازي د ملګرو ملتونو له سازمان سره دي، او هر دولت ئې چې رعايت کوي باید د ملګرو ملتونو له اصولو او اهدافو سره سم ئې وکړي، نه دا چې د خپل دين او مذهب مطابق ئې تعبيير کړي، په همدي بناء دا خبره یوازي یو منافقت دی چې په یوه اسلامي هیواد کې دې هم اسلام تطبیق شي، او هم د ملل متحد او د بشر د حقوقو اعلامې. له دوارو خخه به یوازي یو تطبیق کېږي او بس.

په اسلام کې هم د عقیدې او دين د آزدي حق شته دي، خو هغه په دې معنې دی چې د نورو اديانو منونکي به په زور نشي مسلمانولي. یوازي دعوت او په بنې طريقة به مناقشه او مناظره ورسره کولی شي.

لکه چې الله تعالی فرمایي: ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْهُم بِالْتِقَى هِيَ أَحَسَنٌ﴾ النحل: ۱۲۵

ترجمه: (ای پیغمبره د خپل رب دلاري په لور په حکمت او نیک اسلوب بلنه وکړه، او مباحثه کوه هغوي سره په هغه طريقه چې هغه ډیره نښه وي).

او د زور دنه استعمال په هکله الله تعالی فرمایي: ﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الْدِينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيْرِ﴾ البقرة: ۲۵۶

ترجمه: (نشته زور د دین په منلو کې. په تحقیق سره بنکاره شو هدایت له بې لاری خخه).

اسلام نامسلمانو خلکو ته د اسلام حقانيت او فضيلت بيانوي او د منلو توصيه ورته کوي. خو په زور ئې هيڅکله منلو ته نه اړیاسي. او که خوک اسلام نه مني هغوي په خپل دین او طريقه پدې شرط پريښدي چې مسلمانان به کفر ته نه دعوت کوي. او د اسلامي نظام له انتظامي اصولو او لوائحو به سرغړونه نه کوي.

(د اصحابو رضي الله عنهم له زمانې راهيسي تر ننه پوري په اسلامي نړۍ کې د مسيحيانو، يهوديانو، هندوانو، او نورو طائفو شتون په دي دلالت کوي چې اسلام هغوي په مسلمانيدلو نه دي مجبور کري، بلکه هغوي ته ئې په خپل دين د آزاد پاتې کيدلو حق ورکړي دي.

خو په اسلام کې په هیڅ ډول یوه مسلمان ته دا اجازه نشته چې هغه له اسلام خخه مرتد شي. خکه چې مرتد له اسلام خخه د وتلو په عمل په اسلام باندې د بطلان حکم کوي. که دasicې نه وي نو بیا ولی له اسلام خخه خارجيري، دا چې هغه پدې کار سره په حق دين د باطل حکم کوي

ڏيموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

او په اسلامي ټولنه کې اضطراب رامنځته کوي، نو ځکه باید تر استتابې وروسته که بيرته راونه گرځید ووژلی شی. لکه چې رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم فرمایلي دي ((من بدّل دینه فاقتلوه) بخاري، ترجمه: (چا چې خپل دين بدّل کړ وئې وڈنې).

په اسلام کې د عقیدي آزادي د ڏيموکراسى د عقیدي له آزادي سره د رنيا او د تيارې فرق لري. خو هغه ډله غرب څلي علماء چې غواوري خلکو ته اسلام او ڏيموکراسى يو شى وښئي په منافقانه ډول دغه دواړه آزادي، يو ډول بنئي، تر خو خلکو ته د اسلام په قالب کې کفر بنائسته کړي.

د رأيي د اظهار د آزادي، مناقشه:

د ڏيموکراسى له آزادي و خخه يوه هم د رايې (نظر) د اظهار آزادي ده. په ڏيموکراسى کې هر خوک حق لري چې خپل هر ډول نظر په آزادي بيان کړي، که خه هم چې هغه نظر د الهي وحبي او ديني مقدساتو په خلاف هم وي.

(ددغې آزادي د ترلاسه کولو تصور ځکه په غرب کې راپيداشو چې ټول غرب د فرانسي په انقلابه دمخه دکليسا تر مطلقې ديني او فکري واکمني لادې اوسيده. دا چې کليسا د انحراف او فکري استبداد اوچ ته رسيدلې وه او هيچا ته ئې په دينياتو، اخلاقياتو، اجتماعي اصولو او حتى ساينس کې د رايې د اظهار حق نه ورکاوه، او که به چا د رايې د اظهار جرات وکړ هغه به په ډول ډول سزاګانو محکوميده. له همدي امله اروپايانو دکليسا د استبداد په خلاف آواز پورته کړ، او د تحريف شوي مسيحيت د کليسا سلط ئې له منځه یوور. اوېه هر خه کې ئې د نظر د اظهار آزادي ترلاسه کړه.)

اروپايانو خو په هغه وخت کې دغه اقدام د یو باطل او تحريف شوي دين په خلاف وکړ، خو وروسته ئې دغه آزادي د یو (مقدس حق) په حيث دين په خلاف هم استعمالول شروع کړل. ان تر دي چې د اسلام مقدسات ئې هم ددغې بي بندوباره آزادي تر برید لادې

راوستل، او د اسلام د شریعت، قرآن او پیغمبر ﷺ په خلاف ئې خپل له سپکاواي ډک اظهارات د رائی او بیان د آزادی، د حق په نامه یاد کړل، چې پدې لړ کې د ګه لندې اقدامات په نږدي ماضي کې تولې دنیا ولیدل:

۱. هندوستانی مرتد سلمان رشدي چې د برلنیې تابعیت لري د غرب په هخونه ئې د اسلام په خلاف خپل مشهور کتاب (شیطاني آیتونه) ولیکه. د تولې دنیا مسلمانانو ته ئې سپکاواي وکړ، خو کله چې مسلمانانو له غرب خڅه د هغه دمحاکمې غوبښته وکړه، ټول غرب په یوه خوله ده ګه له دې اقدام خڅه دفاع وکړه. او ده ګه ده ګه کار ئې د رايې او بیان د آزادی حق وګانه. هغه ته ئې پناه ورکړه، او تر ننه ئې په خپل حفاظت کې ساتي. نه یوازې دا چې ساتي ئې، بلکه د برلنیې ملکې هغه په لویو شاهانه القابو هم په رسمي ډول ونازاوه. او د مسلمانانو دعواطفو هیڅ پروا ئې ونه لرله.

۲. تر سلمان رشدي وروسته بنګله دیشی مرتدې لیکوالې (سلیمی نسرين) هم د رشدي په پله پل کینبود، او هغې ته هم غرب په خپل غیرې کې پناه ورکړه. او ده ګې اقدام ئې د نظر د اظهار په آزادی تعبير کړ.

۳. هالندي ژونالیست د قرآن د سپکاواي فلم جوړ کړ. کله چې مسلمانانو اجتجاج وکړ د هالندي صدراعظم د هالندي ژونالست کار د رائی د بیان آزادی و بلله، او له هغه خڅه یې دفاع وکړه.

۴. د قرآن کریم بل سپکاواي هغه و چې غرب د (ربتینی قرآن) په نامه له الحاد او سپکاواي ډک کتاب چې د قرآن کریم سورتونو ته په ورته شکل لیکل شوی و رامنځته کړ، او په انټرنیټ کې ئې خپور کړ. او دا ئې هم د رايې د اظهار حق وګانه.

۵. د دنمارک یوه کاریکاتور جوړونکي د اسلام پیغمبر ﷺ ته منسوب له سپکاواي ډک کارتونونه جوړ کړل او خپاره ئې کړل. کله چې مسلمانانو په ټوله نړۍ کې احتجاج وکړ او ده ګه رسام د

محاکمې غوبنتنه ئې وکره، د ډنمارک صدراعظم چې اوس د ناتو د تړون رئیس دی دکارتون جو پونکی خخه د ولتي دفاع وکره، او د هغه کارئې د رائې د آزادی حق وباله. کله چې مسلمانانو خپل احتجاج ته نور هم زور ورکړ، او له اروپا یې مصنوعاتو سره ئې د پريکون اعلان وکړ، نود ناتو د تړون رئیس د ډنمارک موقف د ټولې اروپا د موقف په حیث اعلان کړ. او پدې ډول هغه کارتونونه په مکرر ډول په نورو اروپا یې هیوادونوکې هم خپاره شول.

په افغانستان کې چې دامریکا د پوخې شتون تر حمائي لاندې مرتد (پرویز کامبخش) د اسلام خلاف مضامين چاپ او خپاره کړل، او د مسلمانانو د شدید فشار په نتيجه کې محکمې هغه په ارتداد محکوم او بندي کړ، ټول غرب او غربی میدایا د هغه ترڅنګ ودریده، او د هغه موقف ئې د رائې داظهار په آزادی تعییرکړ، او د هغه د خوشې کولو هڅې ئې پیل کړي. چې په نتيجه کې ئې د اعدام حکم په حبس تبدیل شو. او کیدی شي چې خه موډه وروسته په کومه بهانه له زندان خخه آزاد، او د بیان د آزادی په یوه قهرمان تبدیل شي.^۱

اسلام د رائې د اظهار د آزادی مخالف نه دي، بلکه د ګمراه کوونکې رايې د اظهار مخالف دي. هغه رايه چې د حق د بیان او آزادی لپاره وي اسلام نه یوازي ده ګې پلوی کوي، بلکه هغه یو عبادت بولی، او اظهار ته ئې خلک تشویقوی. که خه هم چې هغه د یو ظالم حاکم په مخکې وي. په هغه حدیث شریف کې چې ابوسعید الخدري رضى الله عنه روایت کړی رسول الله ﷺ فرمایلی دي:

^۱ - کرزي د خپلود وهم خل انتخابيدلو په درشل کې هغه د یو فرمان په صادرولو آزاد کړ، او په درناوی د غربی حلقو لخوا له افغانستانه وویستلی شو.

((إن من أعظم الجَهاد كَلْمَة عَدْلٍ عند سُلْطَانِ جَائِرٍ)) (الترمذی)
 کتاب الفتنه باب افضل الجهاد ترجمه: (له لوی جهاد خخه یو دا دی
 چې د عدل خبره دي د ظالم پادشاه په مخکې وکړای شي).
 او که خوک د حق د وینا له امله ووژل شي، هغه په اسلام کې له غوره
 شهیدانو خخه شمیرل کېږي. لکه چې رسول الله ﷺ فرمایلی دي (خیر)
الشهداء حمزة بن عبد المطلب ورجل قام إلى رجل فأمره ونهاه

في ذات الله فقتله على ذلك (المستدرک للحاکم)

ترجمه (په شهیدانو کې غوره شهید حمزه بن عبد المطلب او هغه سری
 دی چې د الله ﷺ لپاره یو بل چاته په نیکی امر وکړي او له بدی خخه
 ئې منع کړي او هغه ئې بیا په دی کار ووژنی) نو معلووه شوه چې په اسلام کې هر خوک بل چاته د حق وینا او نصیحت
 کولی شي. او باید وئې کړي. ئکه چې دین نصیحت دی. خو په
 دیموکراسی کې انسان ته د هر خه دویلو او اظهار اجازه شته چې
 هغه حق وي او که باطل.

په هغو اسلامي هیوادونو کې چې غربی دیموکراسی ورکښې حاکمه ده
 په بسکاره لیدلی کېږي چې هلتنه خلک یوازې د باطل د اظهارولو حق
 لري او بس. او هر خوک چې د حق رایه اظهار کړي هغه له وڈلو، ترلو،
 شرلو، او ډول ډول تهدیدونو سره مخ کېږي. د کفری نظریاتو د خپرولو
 لپاره ټول وسائل په کار اچول کېږي، خو د حق د اظهار لپاره هیڅ
 رادیو، تلویزیون، مجلې، اخبار، او نشریې ته اجازه نه ورکول کېږي.
 او که چېږي یو نیم خای اجازه هم ورکړل شي بیا یې هم پالیسي،
 حدود، او موضوعات ورته د دولتي ادراو لخوا ټاکل کېږي چې تر
 هفو هاخوا ئې نشریات جرم ګنډل کېږي.

د شخصي آزادي مناقشه:

د ډیموکراسی تر ټولو مهمه آزادی چې ډیموکراسی زړه بلل کېږي
شخصي آزادی ده چې اخلاقی آزادی هم بلل کېږي.

د شخصي آزادی معنی دا ده چې انسان د خپل شخص (ذات) په اړه
مکمله آزادی لري چې هر خه ورباندي کوي بى له کوم قيد او شرط
څخه ئې وکولی شي. د ټولونې عرفونه، رسم او رواج، ادب او اخلاقی
قوانيین بايد له ژوند څخه دخوند دا خستلو په لاره کې مانع ونه ګرځي.
او فرد بايد پدې کار کې د هر چا له تسلط څخه آزاد وي.

ددغه ډول آزادی مطالبه هم په غرب کې د کلیسا د طغیان او دخلکو
په اجتماعي او اخلاقی ژوند باندې د شدید مراقبت عکس العمل وو.
لكه څنګه چې خلکو د دین، عقیدې، او عبادت په مجال کې د
کلیسا تسلط ورختم کړ، همدا ډول ئې د کلیسا اخلاقی خار او رقابت
هم له منځه یووړه.

د فرانسي انقلاب دین له دولت څخه جلا کړ، او د سیکولریزم نظریه
ئې ایجاد کړه. او تر هغې وروسته ئې د دین او د اخلاقو تر منځ هم
بیلتون راوست. دا خلاقو په بنه والي او بد والي باندې حکم کول د
دین صلاحیت نه، بلکه د شخصي ذوق او سلیقې کار وګنل شو. پدې
معنی چې هر هغه خه چې فرد ته بنه بنکاري هماګه بنه اخلاق دی.
او خوک بايد پرې د اعتراض حق ونه لري. د همدغې شخصي آزادی
د فلسفې دمنل کیدو له امله په غرب کې زنا، لواطت، سحاق،
(ښئينه همجنس بازي) دنارينه له بل نارينه او د ښئي له بلې ښئي
سره واده کول دا خلاقو خلاف کارونه نه ګنل کېږي. او د غربې
هیوادونو قوانین ورته اجازه ورکوي. دغه تول کارونه د ډیموکراسۍ
په فرهنگ کې تر هغه پوري جرم نه ګنل کېږي چې تر خو په اجباري
شکل نه وي تر سره شوي. او که په اجباري شکل ترسه شي نو بیا هم
لدي امله جرم نه وي چې دغه کارونه حرام دي. بلکه لدې امله جرم
ګنل کېږي چې په اجباري شکل تر سره شوي دي.

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

د شخصی آزادی غربی معیارونو ته په پام سره په ډیموکراسی کې امر بالمعروف او نهی عن المنکر هیڅ ئای نه لري. او په همدي بنا چې په هرد ولت کې ډیموکراسی عملی کېږي هلتنه د امر بالمعروف او نهی المنکر حق په خپله په اتوماتیک شکل له منئه ئې. هلتنه به یا ډیموکراسی وي، او یا به امر بالمعروف وي. دواړه په هیڅ صورت نشي جمع کيدلائي. ځکه چې امر بالمعروف او نهی عن المنکر اکثره په عباداتو او اخلاقیاتو پوري اړه لري. او په ډیموکراسی کې دغه دواړه شخصی امور دي چې بل خوک ورکښې د مداخلې حق نه لري. په ډیموکراسی کې د شخصی آزادی او اخلاقو فلسفه دانګریز فیلسوف هویز (۱۵۸۸ - ۱۶۷۹) په نظریاتو ولاده ده چې وايی: (د خیر معنی شهوت (خوند) دی. او دشر معنی نفرت (کرکه) ده. یعنی په هر هغه خه کې چې شهوت (خوند) موجود وي هغه د خیر کار دی. او په هر هغه خه کې چې نفرت (کرکه) موجود وي هغه د شر کار دی. د خیر او د شر د معیارونو تعین د دین کار نه، بلکه د شخصی ذوق او غریزی کار دی.

دغه ډول شخصی آزادی نه یوازي دا چې په اسلام کې ئای نه لري بلکه د نورو اديانو او سليم فطرت سره هم مخالفت لري. نو په همدي بنا ډیموکراسی د دغه ډول آزدي د لرو له امله هم صریح کفر گنيل کېږي.

دمسکن د انتخاب د آزادی مناقشه:

په ډیموکراسی کې هر انسان ته حق ورکړ شوي چې په هر ئای کې ئې چې زړه وي هلتنه واوسېږي. په همدي اساس غربی ډیموکراسی دا نه مني چې کفار دی له (جزیرة العرب) خخه وویستلى شي. او یا دې کفار د حرم په ساحه کې نه پریښودل کېږي. پداسي حال کې چې د عربو په جزیره کې د کفارو دنه پریښودلو صریح حکم په حدیث شریف کې راغلی دی. رسول الله ﷺ فرمایي «اخْرِجُوا الْمُشْرِكِينَ وَ فِي رَوَايَةٍ

اليهود و النصارى من جزيرة العرب.....) بخاري: ترجمة: (مشركان د عربو له جزيري وباسى) په بل روایت کې دی: (يهود او نصارى له جزيرة العرب خخه وباسى) له همدي امله عمر بن الخطاب رضى الله عنه په خپل خلافت کې ټول یهودان او نصارى له جزيرة العرب خخه وویستل. خو که په اوس وخت کې څوک له جزيرة العرب خخه د یهودو، نصاراؤ، او یا نورو کفارو د ویستلو مطالبه کوي، او یا یئې د ویستلو هڅه کوي هغوي د دیموکراسی د مخالفت په جرم محکومېږي، او د وزړو جواز ئې برابرېږي د ملکیت د حق مناقشه:

دا چې غربی دیموکراسی د کېټیالیزم (پانګه وال اقتصاد) د خوندي ساتنلو لپاره رامنځته شوې ده، نو له همدي امله ورکښې فرد ته له هري لاري د مال د ګټيلو او په هر څه کې د مصرفولو مطلقه آزادي ورکړل شوې ده. د مال په ګټيلو او مصرفولو کې دیموکراسی هیڅ دینې او اخلاقې عامل ته د دخالت حق نه ورکوي. همدا دليل دی چې په دیموکراتیکو ھیوادونو کې پانګه وال د سود، احتکار، دمزدورانو د زیبناک، او ان د نورو ھیوادونو د استعمار، او د هغوي د طبیعی زیمو د غلا او لوټولو، او د جنګونو د رامنځته کولو له لاري دوسلو د خرڅولو او حربي فابریکو د چلولو په ذريعه خپله پانګه ډیروي، او بیا ئې په عیش او عشرت، قمار، فحشاء او بدخرڅو کې مصرفوی. خو په اسلام کې لکه څنګه چې د مال د ګټيلو لپاره د حلالو لارو او وسايلو انتخاب ضروري دی، همدارنګه ئې د مصرفولو لپاره هم قيود وضع شوي دي.

اسلام د یو داسي متوازن اقتصادي نظام لرونکې دی چې نه لکه دپانګه وال نظام سرمایه د خو محدودو خلکو په منځ کې ساتي، او نه لکه کمونیزم چې افراد له شخصي ملکیت خخه محروموي. بلکه اسلام هم د سرمایې دلرلو حق ورکوي، او هم د بدایو خلکو په سرمایه کې د نیستمنو او غریبو خلکو حق تشبیتوي.

دکار د حق مناقشه:

په ډیموکراسی کې انسان ته د هر چوول کار دکولو او پیشې د اختیارولو مطلق حق حاصل دي. خو په اسلام کې فرد یوازې د حلال او روا کار دکولو حق لري. او که چیری داسې یو کار اختیار کړي چې له مسلمانۍ سره تضاد ولري لکه شرابخانه خلاصول، او یا د زنا اډه او داسې نور جوپول. په هغه صورت کې اسلام فرد ته ددغه ډول کار اجازه نه ورکوي. خو په ډیموکراسی کې دا هر خه کولای شي.

د زده کړي د حق مناقشه:

په ډیموکراسی کې فرد ته د هر فن او علم د زده کړي مطلق حق حاصل دي. خو په اسلام کې فرد ته د داسې علومو او فنونو د زده کولو حق نه ورکول کېږي چې هغه له اسلام سره تکر لري. لکه د کوډو (جادو، شعبده بازی، مداری ګری او داسې نور علمونه. اسلام د جادو زده کړه کفر بولي او مخنيوی ئې کوي.

پارلمان د دیموکراسی ممثله طاغوتی اداره

پارلمان خه شي دي؟

پارلمان په دیموکراسی کې د خلکو د منتخبو استازو هغه اداره ده چې دخلکو لپاره د قوانینو د جوړولو یا د تشریع، تحلیل، او تحريم مطلق حق لري. دا کسفورډ قاموس د (پارلمنت) کلمه داسې تشریع کوي:

Parliament: a group of people that makes the laws of a Country

پارلمنت د خلکو هغه ډله ده چې دیوه هیواد لپاره قوانین جوړوي. په تیرو بحشونو کې ولیدل شول چې په دیموکراسی کې دخلکو اکثریت د (الله) مرتبه لري. خکه چې د سیادت (اعلى حاکمیت) حق چې د امر او نهی، تحلیل او تحريم مطلق حق دی په اکثریت پوری اړه لري. لکه خنګه چې په دین کې د الله ﷺ فیصله نشي رد کيدلی همدا ډول په دیموکراسی کې داکثریت فیصله نشي رد کيدلی.

دا چې اکثریت په دیموکراسی کې د الله مرتبه لري، نو پارلمان چې د اکثریت استازی دی، د پیغمبری (استازیتوب) مرتبه لري. پدي معنی چې استازی به د خپلو موکلينو د خوبني مطابق قوانین ايجادوي او دهغوي مصالح به تامينوي. دیموکراسی چې اصلاً په سیکولریزم (لادینیت) ولاره ده دحکومت او نظام په چارو کې دین ته د مداخلې حق نه ورکوي. نو په همدي اساس ټول هغه قراردادونه او مسودې چې د قانون کيدلو لپاره پارلمان ته د بحث او غور لپاره وړاندې کېږي بايد په دینې بنستونو ولارې نه وي. د دیموکراسی له لارې طرحې، نظریات او مسودې تر هغه وخته د تطبیق وړ نه دي چې تر خوئې د پارلمان لخوا د (قانونیت) حق نه وي تر لاسه کړي. خکه چې په پارلمان کې قانون هغې مصوبې ته ويل کېږي چې د پارلمان دواړه جرګې ئې تصویب کري، او جمهور رئیس ئې توشیح کري. او ترڅو ترئې چې دا مراحل نه وي طي کړي تر هغه پوري د تطبیق وړ نه ګنبل کېږي.

په ډیموکراسی کې پارلمان ته د هر فکر او نظر خلک دانتخاباتو له لاري ځان رسولی شي. کفر الحاد، يا کوم بل عقیدوي انحراف پارلمان ته د هغوي د رسيدو مانع نه گرئي. په همدي اساس چې هر خوک پارلمان ته ورسيري هغوي هلته د خپلي خوبني او نظربي مطابق قانوني طرحې پارلمان ته وړاندې کوي. او هغوي د خپلو هر ډول افکارو او نظریاتو د بیان له امله تر عدلي تعقیب لاندی هم نشي راتلای، که خه هم چې هغه نظریات د دین په خلاف وي. همدغه صلاحیت دکرزي د حکومت د اساسی قانون په یوسل او یوومه ماده کې داسي بیان شوي دي:

(دملي شوري هیڅ غږي ده ګې رايې یا نظربي له امله چې د وظيفې د اجرا په وخت کې ئې خرگندوي تر عدلي تعقیب لاندی نه نیول کېږي)

پارلمان ولې طاغوتی اداره ده؟

۱. طاغوت په اسلامي شريعت کې هر هغه خه ته ويل کېږي چې پرته له الله ﷺ ئې عبادت کېږي.

عبدات یوازې لمانځه، روزې، زکات، حج او دعا ته نه ويل کېږي، بلکه دیوچا د تحلیل، تحریم او تشریع منلو ته هم ويل کېږي. دليل ئې هغه حدیث شریف دی چې امام ترمذی، امام بیهقي او نورو محدثینو په خپلو سننو کې له عدی بن حاتم ﷺ خخه روایت کړي دی. عدی بن حاتم د بنوطی د قبیلې د مشهور سخاوتمند حاتم طائې زوی ئ. هغه مسیحیت منلى ئ، او په شام کې ئې له اهل کتابو سره ګوزاره کړي وه. د خپلي خور په دعوت اسلام ته تشویق شو، پداسي حال کې د رسول الله صلی الله علیه وسلم مجلس ته راغي چې د سرو زرو صلیب ئې په غاره ئ. هغه وايې: زه په داسي حال کې د رسول الله ﷺ مجلس ته

راغل چې هغه مبارک د قرآن کربم دا آیت لوست: ﴿أَنْخَذُوا
أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَكَنَهُمْ أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ التوبه: ۳۱

ترجمہ: (یہودو او نصاراً و خپل علماء او پیران له اللہ ﷺ پرته خدایان نیولیؤ). عدی ﷺ وایپ: ما ورتہ وویل: هغنوئ خو ئې عبادت نه کاوه. رسول اللہ ﷺ و فرمایل: ولی نه، هغنوئ حرام ورتہ حلال کري او حلال ئې ورتہ حرام کري وو، او خلکو ئې متابعت کري وو، همدغه کار د هغنوئ مشرانو ته د هغنوئ عبادت کول وو.

۲. دا چې په ڈیموکراسی کې حلال او حرام د تشریعی قوی (پارلمان) لخوا تعینیږي، او د پارلمان غروته د قوانینو د وضع کولو مطلق حق ورکړي شوی دی، نو په همدي اساس دوئی ته (مشرعين) هم ویل کېږي. پداسي حال کې چې د حلال او حرام تعینول یوازې د اللہ ﷺ خصوصیت دی. او په دغه خصوصیت کې دبل هر چا ورگدول د اللہ ﷺ د تشریع په خصوصیت کې شرک ګنل کېږي.
اللہ ﷺ تعالیٰ فرمای: ﴿أَمَّا لَهُمْ شَرَكَوْا شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ
الْدِينِ مَا لَمْ يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ﴾ الشوری: ۲۱

ترجمہ: (آیا داسی شریکان لري چې هغه دین ئې ورتہ جوړ کړي چې اللہ ﷺ ئې اجازه نه ده کري) په ڈیموکراسی کې ددين او اخلاقی امورو په اړه د حکم وضع کول هم د پارلمان کار دی.
د مثال په ډول که په غرب کې د پارلمان اکثریت غوي دا تائید کړي چې همجننس بازي رواه ده، نو بیا هغه یو روا او قانوني عمل ګنل کېږي، او دهغه لپاره قوانین جوړپېږي، او حقوق ئې تشبیتپېږي. اویا

دا چې که زنا د طرفينو په موافقه وشي هیخ جرم نه ګنل کېږي. په اسلام کې د جرم او د سزا تعین شرعی کار دی، خو دا په دیموکراسی کې د پارلمان حق دي نه د شريعت.

۳. په دیموکراسی کې به د اختلاف په صورت کې منازعه د فیصلې لپاره شريعت ته نه بلکه اساسی قانون او نورو وضعی قوانینو ته وروپل کېږي، هغه چې د دیموکراسی له اصولو سره سم وضع شوي دي. پداسې حال کې چې په اسلام کې د الله ﷺ له قانون او شريعت پرته بل هر قانون، شريعت، او د فیصلې مرجع ته (طاغوت) ويل شوي. او مسلمانانو ته امرشوی چې په هغو کافر شي (وئې نه مني) او د هغو خلکو ايمان د درواغو ايمان بلل شوي چې په خوله وايې مؤمن يم، خو فيصله د الله ﷺ په قانون نه، بلکه د بل چا په قانون کوي.

الله ﷺ فرمایي: ﴿أَلَّمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعُمُونَ أَنَّهُمْ أَمَّنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الظَّلْعَوْتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلُهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أُنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ ۝ ۶۱﴾

الْمُنَّفِّقِينَ يَصْدُونَ عَنْكَ صُدُودًا ۝ النساء: ۶۰ - ۶۱

ترجمه: (آيا ته نه گوري (ای محمد) هغه خلک چې ګومان کوي چې په هغه کتاب ئې ايمان راوړي چې نازل شوي دی تا ته، او هم په هغه چې نازل شوي ئتر تا دمځه، غواړي د فیصلې لپاره وراندي شي طاغوت ته، پداسې حال کې چې دوئ ته امرشوی چې په طاغوت کافر شي. (وئې نه مني) او شیطان غواړي هغوي دير زيات ګمراهان کړي. او چې کله هغوي ته وویل شي دالله ﷺ نازل کړي کلام او رسول

ڏيموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

ته راشي (د فيصلی لپاره) نو ته ويني چې منافقان له تا خخه مخونه اروي).

همدارنگه الله دهغو خلکو په هکله چې فيصله د الله ﷺ په قانون نه کوي داسي فرمائي:

﴿ وَيَقُولُونَ إِمَّا نَا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَإِطْعَنَا ثُمَّ يَتَوَلَّ فِيْقٌ مِّنْهُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴾ ٤٧ ﴿ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحُكُّمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فِيْقٌ مِّنْهُمْ مُّعَرِّضُونَ ﴾ ٤٨ ﴿ النور: ٤٧ - ٤٨﴾

ترجمه: او منافقان وايي چې مونبي په الله ﷺ او رسول ﷺ ايمان راوري. او طاعت موکري دي. خو بيا خينې خلک لدي وينا منخ اروي، او نه دي دوى مؤمنان. او کله چې هغوي د الله ﷺ او د هغه د رسول ﷺ په لور وبلل شي چې رسول ﷺ دهغوئ په منځ کې فيصله وکري، نو خينې ئې نابيره ڏده کوي)

خو که چيرى د اسلام کوم حکم له ڏيموکراسى سره مطابق وي او د دوى مقاصد ورڅخه په يو ډول ترسره کيږي،[نو بيا هغه د اسلام حکم هم مني] ددي لپاره نه چې هغه د الله ﷺ واجب العمل حکم دي. بلکه ددي لپاره چې هغه د ڏيموکراسى مطابق دي. پدي کار کې ڏيموکراتان کت مت د الله ﷺ ددي وينا مصدق دی چې فرمائي:

﴿ وَإِنْ يَكُنْ لَّهُمْ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُدْعَيْنَ ﴾ ٤٩ ﴿ النور: ٤٩﴾

ترجمه: که چيرى حق د هغوي په خوا وي نو بيا بنه غاره اينښودونکي د پيغمبر په لور را روان وي).

د اسلامي نړۍ په تولو هغه حکومتونو کې چې خان ڏيموکراتيک بولي فيصله د الله د شريعت په خلاف دهغه اساسي قانون مطابق کوي چې د ڏيموکراسى له اصولو سره سم جوړ شوي وي.

په دغو حکومتونو کې د اساسی قانون حرمت او قداست تر قرآن او حدیث پورته وي. که چیرې د کومې فیصلې په تائید کې هرڅو مره د قرآن، حدیث او شریعت دلایل را پر شی خو چې د اساسی قانون مطابق نه وي د منلو ورنه ګنډل کېږي. او د پارلمان وکیلان ھیڅکله داسې قوانین نشي تصویبولی چې د اساسی قانون د موادو مخالف وي. له همدي امله پارلمان یوه (طاغوته) اداره ده.

۴] که په کوم اسلامي ھیواد کې چې په دیموکراسی عمل کوي د پارلمان کوم غړي یا جهت چې د اسلام لپاره کار کول غواړي هم وغواړي د شریعت کوم حکم یا احکام د پارلمان له لارې د فانون په حیث عملی کړي نو بايد خپل پیشنہاد د مسودې په شکل پارلمان ته د بحث او رائې اخیستنې لپاره وړاندې کړي، چې یا به تائید یېږي، او یا به رد یېږي. او د رد کیدلو په صورت کې به بیا دغه پیشنہاد دیوې تاکلې مودې لپاره د دوهم څل د بحث لپاره نه وړاندې کېږي.

په پورتنی صورت کې د الله ﷺ حکم بشر ته د موافقې یا نه موافقې لپاره وړاندې کېږي چې وړاندې کوونکۍ او ردوونکۍ ئې دواړه له دین خخه وختي. حکه چې وړاندې کوونکې دلته بل خوک د الله تعالی پر حکم (حَكْمَ) گرځوي. او بل چاته حق ورکوي چې د الله ﷺ فیصله رد او یا تائید کړي. پداسي حال کې چې الله ﷺ فرمائی دده فیصله هیڅوک نشي وروسته کولی: ﴿وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَذِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾ الرعد: ۴۱

ترجمه: (او الله ﷺ فیصله کوي (په هر خه چې اراده و فرمایي) نشته هیڅوک وروسته کوونکۍ ده ګه د فیصلې. او هغه ډير زر حساب کوونکۍ دی).

هدارنگه الله ﷺ فرمایي: ﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةً إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ الْخَيْرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴾ الأحزاب: ٣٦

ترجمه: (او نه ده روا هیچ مؤمن سپي او مؤمنې بشخي ته چې فيصله وکړي الله ﷺ او رسول ﷺ ئې په یو کار کې چې وي دي دوئ ته اختيار په خپل کار کې او هر خوک چې نافرمانۍ کوي د الله ﷺ او دهغه د رسول ﷺ په یقين سره هغه ګمراه شو په ګمراهې بتکاره.] په دغه ډول پارلماني جريان کې د الله ﷺ د حکم رد کوونکي د رد له امله کافر کېږي، او وراندي کوونکي ئې له دي امله له دين خخه ووځي چې بل چا ته د الله ﷺ پر فيصلې د پاسه د بلې فيصلې په حق قائل دې [په دې هکله همدغه فهم د عمرین الخطاب ﷺ له هغه عمل خخه هم خرگندېږي چې د یوه منافق چې له یوه یهودي سره ئې منازعه وه، او رسول الله ﷺ د یهودي په حق کې فيصله وکړه خو منافق په هغې فيصلې قناعت ونه کړ، او د رسول الله صلی الله علیه وسلم فيصله ئې عمر رضی الله عنہ ته یوره. کله چې عمر رضی الله عنہ پوه شو چې په دې منازعه کې رسول الله ﷺ یو خل فيصله کړي ده او منافق د رسول الله ﷺ پر فيصلې د پاسه د عمر فيصله غواړي. نو خکه ئې هغه مرتد و باله او سرئې ترې پري کړ. رسول الله صلی الله علیه وسلم نه یوازې دا چې پدې کار عمر ﷺ ملامت نه کړ. بلکه هغه ته ئې د فاروق لقب هم ورکړي.]

[په اسلام کې لکه خنگه چې د لمانځه، روزې، زکات او حج حکم د اکثریت د فيصلې لپاره نه وراندي کېږي او راساً ئې د تطبیق امر شوی، همدا ډول حدود، حجاب، قصاص، مولاۃ الكفار حراموالی، او نور احکام هم د تطبیق لپاره د اکثریت رايې او فيصلې ته نه وراندي

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

کېږي. خو په ډيموکراسۍ کې دغه کار د ډيموکراسۍ د اصولو خلاف او دنه منلو وړ دي.

په ډيموکراسۍ کې د مشارکت په هکله شبھې او ټوابونه

ځینې اسلام ته منسوب علماء چې یا د غرب له فکري تاثير لادې راغلي دي او یاهم دجهاد او قربانيو د نبوی منهج له لاري د اسلامي حکومت د رامنځته کولو له طریقې سره نا آشنا دي، او یا هم په هر ډول حکومت او شرایطو کې د حکومتونو له رعایتونو او امتیازاتو برخمن کيدل غواړي، که خه هم چې په هر قیمت وي. د افغانستان په اوسنۍ د امریکایانو په زور راغلي ډيموکراسۍ کې هم ډیرو تشن په نامه اسلامي تنظیمونو، ټولنو، او اشخاصو همدا لاره نیولی ده. دغه خلک په ډيموکراتیکو حکومتونو او پارلمانونو کې د ورگهیدو لپاره په اسلامي شریعت کې د خپل دغه کار لپاره ځینې شبھې دلایل تراشي، او په بې څایه استدلالونو او د شبها تو په راولارولو دخان لپاره په ډيموکراسۍ کې د کار کولو جوازونه برابروي چې ځینې ئې په لادې ډول دي:

د افغانستان په اوسنۍ د امریکایانو په زور راغلي ډيموکراسۍ کې هم ډیرو تشن په نامه اسلامي تنظیمونو، ټولنو او اشخاصو همدا لاره نیولی ۵۵

لومړۍ شبھې- یوسف عليه اسلام د مصر له بادشاہ سره کار کړي دی

ځینې خلک استدال کوي چې یوسف عليه اسلام پداسي حال کې چې د الله پیغمبر و د مصر له کافر بادشاہ سره ئې دهغه په حکومت کې د وزیر په حيث کار کړي دي. نوله همدي امله اوسم هم مسلمانان کولی شي چې په یو کافر نظام کې کار وکړي.

په پورتنی دليل په ڌيموڪراسيي کي د کار لپاره استدالل کول د لاندي وجوها تو له امله باطل دي:

الف:- اوسيي پارلمانونه شركي او طاغوتی پارلمانونه دي. او دليل ئې دا دى چې پارلمان ته د تشريع، تحليل او تحريم حق ورکړل شوي دي. پداسي حال کې چې (تشريع) او (تحريم) يوازي او يوازي د الله ﷺ حق دي. خو په ڌيموڪراسيي کي د غه حق په ولس پوري اړه لري چې پارلمان ئې مثل دي.

په اسلام کې د اعلى حاكميت او تشريع حق هیڅ شريك نه مني. خو په ڌيموڪراسيي کي نه يوازي دا چې حلال او حرام گرخول دولس د اکثريت حق دي، بلکه په قطعي ډول ئې الله ﷺ له د غه حق خخه د دويئ په زعم محروم کړي دي.

په همدي بنا اسلام یو دين، او ڌيموڪراسيي یو ځانګړي بل دين دي. او په دواړو کې د تشريع مصادر جلا جلا دي. په اسلام کې د تشريع مصدر (الهي وحيي)، او (رسول) دي. خو په ڌيموڪراسيي کي د تشريع مصدر د خلکو خواهشات او هوسونه دي. او الله ﷺ ته يوازي د اسلام

دين دمنلو دي. الله فرمایي: ﴿ وَمَنْ يَبْتَغِ عِزَّ الْإِسْلَامِ دِيَنًا فَلَنْ

يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ ﴾ ٨٥ ﴿ آل عمران:

ترجمه: (اوهر خوک چې پرته له اسلامه بل دين غوره کري هيڅکله به ورڅخه ونه منل شي او هغه به په آخرت کي له زيان کارانو خخه وي. نو آيا خوک داسي تصور کولي شي چې یوسف عليه السلام به له اسلام پرته بل دين منلى وي؟ او یا به ئې دخپلو موحدو نیکونو له ملت خخه پرته بل ملت غوره کړي وي؟ او یا به ئې دهغه د احترام او پاسداري سوګند پورته کړي وي؟ او یا به ئې هم دهغه مطابق قانون ګذاري کړي وي؟ لکه څنګه چې د اوسيي زمانې د پارلمانونو حامل دي؟)

يوسف عليه السلام خو لاد بندى توب او بې وسى پە وخت كې چې هىچ ئې پە واك كې نه ئە لە شرك او مشركينو خىخە د بىزاري اعلان كېرى و. لەكە چې قرآن فرمايىي: ﴿إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةً قَوْمًا لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَفَرُونَ ﴾ ٢٧ وَاتَّبَعُتُ مِلَّةً إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشَرِّكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ يوسف: ٣٨ - ٣٦

ترجمە: (بىشكە ما پېيىنى دى دين دەغۇ خلکو چې ايمان نە راوري پەر الله ﷺ او حال دا چې دوي ئە آخرت ھەمدوئى كافران دى. او متابعت كېرى دى ما د دين دخپلۇ پلرونۇ چې ابراهيم، اسحق، او يعقوب دى. نە بىسايىي مونبى تە چې شريك ونيسو پە الله ﷺ پورى كوم شى).

وروستە يوسف عليه السلام د شرك او د توحيد د حقىقت بىيان كوي، او دا اعلانوي چې حكم بە يوازى د الله تعالى ﷺ چىلېرى، او عبادت باید يوازى د الله ﷺ وشى.

لەكە چې قرآن فرمايىي: ﴿يَصَدِّحِي السِّجْنَ إِذْ يَأْبَابُ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴾ ٢٩ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُولَةٍ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَيَّتُهَا أَنْتُمْ وَإِبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَنٍ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمْرٌ إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الَّذِينَ أَقْرَبُوكُمْ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ يوسف: ٤٠

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

ترجمه: ای زما د زندان دواړو ملګرو! آیا متفرق خدايان غوره دی که هغه الله ﷺ چې یو دی؟ ډیر قوي غالب دی. عبادت نه کوئ تاسې غیر له الله مګر دخونومونو چې نومونه مو اینې دی دهفو تاسو او ستاسو پلرونو. نه دی رالیېلی الله ﷺ پر عبادت دهفوئ کوم دليل او سند. نه دی حکومت د هيچا، مګر خاص د الله ﷺ دی. امرئې کړي په دې چې عبادت مه کوئ تاسې مګر یوازې د همده. دغه سه دین دی، خو زیات خلک نه پوهېږي).

نو آیا دا کیدی شي چې یوسف عليه السلام دې د بند او ضعف په وخت کې شرک په لور آواز ردوی، او حکومت دې یوازې د الله ﷺ ګنې. او بیا دې د آزادی او قوت په وخت کې دغه حقیقت پټوی. او د پادشاه په دین دې فیصلې کوي؟ په اسې حال کې چې الله تعالی ﷺ په زمکه کې (تمکین) هم ورکړي وو؟

یوه بله خبره چې د یادولو ور ده هغه دا ده چې په پارلمان او وزارت کې فرق موجود دی. پارلمان شریعت او قوانین جوړوی، او وزارتونه ئې تنفيذوی. نو هغه خلک چې په اوسينيو پارلمانونو کې د الله ﷺ د دین په خلاف قوانین جوړوی او تصویبوي ئې دهفوئ جرم تر هغه ډیر دی چې جو په کړي قوانین عملی کوي. نو پدې اساس دهفو خلکو استدلال چې د یوسف عليه السلام په عمل ئې پارلمان ته ور تللو لپاره کوي صحیح نه دی. خو دا پدې معنی نه ده چې پارلمان ته ورتگ دې ناجائز او وزات قبلول دې جائز شي.

په اوسينيو طاغوتی نظامونو کې چې د الله ﷺ له دین سره ئې جګړه اعلان کړي ده، د الله ﷺ له دوستانو سره جنګیږي، او د الله ﷺ له دبمنانو سره دوستي او ایتلافونه کوي، د وزارت قبلول هم حرام او د یوسف عليه السلام په عمل استدلال باطل دی. ځکه چې په اوسينيو حکومتونو کې وزیران هم د هماغه اساسی قانون د پاسداری او احترام سوګند پورته کوي چې د دیموکراسی د کفر په بنست جوړ شوی وي.

ديموکراسي کفر ده، که اسلام؟

پداسي حال کې چې اللہ ﷺ په دغه ډول طاغوتی (حکم) باندي د کافر کيدلو امر کړي دی لکه چې اللہ فرمایي:

يُرِيدُونَ أَن يَتَحَكَّمُوا إِلَى الْطَّاغُوتِ وَقَدْ أَمْرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ
النساء: ٦٠

ترجمه: (غواوري چې خپله دعوي د فيصلې لپاره طاغوت ته یوسی.
پداسي حال کې چې دوئ ته امر شوی چې په هغه (طاغوت) دي کافر
شي

اوس که خوک دا ګومان کوي چې یوسف عليه السلام به هم همدغه ډول دطاغوتی قانون دمنلو، پاسدرای، او احترام سوګند پورته کړي وي پداسي حال کې چې اللہ ﷺ له هغه خخه بدی اړولي وه او هغه ېې له خپلو مخلصو بندگانو ګرځولی و. نو یقیناً چې ددغه ګومان کوونکي به د اللہ ﷺ په یوه پیغمبر د درغو ويونکي، تر تولو بد کافر، او له اسلامي ملت خخه وتلى انسان وي

ب: په اوسينيو حکومتونو کې وزيران د وضعی کفري قوانينو منونکي او منفذين دي. په هر خه کې بايد د وضعی قوانينو پابند وي. نو آيا د یوسف عليه السلام په هکله دا ګومان کيدلى شي چې - معاذ الله - هغه به ددغه ډول وضعی کفري ظالماو باطلو قوانينو پابندو؟ که خوک دهغه په هکله دغه ډول ګومان کوي او بیا دهغه په فعل استدلل کوي، نو په یقيني ډول به هغه د اللہ ﷺ یو پیغمبر د کفري قوانينو په منلوتون کړي وي. چې دا کار په خپله کفر او د اسلام له دين خخه وتل دي. ټکه چې اللہ تعالی انبیاء د دې لپاره خپلو امتونو ته رالېږلی دي چې هغوي ته د طاغوت د پربنیسودلو او یوازی د اللہ ﷺ د احكامو د منلو تعلیم ورکړي. اللہ ﷺ فرمایي:

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِّيْبِ عَبْدُوا اللَّهَ وَاجْتَنَبُوا الْطَّاغُوتَ ﴾ النحل: ٣٦

ترجمه: په یقین سره مونږ رالیبرلی په هرامت کې رسول ددې لپاره چې خلکو ته ووايي د الله ﷺ عبادت وکړئ. او طاغوت خخه ځان وساتی. او همدغه پیغام د یوسف عليه السلام درسالت هم. نو دا خنګه کیدای شي چې یوسف عليه السلام دی له پیغمبری سره سره د طاغوت قانون منلی او فيصلې دې ئې دهغه مطابق کړي وي؟.

ج: د یوسف عليه السلام وزارت هغه ته د الله ﷺ له لوري په زمکه کې تمکین و. هغه د الله ﷺ د حکم مطابق فيصله کوله. ځکه هغه ته هیچا ضرر نشو رسولی. نه چالیرې کولی شو. او نه ئې په کومه فيصله مجبورو لی شو. او همدغه د (تمکین فی الارض) معنی ده. نو آیا د نن زمانې په طاغوتی حکومتونو کې هم وزیران همدغه ډول مطلق صلاحیتونه لري؟ ترڅو د یوسف عليه السلام په وزرات ئې قیاس صحیح شي؟ د نن وزیران خو په ټوله معنی د طاغوتی قوانینو په بندونو دasicې تړل شوي چې د اسلام په ګټه هیڅ حرکت ورڅخه نشي کولی.

یوسف عليه السلام د خپل کار په تر سره کولو کې له هر ډول عدلی تعقیب او خارنې خخه آزاد وو. ځکه چې کله چې بادشاه یوسف عليه السلام له زندان خخه را وویست او یوسف عليه السلام هغه ته خپلې خبرې وکړې، نو بادشاه ئى په خبرو دومره قانع شو چې هغه ته یې

وویل ﴿إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ﴾ یوسف: ۵۴

ترجمه: (بې شکه ته نن ورڅه په نزد زمونږ خاوند د مرتبې او امانتګرئ). مفسرين لیکې چې تر دی وروسته د مصر بادشاه هسي تشن په نامه بادشاه وو، او نور ټول کارونه یوسف عليه السلام اجرا کول، او د (عزیز) په نامه به یادیده. ځینې علماء لادا هم وايې چې هغه پادشاه د یوسف عليه السلام په لاس مسلمان شو او تر دی وروسته د یوسف عليه السلام په دین چلیده.

نو آيا په اوسيينو طاغوتی حکومتونو کې ھم صالحو مسلمانو وزیرانو ته همدغه مرتبه حاصله ده؟ او که د نن وضعیت دیوسف عليه السلام تر وضعیته بدل وي نو بیا خو قیاس نه دی صحيح.

﴿كَلِمَاتُ اللَّهِ تَعَالَى دِيَوْسَفُ عَلَيْهِ السَّلَامُ پَهْ هَكَلَهْ دَ تَمْكِينْ خَبَرَهْ ذَكَرَ کَرَبَلَهْ دَهْ﴾

﴿وَكَذَلِكَ مَكَنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ﴾ **يوسف: ٢١**

ترجمه: او همدغه ڈول مو یوسف عليه السلام ته تمکین په زمکه کې ورکړي د تمکين لفظ په دي آيت کې مجمل دی. خو په بل ئای کې الله تعالى د دغه اجمال تفصيل داسي بيان کړي دی: ﴿الَّذِينَ إِنْ مَكَنُوكُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَإِنَّا لَنَا كَوَافِرُ وَأَمْرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عِزْبَةُ الْأُمُورِ﴾ **الحج: ٤١**

ترجمه: هغه کسان که چيري ورکړو مونږ دوئ ته په زمکه کې تمکين نو قائموي دوئ لمونځ او ورکوي زکات او امر به کوي خلکو ته په نیکي او منع کوي به خلک له بدی، او خاص د الله ﷺ په اختیار کې ده آخره خاتمه د تولو کارونو.

دا چې د یوسف عليه السلام په هکله هم الله ﷺ هغه ته د تمکين خبره کړي ده، نو یقیناً یوسف عليه السلام هم له همدغو خلکو خخه و چې د قدرت په وخت په خلکو لمنځونه دروی، زکات ورکوي، امر بالمعروف او نهی عن المنکر کوي. او پدې لړ کې تر تولو لوی معروف توحید او تر تولو لوی منکر شرک دی. هغه عليه السلام د خپلو پلرونو د حق دین اتباع کوله او په هغه ئې فيصله کوله. په هغه قانون ئې هيڅکله فيصله نه کوله چې الله ﷺ نه وو نازل کړي. او نه ئې هم د الله ﷺ د قانون خلاف د نورو قوانینو جوړولو ته اجازه ورکوله. او که

خوک دهجه علیه السلام په هکله ددي په خلاف عقیده ولري هغه مسلمان نشي پاتي کيدی.

داوسني زمانې په طاغوتی حکومتونو کې که کوم وزیر یوازې د اسلام لپاره یوادنی کارهم وکړي نو فوراً له وظيفې خخه برطرف کېږي، او یا اساسی قانون او حکومت ته د خیانت په جرم زندان ته ورغورڅول کېږي. او که چېرۍ ټول حکومت او وزارتونه دانتخاباتو له لاری هم دمسلمانانو لاس ته ورشی بیا هم ورته د حکومت کولو فرصت نه ورکول کېږي. لکه چې د اسلامي نړۍ په ټینې دولتونو کې ولیدل شول. نو په همدي اساس د یوسف علیه السلام په کار استدلال کول یوازې یوه بهانه ده او بس.

دوهمه شبېه - د نجاشي (رض) په عمل استدال

ټینې هغه مسلمانان چې په زړونوکې ئې د دیموکراسی مرض ئای نیولی په دیموکراتیکو نظامونوکې د خپل مشارکت لپاره دنجاشي رضی الله عنہ په عمل استدلال کوي، او وائې چې نجاشي سره لدې چې یو مسلمان پادشاه وو خو اسلامي حکومت ئې نه وو نافذ کړي. او بیا هم رسول الله ﷺ هغه ستایلی او هغه ته ئې (عبد صالح) ویلي، او په هغه ئې غایبانه جنازه هم کړي ده. نو که په اوښ وخت کې هم کوم پادشاه اسلامي نظام نافذ نه کړي، او یا نور مسلمانان په یو غیر اسلامي نظام کې برخه واخلي خه ناروا خبره نه ده.

نجاشي (رض) خوک و؟:

نجاشي (رض) د جبشي هغه پادشاه وو چې د نبوت په پنځم کلله ئې هغومسلمانو مهاجرينو ته پناه ورکړه چې رسول الله ﷺ له مکې مکرمې خخه ورلیږلي و. دې پادشاه د همدغو مهاجرينو په لاس اسلام قبول کړ او مسيحيت ئې پرېښود. مهاجرين ئې په عزت او احترام وساتل. کله چې قريشو د مهاجرينو د بيرته ورسپارلو په هدف یو دوکسیز وفد هغه ته له ډیرو سوغاټونو سره ور ولیبه، له مناقشې او تحقیق وروسته ورته

بنکاره شوه چې قریش ظالمان دي، باید مهاجرين ور ونه سپارل شي. هماغه و چې د قریشو وفد ئې نامراده رخست کړ. او وروسته ئې رسول الله ﷺ ته خبر ور ولیبه چې ده د جعفر (رض) په لاس اسلام قبول کړي، او له رسول الله ﷺ سره ئې دهغه په واسطه بیعت کړي دي. او بیا ئې په یوه مرحله کې خپل زوی د یو لوی وفد په ملګرتیا د رسول الله ﷺ د تائید او نصرت لپاره ور ولیبه. او تري وئې غوبنېتل چې که رسول الله ﷺ غواپي نومدينې منوري ته به هجرت وروکړي. رسول الله ﷺ هغه ته دعاوکړه او چې کله وفات شو په مدینه منوره کې ئې د هغه غایبانه جنازه هم وکړه.

دا چې اوس ځینې خلک دا استدلال کوي چې هغه مسلمان وو خو اسلامي شريعت ئې نه وو نافذ کړي، نو که دوئ هم دا کار وکړي هیڅ باک نه لري. دغه استدلال له خو وجهو باطل دي.

۱. پدی اړه چې هغه اسلامي شريعت نه وو نافذ کړي ددې دعوى له لرونکو سره هیڅ قطعی د اعتبار وړ دلایل نشته. د نجاشی (رض) غائبانه ايمان راول، او د مسلمانانو له خان سره خوندي کول، د خپلو بطیریکانو (مسيحي علماء) مخالفت، او رسول الله ﷺ ته خپل زوی او شپیته کسان د تائید او نصرت لپاره ورلیبل، دا ټول پدې دلالت کوي چې هغه دې د مسلمانی په حالت کې د طاغوت په حکم او نظام فيصلې ونه کړي.

۲. د نجاشی (رض) په وضعیت استدلال کول قیاس دي. قیاس په اصولو کې دې ته وايی چې یوه داسي حادثه چې د شرع نص دهغې په هکله موجود نه وي دیوې بلی داسي حادثې حکم په هغې ولګولی شي چې د شرع نص ورباندي موجود وي. خو شرط ئې دا دې چې د دواړو حادثو تر منځ مشترک علت موجود وي. او د دواړو تر منځ فرق موجود نه وي. او د قیاس له شرطونو خنځه یو دا هم دی چې: هغه فرع چې په اصل قیاس کېږي په هغې کې نص موجود نه وي.

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

دلته اوس دنجاشی (رض) عمل اصل گرخول شوی، او په اوستنی زمانه کې په دیموکراتیک حکومت کې مشارکت فرع گرخول شوی. او د دواړو ترمنځ د شریعت نه تنفيذول مشترک علت گرخول شوی دي. خود ډله قیاس څکه صحیح نه دي چې دلته د فرع په هکله صریح نصوص وجود لري، او هغه دا چې هرڅوک چې شریعت (حکم) ونه ګنني هغه مسلمان نشي پاتې کیدي. لکه چې الله ﷺ په صراحت فرمایي:

﴿فَلَا وَرِبَّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بِنَهْمَمَ ثُمَّ لَا يَحِدُّوْا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا فَضَيَّتَ وَيُسَلِّمُوا سَلِيمًا﴾ النساء: ۶۵

ترجمه: (قسم دی په رب ستا چې نه مؤمنان کېږي دوئ تر هغه پورې چې (حکم) فيصله کوونکی کړي تا په هغو شخرو کې چې پېښې شوی د دوئ په منځ کې اوبيا ونه موسي دوئ په خپلو زړونو کې ناراضي ستا له فيصلې، او ومني دوئ ستا خبره په منلو سره (بې له جګړي). او همدارنګه الله ﷺ فرمایي:

﴿أَللَّهُ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ أَمَّنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الظَّغْوَتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ النساء: ۶۰

ترجمه: (آيا نه ګوري هغه خلک چې ګومان کوي چې ايمان ئې را پورې په هغه كتاب چې نازل شوی دي تا ته، او په هغه چې نازل شوی وو تر تا دمخه. غواړي د فيصلې لپاره وړاندې شي طاغوت ته، پداسي حال

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

کې چې دوئی ته امر شوی چې پر طاغوت کافرشی (وئی نه منی) او شیطان غواپی هفوئی هیر زیات گمراهان کړي).

نو آیا د روا ده چې د شرعی نص له شته والي سره دي په قیاس عمل وکړو؟ پداسي حال کې چې اصولي قاعده دا ده چې د نص له شته والي قیاس صحیح نه دي.

۳. د نجاشی (رض) په وخت کې شريعت مکمل شوی نه وو. او نه هغه ته د مسافې د لیرې والي، او مواصلاتو دنشتوالي له امله دهري ورځۍ، هفتې، او میاشتې، احکام ور رسیدل. هغه په هغومره خه مکلف وو چې رسیدلې وو. خواوس چې شريعت مکمل دي او ټول شريعت په یو ځای مونږ ته رارسیدلې دي نو د دیموکراسی عاشقان خنګه او سنې مکمل شريعت پرېږدي او ده ګه وخت پداسي یو عمل استدلل کوي چې لاهګه وخت شريعت نه ئ مکمل شوی.

دریمه شبېه - دیموکراسی، ته د سورۍ نوم ورکول

سیکولر او غرب خپلی عناصر چې په اسلامي نړۍ کې د دیموکراسی دخپرولو او نافذولو په هڅه کې دی غواپی د مسلمانانو د تیر ایستلو په هدف غربی بې دینې دیموکراسی ته د اسلام د (سورۍ) نوم ورکړي. او په دروغو تبلیغات کوي چې دیموکراسی د سوری یو مترقبې شکل دی، او په عملی کیدلوئې د اسلام شوارې نظام عملی کېږي.

امریکا او نورو صلیبی ملګرو ئې چې کله افغانستان د بې دریغه او سختو بمباریو، او د داخلی مناققو او جاسوسو ډلو تېپلو په مت تسخیرکړ، او د لسکونو زرو مسلمانانو له وژلو وروسته ئې وغونې تېل دلته یو غلام او بې واکه حکومت جوړ کړي، او بیا ده ګه له لزې خپل پوچې اشغال ته د جواز دلایل برابر کړي، دلته ئې هم د دیموکراسی نغاره وډنګوله، او یو خو اجیر، په ډالرو اخیستل شوی، او له غرب خڅه یو خو راصادر شوی سیکولر افغانان ئې له کمونستانو او د هغويه له ملګرو مليشه ډلو سره د دیموکراسی په وندر وټرل او د

هغويه په سر ئې هم د ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ يَنْتَهُمْ﴾ مبارک آيت په هغه خيمه کې ليکلی و چې د همدغو اشغالگرو لخوا ئې په سر دلوې چرګي په نامه درولي وه.

د ډيموکراسۍ ته دشوری په نوم ورکولو هغه نه اسلامي کېږي. لکه خنګه چې شراب د (روحی مشروباتو)، او زنا د (جنسی تقاضا) په نومونو نه حلالېږي.

د اسلام د شوری او د ډيموکراسۍ د پارلمان تر منځ د حق او د باطل توپironه دی چې خينې ئې په لاندې ډول یادوو:

د پارلماني رايې اخيستني او د اسلام د شوری ترمنځ توپironه

اول توپير:

د اسلام شوري د مؤمنو، موحدو، او شريعت منونکو مسلماناونو تر منځ وي، پداسيپ حال کې چې پارلماني رايې اخيستن د داسې یو مجلس داعضاؤ تر منځ وي چې په هغه کې مسلمان، هندو، مسيحي، یهودي، کمونست او ملحد ټول په یو ډول د رايې ورکولو حق لري، او فيصله ورکنې د حق او د دليل د قوت پر بنسټ نه، بلکه د اکثریت پر بنسټ کېږي. قرآن چې کله د شوري آيت ذکر کوي، د داسې مؤمنانو لپاره ئې دووصف په ډول ذکر کوي کله په الله ﷺ ايمان راوري دی، او په الله ﷺ توکل کوي، له لويو ګناهونو او د بې حیاېي له کارونو خان ساتي، او چې کله په قهر شي بنسنه کوي. او هغه چې د رب بلنه ئې منلي او لمنځونو نه درولي، او کارئې په شوري سره وي. او دالله ﷺ له ورکړي انفاق کوي. او چې کله تيرۍ پري وشي بدلاخلي.

قرآن مجید وايي: ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ﴾، خو ڏيموکراسی او پارلماني رايه اخيستنه وايي: (وأمرهم شوري بينهم وبين غيرهم). يعني په اسلام کې به شوري یوازي د مؤمنانو تر منځ وي، خو په ڏيموکراسی کې به شوري دمؤمنانو او کافرو ټولو تر منځ وي. نو په همدي اساس د اسلام شوري او ڏيموکراسی دواړه یوشی گنل په حقیقت کې د حق او باطل یوشی گنل دي.

دوهم توپير:

د اسلام شوري یو الهي حکم او منهج دي چې په وحیي نازل شوي، او د الله رسول عملی کړي دي. خو ڏيموکراسی د بشر لخوا د هوی او هوس پر بنسته د کفارو لخوا یو وضع شوي نظام، او یوه بې دينه مفکوره ۵۵.

دریم توپير:

د اسلام شوري په هغه امورو کې کېږي چې هلتنه (نص) موجود نه وي. او چې کله نص موجود شي بیا شوري ته ئای نشته. خو په ڏيموکراسی کې اساساً الله احکامو او شریعت ته ئای نشته. حکمه چې په ڏيموکراسی کې دحاکیت او تشریع حق په مطلق ډول په ولس پوري اړه لري چې اکثریت ئې تمیلوي.

څلورم توپير:

په ڏيموکراسی کې (اکثریت) د (الله) مرتبه لري چې باید په خپله خوبنې قوانین جوړ کړي، او د قوانینو په وضع کې هیڅ خارجي طاقت (وحیه) د مداخلی حق نه لري. خود اسلام په شوري کې اکثریت نه یوازي دا چې (مُشَرِّع) او (مُطَاعَ) نه دي. بلکه مامور، ملتزم او مطیع دي چې په هر خه کې به د الله څلورم او د هغه د رسول څلورم خبره او د (اولامر) خبره مني، تر خو ئې چې ورته د معصیت امر نه وي کړي. په شوري کې امام په هر خه کې د اکثریت د حکم په منلو ملزم نه دي، بلکه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اکثریت د امام په طاعت ملزم دی. تر هغه وخته چې طاعت په معروف کې وي.
پنځم توپیر:

په دیموکراسی کې د قانون مصدر دخلکو خواهشات، او د حق معیار د (اکثریت) رایه ده. خود اسلام په شوری کې اکثریت د احکامویه وضع او معیاريت کې هیڅ دخل نه لري. بلکه د اکثریت پر ئای د دلیل قوت اعتبار لري. که خه هم د یوشخص لخوا وړاندې شي.

شپږم توپیر:

دیموکراسی د اروپا په هغې الحاد هیڅي ټولنه کې پیدا شوي او نشات ئې کړي چې هله (دین) د ژونداو نظام په ټولو چارو کې (بې واکه) شوي. او یوازې د کلیسا په کونج کې بندی دی. خو شوری بیا د اسلام نظام دی چې د ژوند او نظام په هغو ټولو چارو کې چې صریح نصوص ورکښې موجود نه وي خپل تاثیر لري. او مسلمانان ئې عملی کولو ته تشویق شوي دي.

نو د پورتنیو توپیرونو پر اساس شوری او دیموکراسی دوه جلا جلا نظامونه دي چې یوئې له اسلام او بل ئې له الحاد خخه سرهچینه اخلي. او هغه خلک چې کوبنښ کوي دیموکراسی خلکو ته د شوری مرادف بنکاره کړي هفوئی يا د اسلام دشوری نظام او حیثیت نه پېژنۍ، او یا دیموکراسی نه پېژنۍ. او یا دواړه بنه پېژنۍ، خو دمنافقت له مخي د دیموکراسی کفری نظام عامو مسلمانانو ته د اسلام دشوری په قالب کې معرفې کوي، تر خو مسلمانان له هغې خخه کرکه ونه کړي او وئې مني.

څلورمه شبهه- د دعوت د مصلحت لپاره په ډیموکراسی کې مشارکت

ئینې اسلامي تنظيمونه او یا اشخاص ددعوت د مصلحت په بهانه په ډیموکراسۍ کې برخه اخلي او دادلیل نیسي چې که دوئ د انتخابیدلو لپاره ونه درېږي کیدی شي هلته یوبيل اسلام دېسمن تنظيم او یا شخص هغه خای اشغال کړي. او یا دا دليل نیسي چې دوئ کوبښن کوي د پارلمان له لارې د اسلامي قوانینو د عملی کولولپاره زمينه برابره کړي. او یا هم پدې خبره استدلل کوي چې په ډیموکراتیکو نظامونو او حکومتونو کې ده ګه چا لپاره د دعوتی فعالیت علنی اجازه موجوده وي چې ډیموکراسۍ مني، او د ډیموکراتیک نظام په چوکات کې اوسيېږي. او هغه خوک چې له ډیموکراتیک چوکات خخه دباندي وي هغوي له ډول ډول محدود یتونو سره مخ وي، نو ددې لپاره چې په علنی ډول دعوت وکولی شي، او د تولني تولو طبقوته خپل غږ په نسکاره ورسولي شي، د دعوت مصلحت دا تقاضا کوي چې په ډیموکراتیک جوړښت کې دې د نته کار وکړاي شي، او په ډیموکراسۍ کې د بيان له آزادۍ، دې استفاده وشي.
د پورتنيو وهمي دلایلو او بهانو په هکله دا لندې خو ځوابونه وړاندې کوو:

ددې شبهې څلور ځوابونه

اول ځواب: پداسي یو نظام کې چې اساساً په کفر ولار وي لکه ډیموکراسۍ چې د سیکولریزم په کفر ولاره ده، دین او (وحیې) ته د ژونداو حکومت په چارو کې هیڅ د مداخلې حق نه ورکول کېږي، او د حلال او حرام تعیین ورکښې د بشر په خوبنې د اکثریت د تائید په شکل کې ترسه کېږي، له الله ﷺ خخه د تشريع مطلق حق اخيستل شوي او په مطلق ډول بشرطه ورکړل شوي وي، او د کفر او اسلام تر

منځ فرق دي موجود نه وي، او ټولو ته دي یوازي د انسان په سترګه کتل کېږي، او د دواړو رايه دي په اشخاصو او اشياؤ باندي د حکم کولو یو ډول ارزښت او صلاحیت ولري، (امر بالمعروف او نهي عن المنکر) دي د شخصي آزدي سره د تکر له امله مننوع ګرڅول شوي وي، ارتداد دي د انسان خپل حق وي، او له هر ډول مجازات خخه دي مصون وي، د اسلام په خلاف غږ پورته کول دي د رايې د اظهار د آزادۍ له امله روا او قانوني کار وي. نو په دغه ډول کفري نظام کې مشارکت به ده ګه تائید او منل نه وي؟ آيا ددغه ډول نظام په چوکات کې کار کول او د هغه منل ده ګه (توحید) منافي نه دي چې تر ټولو لومړي پر طاغوت کافر کيدل غواړي؟ هغه توحید چې اول په (الله) سره تر (الا الله) د مخه له هر ډول طاغوت خخه دانکار اعلان غواړي؟ په اسلام کې خو ده ګه چا ايمان اصلانه صحيح کېږي چې توحید مني خو د شرک په خلاف بي موقفه وي او له هغه سره جنګ نه اعلانوي. الله خو (کفر بالطاغوت) تر (ایمان بالله) د مخه ياد کړي لکه

چې فرمائي: ﴿فَمَنْ يَكُفُّرُ بِالظَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ أَسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا أُنْفِضَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِ﴾ البقرة: ۲۵۶

ترجمه: (نو هغه خوک چې کافر شي پر طاغوت، او ايمان راوري پر الله، نو یقیناً ئي منګولي بنخي کړي په هغې کلکې کړي چې نشه پريکيدل هغې لره، او الله ﷺ بنه اوري دونکي او بنه عالم دي).
نو آيا د اسلامي دعوت مصلحت به پدي کې وي چې د کفر صفت جلا او د ايمان صفت جلاوې. تر خو خالص توحید متحقق شي، او له کفر خخه د بیزاری او انکار بنکاره اعلان وشي؟ او که په دي کې به وي چې د ځینې موهو مو جزئې مصالحو لپاره دي د توحید د اعلى مصلحت
قرباني ورکول شي؟

په اسلام کې خو تر تولو مصالحو لوی مصلحت د الله ﷺ توحید او له طاغوت خخه بیزاری ده. که دا مصلحت له منځه ئې نور مصلحتونه دي زر څلپه له منځه ولار شي. له مشرکانو، سیکولرو، کمونستانو، او ملحدانو سره په یوه مجلس کې دیوه قانون په حدودو کې، د یوه نظام د چلولو لپاره غاوه غږي، کښیناستل، او یا هغوي ته د کفر د بیانولو حق ورکول هیڅکله نه اسلام دي، او نه د اسلامي دعوت لپاره مصلحت. بلکه الله ﷺ په بسکاره له داسې خلکو سره له

یوځای کښیناستلو منع کړي ده لکه چې فرمایي: ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ
فِي الْكِتَابِ أَنِ إِذَا سَمِعُتُمْ إِيمَاتَ اللَّهِ يُكَفِّرُهَا وَيُسْهِرُهَا فَلَا تَقْعُدُوا
مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مُتَلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ
الْمُتَفَقِّينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾ النساء: ۱۴۰

ترجمه: (او) یقیناً نازل کړي دی الله ﷺ پر تاسو دا حکم چې کله مو واوريidel د الله ﷺ آياتونه چې کفر ورباندي کولي شو، او مسخرې وربوري کيدلې، نوتاسي مه کښینې له هغوي سره تر هغې چې په نورو خبرو کې مشغول شي (او که چيری تاسی ورسه کښینې) نوتاسو به هم دهغو په خېر یاست. یقیناً الله ﷺ یوځای کوونکی دی د منافقانو او کافرانو په جهنم کې د تبولو.

په موجوده پارلمانونوکې په بسکاره ليدل کېږي چې سیکولر (بې دینه) عناصر، کمونستان، دهوي او هوس بنده ګان، او نورې ګمراه ډلې په صراحت سره له ارتداد خخه دفاع کوي، دکفري قوانينو پلوی او په اسلامي احکامو لکه جهاد، حدودو، حجاب، او نورو پورې مسخرې کوي، او په ډول ډول بدومونوئې یادوي، خوبیا هم تش په نامه

دیموکرات او پارلمانی مسلمانان د دعوت د مصلحت په بهانه له مرتدانو سره یو خای په یوه پارلمان کې کار کوي.

دوهم څواب: د اسلامي نړۍ په اکثر پارلمانونو کې هغه ډلي چې ځان د مسلمانانو استازې بولی په (اقلیت) کې دی، چې د (سیکولر) (اکثريت) په مقابله کې دخپل اقلیت له امله په ناسلامي قوانینو کې هیڅ تبدیلی نشي راوستلى. ځکه چې په دیموکراسی کې د اکثريت راى حق بلله کېږي. له همدي امله په تیرو اتيا کلونو کې چې دیموکراسی د اسلامي نړۍ حکومتونو ته راغلي ده په هیڅ خای کې ونه لیدل شول چې د دیموکراسی او انتخاباتو له لاري دې په کوم اسلامي هیواد کې اسلامي شریعت نافذ شوي وي. خود د دیموکراسی مسلمان د وله (ليونې) بیا هم له هغې لاس نه اخلي، او د بدلون لپاره د اسلام نبوی منهج ته رجوع نه کوي، چې دا په خپله د هغوي په نیتونو او اخلاق باندې د شک باعث ګرځي.

دریم څواب: رسول الله ﷺ ته هم د مکې مشرکانه نظام همدغه دول دیموکراسی ته ورته دیو مشترک نظام وړاندیز کاوه. داسي یوننظم چې هم به شرکي عقاید، نظریات، تصورات او اعمال ورکنې خوندي وو، او هم به تر یو حده اسلام هم ورکنې لیدل کيدو، خو له اوسنی دیموکراسی سره ئې فرق دا وو چې پرته له انتخاباتو او اکثريت خخه ئې مشری، زعامت، مال، حکومت، او سیاسی قیادات هم پیغمبر ﷺ ته ورکاواو، لکه چې د پیغمبر ﷺ په مبارک سیرت کې راغلي چې د مکې د مشرکانو مشرانو د شوری مجلس دائير کړ، او فيصله ئې وکړه چې (عتبه بن ربیعه عبشمی) چې د بنو عبد شمس له مشرانو خخه وو له دغه وړاندیز سره رسول الله ﷺ ته ور ولیږي، عتبه رسول الله ﷺ ته د مشرکینو وړاندیز داسي وړاندې کړ:

(ای وراره! ته پوهیږې چې ته په موږ کې د بنې نسب او حسب خاوند ئې، خوتا دې خپل قوم ته داسي یو دین راوري چې دهغه له امله دې دخپل قوم اتحاد او اتفاق ورختم کړ، هغوي دې کم عقلان وګفل،

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

دهغوىء معبدان دې بد ياد کړل، دهغوىء دین دې کفر، او د هغوىء پلروننه دې کفار وبلل. زه یو خو وړاندیزونه درته لرم، وائی وره کیدای شي چې ځینې ئې ومنې). رسول الله ﷺ هغه ته و فرمایل: ابوالولیده وئې وایده اورم ئې.

عتبه خپل وړاندیزونه داسې بیان کړل:

(اى وراره! که ته په دې پیغمبری مال غواړې دومره مال به درته راتمول کړو چې تر مونږ تولو به ستا مال ډیر وي. او که عزت ورباندې غواړې خپل داسې (سید) او مشربه دې وتاکو چې له تا پرته به یو فيصله هم نه کوو. او که بادشاهي غواړې نو بادشاه به دې کړو، او که چیرې کوم پېرى درباندې ناست وي او خان ترې نشي خلاصولی، نو کوم (دم ګرۍ) کاهن ته به دې ورولو چې دم دې کري. او پدې لارکې که زمونږ هر خومره مال مصرفېږي مصروفو ئې، تر خوتا له دې تکلیفه خلاص کړو.

رسول الله ﷺ چې کله دهغه خبرې واوريدي ورته وئې فرمایل: ابولولیده خبرې دې خلاصې شوي؟ هغه وویل هو. رسول الله ﷺ ورته و فرمایل: اوس ئې له ما واوره: او بیا ئې د (فصلت) د سورت خو آیاتونه ورته ولوستل، او له قريشو سره ئې د داسې یو مشترک نظام وړاندیز رد کړ چې مشربه ئې هم په خپله رسول الله ﷺ وو.

د رسول الله ﷺ لخوا له کفارو سره د مشترک نظام د وړاندیز له ردلو خخه دا په بشکاره معلو میرې چې هغه لادمظلومیت او محرومیت په وخت کې چې دی مبارک او اصحاب (رض) ئې د مشرکینو له شدید اذیت او تکلیف سره مخ ول هم له هغوىء سره د ګډ نظام نظریه ونه منله. پداسې حال کې چې کیدای شو چې د وړاندیز د منلو په صورت کې به پر مسلمانانو چې په مظلومیت کې واقع ول یو خه آسانی راغلي وه. خو بیا هم رسول الله ﷺ دا کار ئکه ونه کړ چې مسلمانانو ته دا وروښې چې مؤمن او کافر په یوه نظام کې چې ریښتنی واک ورکې د جاھلیت او کفر په لاس کې وي سره یو خای نشي پاتې کیدای.

قریش لکه د او سنی، زمانی کفار دروغجن او دوه مخی نه ول، هغوي کفار ول خو دروغ او دوکه به ئې نه خوبنوله. هغوي په خپلو وعدو کې له رسول الله ﷺ سره ربنتني ول، هغوي په ربنتيا رسول الله ﷺ ته (سیادت)، مال، بادشاهی، او زعامت ورکاوو، خو په مقابل کې ئې له هغه خخه د دوئ د جاهلیت پر خلاف د رسول الله ﷺ د مبارزی توقف غونبنتو، او دا هغه کار دی چې د او سنی زمانی د دیموکراسی، کفار ئې هم له مسلمانانو خخه غواپي. خو رسول الله ﷺ بیا هم ورسره دغه چول و پاندیزونه ونه منل. اوس پونبنتنه دا ده چې آیا او سنیو هغو تنظیمونو ته چې خان اسلامی بولی، او په دیموکراسی کې په خپل مشارکت ده گې تائید کوي، او تور مخ يې ورسپینوی، دغه چول حیثیت ورکول کیربی؟ هغوي ته خود د دیموکراسی د کفر د تائید په بدل کې له یو خو پیسو پرته بل هیخ نه ورکول کیربی.

آیا ربنتيا هم دغه چول خان تیرایستونکو اسلامی تنظیمونو ته په دیموکراسی کې د ربنتني اسلام د بیانولو، او د کفر د تولو انواعو د ردولو، او د هغه پر خلاف د عملی اقدام اجازه ورکول کیربی؟ که ورکول کیربی نو په تیره یوه پیپری کې دغه حق په کوم مسلمان هیواد کې ولیدل شو؟ او که نه ورکول کیربی نو بیا ولې په دغه چول باطل حجت استدلل کوي، او اسلام ته د دعوت له نبوی منهج خخه چې مثالل ئې د صحابه و ژوند او دعوت دی په خنگ چې؟ که چیرې په دغه چول مشارکت کې د دعوت مصلحت وای نو رسول الله ﷺ به په هغه وخت کې منلی وی چې مسلمانانو پرته له زغم او صبر خخه بله هیخ لاره نه درلوده. په هغه وخت کې رسول الله ﷺ خپلو مظلومو اصحابو ته امر وکړ چې (حبشې) ته مهاجر شي، خوله کفارو سره ئې په مشترک نظام کې یو خای او سیدلو ته پري نښو دل، تر خو وبنسي چې اسلام د ژوند لپاره د جاهلیت له هرقيد او بند خخه آزاد محیط او نظام غواپي، او مسلمانان به تر هغې په کراره نه کښیني چې تر خو ئې خانته خپلوک، خالص، اسلامی نظام نه وي جور کري.

خلورم خواب: د اسلامي نړۍ د هیوادونو په نږدي ماضي کې تاریخ او مشاهدې دواړو دا ثابته کړه چې دیموکراسی او انتخابات یوازې د کفری نظام د اقامې لپاره دي. او په دیموکراسی کې د (صحیح) اسلام لپاره هیڅ خای نشته، که خه هم چې مسلمانان د دیموکراسی او انتخاباتو له لارې قدرت ته ورسیبوي.

په مصر کې تقریباً له تیرو اتیاوو کلونو راهیسی (الاخوان المسلمين) په دیموکراسی کې د مشارکت له لارې د اسلامي حکومت لپاره بنه جدي فعالیت کوي. خو کله چې هم مصری نظام د (الاخوان) په لاس د خه بدلون علامې ووینې نو سمدستي هغوى له یوه مصیبت سره مخ کړي. یا ئې مشران او اعضاء زندانونو ته ور وغورخوی، یا ئې په سیاسي فعالیت محدود یتونه ولګوی، او یا ئې په تنظیم باندی بندیز ولګوی، ټولې شتمنی ئې مصادره کړي، او مشران ئې د سیاست او تاثیر له صحنې خخه محروم کړي. نتيجه ئې دا شوه چې له تیرو اتیاؤ کلونو راهیسی نه په مصر کې حکومت اسلامي شو، نه اسلامي ټولنه منته راغله، او نه هم (الاخوان) تنظیم په خپلو اصولو او هغې تکلاري ټینګ پاتې شوکومه چې امام حسن البنا او شهید سید قطب په خپلو ویناؤ او تالیفانو کې د (الاخوان المسلمين) لپاره د فکري او عملی منهج په حیث واضح کړي وه. بلکه دزماني په تیریدلو دیموکراسی دهغوى عزم ورسست او تکلاره ئې ور بدله کړه.

په ترکیه کې چې کله د نجم الدین اربکان اسلام پلوی گوند په انتخاباتو کې د دیموکراسی د اصولو مطابق اکثریت ترلاسه کړ، او حکومت ئې جوړ کړ، خو کله چې د ترکیې له دیموکراسی خخه مدافع سیکولر پوئ د اسلام په ګټه د بدلون علامې ولیدې فوراً ئې حکومت ړنګ او د اربکان په تنظیم ئې بندیز ولګاوه. او د تنظیم مشران ئې له سیاسي فعالیت خخه منع کړل.

همدا ډول د شمالی افریقا په تر ټولو لوی هیواد (الجزایر) کې چې کله د (انقاذ اسلامی جبهې) د غربی دیموکراسی د اصولو مطابق په

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

انتخاباتو کې اکثریت تر لاسه کړ، هلتہ هم سیکولر پوچ مداخله وکړه، د انتخاباتو نتائج ئې لغوه اعلان کړل، او د اسلامي جبهې مشران او منسوبين ئې په زندانونو کې واچول. او د الجزایر مسلمان ملت یې له دasicې یوې داخلی جګړې سره مخ کړ چې تر ننه ئې لمبې او لوڅري پورته کېږي، او لسکونه زره انسانان ئې په اور کې وسوسې خیدل، او لا نور هم سوچي.

په پاکستان کې هم کله چې خینې اسلامي تنظيمونو د (بل چا) د قربانيو له برکته په ۲۰۰۲ م کې دسرحد صوبې انتخابات وګټل او خپل حکومت ئې جور کړ، دخپل حکومت په ټوله موده کې ئې یو اسلامي قانون هم نافذ نه کړاې شو. او نه ئې د اسلام په ګټه کوم دasicې اقدام وکړاې شو چې تاریخ ئې ده ګډ دلسته راوړنې په حیث له خانه سره وساتي: بلکه په ډیرو مشکلاتو ئې یوازې هغه کارونه پرمنځ بوتلل چې سیکولر حکومتونو به په آسانۍ پرمنځ بیول. او دا ځکه چې دغه ډیموکراتیک حکومت ته د مرکزي حکومت لخوا د اسلام د تنفيذ اجازه نه ورکول کيده، او دوئ هم له ډیموکراسۍ (جمهوریت) سره (وفاداري) سوګند پورته کړي وو.

همدغه ډول په ټوله اسلامي نړۍ کې اسلامي شريعت له عملی کيدو خخه لیرې ساتل کېږي. او پلويان ئې له حاکمیت خخه محرومېږي، که خه هم چې د ډیموکراسۍ له لارې واک ته رسیدلې وي. نو معلومه شوه چې په ډیموکراسۍ کې د صحيح اسلام لپاره هیڅ ځای نشته. البته دا کیدا شې چې د ډیموکراسۍ له لارې دې کفرد اسلام په حیث معرفې شي.

پاى

د ډیموکراسۍ په هکله ددغې مقالې په پاى کې دې نتيجې ته رسېرو چې ډیموکراسۍ یو غیر اسلامي، کفری شیطاني دین دې چې د انساني ژوند ټولي خواوي ئې احتوا کېږي دي. ډیموکراسۍ په حقیقت

کې له الله ﷺ خخه د بشریت لپاره د هر چوں نظام او قانون د جورونې د حق سلبلول او دهغه - نعوذ بالله - بې واکه کول دي. دیموکراسی په غرب کې د مسیحیت د انحراف، او د الحاد د رامنځته کیدو په نتيجه کې منځته راغلې چې هر خه ورکښې له هر دینې قید او بند خخه آزاد د انسانانو په خپله خوبنې تر سره کېږي. په دیموکراسی کې د الله ﷺ منل او نه منل دواړه یو ډول ارزښت لري. حکمه چې دمنلو په صورت کې ئې بیا هم د قانون او شریعت منل د دیموکراسی د اصولو خلاف کار دی.

دیموکراسی د غرب د ملحدو فيلسوفانو د افکارو او نظریاتو پر بنست ولاره ده. او له اسلام سره هیڅ ډول مشابهت او رابطه نه لري. خو غرب څلې سیکولر (بې دینه) عناصر او له هفوئی خخه یو خو متاثر غولیدلې مسلمانان کوبنښ کوي چې عامو مسلمانانو ته په درواغو د اسلام او د دیموکراسی تر منځ روابط او مشابهتونه وترashi. تر خو لدې لارې هفوئی د دیموکراسی د کفری دین په خلاف له مبارزی او جهاد خخه راوګرځوی. دیموکراسی په اسلامي نړۍ باندې دغږي استعمار او تسلط د دائمي ساتلو یو خطرناک تضمین دی چې غرب ئې د زور، زر، تزویر، زندان، او مرګونو په مت په اسلامي نړۍ کې دخپلو غلامو حکومتونو له لارې خوندي او تلپاتې ساتې، او دهغې د خورلو او تنفيذ په لاره کې په زرګونو مليارده ډالره، په لکونو پوځیان او پوئی وسائل مصروفی. او د مخالفت د له منځه ورلو لپاره ئې په لکونو مسلمانان په اسلامي هیوادنو کې وژني، او اسلامي حرکتونه او نهضتونه لدې ویرې له منځه وړي چې مظلوم او ځل شوي مسلمانان د دیموکراسی له کرغیزون حقیقت خخه خبر نه کړي.

اوسم چې افغانستان د غرب تر یرغل لاندې راغلې، او پدې هیواد کې ئې مرګونې جګړه پدې خاطر روانه کړې چې دیموکراسی ورکښې نافذه کړي، تو په کار ده چې افغان مسلمان ملت د خپل دغه دېمن په فکري، عقائدي او اخلاقې ماهیت پوه شې، او د دېمن هويت ورته له

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

هرپی زاویې معلوم شی. د همدغه مقصد لپاره مې دغه موضوع په تفصیل سره د خپل مجاهد ملت بچیانو ته د لسگونو کتابونو له منځه او د زرگونو صفحو له مطالعې وروسته را وویسته او په روانه ساده پښتو مې دخپل ملت د هفو څوانانو مخې ته کیښوده چې له اسلام څخه د دفاع په لارکې هرپی قربانی ته تیار، او عملأً د دیموکراسی د کفر په خلاف په جهاد بوخت دي.

په پای کې دومره ویل غواړم چې که پدې موضوع کې زه حق ته رسیدلی یم نو دا به د الله ﷺ له لوري وي. او که چیری زه په کوم ځای کې خطا شوي یم نو دا به زما دکم علمي او ناتوانی نتیجه وي چې له مخلصو علماء څخه ئې د تصحیح لپاره د متوجه کولو هیله لرم.

امریکایی

اسلام

امریکایي اسلام

په اوس وخت کې په نړۍ کې دوھه ډوله اسلام وجود لري. یو هغه اسلام دې چې اللہ ﷺ پر محمد ﷺ نازل کړي، او هغه خپل امت ته په مکمل ډول رسولي دی. او د اسلامي امت د تاریخ په اوږدو کې مسلمانانو منلي، او همئي په خپل فردې او اجتماعي ژوند کې تطبیق کړي دي. او همدا ډول ئې له هغه خڅه د دفاع په لار کې په میلیونونو سرونه قربان کړي دي.

د اسلام علماؤ هم تل د همدغه اسلام په اړه د دېمنانو د توروونو او شکونو علمي او معقول څوابونه ویلي، او د دغه دین د مختلفو اړخونو او احکامو د شرح کولو لپاره ئې په لکونو کتابونه ليکلې چې د نړۍ په بیلا پیلو ژبو کې په پراخه پیمانه موجود دي. دا هغه اسلام دې چې اللہ

له هغه خڅه پرته بل هیڅ دین نه قبلوي لکه چې فرمایي: ﴿إِنَّ

الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا إِسْلَامُ كُلُّهُمْ أَلَّا يَعْمَلُوا ۚ﴾ آل عمران: ۱۹

﴿وَمَنْ يَتَبَعْ غَيْرَ إِلَّا إِسْلَامٍ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ﴾ آل عمران: ۸۵

ترجمه: (د اللہ ﷺ په نزد منل شوي دين اسلام دی) (او که خوک پرته له اسلام خڅه بل دين غواوري نو هيڅکله به ورڅه ونه منل شي، او په آخرت کې به له زیان کارانو خڅه وي).

دغه اسلام هغه دين دې چې په هیڅ صورت، او په هیڅ وخت کې کافران ده ګه له دېمني خڅه لاس نه اخلي، او په هر شکل او وسیله به ده ګه د منونکو په خلاف په همیشني جنګ اخته وي. او تر هغه به دغه جنګ جاري ساتي تر خو مسلمانان له اسلام خڅه وباسي. چې دغه کار به هيڅکله تر سره هم نه کړاي

شی‌الله ﷺ فرمایی: ﴿ وَلَا يَرَأُونَ يُقْتَلُوكُمْ حَقَّ يَرْدُوْكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ أَسْتَطَعُوا ﴾ البقرة: ٢١٧

ترجمه: (همیشه به وي کافران چې جګړه به کوي له تاسي سره تر هغې چې بيرته وباسي تاسي له خپل دین (اسلام) خخه که چیرې دوئ په دې کارو وتوانېږي) يعني تر خو چې مسلمانان په هغه اسلام ټینګ ولز وي چې‌الله ﷺ نازل کړي دی، نو د کفارو جنګ به د دوئ په خلاف هر وخت په یوه يا بل شکل حتماً روان وي، او مسلمانان به یوازي هغه وخت د دوئ دوستان کیدای شي چې له اسلامه ووئي.

الله ﷺ په بل آيت کې همدغه مفهوم داسي بيانوي: ﴿ وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّىٰ تَتَبَعَ مِلَّهُمْ ﴾ البقرة: ١٢٠

ترجمه: (هیڅکه به یهود او نصاری له تاخه خوشحاله نه شي تر هغه چې د دوئ په ملت (دين) روان نه شي). له یادو شو آیتونو په واضح ډول معلومېږي چې (الهي اسلام) هیڅکله یهودو، نصاراو، او نورو کافرانو ته د منلو نه دي. او له همدي امله ئې په ټوله دنيا کې خپل ټول مادي او معنوی وسائل په کار اچولي تر خو (الهي اسلام) په هیڅ خایې کې تطبیق نه شي. او که چیرې تطبیق شوی هم وي هغه باید په هره طریقه چې وي له مخه یورپل شي.

خود الهي اسلام په مقابل کې یو بل ډول اسلام هغه دی چې غرب او په راس کې ئې امريکا د هغه د معرفي کولو، خورولو، او تطبیقولو لپاره کار کوي. او خپل ټول مادي او معنوی وسائل په کار اچوي تر خو په اسلامي نړۍ کې همدغه (امریکایی اسلام) د (الهي اسلام) پر خای د مسلمانانو په ژوند کې خای ونیسي. د دغه امریکایی اسلام د معرفي کولو لپاره دamerika تر ټولو مهمې تحقیقاتي ادارې RAND Corporation چې د امريکا حکومت ته د اسلامي نړۍ په چارو کې په سیاسي، اجتماعي، دفاعي، او استراتیژیکو چارو کې پالیسي جوړوي،

د اسلامي چارو خيرونکي ورکنې د مسلمانانو په ژوند مسلسلې خېړنې کوي، او نتائج ئې دamerika د حکومت بیلا بیلو ادارو ته د طبیق لپاره ورکوي،^۱ يوه طرحه د همدمغې ادارې يوې دلې مستشرقينو چې Cheryal Benard ئې مشري کوي وراندي کړي ده. Cheryal Benard چې په خپله یهودي او د افغان امريكا يې (زملي خليل زاد) Civil democratic Islam Partners Resources and strategies یعنې (متمدن، ډيموکراتيک اسلام، ملګري، منابع، او استراتيژۍ)، په نامه په درې اتیا صفحو کې ترتیب کړي چې د خليل زاد ترڅنګ نهونورو مستشرقينو او خيرونکو هم ورسه مرسته کړي ده.^۲

ياده شوې طرحه يو نوي امريکايي اسلام معرفې کوي، او بیا د دغه نوي اسلام د خپرولو لپاره په اسلامي نړۍ کې ملګري تشخيصوي، او هغه منابع په ګوته کوي چې د دغه نوي اسلام په طبیق کې ورڅخه استفاده کیدی شي. او هم دالهي اسلام د له منځه ورلوا او یا محدودلو او مسخ کولو لپاره استراتيژۍ وراندي کوي.

د امريکایي اسلامتعريف

هغه اسلام چې رنډ کارپوريشن یې غواړي (چیريل بنارد) ئې پدې ډول تعريفوي:

(amerika، نوي صنعتي نړۍ، او په مجموع کې بين المللې تولنه داسي یو اسلام غواړي چې دنوري نړۍ له نظامونو سره په يوه لار روان شي. ډيموکراتيک او مترقې اسلام وي، او په نړيوالو قوانينو، احکامو، او اخلاقو چلېږي)^۳ اتم مخ. په ياد شوي تعريف کې دغه نقطې مشخصې شوي دي:

۱) اسلام باید د امريکا او بين المللې تولني په خوبنه وي.

^۱ اتم مخ Civil democratic Islam Partners Resources and strategies

۱. اسلام باید یو بیل تشخض او ئانگپری نظام ونه لري، بلکه دنوري نپري له نظامونو سره دي یوشى وي.
۲. اسلام دې ھيموکراتيک وي. یعنې دخلکو لخوا دي رامنځته شي، نه دا چې د (وحېي) پربىنسټ دې ولار وي.
۳. دغه اسلام دې خپل زړو شکل پري اينې وي، او نوی مترقي شکل دې ئې غوره کپري وي.
۴. دغه اسلام دې په احکامو او اخلاقی فلسفه کې د غرب له احکامو او اخلاقو سره یوډول وي.
۵. وروسته په همدي اتمه صفحه کې دغه اسلام دمنونکو د ملاتر او تشویق په هکله ليکي: (دابه د حکمت کار وي چې په مسلمانانو کې دهغو عناصرو ملاتر او تشویق وشي چې له (نړيوالې سولې) او بین المللې تولني سره یو خای په لاره ئې، او ھيموکراسۍ او تمدن خپلوي)^۱ په پورتنې جمله کې دغه مفاهيم جوت شوي دي:
۶. د تولو مسلمانانو ملاتر باید ونه شي. بلکه د خاصو عناصرو ملاتر دې وشي.
۷. دهغو عناصرو ملاتر دې وشي چې له کفارو سره هیڅ ډول مشکل نه لري. بلکه له هفوئ سره په نړيواله سوله کې ژوند تيروي، او په جهاد هیڅ باور نه لري، که خه هم چې کفار په مسلمانانو هر څه کوي.
۸. دهغو مسلمانانو ملاتر دې وشي چې د ھيموکراسۍ د ژوند د تګلاري، او غربۍ تمدن د ژوند د بنې په حيث مني. لیکواله د مسلمانانو او کفارو تر منځ د بیلوالي عامل ددغو دوو امتونو تر منځ د غرب له فرهنگ خخه چې هغه ئې (نړيوال فرهنگ) بولې د مسلمانانو ليرې والي نبېي او ليکي:

^۱ - پورتنې مرجع.

(له نړيوال معاصر فرهنگ خخه د مسلمانانو ليري والي ده ګډي او د نورو تر منځ د کړکېچ زمينه برابره کړي ده.)^۱ اتم مخ.

د پورتني عبارت معنى دا ده چې د مسلمانانو او نورو تر منځ به تر هغه وخته کړکېچ دوام ولري تر خو چې مسلمانانو خپل اسلامي فرهنگ پري اينې نه وي، او نړيوال فرهنگ ئې خپل کړي نه وي. او هر کله چې د فرهنگ دغه توپير له منځه ولار شي نو کړکېچ به په خپله له منځه هي. او دا کټ مت هماغه مفهوم دی چې الله ﷺ ئې په قران کريم کې داسي يادونه کړي ده:

﴿وَلَنْ تَرَضَىٰ عَنِكَ الْيَهُودُ وَلَا الْأَنْصَارُىٰ حَتَّىٰ تَبَيَّنَ مِلَّتُهُمْ﴾ البقرة: ۱۲۰
يهود او نصارى به تر هغه له تا خخه راضي نشي تر خو چې د د وئ ملت ونه منې) او دا بنګاره خبره ده چې ننۍ نړيوال نظام او نړيوال فرهنگ یهودانو ايجاد او ډيزاين کړي، او نصارى چې برтанیه او امریکائی په راس کې دې په تولې نړۍ تطبيقوي. او د همدغه نړيوال فرهنگ د عملی کولو لپاره ئې توله اسلامي نړۍ د جنګ میدان ګړولي ده تر خو خپل نوی اسلام ورکښې عملی کړي.

د امریکایي اسلام د خپرولو پلان

د كتاب ليکواله د خپل كتاب په نهم مخ کې دنوی امریکایي اسلام د پیروانو نقش د تقویه کولو لپاره یو منظم پلان وړاندې کوي او امریکایي حکومت ته د توصیې په شکل ليکي:

(..... ددي لپاره چې په اسلامي نړۍ کې د ډیرې ډيموکراسۍ، ماهونیزم، او معاصر نړيوال نظام سره دیوځای کيدو په خاطر یو مثبت بدلون رامنځته شي امریکا او غرب ته په کار ده چې په تول جديت او دقت سره په مسلمانانو کې هغه عناصر ولتيوي چې اسلام (امریکایي

اسلام) تقویه کیدل غواپی. او همدا راز په امریکا او ملګروئی لزمه ده چې د دغۇ عناسرو لپاره په دقت سره اهداف او ارزبستونه وقاکی، او پدې هم پوه شي چې د دغۇ عناسرو د کار له پرمختگ خڅه کوم نتائج په لاس ورځي. او کیدای شي چې د دوئ د تقویې لپاره لاندې پروګرامونه په نظر کې ونیول شي:

۱. د دغۇ عناسرو لیکنې او مطبوعات باید چاپ او په ارزانه خپاره شي.
۲. باید دغه ډلي او عناصر تشویق کړای شي چې د عامو خلکو او څوانانو لپاره لیکنې وکړي.
۳. د دوئ نظریات او افکار باید د حکومتی تعلیمي نصاب د دینیاتو په کتابونو کې څای کړای شي.
۴. هغويه ته باید راهیوګانې، ډله یزې رسنۍ، او د وینا منبرونه په اختیار کې ورکړای شي.
۵. د اسلامي احکامو او مسایلو په اړه باید د د وئ تعبیراو تفسیر په خلکو کې عام کړای شي، تر خو وکولانی شي له هغۇ بنسټګرو سره رقابت وکړي چې مدرسې، معاهد او کتابخانې لري. او د نظریاتو د خپرولو لپاره عصری الیکترونکي وسایل په کار آچوي.
۶. (ماهربن) او (سیکولن) علماء باید په پراخه پیمانه خلکو ته معرفې شي، تر خود د وئ له لارې د قهریدلو مسلمانو څوانانو څاند عواطف او احساسات ساره کړای شي.
۷. دغیر اسلامي تاریخ او فرهنگ د پوهې او کتابونو د خپرولو لپاره باید خپروونکي تشویق شي. او د چاپ او خپرولو چاري ئې ورته آسانه شي. او هم باید دغه ډول معارف د اسلامي هیوادونو په تعلیمي نصاب او مطبوعاتو کې څای پرخای کړای شي. په خاص دول هغه تاریخ او معارف باید دیر خپاره شي چې له اسلام خڅه دمخه په اسلامي هیوادونو کې موجود ول.

۸. دمدني تولني په نامه دي د مستقلو تنظيمونو، تولنو، او احزابو په رامنځته کولو کې مرسته وکړۍ شي، تر خود مدنۍ تولني فرهنګ په خلکو کې خورشي. او هم دي دعامو خلکو لپاره د سیاسي اجرآتو دزده کړي او د بیان د آزا دي، فرصتونه برابر کړاي شي^۱.

په افغانستان کې د امریکایي توصیو د تطبیق مثالونه او مصادقونه

ددي لپاره چې عام افغانان پدي پوه شي چې د دغې امریکایي اداري RAND Corporation د (امریکا بې اسلام) د خپرولو پلان په افغانستان کې په خوک عملی کېږي؟ او خوک ورته په کوم شکل کار کوي؟ د یادشوي پلان په اته گونو مادو جلا جلا لنډه تبصره کوو، او عملی مثالونه او مصادقونه ئې بنیو:

۱. او له ماده د ديموکراتيک اسلام د پلويانو د لیکنو د چاپولو او ارزانه خپرولو توصیه کوي چې په افغانستان کې پدي ھول تر

تطبیق لاندې نیولې شوې ۵۵

امریکا په افغانستان باندې له خپل یرغل سره سم اکثره هغه افغانی لیکوالان، ادبیان، شاعران، فلم جوړونکي، ژورنالستان، مترجمین، ممثلین (سینماګران)، ناشران، علمي او فرهنګي کډرونه او اشخاص چې په غرب کې روزل شوي، او یا له غربی فرهنګ خخه متاثر شوي ول له خانه سره افغانستان ته راواوستل، او دلتنه ئې ورته د فکر په بیلا بیلو ډګرونو کې د کار فرصتونه او وسایل تیار کړل. دغو واردو شویو عناصر دلتنه په فکري او فرهنګي ډګرونو کې بنه پراخه کار شروع کړ، او په سلګونو کتابونه، مجلې، اخبارونه، نشرې او خپرې ئې رامنځته کړي، دومره په پراخه پیمانه مطبوعات رامنځته شول چې د

^۱ Civil democratic Islam Partners Resources and strategies

اخستلو ئې خوک نه پیداکیرې، او په بیلا بیلو ادارو او افرادو په ورپا ډول ويشل کېږي. دا چې عام افغانان د اقتصادي کمزورتیا او یا نورو دلایلو له امله په کتاب او مطبوعاتو پیسې نه ورکوي، او نه مطبوعات داسې محتوى خپروي چې دملت دذوق مطابق وي، او د افغانانو دمشکلاتو حل دي وړاندې کړای شي، بلکه تول ئې تقریباً د (واردادتی) مفاهیمو او نظریاتو په خپرولو بوخت دي. نوله همدي امله او سنی افغانی مطبوعات د سرمایه گذاری او تجارتی فعالیت په متنه چلېږي، بلکه د همغو امریکایانو او ده ګوئ دملګرو لخوا مرسته ورسه کېږي، او تول مصارف ئې د بیلا بیلو امریکایي او اروپا یاي مؤسساتو لخوا ده ګه پلان د تطبیق پخاطر ورکول کېږي چې د RAND Corporation لخوا په مسلمانانو کې د یو (دیموکرات اسلام) د خپرولو په خاطر جوړ شوی دي.

۲. د وهمه ماده د دیموکرات اسلام پلويان عام ولس او په خاص ډول ټوانانو ته ده یرو لیکلو لپاره تشويقوی چې ددې مادې تطبیق هم په پوره جدیت تر کار لاندې نیول شوی دي (تول هغه لیکوالن او د قلم خاوندان چې یو خه لیکلې شي په لورو معاشونو د بیلا بیلو مؤسسو لخوا په فرهنگي کارو ګومارل شوي دي. او دغه سیکولر لیکوالن بیانا نه یوازی دا چې په سیاسي او اجتماعي موضوعاتو کې لیکنی کوي، بلکه په دین او شرعی موضوعاتو کې هم څل نظریات بنکاره کوي. او ځینې خوئې حتى دارتداد تر سرحده پوري دعلني رسید لو جرات هم کوي چې مثالونه ئې (علې محقق نسب) (پرویز کامبخش) (لطیف پدرام) او ځینې نور دي پدې لر کې ځینو نورو په تحریف شوی شکل د قران ترجمه چې د قران کريم متن هم ورسه نه و دعamu خلکو د ګمراه کولو په مقصد چاپ ګړ چې د افغانستان خلکو ددې تولو په خلاف شدید غږګون بنکاره کړ.

۳ د سیاسی، دینی، او اجتماعی، موضوعاتو ترڅنګ د ادب او ادبیاتو تر عنوان لاندې د اخلاقی فساد په زرگونو فحش، لویدلې او مبتذلې کیسې څوانانو ته خپریږي چې په لوستو څوانانو او پیغلو کې جنسی عواطف تحریکوی، او د فساد لورته ئې سوق کوي. چې یومثال ئې (د یوپی شپې ډیموکراسی) په نامه کیسه ده چې د یوپی خبریالې نجلی او یوه بل خبریال هلك ترمنځ په سفر کې دزنا یو کیسه ده، او د آزادی د راډیو یوپی خبریالې نجلی لیکلې

ده

۴ دریمه ماده توصیه کوي چې د ډیموکرات اسلام د پلویانو نظریات دې په تعليمي نصاب کې شامل کړای شي ترڅو په لارمې شکل تول خلک د دغو نظریاتو لوستلو ته مجبور شي. او بیا همدغه نظریات د دینیاتو د مضمون له لاري د دین او عقیدې په حيث ومنی.

پدی لزکې هم امریکا په افغانستان کې د خپلو دوو موسسو هري یوې (USAID) اوډ (نبرانسکا) د پوهنتون له لاري بنه ډیر کار وکړ. د (نبرانسکا) په پوهنتون کې د افغانستان د تعليم او تربیې مرکز د افغانستان د تعليم او تربیې دوزرات لپاره نوي تعليمي نصاب تیار او (USAID) چاپ کړ. دغه نصاب د امریکایی مشاورینو تر نظارت لاندې جوړ شو، او تول هغه مضامين چې د جهاد، له کفارو سره د دېښمنی، حجاب، او پر اسلام د ټینګ پاتې کیدلو مفاهیم ورکښې ول هغه ئې تول له نصاب خخه وايستل، او پر خای ئې له کفارو سره د سولې او تفاهم، د بشر د حقوقو، او دېښخود آزادی، د تروریزم په خلاف د جکړي، او غربی ژوند، مفاهیم خای پرخای کړل.^۱ همدغه کوبنښونه په مسلسل ډول دوام لري، او په هر کامل کې د دینیاتو، اجتماعیاتو، تاریخ، او ادبیاتو په کتابونو کې نوي نوي، مضامين داخلیږي دغه

- پدې هکله دمثا ل په ډول په همدي کتاب کې د امریکایانو دوخت او د مجاهدینو د وخت د نصاب د اول صنف مقارنه په (۲۰۶) مخ کې وګورئ.

کار نه یوازی دا چې په افغانستان کې جريان لري، بلکه د ټولی نړۍ په اسلامي هیوادونو کې او بیا په خاص ډول په هغو هیوادونو کې چې امریکایی پوهیان ورکنې پراته دي، او یا هلته د امریکا مصالح تر تهدید لټدي دي، په تول زور سره عملی کېږي.^۷ امریکا ددې کار لپاره هر کابل په سلګونو میلیونو ډالر (USAID)، آغاخان فاونډیشن، ایشا فاونډیشن، او نورو موسسو په اختیار کې ورکوي، تر خو په تدریج سره د مسلمانو هیوادونو تعليمي نصابونه له حقیقي اسلام خڅه خالي کړي، او پر ئای ئې د نوي ډيموکرات اسلام مفاهیم خلکو ته معرفی کړي.^۸

۵. د RAND Corporation د امریکایی اسلام د طرحی څلورمه ماده په اسلامي نړۍ کې سیکولر عناصرو ته د رسنیو په اختیار کې ورکولو خبره کوي چې په افغانستان کې پدې ډول عملی شوه:
 ددې لپاره چې په افغانستان کې ډيموکراتو او سیکولر عناصرو ته دوینا درسلو پراخ وسایل او ډیر فرصتونه په لاس ورغلې وي امریکا یو منظم تبلیغاتي پلان جوړ کړ چې په دریو سطحونه کې تطبیق شو:
 اول: ټولې هغه بهرنۍ راهیوګانې چې د افغانستان لپاره یې د ورځې د نیم ساعت یا یو ساعت پروګرامونه درلودل خپل پروګرامونه ئې دولسو ساعتو، او څلرو یشتول ساعتو ته وغزوول، تر خو په پراخه پیمانه د ټولنې ډیر خلک تر تبلیغاتي پونښن لټدي ونیسي، او دغو راهیوګانو چې پخوا ئې یوازی اخباری پروګرامونه درلودل اوس ئې د هغو تر خنګ په پراخه پیمانه د سیاسي، اجتماعي، تعليمي، ادبی، فرهنگي، اقتصادي، او دیني پروګرامونو سلسلې او سریالونه هم خپرول شروع کړل. او هم دغو راهیوګانو د افغانستان تکره خبریالان، ژورنالستان، څیړونکي، ادبیان، او سیاسي کارپوهان د ډیرو لوړو ډالري معاشونو په بدله کې خپلوا ادارو ته جذب کړل، تر خود افغانانو د (غربي) کولو لپاره هر اړخیز کار وشی.^۹

غرب د امریکا غړ، او بې بې سې، ترڅنګ نورې راډیوګانې لکه د آزادۍ راډيو، چې د امریکا د کانګرس لخوا چلېږي، ډیوه راډيو، او د مشال راډيو هم په کار واچولي. او بیا غرب د خپلو دغوغه راډيوګانو لپاره سیمه یېزد F.M ستیشنونه هم په بیلا بیلو بشارونو کې پرانستل، ترڅو خپل نشرات په بنه کیفیت خلکوته ورسولی شي.

دوهم: غرب په افغانستان له خپل یرغل خخه وروسته د افغانستان په بیلا بیلو لویو بشارونو کې په لسکونه محلې نادولتي راډيوګانې فعالې کړې، او په زرگونو د امریکایي اسلام منونکي ئې ورکښې توظیف کړل، چې هره یوه ئې د بیلا بیلو اهدافو لپاره خپروني کوي. پدې لړ کې یوازې د کابل له بشار خخه شل دولتي او نا دولتي راډيوګانې خپروني کوي.

دریم: امریکایانو د افغانستان د ولایاتو په ډیرو ولسوالیو کې محلې راډيوګانې جوړې کړې چې اکثره ئې په منطقه کې پرتو د امریکایانو له پوخي مراکزو خخه خپروني کوي، او د ټولو لپاره د امریکا د بین المللی پراختیا اداره (USAID) بودیجه برابروی، چې تراوسه پورې د دغه ډول سیمه یېزو راډيوګانو شمیر په ولسوالیو کې تر یوسل او اوايا راډيوګانو لور شوی دي.

دا ټول هرڅه هماغه د RAND Corporation د (ډیموکرات او متمند) اسلام د پلویانو د پیغام د خپرولو لپاره تر سره کېږي.

۶. د دغه امریکایي پلان پنځمه ماده دا د چې اسلامي احکام باید هغه ډول تعبیر او تفسیر شي چې د امریکا سیکولر ملکري ئې غواړي. یعنې د اسلام دین باید دغريي کلتور د مفاهيمو مطابق، او د غرب لخوا د وضع شوو بشري حقوقو په چوکات کې تعبير شي. او هر هغه حکم چې د غرب له بشري حقوقو، نړیوالو میثاقونو، بین المللی قوانینو، او همدارنګه د غريي فرهنګ له معیارونو سره مخالف وي هغه باید ارجاعي، بيرته پاتې، او زوره وباللي شي، چې اوس د دوئ په ګومان د تطبیق ورتیا نه لري.

غرب همدغه تجربه په ډيرو اسلامي هيادونو لکه، تركبي، مصر،
ليبيا، تونس، الجزائر، مراكش، هندوستان، پاکستان، او نورو اسلامي
هيادونو کې تکرار کړي ڈه، چې په نتيجه کې ئې هلته د خلکو په
ذهنونو کې د داسې یو اسلام تصور قائم شوي چې له کفر او کفری
ژوند سره هیڅ حساسیت نه لري. اله نورو اديانو او مذاهبو سره يې
دومره دبمني نشه له حقيري اسلام سره ئې چې لري. همدغه وجه
ده چې غرب ځپلي تش په نامه مسلمانان د اسلامي نظام د قائمولو تر
غربيانو هم سخت دبمنان دي، او په هر قيمت ئې د قيام مخه نيسسي.
امریکا او ملګري ئې او س غواړي په افغانستان کې هم همدغه ډول یو
غرب پلوی اسلام چې تفسیر او تعبيیر ئې د غرب له معیارونو سره سم
تر سره کېږي عملی کړي، چې پدې لړ کې ئې لادې اقدامات تر سره
کړي دي

د اسلام د غربي تعبيير لپاره په افغانستان کې د امریکا اقدامات

اول: د حقيري اسلام د پلويانو (مجاهدينو) فکر او تصور ديو افراطي،
بيگانه، تندلاري، او داسې یو فکر او تصور په حيث معرفي کول چې د
تطبیق وړتیا نه لري. او ده ګه پر ځای له غرب څخه په راغلو نظریاتو،
د افغانانو په زړو رواجونو، او له شريعه څخه د منحرفو خلکو په
خواهشاتو تینګار کول، او هماګه د دين په حيث معرفی کول.
دوهم: راهيوګانو، تلویزونونو، او نورو رسنیو ته ده ګو علماء رابلل
چې دغرب د نظریې مطابق د اسلام تفسیر کوي، او اسلام ئې له
استشرافي منابعو څخه زده کړي وي.
درېم: د امریکایانو د ګوداګي رژیم لخوا په مرکز او ولاياتو کې د
يرغلکرو په بوديجه ديني مدرسې جوړول، او په هغو کې د هغه ديني
نصاب تدریسول چې د تعليم او تربیې په وزارت کې د ديني

تدریساتو د ریاست لپاره د امریکا یې مشاورینو تر نظارت لادې جوړ شوی دی.

څلورم: د افغانستان عدلی او قضائی سیستم چې تر ډیره حده په اسلام ولارو، او س په هغه کې د ایتالیا د ډیواد لخوا بیا کتنه، او تعدیلات راوستل، او هم د ایتالیا حقوقی او قانونی ماهرينو له لوري د افغانی قاضيانو، خارنوالتو، عدلی او حقوقی کاريوهانو روزل چې له تیرو اوو ګلونو راهيسې په مسلسل ډول دغه پروسه په چټکۍ سره روانيه ده، او په سلکونو ميليونونه ډالر ددي لپاره ورباندي مصرفيري چې د افغانستان عدلی او قضائي نظام هم دهمغه اسلام مطابق عيار کړي چې د RAND Corporation Civil democratic Islam لخوا ئې د په نامه طرحه تیاره شوې ده. ددي مقصد لپاره په تیرو اتو ګلونو کې په افغانستان کې د ایتالیا د سفارت له لوري د افغانستان د عدلی او قضائي سیستم دادارو د کارکونکو قاضيانو، خارنوالتو، حقوق پوهانو، مدافع وکيلانو او نورو لپاره په لسګونه تعليمي سمینارونه جوړ شول. له دغو سيمnarونو خخه فارغ شوو قاضيانو ته له حکومتي تنخواه خخه علاوه هره مياشت د ایتالیا د ډیوادو لخوا دهغوي د رتبو او فعالیت په تناسب په سلکونو ډالره نور معاش هم ورکول کېږي، تر خو د عدلی او قضائي سیستم د غربی کولو د پروسې په وړاندې حساسیت ونه بنئي.

پنځم: په افغانستان کې د مصر د الژهر د سیکولر پوهنتون د خانګې پرانستل:

امریکا پدې پوهيرې چې تر خو پوري افغانان له خپلو مخلصو علماء خخه په مسجد، محراب او مدرسه کې دين زده کوي تر هغه پوري به په افغانستان کې خلک حقيقې اسلام د دين په حیث مني. او له هغه خخه د دفاع پخاطر به په مليونونو ککري هم قرباني، ته وړاندې کوي، لکه چې په تیرو څلوبنستو ګلونو کې ولیدل شول. نو بايد امریکایان د افغانی مخلصو علماء او دهغوي د مدارسو پر خای افغانانو ته داسي

نوی او غرب پلوی علماء چې په امریکایی اسلام روزل شوی وي له بل خایه راوارد کړي. او دغه ډيموکرات علماء باید له داسې یو هیواد خخه را وارد کړي چې هم د غرب لپاره کار و کړي، او هم یو خه دیني او علمي وجاهت ولري، چې دغه صفات په اوستني ازهرا، او ازهري علماو کې ليدل کېږي. له همدي امله د کابل ګوداګي، اداري له مصر خخه چې په عربی نړۍ کې د اسرائيلو او امریکا تر تولو لوی حلیف دی په کابل کې د ازهرا د پوهنتون د یوی خانکې د پرانستلو غوبښنه وکړه چې ومنله شود.

یوه خبره د یادولو وړ ده چې ازهرا پخوا د حقيقې اسلام د زدړه کړې مرکز، د اسلام یوه ستره کلا، او له الله ﷺ خخه د ویریدونکو علماو د روزنې ئای وو. خواوس ازهرا د مصر د سیکولر حکومت یوه سیکولر تعليمي مؤسسه ده چې یو مسخ شوی اسلام تقدیموي. د ازهرا اوستني مدرسين داسې خلک دی چې دېږي ئې خریليلې وي، سگرت خکوی، تدین ئې کمزوری وي، هر خه چې حکومت ورته وايې هماغه تدریسوی. په نېډې ماضې کې چې خومره ازهريان جمهور رئیسان او یا وزیران او د لوړو رتبو خاوندان شوی دی ټولو ئې بنه تاریخ نه دی پرې اینې. دمثال په ډول په اندونیزیا کې عبد الرحمن وحید، په مالدیف کې مامون عبدالقيوم، په افغانستان کې ربانی او مجده، د رئیسانو په حیث، او سیاف د یو تنظیم د مشر په حیث، او اوس د ستري محکمې رئیس عبدالسلام عظیمي هم یو سیکولر ازهري عالم دی.

په اوستنيو ازهريانو کې د ټولې اسلامي نړۍ په سطحه یوه مشترکه نظریه موجوده ده، او هغه دا چې د غرب په خلاف هر ډول مسلح جد او جهد باید جهاد ونه بللي شي، هغه ته باید تروریزم، افراطی توب، او خارجیت وویلی شي، باید دهغه مخالفت وشي، او خوانان ورڅهه وارډل شي، چې همدغه دغرب هدفونه دی. ترا اوسيه پوري دير لې

معاصر از هريان داسي ليدل شوي چې د اسلام او جهاد په اړه ئې بنه موافق لرلي وي.

امریکا اوس په افغانستان کې د ازهرب د پوهنتون د خانګې له لاري د امریکایي (سیکولر اسلام) علماء روزل غواوري، ترڅو په مستقبل کې ددغه ډول (امریکایي اسلام) لپاره کار او دعوت وکړي، او هم په سيمه کې د ربنتنيو او مخلصو مسلمانو علماؤ په مقابل کې یوه داخلې جبهه پرانیزې.

شپږم: شپږمه ماده ټولنې ته د ډيموکراتو علماؤ د معرفي توصيه کوي چې په افغانستان کې پدې ډول عملی شوي ډه.

امریکایانو له خپل یرغل وروسته ټول حق پالونکي علماء په یوه او بل نامه تر تعقیب او مجازات لاتدي ونیول. ځینې ئې بندیان کړل، ځینې ئې شهیدان کړل. او ځینې نور ئې دهیواد پرینسپیولو او یا د خولي بندولو ته اړ کړل، ترڅو پدې ډول منبر او محراب، مکتب، او مدرسه له هغو علماؤ خخه خالي کړي چې د (امریکایي اسلام) د خوريدو مخینوی کوي. او په عین وخت کې ئې دغه تشه په هغو علماؤ او پوهانو ډکه کړه چې له امریکا او غرب خخه متاثره دي، ډيموکراسۍ مني، او د ډيموکراسۍ په چوکات کې هغومره ديني فعالیت کوي چې ډيموکراسۍ ورته اجازه ورکوي. او د دی لپاره چې د ډيموکراسۍ دافادیت او د بیان د آزادی حق ئې ادا کړي وي کله ناکله د حکومت په ځینو اقداماتو نقد هم کوي، چې پدې کار سره دوه هدفه تر لاسه کول غواړي. یو دا چې عامو خلکو ترڅنګ په خپل شتون دهغه تور مخ هم ورسپین کړي، او خلکو ته دا وښي چې امریکایان له علماؤ سره هیڅ دېښمني نه لري. او که خوک غواړي د اسلام لپاره کار وکړي، نورادي شي د دوئ په خير دي د ډيموکراسۍ په قالب کې دين ته خدمت وکړي.

امریکایانو دغو غرب پلولو ملايانو او استاذانو ته د شهرت د ترلاسه کولو لپاره د نشراتو اجازه هم ورکړي ډه. په مرکز او ولایاتو کې ئې

دمراکزو د جورپولو، او دهیواد په پوهنتونونو کې د محصلینو او استاذانو په منځ کې د علنی فعالیت جواز هم ورکړي دی. ددغې اجازې په بدل کې دغه تشن په نامه مسلمانان د امریکا له لوري جور شوي ګوډاګې حکومت ته لاهدي خدمات تر سره کوي.

امریکا ته د غرب پلوو علماء خدمات

اول: په افغانستان کې د دیني علماء په حیث د ډيموکراسۍ منل، او له یوه سیکولر ډيموکرات حکومت سره حساسیت نه بنوو.
✓
 دوهم: د څوانانو او عامو مسلمانانو له ذهن خخه د جهاد، قتال، هجرت، ولاء او براء یعنې (د الله ﷺ) لپاره له چا سره وستي او دبمني کول) د مفاهیمو ويستل، او خلکو ته دا خبره تلقینول چې جنګ او توپک د مشکل حل ندي، جنګ او توپک افغانستان وران کړي دی، نور باید له نړیوالې تولني سره د وطن په آبادولو کې لاس یو کړو. او هم خلکو ته دا تبلیغات کول چې طالبان او مجاهدين د فلاڼي او فلاڼي جهت ايجنتان دی، او هیڅ افغانی اجندا نه لري، نو باید د هغوي خبره ونه منل شي.

له جهاد او قتال خخه د خلکو را ايسارول یو لوی منافقت، او د امریکایانو د هدف پوره کول دي چې دغه ډول ډيموکرات علماء ئې په ډيرې بې شرمي ترسره کوي.

درېم: د شکوکو او شبها تو په خپرولو د حقیقی علماء د دعوت په وړاندې د خندونو راولارول، د مثالل په ډول: **څوانانو ته دا ویل چې** د جهاد لپاره د متفق عليه امير شتون او د بېرغ یو والي شرط وی چې اوس په افغانستان کې نشته. نو په همدي بنا په او سنیو شرایطو کې جنګ شرعی جهاد نه، بلکه دوطن ورانول دي. خودوئ د نفاق له مخې له خلکو دا خبره پته ساتي چې یاد شوي شرایط په (جهاد طلب) یعنې هغه جهاد کې چې مسلمانان ئې د کفارو په خاوره کې کوي

ضروری دی. اوس خو په افغانستان کې د فاعی جهاد دی چې په تولو افغانانو د لمانځه په خیر فرض دی.

څلورم: په اسلامي نړۍ کې د غرب یو لوی هدف دا دی چې خنګه مسلمانی بنسټي له کور خخه د班دي راویاسي، او هغه موائع او بندونه مات کړي چې د بسحؤ او نرو ترمنځ داختلات مخنيوی کوي. پدې لاز کې غرب په تدریج سره حرکت کوي، او تول ممکن وسائل په کار اچوي، که خه هم چې ټینې به ئې اسلامي بنې هم ولري، لکه په ۹/۷/۲۰۰۹ تاریخ کې چې د ګونډ په مرکز اسدآباد کې د امریکا د T. R. P. د ولایتي بیارغونې ادارې د یو لک او اتیازره ډالرو په مصرف خاص د بسحؤ لپاره د یو ه مسجد بنست کېښود. ډيره د تعجب خبره ده چې امریکا دې طالبان، عالمان، په مساجدو کې په لمانځه ولار مسلمانان، په بمباردونو وژني، خود هغوي بنسحؤ او خویندو ته دې بیا په بشارونو کې له خپلې جنگي بود یجې خخه ځانګړي بنسټينه مساجد جوړوي. د ګه ډيموکراسۍ پلوی علماء د دیني غونډو، تعلیمي محافلو، او تربیوي اجتماعاتو په نامه په زرگونو مسلمانې خویندې او ميرمنې له کوره خخه د باندي راویاسي، په پارکونو، د بشارونو په عیدګاهونو، او لویغالو کې ورته د راجمع کيدلو فرصتونه برابروي. داکار که خه هم چې د دین په نامه تر سره کېږي، خو په حقیقت کې هماګه د غرب د اجندا پوره کول دي چې د مسلمانو میرمنو له کوره د باندي ويستل غواړي. د اسلام په تاریخ کې مسلمانو علماؤ د دعوت د ګه ډول اسلوب بسحؤ ته د دین د ورزده کولو لپاره نه دی غوره کړي، او نه هم دا د اسلام له عمومي روح سره سمون لري چې د بسحؤ لپاره ئې کورونه تر مساجدو هم د عبادت لپاره غوره ګنلي دي.

درنډکار پوريشن د امریکایي طرحي او مه ماده په اسلامي هیوادونو کې دغیر اسلامي هیودادونو، او ولسوونو تاریخ او تمدن د معرفي خبره کوي، او بیا په خاص ډول توصیه کوي چې د (ماقبل اسلام) زمانې تاریخ دې مسلمانانو ته معرفي شي، تر خو هغه خپل تاریخ وګني او هغه ته د خپل ځان په منسوبولو افتخار وکړي.

پدې هکله گوداګي حکومت تر اوسه په پراخه پیمانه دمکتب په کتابونو کې لدې ویرې پراخ تغییر ندی راوستلى چې د افغانستان په کليو او ولسونو کې لاتر اوسه اسلامي احساس ژوندي دی، او ډيرې سيمې داسي دې چې حکومت ورباندي تسلط نه لري. خو همدغه کسرئې د ميدیا او مطبوعاتو له لاري پوره کړي دی. پدې ډول چې بنه ډير تلویزونونه، او راهيوګانې چې د پرديو لخوا تموليري، او سیکولر افغانان ئې چلوي، شپه او ورڅه افغانانو ته د غرب او دهندوانو تاريخ، تمدن، او فرهنگ وراندي کوي.

دا چې د دغه تلویزونونو چللونکي د هغه غربيانو لخوا استخدام شوي چې د افغانستان او سنی گوداګي حکومت ئې هم جوړ کړي دی، نو ځکه د اطلاعاتو او ټکنولوژۍ (عبدالکريم خرم) ونشو کولاهي چې ځینې تلویزونونه له هغه نشراتو خڅه منع کړي چې د افغانانو له دين، فرهنگ، اخلاقو، او ملي ارزښتونو سره په تضاد کې دي.

همدا ډول هغه سیکولر لیکوالان او خیړونکي چې له اسلام او اسلامي تاريخ سره کينه لري. کوبنښ کوي چې خپلې لیکنې په افغانستان کې له اسلام خڅه دمخته زمانې دتاریخ او اديانو لپاره وقف کړي، تر خو وکولاهي شي خلکو ته دا ورتلقين کړي چې اسلام او اسلامي تمدن د افغانانو په تمدنی ژوند کې یو عارضي شی دې چې د فاتحینو په زور دلته راغلی دی. او د دغه ولسونو اصالت په (آریائیت) (زردشتیت) (مزدکیت) او (بوداییت) کې دی. له همدي امله ورته په بودا پوري تړلې آثار، او د تیرو پخوانیو اديانو بقايا ډير د اهمیت وړ دي. او د هغه په هکله په سلګونو مقالې په (دايره المغارفونو) او نور مجلو کې چاپوي. او له دې لاري هڅه کوي خلک په له اسلام خڅه په مخکې زمانې پوري وټپې.

د رنډکار بوريشن د پلان اتمه ماده په اسلامي نړۍ کې د سیاسي پلورالیزم او مدنې ټولني، سیاسي احزابو، او تنظیمونو د رامنځته کولو توصیه کوي، او د ولس عام خلک په سیاسي اجراتو کې فعال

مشارکت ته رابولی. دغه توصیه چې په حقیقت کې د اسلامی تولنې د توقیه کولو او په بې شمیره گوندونو د ویشلو یوه دیسیسه ده په افغانستان کې هم په ډیر مهارت سره عملی شوه. دامریکا له راتګ وروسته افغانی تولنې چې لاد اتو یا نهو احزابود تفرق او منازعاتو له بلا خخه خلاصه شوې نه وه، او نه ئې هغه د رزونه سره بيرته پیوند شوي ول چې د مجاهدینو د اوو گوندونو او شعیه گانو د دوو گوندونو د جګرو په نیتجه کې په افغانی تولنې کې رامنځته شوې وو، چې امریکایانو افغانی تولنې یو خل بیا بيرته په تقریباً دوو سوو سیاسی احزابو او ډلونو وویشله.

هر اروپا یې هیواد د تقریباً یو یو درجن سیاسی احزابو د تاسیس، تموبیل، او چلولو، کفالت په غاره واخیست. له اروپا یې هیوادونو پرته گاونډیو هیوادونو هم په افغانستان کې په قومي او ژبنيو بنستونو د خپلو سیاسی او ټکنوری مصالحو د خوندي ساتلو په هدف احزاب او تولنې رامنځته کړي، او د هغه لپاره ئې په پراخه پیمانه تبلیغاتی وسائل او ډله ییزې رسنی په کار واچولي.

دغه احزابو او سیاسی جریانونو افغانی تولنې پداسي ډول وویشله چې د ملي وحدت خبره یواخې یو شعار پاتې شوچې هیڅ عملی تحقق نشي موندلاني.

مستعمرین هر ئای استعمار شوې ملتونه همداسې په ډلو او تپلوا ويشي، تر خود د وئ په خلاف دیو کیدلو امکان له لاسه ورکړي. او هم هره ډله د بلي په مقابل کې د ځان لپاره محتاجه وساتي، او په دې ډول د خپلو پالیسيو او طرحود عملی کولو لپاره له یوه خخه زیات بدیلونه په اختیار کې ولري. او همدغه د انګریزانو د پخوانی استعماري شعار عملی مصدق دی چې وايې divide and rule یعنې بیل ئې کړه ایل ئې کړه.

په سیاسی اجرآ توکې د عامو خلکو د ګډون او د بیان د غربی ډوله آزادی مقصد دا دې چې په مسلمانانو کې د اطاعت اوله مرکز خخه د

ملاپر پر ئاي په محلې سطحه د تصميم نیولو متعدد مراجع رامنځته شي، او د ټولنې افراد دي ته تشویق شي چې مرکزي حکومتونه د خپلو سیاسي اقداماتو په نتيجه کې تر فشارونو لاندې وساتي، چې دا په یوه وخت کې غرب ته دوه فایدي په لاس ورکوي، چې یوه یې د مرکزي حکومتونو کمزوري کول، او بله یې په عامو خلکو کې په خلاص لاس د فعالیت د زمینې برابرول، او هغوي د حکومتونو په مقابل کې د بیلا بیلو سیاسي او اجتماعي جرياناتو له لاري متحرک کول دي.

د اسلام پر ضد له رواجي ملايانو څخه کار اخیستل

د کار کې یوه ډله نور خلک هم تشخيصوي چې اصلاً د دوئ ملګري نه دې، خو له هغوي څخه استفاده ممکنه ده.

دغه ډله خلک هغه **رواجي ملايان دې** چې د شرعی علم پانګه ئې لبرده، د اسلام له روح او عمومي رسالت سره آشنائي نه لري. بلکه په Professional (حرفوي) ډول په ټولنې کې د ديني چارو په سمبالولو کې اخته دي. او د هر هغه حرکت او نوبنت مخالفت کوي چې غواړي اسلام له رواجي شکل څخه راوباسي، او بيرته ئې خپل هغه اصلی شکل ته ستون کري چې یو وخت ئې په ټوله نږي، کې هم دين او هم دنيا سمبالوله.

دغه ډول رواجي ملايان فکر کوي چې پدغه ډول یو بدلون دوئ خپل هغه ټول مادي او معنوی مصالح له لاسه ورکوي چې په Professional (حرفوي) ملايې کې ئې لري. نوله همدي امله نه غواړي تحریکي او سیاسي علماء دې په ټولنې کې د دوئ ئاي ونيسي.

Cheryal Benard دخپل دغه کتاب civil democratic Islam په دوه اویایمه صفحه کې هغه لارې چارې په گوته کوي چې خنگه رواجی ملايان د جهادي فکر د تحریکي علماؤ او ټوانانو په خلاف استعمال کړای شي، هغه ليکي:

۱. د رواجی ملايانو هغه نيوکې او انتقادونه چې دجهادي تحریکي فکر د لرونکو په کړو وروئې لري باید په بشه زور او شور سره نشر شي، او ددي دواړو ډلو تر منځ دي د اختلاف اور نور هم تازه کړای شي. ✓
۲. د بنستګرو او رواجی ملايانو د یوئای کيدو په لاره کې باید خنډونه ایجاد کړای شي. ✓
۳. د رواجی ملايانو او غرب پلوو د یموکراتو علماؤ تر منځ دي د نېډې کولو کوبنښونه تشویق کړای شي. ✓
۴. رواجی ملايانو ته باید له بنستګرو سره د مناقشو او مناظرو بنوونه وکړای شي، ترڅو و کولاني شي د استدلل په ډګر کې د بنستګرو مقابله وکړای شي. او دا څکه چې په عمومي دول بنستګر د بلاغ او استدلل په هګر کې تر رواجی ملايانو دير قوي دي. ✓
۵. په ئینې هیوادونو کې باید رواجی ملايانو ته د (د یموکراتي اسلام) تعلیم او تربیت ورکړای شي، ترڅو په قوت سره د بنستګرو په مخکې و دریدلی شي. ✓
۶. د رواجی ملايانو په مدرسو او مراکزو کې دي (ماډرن) علماء څای پرڅای کړای شي. ✓
۷. دهغو **حنفي رواجی** ملايانو ملا تر دي وشي، او نظریات دي ئې خپاره شي، چې د ماډرن علماؤ له نظریاتو سره توافق لري، ترڅو د سخت دریزه وهابي نظریاتو محنیوي ورباندې وشي، چې د غه کار پيسو او علم ته ضرورت لري، څکه چې د سخت دریزه وهابي

نظرياتو د خپرولو لپاره هغوي هم دير مال مصرفوي، او هم ئي په علمي لحاظ ډير پرمختګ کري دي).^۱

د پورتنيو یادوشويو توصيو د عملی کولو پخاطر وليدل شول چې امريكا تر خپل یرغل وروسته په افغانستان او پاکستان کې له رواجي ملايانو او دهغوي له مدارسو په لاندي ډول استفاده وکړه:

په افغانستان کې د امريكا حکومت په مرکز او ولاياتو کې د علماء شوري گاني جوري کړي، هغوي ته ئې معاشونه مقرر کړل، او د مجاهدينو د بد معرفي کولو لپاره ئې له منبر او محراب خڅه سوء استفاده وکړه. یرغلګرو ته ئې مستامنین، او مجاهدينو ته ئې باغيان وویل. هر کال ئې د دغواجیرو ملايانو یوزیات شمیر په دولتي پیسو حج ته هم ولیبل.

همدا ډول په پاکستان کې امريكا پلوی حکومت د پاکستان د رواجي او جمهوري ملايانو ټول تنظيمونه، مدارس، او دارالافتاء گاني د لال مسجد) له حرکت، د نفاذ شريعت محمدي له حرکت، او د طالبانو له حرکت خڅه نه یوازي دا چې ليږي وساتلي، بلکه په بنکاره ئې له هغوي خڅه د دغواجهادي او تحريري کي نهضتونو په غندلو کې ییانونه هم صادر کړل، او هم ئې له هغوي سره د همکاري، د نه کولو فتواګاني صادرې کړي. چې دې کار په پاکستانی ټولنه کې د رواجي او جمهوري ملايانو موقف ته ډير سخت تاوان هم ور واړو، او د عامو مسلماناو اعتماد ئې له هغوي خڅه سلب کړ.

ددې تر خنګ دا هم وليدل شول چې د برلناني او امريكا حکومتونو په مستقيم ډول د پاکستان له ځينې مشهورو مدارسو او په خاص ډول له هغوسره چې په سرحد کې نه دي تماسونه ونیول، او ځينې مشهورو مدرسو خو لاپه کراچي کې په هغو موضوعاتو (تقريري مسابقې) هم په کار و اچولي چې غرب ته په اوښني وخت کې ډير اهمیت لري، لکه د بشر د حقوقو، د مذہبی زغم، سوله ییز ژوند، او دې ته ورته

م موضوعات، او په دغۇ مسابقو کې د کامیابانو لپاره درنى نقدى جائزى هم په نظر کې نیول شوي وې.

د شېرىمى توصىي د پرخاي كولو لپاره په افغانستان کې د P.R.T گانو او امریکایانو لخوا په بىلا بىلو ولاياتو کې مساجد او مدارس جور شول، او هغه مادرن، او يا رواجي ملایان ورکې موظف شول چې له جهاد او مجاهدينو سره حساسىت لري. او هم په پاکستان کې د ديني مدارسو په چوکات کې حکومتى ډوله د شرعياتو غير رسمي فاكولتى جوري شوي، او هغه محصلين وركبىنى جذب شول چې پخوا ئې مدرسي نه وي ويلې، د دولتى پوهنتونونو او كالجونو فارغان ول، او يوازى د خولنېو دورو (Short courses) له لاري چې هغه هم اکثره د حکومتى پوهنتونونو د استاذانو لخوا ورتە تر سره كېرى، د علمائو په القابو نازول كېرى، او د مدارسو اداري، توجيهي او مطبوعاتي چاري ورسپارل كېرى، تر خو په راتلونكى وخت کې دغه ډله خلک دمادرن علمائو په حيث په مدارسو کې تبارز وکړي. د تعجب ئاي خو لادا دی چې دغه ډول مادرن شاګردانو ته د شاګردي، په وخت کې هم تر مدرسينوئې لوري تتخواگانې ورکول كېرى، پداسي حامل کې چې د مدرسي نور طالبان ډچندو په راتولولو گومارل كېرى، او ډيره موده په داسې علومو او فنونو مصروف ساتل كېرى چې اصلاً ورتە هيڅ ضرورت نه لري. همدغه پاکستانى مدارس اوس په بنکاره خپل شاګران له مجاهدينو سره له يوځای کيدو منع کوي، او مجاهدين ورتە د دين او دوطن د دېمنانو په حيث معرفې کوي. البتہ دغه خبره يوازى په هغۇ مدارسو پوري خاصه ده چې چلۇونكى ئې له حکومت سره قوي روابط لري، او سياسي اجندا ئې هم له حکومت سره شريکه ده. د اوومي توصىي د عملی كولو لپاره چې بايد دمجاهدينو نظریاتوته دوهابيانو نظریات وویل شي هم په ساحه کې پراخ کار روان دی. غربى مطبوعات هڅه کوي جهادي فکر يوهابې فکر وښي. او په دې هکله بنه پراخ تبلیغات هم کوي. او هم په غير مستقيمه طريقه رواجي

ملايان تحریکوي تر خو له مذهب خخه د دفاع په نامه دهغو عربو مجاهدينو په خلاف موقف و نيسی چې یوازي د الله د رضا په خاطر ئې د جهاد لاره نیولې ده، او پدې لاره کې ئې له مانيو، وظيفو، هوسا ژوند، خپل کور او کلي، او بالآخره له هر دنياوي نعمت خخه ئانونه محروم کړي دي. د غرونو او غارونو ژوند، او د شهادت او توبه توته کيدلو مرګ ئې خوبن کړي، تر خود الله له دين، او د مظلومو مسلمانانو له ننګ او ناموس خخه دفاع وکړي.

امریکایان غواړي چې عام افغانان باید دغه مجاهدين پردي و بولي، خود د وئې په خلاف راغلي یړغلګر صليبي پوهيان خپل دوستان وکنې.

او که خبره دوهابيت وي، نو دوهابيانو تنظيمونو خو په افغانستان، پاکستان، او سعودي، دري واړو کې له امریکا پلواو حکومتونو سره بیعت کړي دي. او د مجاهدينو په خلاف د حکومتونو له نعمتونو خخه خوندونه اخلي. د مجاهدينو په خلاف فتواوي صادر وي، او (خوارج) ئې بولي، او په بنکاره د صليبي خواکونو په خلاف جنگیدونکو مؤمنو مجاهدوته د (ګمراه ډلي) خطاب کوي.

د بنسټګرو مخالفت او مخنيوي

د بنسټګرو RAND Corporation امریکایي تحقیقاتي اداره د سیکولر عناصرو له ملاتر او له رواجي ملايانو خخه د استفادې دلارو چارو تر تشخيصولو وروسته په خپل کتاب ((Civil democratic Islam)) کې د ربنتینيو مسلمانانو چې دوئ ئې بنسټګر بولي د مخالفت او مخنيوي یوه مفصله طرحه وړاندې کوي چې عناصر ئې په لاندې ډول معرفي کوي او ليکي:

۱. (د اسلام په اړه باید د بنسټګرو د تعبير او تفسير مخالفت وشي. او غلطې ئې برښه د کړای شي.

۲. د بنسټګرو هغه روابط باید راویپرل شي چې له غیر شرعی ډلو سره ئې لري.
۳. د بنسټګرو زور زیاتي، او د هغه عواقب باید خلکو ته نشر شي
۴. د دي خبرې د اثبات لپاره باید ډير کار وشي چې بنسټګر د خپلوا تولنوا او دولتونو د ترقى او پرمختګ لپاره هیڅ پروګرام نه لري. او همدغه پیغام باید په خاص ډول څوانانو، عامو او ساده خلکو، بشو، او په غرب کې میشتولو اقلیتونو ته رسول شي. (تر خو خلک په هغوي اعتماد ونه کړي).
۵. د خلکو له ذهنونو خخه باید د بنسټګرو احترام، او د هغوي د کارنامو تقدیرول وایستلى شي. او هم باید په بدونومونو لکه: ویره اچونکو، ورانکارو، او ډارنو، یاد کړاي شي.
۶. لیکوالان، ڙورنالستان، خیرونکي باید وهخول شي چې د بنسټګرو په هکله د فساد، نفاق، او فسق لیکنې وکړي، راپورونه تیار کړي او خچاره ئې کړي.
۷. باید کوبنښن وشي چې بنسټګر په بیلا بیلو طبقو وویشل شي). پورتنۍ توصیې هم په دقیق ډول په افغانستان کې په لاتدي ډول د عملی کیدلو په لاز کې دي:
۱. امریکا د خپلی میدیا له لارې کوبنښن کوي (حقیقی اسلام) د مجاهدینو یو خپل (افراتې تعبیں) وボلي چې په او سنې زمانه کې د عملی کیدلو ورتیا نه لري. او هغه اسلام حقیقی اسلام وボلي چې د دوئی لخوا په (سیکول) اسلامی هیوادونو کې رامنځته شوی او همدوئی ئې تر شا ولزې دي.
۲. امریکا او ملګري ئې کوبنښن کوي چې په دروغونو د مجاهدینو او (مافیا یا) ډلو تر منځ د رابطو خبرونه خپاره کړي. او د مجاهدینو مصاريف له مخدرو موادو خخه له لاسته راغلو پیسو خخه و گنې.

۳. د غرب ميديا شپه او ورخ د مجاهدينو په خلاف منفي تبلیغات کوي چې د امریکا او غرب د رنداو او وحشيانه بمباريو د مرگ ژوبلي پره پر مجاهدينو واچوي. که امریکایان په سلګونو کليوال او عام خلک وزني هغه یوه سهوه او غلطی هم نه بولي، بلکه اصلانې خبر نه تائیدوي، که خه هم د دوئي گوداګيانو خو خو خله هغه تائید کړي هم وي. خو که مجاهدين چيرته کوم خائن، غدار، او جاسوس وزني، او یا کوم شرعی حد نافذ کري، له هغه خخه بیا ډنډوره جوروی او په هفتو هفتو د غرب ميديا ور باندي مرکې او تبصرې خپروي.

۴. امریکا کوبنښن کوي مجاهدين ورانکاري او د سولې دېمنان معرفي کري، خو خپله ئې چې نيم افغانستان لوټي لوتې کړ، په لکونو خلک ئې دوطن پرینبودو ته اړ کړل، او په لس ګونو زره بې ګناه خلک ئې په تیرو اتو کلونو کې ووژل، او مؤسسوي په لسګونو مليارده ډالره غلا او اختلاس کړل، بیا هم غواوري ئان د سولې کوتره وښي، او د افغانستان د آبادلو دعوه وکړي.

۵. غرب هڅه کوي چې د خپلو تبلیغاتو له لارې د اسلام ریښتینې علماء او مجاهدين دتنګ نظر، بيرته پاتو، نامهذبو، سخت زړو، کم علمو، او بې سوادو، په حیث معرفی کړي. او د مجاهدينو هغو زړورو او حیرانوونکو کارنامو ته چې ټول کفار ئې هیبن او حیران کړي دي، ډارن او بزدلته بریدونه ووائی. که د اسلام حقیقي علماء بيرته پاتې، نامهذب او کم علمه وي، نو ټول غرب ئې د خبرو څواب په خبرو او منطق ولې نشي ورکولی؟ ولې د خبرو او منطق پرخای له بمونو او مرګونوکار اخلي؟ او که مجاهدين ډارن وي، نوبيا امریکا یوازي ولې نه را میدان ته کېږي؟ ولې ئې توله دنيا په زاري او نواتو د خان تر خنګ درولي ده؟

۶. دا چې د ریبنتنیو علماؤ او د الله ﷺ د لارې د مجاھدینو په منځ کې فسق او اخلاقې فساد وجود نه لري، نو خکه غرب پلولو ليکوالو ته هم خه په لاس نه ورځي چې ليکل پري وکړي.

۷. د مجاھدینو په بیلا بیلو ډلو او طبقو دويشلو هڅه له پخوا راهیسي روانيه ده، کله کوبنښ کوي یوه ډله د منځلارو په نامه، او کله بله ډله د منځلارو په نامه ونوموي، خو تراوسه هیڅوک د دوئ دخوبني په منځلاري توب ندي راوتلي.

د ډيموکراتو عناصرو مرسته

رنډ کاريوريشن که په خپلې طرحې کې له یوې خوا د ریبنتنیو مسلمانانو او مجاھدینو د بدنامولو او په هغوي پوري د توروونو او تهمتونو د پوري کولو توصيه کوي، له بلې خوا په اسلامي هيوادونو کې د هغو بي دينه (سيکولر) عناصرو د تقوبي او د هغوي د موافقو په ستايلو، او په ټولنه کې ورته د قيادي حیثیت د ور بنسليو طرحده هم په لاتدي ټکو کې وړاندې کوي او ليکي:

۱. ((سيکولر او ډيموکرات عناصرو بايد وپهولاني شي چې بنسټګر د دوئ او د امریکا مشترک دېمنان دی.) ✓

۲. په اسلامي هيوادونو کې بايد کوبنښ وشي چې غرب پلوي ډيموکرات عناصر له هغو جهتونو سره له ائتلاف خخه ليرې وسائل شي چې له امریکا سره اختلاف لري لکه نشنلستان او یا د کمونيستي ايدیالوژي لرونکي عناصر، (هسى نه چې غرب پلوي ډيموکراتان د غرب په ځای د بل چا د اجندا لپاره په کار اخته شي). ✓

۳. په اسلامي نړۍ کې بايد د دين او دولت د جلا والي نظریه تقویه شي. او پدې لار کې بايد مسلمانانو، ته دا تلقین وشي چې دغه نظریه دین ته هیڅ خطر نه پیښوی، بلکه دین نور هم خالص کوي او تقویه کوي ئې. ✓

۴. په اسلامي تولنو کې بايد نوي قيادتونه ايجاد، او هغونه رشد ورکړل شي ✓

۵. هغه غرب پلوی نوي قيادتونه چې د ذلت له خطر سره مخ دي بايد په هغو کې له مدنۍ حقوقو خخه د مدافعو قيادتونو زړورتیا او مواصفات پیدا کړو. په خاص ډول په سخو کې لکه په افغانستان کې چې (سيما ثم او په مصر کې (نواړل سعداوي) رامنځته شوي. ✓

۶. د مسلمانانو اکثریت بايد په پراخو سیاسي فعالیتونو کې شريک کړای شي، تر خو د عامو مسلمانانو د (افراتې مسلمان کيدو) مخینوي وشي. او د افراتې مسلمان کيدو په عوض دا خبره ورته تلقین کړای شي چې اسلام خود دوئ د فرهنگ یوازې یو جزء تشکيلوي او د هغه ترڅنګ نور شيان هم شته چې د تولني عمومي فرهنگ ترې جوړېږي. ✓

۷. د مدنې تولني فرهنگ ته دي وده ورکړل شي. په خاص ډول په جنګ څلسويمو، مهاجرينو، او له کړکېچ خخه په راوتلو تولنو کې. سیکولر او ديموکرات قيادات بايد له دغه ډول وضعیت خخه استفاده وکړي، او د غیر حکومتي مؤسساتو او تولنو په جوړولو په کلېو او بنارونو کې داسې بنسټيې فرستونه ايجاد کړي چې په نتيجه کې په خلکوکې معتدل (ماډرن) سیاسي قيادتونه او سیاسي فرهنگ راوړو کېږي)^۱

پورتنې يادي شوي توسيې هم د نورو توسيو په خير په پوره دقت په اسلامي هيوادونو او بيا په خاص ډول په هغو هيوادونو کې چې جهادي حرکتونه ورکښې موجود دي عملی شوي دي.

امریکا نه یوازې د سیمي د ديموکرات او سیکولر عناصر پدې و پوهول چې رښتنې مسلمانان دوئ او د امریکا مشترک دېمنان دي، بلکه عملائي ديموکرات حکومتونه دخپل څان ترڅنګ د مسلمانانو په

خلاف د جنگ په صف کې ودرول. همدغه سیکولر حکومتونه دي چې په لکونو مسلمانان بې کوره کوي، وزنيې ئې، او په کلیو او کورونو ئې پدې جرم بمونه اورووي چې هغوي اسلامي ژوند غواپي.

او همدغه د پرديو په لاس جور شويو حکومتونو داسې نظامونه جور کړي چې اسلام ورکښې هيڅ خای او نقش نه لري. دين ئې د دولت او نظام له چارو محروم کړي، او په ټولنه کې ئې یوازې تشنوم غواپي او بس. او که خوک د عملی اسلام غوبښنه کوي هغه د تروريستو،
بنستېپالو، سخت دریخو، او ورانکارو په نامه څيل کېږي.

غريبانو مسلمانو ملتونو ته د حقيقي قيادتونو او قهرمانانو پر خاي ډمان، سندرغارپي، لوبيغارپي، ګډاګر، کرکتیان، او د فلمونو ممثلین د قهرمانانو په حيث ور معرفي کړل. او شپه او ورځ د غرب او د هغوي د ډيموکراتو ملګرو مطبوعاتي او نشراتي ادارې د همدغو جعلي قهرمانانو په څلولو او ستايلو بوخت دې غواپي چې د مسلمانو ولسونو ټوانان دي په هر خه کې د دغوغه خلکو تقلييد وکړي. او دغوغه جعلي قيادتونو ته د رشد او تبارز ورکولو پخاطر ئې په سلګونو بیلا بیلې ټولنې، جرګې، سازمانونه، ادبې بهيرونه، ګلبونه، قومي جرګې، او ګلتوري بنیادونه ايجاد کړي، تر خو همدوئ د ټولنې په اجتماعي ذهنیت کې د قهرمانانو په حيث خای و نيسې.

په افغانستان او نورو اسلامي هيوادونو کې د ډيموکراتانو تعليمي نظام او ميءدهيا هڅه کوي خلکو ته اسلام د یو رواجي دين په حيث چې په عرفونو او عنعناتو ولاره دی معرفي کړي. او دا هم ورته تلقينوي چې اسلام بايد د دوئ د فرهنگ یو جوء وي، نه دا چې د ژوند هر خه دي یې د اسلام تابع وي.

د غرب او د هغه دلاسپو خو ډيموکراتانو اخبارونه، راهيوګانې، تلویزیونونه، د مسلمانانو د بیلا بیلو مهمو سیاسي، اجتماعي، فرهنگي، پوهې او ستراتېژيکو چارو په هکله له داسې شخصيتونو سره مرکې کوي چې هغوي اصلانه په اسلام خبر دي، او نه د اسلامي

نړي د مشکلاتو د تشخيص استعداد او ظرفیت لري. بلکه ټول ئې هغه خلک دي چې کوبنښ کوي په هر خه کې دغرب تله درنه، او د ریخ ئې پر حقه وښئي. او دا هر خه د دې لپاره تر سره کېږي چې دغه ډول خلکو ته په ټولنه کې قيادي حیثیت وروښني.

د بنسټګرو په خلاف هجومي کړنلاره

د民主的 Islam Civil democratic کتاب په پای کې د مسلمانانویه خلاف غرب او د هغه سیکولرو ملګرو ته یوه هجومي کړنلاره تاکي، تر خو اسلام او مسلمانان په خپل کور کې تر هجوم لاتدي ونیول شي، او دا توګائي له لاسه ورکړي چې خپل دعوت او جهاد غرب ته ورسوی. په دغې هجومي کړنلاري کې استعمالیدونکي وسايل بیا هم له اسلامي نړۍ خخه غوره شوي دي، تر خود مسلمانانو په خپله وسله بيرته همدوئ له منځه یورل شي.

دغه کړنلاره په دريو مهمو بنسټونو درول شوي ده چې په لاندې ډول دي:

۱. مسلمانان له هجومي استعداد او صلاحیت خخه محرومول.
۲. له صوفيانو او تصوف خخه د غرب د اهدافو د تر سره کولو لپاره استفاده کول.

۳. د نوي نسل غربي ډوله روزل.

چيريل بیناره دغه هجومي تګلاره پدې ډول تشریح کوي او ليکي: (.....) په بنسټګر اسلام پوري له مربوطو اشخاص او منصبونو خخه بايد د قانونيت او صلاحیت حیثیت سلب کړاي شي، او هم ورياندي اخلاقې بریدونه تر سره شي. تر خو هغوي له خپل خان خخه په دفاع مصروف وساتل شي، او د غرب اخلاقې فساد ئې له یاده ووخي (۱)

هدارنگه له تصوف خخه د استفادي په هکله ليکي:
 (صوفي مذهب ته بايد ډير اهميت ورکړل شي. هغه هيوادونه چې صوفيانه توجهات لري دهفو اوسيدونکي بايد دي ته وهخول شي چې پر خپل صوفيانه تاريخ او فرهنگ تينګار او تركيز وکري، او د اسلام صوفيانه فهم ته دي په تعليمي نصابونو کې خاي ورکړي، تر خو خلک صوفيانه اسلام ته راوېولي) ^۱.

چيريل د تصوف او صوفيانو په هکله ليکي:

((..... صوفيان په ماډرنستانو کې شميرل کيدي شي. هغوي د اسلام په اړه یو آزاد فکر او تعبير لري. په کار ده چې په افغانستان او عراق کې چې خلک ئې صوفيانه عنعنات لري صوفيانه تاثيرات په تعليمي نصابونو او دخلکو په کلتوري معیارونو کې تشویق او تائید کړا شي... صوفي حرکت د خپلې فلسفې، خپلو صوفيانه اشعارو، او خپلې موسيقى، له لاري د بیلا بیلو دینونو ترمنځ دوصل کیدو قوي پلونه غزوی))

له صوفيانو او تصوف خخه د استفادې توصيې په افغانستان کې په لندې ډول عملی شوي:

د امریکایانو له راتګ سره سم د افغانستان اوسيمي په لويو او ورو بنارونو کې د خرافی زيارتونو بازار ډير ګرم شو. د اطلاعاتو او کلتور وزارت چې د امریکایي تابعیت لرونکي (مخدوم رهین) ئې په راس کې وو په بنارونو کې د صوفيانه دربارونو او خانقا وو جوړولو ته پوره توجه وکړه. بیلا بیلو منحرفو صوفيانه ډلو په کابل او ولاياتو کې د عوتي پروګرامونه پیل کړل.

حکومت د بلخ په ولايت، او د کابل د آسمائي غره په لمن (کارتنه سخني) کې په خرافی زيارتونو، او هلتنه په ترسره کيدونکو مشرکانه مراسمو په لکونو ډالره ولګول. د سيمې د هيوادونو په مزارونو کې د ملنګي، چرسیتوب، موسيقى او ګډا د محفلونو د برابرولو لپاره ډيرې

^۱ پورتنۍ مصدر ۵۸ مخ.

آسانتیاوی رامنځ ته شوې. او دا هر خه د صوفیانه اسلام د مظهر، او رو حائیت ته د توجه تر عنوان لاندې تر سره کېږي^۱ مساجد او مدارس بمبارديږي، مدرسين او طالبان وژل کېږي، خو په مقابله کې ئې خانقاوې او صوفیانه دربارونه ودانۍږي^۲.

همدغه صوفیانه اسلام ته د رواج ورکولو په نیت ۲۰۰۷ م کامل د یونسکو لخوا د مشهور صوفی شخصیت جلال الدین رومی په نامه ونومول شو. او د هغه د صوفیانه شخصیت، فلسفې او افکارو په اړه د اروپا په بیلا بیلو بسارونو او استشرافقی مراکزو کې سیمنارونه او غونډلې جوړې شوې، تر خود هغه صوفیانه افکار خلکو ته د اسلام په حیث معرفی کړای شي.

البته دا یوه خبره باید ضرور واضحه کړای شي چې تصوف په دوه ډوله دی. یو هغه تصوف دی چې خلکو ته دزهد، تقوی، اذکارو، او په سنت دعمل درس ورکوي. چې پدې معنې کې تصوف زهد، تقوی، حسن خلق، او ایثار ته ویل کېږي چې پدغه معنی باید هر مسلمان صوفی او زاهد وي. او بل فلسفې تصوف دی چې د (وحدة الوجود) (وحدة الشهود)، (حلول)، (اشراق)، عباداتو د ضرورت د نشتوالي، او یوازې د زړه د پاكوالې په مشرکانه فلسفې ولار دی، چې کټ مت همدغه ډول تصوف په هندویزم، مسيحیت، یهودیت، بودائیت، کنفوشیست، زردشتیت، او نورو فلسفو کې هم وجود لري. دغه ډول تصوف په اسلام کې هیڅ خای نه لري، او د اسلام پوبنتنيو علماؤ تل دهغه له خطر خخه مسلمانان ویرولي دي. خو غرب ته بیا همدغه تصوف مطلوب دی، ځکه چې په دغه تصوف باندې یهودیت، مسيحیت، هندویزم، او نور د ینونه او فلسفې د حقیقی اسلام په مقابله کې سره راتولیدی شي. لکه چې همدا اوس ئې دجهاد په خلاف یوه مشترکه جبهه نیولې ده.

له تعليم خخه د اسلام په خلاف کار اخيستل:

دا چې تعليم خه ډول د اسلام په خلاف ديوي وسيلي په حیث وکارول شي، او د بنې کارونې په صورت کې کوم نتائج د امریکا په لاس ورځي (چيريل بناره) ئې داسې وضاحت کوي:
 ((... په آسانې سره دا ممکنه نده چې بالغ متدين خلک چې له اسلامي حرکتونو سره تړاو لري تر تاثير لاندې راوستل شي، او د خپلو نظریاتو پرینسودلو ته دې وهڅول شي. خو دا کار په ډیرې آسانې سره په نوي نسل کې ترسره کیدای شي، چې د ډيموکراتيک اسلام پېغام او مفاهيم ورته په تعليمي نصاب، او عمومي نشراتو کې وراندي کړا
 شي))^۱.

وروسته پدی لاره کې د پرتو خنډونو په هکله ليکي:
 ((... خوبدي ډګر کې هم بنسټګرو د خپل تسلط د ټينګولو لپاره ډير کار کړي دي. او بسکاري چې هفوئ ددي ميدان پرینسودلو ته له سختې جګړي پرته تيار نه دي. نو په کار ده چې په هماګه قوت او پیمانه چې بنسټګر پدی ميدان مسلط دی مونږ هم کار وکړو، تر خودا میدان هم له دوئ خخه خپل کړو))^۲.

د تعليم د استعمالولو په اړه هم د RAND Corporation توصيې بنې په دقت سره په افغانستان او سیمه کې د عملی کيدو په حال کې دي د مثال په ډول:

۱. امریکایانو په افغانسان د تسلط د قایمولوسره سم په یوه میاشت کې ټول تعليمي نصاب تبدیل کړ. د مجاهدینو او طالبانو دوخت نصاب چې له تجربوي علوموسره ئې د دین بنوونه هم کوله لغوه شو. او په ځای ئې د امریکا د (نبراسکا) د پوهنتون لخوا جوړشوی نصاب مقرر شو. له نوي تعليمي نصاب خخه د جهاد او هجرت،

-۱ Civil democratic Islam Partners Resources and strategies.

-۲ پورتى مصدر.

او له کفارو سره د دېمنۍ په اړه ټول مضامين ويستل شوي، او پر خای ئې د سولې او تفاهم، بسخې او نننۍ نړۍ، او د ترووریزم پر خلاف دجدو جهد په هکله مضامين خای پرخای شوي دي.

۲. امریکا چې د نبراسکا په پوهنتون کې د افغانستان د تعلیمي چارو کوم د خیرنو مرکز جوړ کړي و هغه ئې افغانستان ته رانقل کړ، او د پوهنې د وزرات د ټولو چارو نګرانۍ ئې د دغه مرکز او نورو امریکایی تعلیمي مراکزو د مسؤولینو په غاره ور واچوله.

د امریکا سفارت خو خو خلې افغان بسخینه او نارینه معلمان د زده کړي، او د امریکا د تعلیم له روحيې سره د آشنا کیدو لپاره امریکا ته ولیبل، او

همدا سلسله لتر او سه روانه ده. د تعلیم د سیکولر کولو لپاره د کابل د رژیم ترڅنګ په سلګونو نوري اروپاې او امریکایی موسسې هم په بیلا بیلو شکلونو په کار اخته دي چې خینې ئې په لاتدي ډول دي:

۱. د آغاخان تعلیمي خدمات (AKES)
۲. د آغاخان د کلتوري خدماتو مرکز (AKTC)
۳. د افغان تحصیلي بورسونو بنیاد (FSA)
۴. د افغان ترک د تعلیمي خدماتو مؤسسه (ATCE)
۵. د افغانستان انکشافی او تربیوی مرکز (AITM)
۶. د افغانستان د لومنیو زده کړو پروګرام (APEP)
۷. د افغانستان د بیلچو لپاره تعلیمي او خدماتي مؤسسه (AWSE)
۸. د افغانستان د ماشومانو تعلیمي او تربیوی سرکس (MMCC)
۹. د افغانستان د بیلچو لپاره د بشر د حقوقو د روزنې مرکز (THRA)
۱۰. د BBC روزنیزه پروژه: (BBC-AEP)
۱۱. د تعلیمي پرمختیاو اکاډمي (ACD)
۱۲. د زده کړي لپاره مشورتی سازمان (ACT)
۱۳. د سرف تربیوی او اضطراری دفتر (SERVE)
۱۴. د سی آی سی روزنیز مرکز (CIC-ETC)

۱۵. د بنوونې انکشافي مرکز (EDC)

۱۶. د افغانستان د بنیخو تعليمي مرکز (AWEC)

۱۷. د ميدي د تعليمي مرستو مرکز (MESAA)

دا پولي هغه مؤسسي دی چې په افغانستان کې د اروپا یې او امریکایي ادارو لخوا په تعليمي چارو کې د فعالیت لپاره جوړې شوي دي، او تولې په هم آهنګ شکل په افغانستان کې د تعليم دنصاب، محیط، تګلاري، او اهدافو د غربې کولو لپاره کار کوي.

د امریکایانو له راتګ سره په تعليمي نصاب کې تبدیلی

افغانستان ته د امریکایانو او اروپا یانو له راتګ سره خو خو څله تعليمي نصاب تبدیل شو، او ل څل یې هغه نصاب له منځه یووړ چې د جهاد په کلونو کې د اسلام د اساساتو پر بنا په یوه سالمه اسلامي روحيه ليکل شوي وو. د مجاهدينو د نصاب پر څای ئې یو بل نصاب راړر چې د جهاد او د فاع په اړه ټول مضامين او مفاهيم ورڅه ويستل شوي وو، تر هغه وروسته یې بل نصاب عملی کړ چې په بشپړ ډول د (سيکولريزم) په روحيه ليکل شوي او عيار شوي دي.

په وروستي نصاب کې داسي ادبیات او مفاهيم خای کړل شوي دي چې په شعوري ډول نوی نسل له اسلامي مفاهيم او عقائدو خڅه په داسي ډول ليږي کوي، او د غرب له فکري، اخلاقي، او اجتماعي ارزښتونو سره یې آشنا کوي چې هغوي ورباندي پوه هم نشي. د غرب مفاهيم لکه سیکولريزم، ليبراليزم، ډيموکراسۍ، په غربې معیار بشري حقوق، له کفر او کافرانو خڅه کرکه نه کول، له کفارو سره ګډ سوله یېز ژوند، او نور ډير غربې مفاهيم په نوي نصاب کې په ډيرې زيرکۍ او ماهرانه طريقه په تدریجي ډول څای پرڅای شوي دي. او په مقابل کې یې ټول هغه مفاهيم له کتابونو خڅه ويستل شوي چې د نوي

نسل پر اسلام د تینگ پاتې کيدلو په مقصد د مجاهدینو دوخت په نصاب کې خای پر خای شوي ول.

ددې لپاره چې ددې مدعه ثبوت مووراندي کړي وي یوازې د مثال په ډول د مجاهدینو دوخت د نصاب، او د امریکایانو تر نګرانۍ لاهدي د جوړ شوي نصاب، د اول صنف د کتاب محتوى په مقايسوي ډول وړاندې کوو، او دهه مضمون په پای کې د راول شوې تبدیلې د وضاحت پخاطر یوه مختصره تبصره ليکو. لوستونکي به وګوري چې په خومره پیمانه اسلامي مفاهيم یوازې د اول صنف له کتاب څخه ويستل شوي دي.

د کرزي د وخت نصاب	د مجاهدینو دوخت نصاب
(الف)	(الف)
الله	الله
الله یو دی.	یو دی.

محمد ﷺ د الله ﷺ رسول دی. مونږ د الله بنده ګان یو.

تبصره: د (محمد ﷺ د الله ﷺ رسول دی) جمله چې د کلمې طبیې دوهم جز دی غورخوں شوې ۵۵.

(ب)	(ب)
بریالی	بابا
بریالی کتاب خوري.	بابا قرآن شریف وايي.

قرآن شریف د الله ﷺ کتاب
بابا هم کتاب خوري.

تبصره:
۱. (قرآن او دهغه لوستل) غورخوں شوې.

۲. (قرآن شریف د الله کتاب گنل) غورخول شوي.

(پ)

پوپل

(پ)

پاک

زه خپل کالی پاک ساتم.
 پوپل توب لري.
 په توب لوبي کوي.
 زما توب سپین دی.
 پاكوالى بنه دي.

تبصره: پاكوالي ته د تشویق پرخای توب کولو ته د تشویق مفهوم
 وراندي شوي.

(ت)

تله

دا تله ده

په تله تول کوي.
 توتيا توت تلي.

(ت)

توره

احمد توره لري.

په توره جهاد کوي.

(ت)

تال

خاتبول په تال کي زانگي.
 ختك د خاتولي ورور دي.
 زما ماما توپيك لري.
 په توپيك جهاد کوي.

تبصره: د توپيك او جهاد درس غورخول شوي، او پرخاي ئي د بې
 پيغامه جملو درس راول شوي دي.

(ث)	ثواب
شور د پسرلي دويمه مياشت ده.	د ناروغ پوبنتنه ثواب لري.
په شور کې گلان شنه کيږي.	کوثر په باغچه کې گلان کري.
زه د ثواب کارونه کوم.	

تبصره: د ناروغ پوبنتنه او د ثواب کارونه چې ديني مفاهيم دي
غورخول شوي دي.

(ج)	جهاد
جاله وان	
دا جاله ده	جهاد فرض دي
سراج جاله وان دي.	احمد جهاد ته تللې دي.
جاله له ڦيو خخه جورېږي.	زه به هم جهاد ته ٿم.

تبصره: د جهاد دکولو، او د هغه د فرضيت درس په جالي او
جاله وان تبديل شوي دي.

(چ)	چمن
چمن چارمغز راول	دا چمن شين دي.
کوچى توت او چارمغز خوري.	په چمن کې گلان شنه کيږي.
چمن د مچيو له شاتو سره مينه لري	مونبي د چمن گلان نه شکوو.

تبصره: د چمن د گلانو نه شکولو مفهوم د ماشومانو لپاره په اخلاقي
لحاظ د توتاو او د چارمغزو له خورلو غوره دي، خودلته غورخول
شوی دي.

(ح)	حج	(ح)	حج
ذبیح حج ته ئی.	زما کاکا حج ته ئی.	د حامد پلار حاجی دی.	د حامد پلار حاجی دی.
د جمال کاکا حاجی دی.	حج کول فرض دی.	حج کول فرض دی.	
حج کول فرض دی.			تبصره: مشکل نه لري.
تبصره: مشکل نه لري.			

(خ)	خیمه	(خ)	خدای ﷺ
کوچیان خیمی لري.	خدای ﷺ يودي.	په خیمو کې ژوند کوي.	زه د خدای ﷺ بنده يم.
اختر په خره بار وړي.	زه په خدای ﷺ ايمان لرم.		

تبصره: د خدای ﷺ د توحید، د هغه د بنده گئي، او پر هغه د ايمان درس غورخول شوي، او پر ئاي يې د کوچيانو د ژوند او د خره يادونه شوي ده.

(خ)	خرخى	(خ)	خادر
زما مور خرخى کوي.	اسلم خادر لري.	خرخى ته په لومختي ناسته ده.	د اسلم خادر نوي دی.
لومختي د وړيو خخه جو پېږي.	زه په خادر لمونځ کوم.		

تبصره: په خادر د لمانځه کولو ديني مفهوم غورخول شوي دی.

(خ) خنگل	(خ) خان
دا خنگل دی.	زه خپل خان پاک ساتم.
توريالي هره ورخ حنگله ته ئي.	زلمى په پاک ئاي كې كېيىنى.
بنه هلك بې ئاي خبرى نه كوي.	بنجى او نارينه په خنگله كې
پانى تولو ي.	پانى تولو ي.

تبصره: د ماشومانو لپاره په اخلاقى لحاظ د خان پاک ساتلو، په پاک ئاي د كېيىناستلو، او د بې ئاي خبرو نه كولو مفاھيم تر خنگله، او په هغه كې له پابو تولولو غوره دی، خودلته غورئول شوي دی.

(د) دوكان	(د) دین
ودود دوكان لري.	اسلام زمونب دين دى.
په د وکان كې سودا خرخوي.	زه په خپل دين سرور كوم.
داود له ودود سره مرسته كوي.	روسان او ت قول كافران زمونب د
	دین دېمنان دى.

تبصره: د اسلام د دين، په هغه د سرور كولو، او د دين دېمنانو د پېشندلو، درس غورئول شوي، او پر ئاي يې د د وکان درس راولل شوي دى.

(ذ) دونه	(ذ) ڇوچى
مونب په باغچه كې يو ڏونه لرو.	زه د ڇوچى خورپلو په شروع كې
ماشومان په ڏونه كې لامبو	بسى الله الرحمن الرحيم وايم.
وهي.	مونب په كور كې يو خاى ڇوچى خورو.
مونب کله کله د ڏونه په غاره	زمما پلار مجاهدىنوته ڇوچى
ڇوچى هم خورو.	وركوي.

تبصره: د ڏوڌي خورلو په پيل کي بسم الله الرحمن الرحيم ويل، په کورني کي یوئاٽي ڏوڌي خورل، او مجاهدينو ته ڏوڌي ورکول ٿول ديني او اخلاقي مفاهيم دي چي ٿول له یوئي مخي غورئول شوي دي.

(ذ)	آذان	(ذ)	ذكر
ملا آذان کوي.	زه د الله ﷺ ذكر کوم.	ذكي جومات ته ٿي.	مسلمانان د الله ﷺ ذكر کوي.
په جومات کي لمونئخ کوي.	د الله ذكر ثواب لري.		

تبصره: دو مره ڇير فرق یي نشته.

(ر)	رمه	(ر)	روڙه
کوثر رمه لري.	روڙه نيوں فرض دي.	رمه په غره کي پيايي.	مونږ په کال کي یوه مياشت روڙه نيسو.
له رمي خخه شيدي اخلي.	روڙه روغتيا ته گتيه رسوي.		
تبصره: د روڙي د فرضيت، د روڙي د نيوں، او ده گي د گتني د درس ٿول غورئول شوي دي، او پرخاٽي یي درمي او غره خبره راول شوي ده.			

(پ)	د زړگي پلار پوند دي.	(پ)	رونډ
د ٻاندہ سره مرسته کول بنه کار دي.	رونډ سڀي خه نه ويني.	پونډ سڀي او ريدل، ليڪل او	د ٻاندہ سره مرسته بنه ده.
لوستل کولائي شي.	زه د ٻاندہ سره کومک کوم.		
تبصره: خه مشڪل نه لري.			

(ز)	زرگر	(ز)	زکات
زما زوي زرگر دی.	زکات په مسلمانانو فرض دی.	زمرک له زرو خخه گانې	زکات په مال کې برکت پیداکوي.
زمرک له زرو خخه گانې	زکات په مال کې برکت پیداکوي.	جورووي.	زکات بې وزلو ته ورکول کېږي.
جورووي.	په ګردیز کې د کابو دوکان لري.	په ګردیز کې د کابو دوکان لري.	

تبصره:

۱. د زکات د فرضیت، د زکات له امله په مامل کې د برکت، او بې وزلو ته د زکات دورکولو د دینی مفاهیمو درس ټول غورخوں شوی دی، او پر ئایي یې د زرگر، زور، او کابو خبره راوړل شوې.
۵۵
۲. د اول ټولکې د ماشوم لپاره دا جمله غیر منطقی او بې ئایه ده چې ووايې (زما زوي زرگر دی).

(ژ)	ژرنده	(ژ)	ژمی
نېند یوه ژرنده لري.	ژمی کې ډير ساره وي.	پژواک د نېند ملګري دی.	ژمی کې واوره اوري.
پژواک د نېند ملګري دی.	خلك په ژمی کې تودي جامې	پژواک ژرندي ته نېندې اوسيږي	اغوندي.
پژواک ژرندي ته نېندې اوسيږي			

تبصره: د کرزي د نصاب په درسونو کې د افغانانو لپاره د داسې نومونو د معرفي هڅه شوی چې هیڅ اسلامي معنی نه لري، لکه نېند، پژواک، وړمه، تورګل، ګلناره، او داسې نور. پداسي حال کې چې افغانان په خپلوا اولادونو اکثره داسې نومونه بدې چې عربی بنې او دیني مفهوم لري.

(ب)	د بیره د بیره پرینسپول مؤکد سنت ده. زما پلار د بیره لري. د بیري خلالول په اوداسه کې سنت دي.
(ب)	وبمې او تورگل غنم وریبل. سیموږمې د غنمه وبری راتول کول. وبمې د غنمه د وبو خخه کودې جوړې کړې.

تبصره: د بیرې د پرینسپولو، دپلار د بیري لرلو، او د بیري د خلالولو د سنتوالی، د ديني مفاهيمو درس غورڅول شوي دي، او پرڅای يې د وبرمې او تورگل د غنمه خبره شوي ده.

(س)	سبق زه په مدرسه کې سبق وايم. استاذ موږ ته سبق بنئي. ما د قرآن شریف سبق یاد کړي دی.
(س)	سابه اسلم له بازار خخه سابه راوړل.. بسم الله سابه پاک و مینځل. سابه روغتیا ته دېره ګټه رسوي.

تبصره: د مدرسي، سبق ويلو، د استاذ له لوري د سبق بنسپولو، او د قرآن د سبق دیادولو، د ديني مفاهيمو درس غورڅول شوي دي، او پرڅای يې د سابو خبره شوي ده.

(ش)	شیدي غوا شیدي کوي. له شيدو خخه مستې جوړېږي. زما شیدي خوبنې دي.
(ش)	شپون شپون رمه پیايو. رمه چې مړه شي بیا شپیلې. وهي. دی په غره کې روښې هم خوري.

تبصره: د کرزې د نصاب په درس کې د شپیلې د وهلو چې شرعاً يو ناروا عمل دي د تلقين په هدف یادونه شوي ده.

(بن)		(بن)
بنار		بنار
زه په بنار کې او سیبرم.		دا بنار لوی دی.
بنار جگ جگ تعمیر و نه لري.		دا بنار بربیننا لري.
په بنار کې کارخانې ھيرې دی.		دا بنار زما خوبن دی.
		تبصره: مشکل نه لري.

(ص)		(ص)
صدللى		صادقت
مورژمى صندللى پدو.		صادقت بنه کار دی.
د بصير دوئ صندللى توده ده.		صادق سپى د هر چا خوبن وي.
د صندللى ذغال خلاص شول.		مسلمان سپى صادق وي.

تبصره: د صداقت، صادق سپى، مسلمان سپى، عبارتونه چې اسلامي روحيه لري غورخول شوي دي، او پر ئاي يې د صندللى او ذغاللو خبره شوي ده.

(ض)		(ض)
حوض		ضرر
مونې په باغ کې حوض لرو.		ضرر رسول گناه ده.
دا حوض افضل جور کرى دی.		بنه هلك چاته ضرر نه رسوي.
په حوض کې ضمير لامبو وهى.		مسلمان سپى بې ضرره وي.

تبصره: ضرر رسول گناه په حیث معرفی کول، دبنه شاگرد ضرر نه رسول، او د مسلمان بې ضررە والى، په اخلاقى لاحاظ د ماشومانو لپاره تر حوض او لامبو وھلو غوره دي، خو دلتە غورخول شوي دي.

(ط)	طالب
طوطي	زما ورور د مدرسي طالب دي.
دا د طاهر طوطي دي.	د علم طلب په هر مسلمان فرض
طاهر له طوطي سره خبری کوي..	دي.
طارق د اسلام یو نوميالي	دخيات طوطي شپيلی، وهي مجاهد دي.
تبصره: د طالب، مدرسي، دعلم د طلب د فرض والي، او د طارق (بن زياد) د اسلام د نوميالي مجاهد گنلود ديني مفاهيمو ارزښتمن درس غورئول شوي دي. او پرخايان يسي د طوطي، او شپيلی، وهلو يادونه شوي، او د همدي درس په صفحه گړي د طبلې عکس چې د ډمتوب یوه آله ده هم لګول شوي دي.	
(ظ)	ظريف
منظره	ظريف خپل نظافت ساتي.
دا د محفوظ د کلي منظره ده.	نظافت د ايمان یوه برخه ده.
زمونې هيواو بنکلې منظرې لري.	نظافت د روغتيا لپاره گته لري.
بنکلې منظرې د هرچا خوبنيږي.	
تبصره: د نظافت ساتل، هغه د ايمان یوه برخه معرفي کول، او د روغتيا لپاره د نظافت د گتې بنودل، په یقيني ډول په اخلاقي او ديني لحاظ د منظرې تر معرفې د ماشومانو لپاره ډير غوره دي. خود کرزي په نصاب کې غورئول شوي دي.	

(ع)	علم	(ع)
ساعت		
د ساعت دی.		د علم زده کړه په هر چا فرض ده.
ساعت بیل بیل ډولونه لري.		مونبې په مدرسه او مسجد کې علم زده کوو.
عبدالله ساعت جوړونکي دی.		بې علمه ژوندون ګران دی.
		تبصره: د علم د زده کړي د فرضوالی، مدرسه او مسجد دعلم خای ګډل، او د بې علمه ژوندون د ګران ګډلو د دیني مفاهيمو درس غورخول شوي دي، چې له علم، فرض، مسجد او مدرسي سره د دبنمني مقصد ورکښې له ورأيه بنکاري.

(غ)	غیرت	(غ)
غابن		
غمى غابنونه برس کوي.		هر مسلمان په اسلام غیرت کوي.
دغمي غابنونه روغ دي.		افغانستان یو غرنۍ اسلامي ملکت دي.
غمى روغتیا ته ډير پام کوي.		د افغانستان مسلمانان دهیچا غلامي نه مني.

تبصره: په اسلام د هر مسلمان دغیرت کولو، د افغانستان د غرني
اسلامي مملکت ګډلو، او دهیچا د غلامي د نه کولو، د مفاهيمو
ارزښتمن درس غورخول شوي دي.

(ف)	فرمان	(ف)
فوټپال		
فواو او غفور فوټپال کوي.		قرآن شريف د الله ﷺ فرمان دی.
دوئ د فوټپال د لوبي سره مينه لري.		مونبې د الله ﷺ فرمان منلى دی.
مجاهدين د خپل مسلمان امير		فوټپال کول روغتیا ته ګته رسوي. فرمان مني.

تبصره: قرآن شريف د الله ﷺ فرمان گنل، د الله ﷺ فرمان منل،
د مجاھدينو له لوري دخپل مسلمان امير فرمان منل، چې تول ديني
مفاهيم دي غورخول شوي دي.

(ق)

قلم

قد يم سبق وايي.	زما قلم نوي دي.
دي په قلم ليکل کوي.	زه په ډير شوق خط ليکم.
مقيم په سبق کې ډير قابل دي.	مقيم او فقير خبرې کوي.

(ق)

قلم

تبصره: خه مشکل نه لري. ئىكە چې د مجاھدينو په نصاب کې په دي
درس کې کوم خاص ديني پيغام نه ۋ چې د ويستلو ضرورت ئې پيښ
شوي واي.

(ك)

کور

زمونې کور بىكلى دي.	افغانستان د مسلمانانو کور دي.
زه خپل کور پاک ساتم.	کافران زمونې د دين او وطن دېنىمانان دي.
زمونې په خپله پاکه خاوره کې	مونې په خپله پاکه خاوره کې دېنىمانان نه پريېدو.

(ك)

کور

تبصره: افغانستان د مسلمانانو کور گنل، کافران د دين او وطن
دېنىمانان گنل، او په خپله پاکه خاوره د دېنىمانانو نه پريېسودل، چې تول
دينې مفاهيم دي او د جهاد او دفاع روحیه ورکنسې پرته ده غورخول
شوي دي.

(گ)

گلان

(گ)

گل

په پسربلي کي گلان او ساگ شنه کيربي.
په باغ کي رنگارنگ گلان وي.
گلناري د گلانو گيدي را وره.
بنه شاگرد د ونو خانگي او گلان خوبسيري.
د گلناري برگ گلان خوبسيري.
شکوي.

تبصره: خه مشکل نه لري. کوم خاص اسلامي مفهوم ورکبني نه و چې
د غورخولو ضرورت ئې پيбин شوي واي.

(ل)

لو

(ل)

لمونخ

پر مسلمانانو لمونخ فرض دي.
مسلمانان په شپه او ورخ کي پنځه
غم په لاره ربیل کيربي.
لوگرى د لو کالي اغوندي.
وخته لمونخ کوي.
زه لمونخ کوم.
لمونخ سري له بد و کارو خخه ساتي.

تبصره: دلمانځه د فرض والي، د پنځه وخته لمانځه د کولو، او د
لمانځه په سبب له بد و کارونو خخه د منع کيدلو درس چې
دماشومانو لپاره ډير ارزښمن ديني پيغام لري غورخول شوي دی چې
له لمانځه سره د دښمني بسکاره بيلګه ده.

(م)

مور

زما مور کالي گندي.

(م)

مجاهد

د افغانستان مسلمانان مجاهدين

دي.

مور په اولاد حق لري.

مجاهدين له کافرانو سره جهاد کوي.

زه د مور احترام کوم.

جهاد کول له کافرانو سره فرض دي.

زما کاكا جهاد ته ئي.

تبصره: د افغانستان مسلمانان مجاهدين ګنل، له کافرانو سره جهاد کول، د کافرانو په خلاف د جهاد فرض والي، او د کاکا جهاد ته تلل، تول جهادي مفاهيم دي چې له یوې مخې غورخول شوي دي.

(ن)	نارنج	(ن)	نوم
زما نارنج خوبنيبوري.	زه خپل نوم ليکلی شم.	زمونب د پيغمبر نوم حضرت	زمونب د پيغمبر نوم ليکلی شم.
نارنج ډيره بنه ميوه ۵۵.	نارنج ډيره بنه ميوه ۵۵.	محمد ﷺ دی.	محمد ﷺ دی.
په ننگرهار کې نارنج ډير پيدا کيږي.	په ننگرهار کې زده کونونکي	خپل نوم ليکلی شي.	خپل نوم ليکلی شي.
سپک او بد نوم اخيستل ګناه ده.	سپک او بد نوم اخيستل ګناه ده.		

تبصره: د پيغمبر صلي الله عليه وسلم نوم، او د سپک او بد نوم اخيستل ګناه ګنل، چې اسلامي مفاهيم دي، غورخول شوي دي.

(ن)	اتن	(ن)	منه
اتن د افغانانو ملي دود دي.	دا بنې د منو ونبي لري.	افغانان له اتن سره مينه لري.	دا منه پخه ۵۵.
افغانان له اتن سره مينه لري.	پخه منه خوره وي.	زما اتن ډير خوبنيبوري.	زه خامه منه نه خورم.
زما اتن ډير خوبنيبوري.	زه خامه منه نه خورم.		

تبصره: پدي درس کې اتن چې د ګډا یو ډول دي، د افغانانو ملي دود بنوبل شوي. له هغه سره د افغانانو مينه بنوبل شوي، او د شاګرد په ژبه ويل شوي چې زما اتن خوبنيبوري. او د درس په سرکې داسي یو عکس لګول شوي چې د خو ډمانو غټه ډولونه په غاره دي، او یوه ډله څوانان ګډووي. درس یوه ناروا عمل ته د ماشومانو د تشویقولو مفهوم افاده کوي، او داسي انګيرنه ورکوي لکه چې تول افغانان

ګډیدونکي او اتپچيان وي. پداسي حال کې چې د افغانانو شهرت ديو
قوم په حيث په ميرانه، شجاعت، جهاد، او دفاع کې دي. نه په ګډا او
اتپ کې.

(و)	زما کشر ورور مدرسي ته ئي. زه دخپل مشر ورور عزت کوم. حامد له خپلو ورونيو سره ڏيره مينه لري. تول مسلمانان سره ورونيه دي.
واوره	ورور اوړه کوچنیان په واوره کې لوبي کوي. په ژمي کې واړوه اوږي. اوړه ڏيره يخه ده. کوچنیان سره ورونيه ده.

تبصره: مدرسې ته تلل، د مشر ورور عزت کول، د تولو مسلمانانو
وروړي، تول اسلامي مفاهيم دي چې غورڅول شوي دي. او پرڅاي یې
واوره او په هغې کې د لوبو کولو بي پيغامه جملې راول شوي دي.

(ه)	په پسرلي کې هوا بنه وي. د دوبې په ڏيره توده هوا کې سهار تازه هوابدن ته گته رسوي. زمونې هيوا د ڏيره بنه هوا لري.
اره	هو هوا هاره هاره تيره غابنونه لري. په اره لرگې اره کېږي. نځار په اره کار کوي. هاره تيره غابنونه لري.

تبصره: په توده هوا کې د نه گرځيدلو، بدن ته د تازه هواد ګټي، او
د هیوا د ښې هواد ستایلو مفاهيم په صحي، اخلاقي او دوطن پالنې
په لحاظ د ماشومانو لپاره د اري تر غابنونو، او د لرگې تر اره کيدولو
غوره دي، خو تول غورڅول شوي دي.

(همزه (۶)

قرائت

زه هر سهار د قرآن کریم قرائت او رم.
مونبر د قرآن کریم د قرائت په وخت کې
حربی نه کوو.

د قرآن کریم قرائت او ریدل شواب لري.
مونبر اوس د پښتو او فارسي کتاب
قرائت کولی شو.

تبصره: د مجاهدینو د نصاب د همزې د حرف ټول درس چې یو اسلامي
درس دی غورخول شوی دی.

(ى)

منی
زړگکی خنککی خوري
خنککی په منې کې پخېږي.
منی د میوو موسم دی.

(ى)

یو
ټول مسلمان په یو الله ﷺ ايمان لري.
او د یو پیغمبر ﷺ امتیاز دی.
ټول مسلمانان دیو اسلامي قانون
پیروان دی.

الله مو یو، قرآن مو یو، پیغمبر مو
یو، دین مو یو، او قبله مو یوه ۵ه.
هیڅوک نشي کولي چې مسلمانان
سره بیل کړي.

تبصره: د مجاهدینو د نصاب د (ى) درس چې پر الله ﷺ او رسول ﷺ د
مسلمانانو د ايمان، د اسلامي قانون دمنلو، او د ټولو مسلمانانو
دوحدت تلقین ورکوي غورخول شوی دی، او پرئائي یې د خنککي د
خوبلو خبره یاده شوی ۵ه.

اسلام

اسلام تر ټولو د ینونو غوره دين دي.
مونږ د اسلام د مبارڪ دين پيروان يو.
حضرت محمد ﷺ د اسلام پيغمبر او د
مسلمانانو ستر لارښود دي.
امام ابوحنيفه د اسلام يو لوی عالم او مجاهد و.
مونږ دامام ابوحنيفه په مذهب يو.

تبصره: پورتنى درس چې ټول يو مهم اسلامي درس دي، د کرزى د
وخت له نصابه غورخوں شوی دي.

مسواک

مسواک وهل سنت دي.
مسواک وهل روغتیا ته ګټه
رسوی.

مسواک وهل غابنونه پاکوي او
انسان د ناروغۍ خخه ساتي.
څوک چې مسواك نه وهي خوله
ېپ بوي کوي او خلک تري کرکه
کوي او په ډول ډول ناروغيو
اخته کېږي.

تبصره: پورتنى درس هم چې يو ديني درس دي ټول د کرزى دوخت له
نصابه غورخوں شوی دي.

سلام اچول

سلام اچول سنت دي. هر مسلمان
باید بل مسلمان ته سلام و اچوی.
څوک چې سلام و اچوی باید دهجه
حواب ورکړ شي. حکه چې سلام

هیڅ نشته

اچول زمونې ترمنځ مينه او محبت
پیداکوي.

زلمي پرون خپل پلارته ته وویل:
السلام عليکم، پلار یې وویل:
وعليکم السلام، شاباش زويه! مونې
باید مشرانو او کشرانو ته سلام
ووايو.

استاد چې نن ټولګي ته راغى ټولو
ته یې سلام واچاوه او بیایې په درس
پیل وکړ.

تبصره: پورتنی درس هم چې ټول اسلامی مفاهیم لري غورڅول شوی
دی.

اتحاد

اتحاد ډير پنه کار دی. الله تعالی
مسلمانانو ته د اتحاد امر کړیدي او
له یې اتفاقی خخه یې منع کړیده.
حکه چې په اتفاق سره د مسلمانانو
تر منځ مينه پیداکیرې. دافغانستان
مجاهدين په اتفاق سره جهاد کوي.
پاک الله دی د دنيا ټول مسلمانان په
اتفاق ولري (آمين).

تبصره: پورتنی درس د خپل ديني اهمیت له امله ټول د کرزی دوخت له
نصابه غورڅول شوی دی.

زمونبه هیواد	زمونبه هیواد
افغانستان زمونبه ګران هیواد	زمونبه هیواد ډير بنسکلی دی. ډير
خنگلونه او لوی لوی غرونه	خنگلونه او لوی لوی غرونه
دی. کابل زمونبه دهیواد	

لري. په بنکلود روکي يې
سیندونه بهيرې. او خاوره يې
دغلو دانو لپاره زياته گتیوره ده.
دا هيوا د په زره پوري کانونه هم
لري. زمونې هيوا د یوگډ او
شريك کور په شان دی. نوراخي
چې خپل هيوا د دان او آباد
کرو. آبادي وي زمونې ګران
افغانستان!

پايتخت دی.
زمونې هيوا لوی بناړونه او
بنکلې هوا لري. روسانو زمونې
پر اسلامي هيوا د تیری گړي دی.
د افغانستان مسلمان مجاهدين
له تیری کونکو سره جهاد
کوي. د دين او هيوا د ساتنه پر
مونې فرض ده.

تبصره: د کرزې د وخت په نصاب کې له پورتنې درس خخه د اسلامي،
مسلمان، مجاهدين، تیری کونکو، جهاد، دين او هيوا د ساتنه، او
فرض، کلمات او مفاهيم چې زده کونکو ته اسلامي روحیه ورکوي
تول غورڅول شوي دي، د آبادي خبره يې گړي، خو د آزادي، خبره يې
غورڅولي ده.

همکاي	مرسته
تول ماشومان يو د بل همکاري، ته ارتيا لري.	د بې وزلو مرسته کول د هر مسلمان ديني وظيفه ده.
دوئ په هر کار کې بايد یوبيل ته لاس ورکړي. ځکه په ګډو هلوڅلوا کې هر کار په بنه شان سرته رسیېږي.	هر خوک چې يې وزلي وويني بايد له هغه سره مرسته وکړي.
ماشومان په ګډه کار کې يو د بل خخه زده کړه کوي.	مرسته کول له یوبيل سره په مسلماناونو کې مينه او محبت پيداکوي. که مونې له یوبې وزلي، غريب او بې چاره سره مرسته او کومک وکړو نو الله ﷺ او پیغمبر ﷺ
	راخخه رضا کېږي. او که مونې د بې وزلو او غربیبو سره مرسته ونه کړو نوالله ﷺ او پیغمبر ﷺ به

راخخه ناراضه شي.
همدارنگه مونو بايد دکور په
کارونوکې د خپل پلار، مور، ورونو او
خپلوانو سره هم مرسته وکړو.

تبصره: په پورتني درس کې د محتوي د تبدیلی سریره، لاتدي اسلامي تکي لکه: مسلمان، ديني وظيفه، په مسلمانانوکې مينه او محبت، الله ﷺ، پیغمبر ﷺ، د الله ﷺ او ده ګه د پیغمبر ﷺ رضا هم غورڅول شوي دي.

په پورتنيو تبدیلیو او غورڅونو سریره خو نور مضامين هم په بشپړ ډول د اول صنف له کتابه غورڅول شوي او پرځای نور داسي مضامين راول شوي چې په ظاهره بي ضرره بسکاري، خو په حقیقت کې ګه د معاصرې غربې فلسفې د مفرداتو لپاره مقدمه او ذهن جوړونه ګنل کېږي، چې په لاتدي ډول د کتاب بنسي خواته غورڅول شوي مضامين او چې خواته ئې نوي راول شوي مضامين ليکو.

نوی راول شوي مضامين

انسانیت	ټول انسانان یو شان پیداشوی دي. هر انسان عزت لري، تور په سپین او سپین په تور، لوروالي نه لري، خو ګه انسان تر نورو بشه دي چې نیکخویه وي، بشه کارونه وکړي او نورو ته ګته ورسوی.
---------	--

غورڅول شوي مضامين

د ناروغ پوبنتنه	د ناروغ پوبنتنه په هر مسلمان لازمه ده. څوک چې د ناروغ پوبنتنه وکړي الله ﷺ هغه ته هير ثواب ورکوي.
پرون زما پلار د بريالي د کاكا پوبنتني ته تللي وو او د ډاکتر څخه بي ورته دوا راپوري وه.	

تبصره: دا درس په ظاهره بې ضرره بنکاری، خو په حقیقت کې د مؤمن او کافر ترمنځ د توپیرد نشتولالی پربنست ولاردي. او زده کوونکو ته دا تصور ورکوي چې مؤمن او کافر یو ډول ارزښت لري چې همدغه د غرب د ډیوسمنیزم (انسانیت) د فلسفې د مغز تکی دی.

د بریالی کاکا ډیر بنه سړی دی پنځه وخته لمونځ کوي. که په جومات کې مسافرو وي هغه ته ډودی راوړي. له خلکو سره بنه ګوزاره کوي. له لارو خخه اغزي، تیږي، او نور شیان لري کوي، او که خوک ناروغ شي پوبنتني ته یې ورڅي.

زغم

کله کله ماشومان په څيلو منځو کې لاتجي کوي، ماشومانو ته په کار دي چې دشخوپه وخت کې د زغم او خبرو کولو خخه کار واخلي. او د خان خخه دا پوبنتنه وکړي چې آیا دا لاتجه په شخړه ارزي او که نه؟ ځکه چې شخړه کول بني اړیکې تاوانی کوي، او ملګري توب ته زيان رسوي.

مدرسه

مدرسه دعلم، پوهې، او ادب د زده کولو خای دی. مونږ هره ورځ په تاکلې وخت مدرسي ته خو، کله چې زنګ ووهل شي څيلو تولګيوي ته خو او آرام کښينو.

کله چې استاذ تولګي ته راشي مونږ ټول ورته ولاړیو، او دهغه احترام کوو.

د خپل استاذ په لارښونه په درس پیل کوو.

مونږ په مدرسه کې لمونځ، قرآن کريم، دینیات، ادب، او د جهاد کولو لياري زده کوو.

تبصره: دا مضمون هم د تیر مضمون په خير دغرب د فلسفې د زغم (Tolerance) تلقین ورکوي، پدې معنۍ چې مسلمانان دې د غرب د مظالمو په مقابل کې له زغم خخه کار واخلي، او د بالمثل حواب پر خاي دې یوازې ډیالوگ ته مخه

وکری.

روغ سپری

روغ سپری چې هر سهار له خوبه
پا خیری سپورت کوي، هغه په
ورو خبرو ئاخان نه خپه کوي او
کوبنښ کوي چې په ڙوند کې
خوشحاله وي، روغ سپری نه
یوازی خپل ئاخان بلکې خپل
چا پیریال هم پاک او ستره
ساتي، روغ سپری تل سابه،
میوې، او نور خوراکې شیان په
او بو پاک مینځي او بیا بې
خوري. پاکوالی روغتیا ته ڏیره
کته لري.

میلمه پالنه

مسلمانان په میلمه پالنه کې
تکره دي. مونږ میلمه پالنه له
حضرت محمد ﷺ او ده ګه له
اصحابو خڅه زده کړي ۵۰.
مونږ د میلمه په راتګ
خوشحالیبرو.
د میلمه عزت کول ډير ثواب لري.
هر مسلمان باید د میلمه عزت
وکری. اللہ ﷺ د میلمه په عزت
امر کړي دی.

تبصره: دا درس چې ربنتیا هم بنې مفاهیم لري، خود درس د پیل په جمله کې په ډير مهارت شاگردانو ته دا تصور ورکړل شوی چې له خوبه له پا خیدلو وروسته چې کوم کار د کولو دی هغه سپورت کول دی، نه او دس او لمونځ کول، پداسي حال حې چې په یوه مسلمانه توونه کې باید شاگردانو ته دا تصور ورکړل شي چې له خوبه په راوینبیدلو کې لومړی سپری دعا وايې، او دس کوي، لمونځ کوي او بیا سپورت کوي.

لویه جرګه

لویه جرګه زمونږ یو پخوانۍ
دود دی. د لویه جرګي غړد
خلکو غړدی. په لویه جرګه
کې د خلکو ستونزې او اورېږي.
دلوي جرګي پريکړو ته هر

دمجاهد زوي

زلمي د مجاهد زوي دی، زلمي
له خپلې مور خڅه پونښنه وکړه
چې: موري زما پلار چيرته تللې
دی؟ موري بې وویل:
زویه پلار دې جهاد ته تللې دی.

خوک درناوی کوي او هغه مني.

تبصره: د امریکایانو په لاس او سنې جورشوي نظام او اساسی قانون تشن په نامه د لوبي جرگې لخوا رامنځته شوي او تائید شوي دي. دا چې مجاھدين ددغې لوبي جرگې د نا اسلامي پريگړو په خلاف را پورته شوي دي، او يولوي جهاد ئې روان کړي دي، ټکه نو دغه ګوډاګۍ نظام د تعليمي نصاب له لاري دهیواد ماشومانو ته د لوبي جرگې د پريگړو د درناوی او منلو ذهنیت او تلقین ورکوي. دخلکو ستونزې په اسلامي شريعت او اريېږي، نه په لويو جرگو.

زوی پوبنتنه وکړه چې د چا په مقابل کې جهاد کوي؟ موريې وویل: پلار دې د روسانو او دهغوي د مزدورانو په مقابل کې جهاد کوي. زلمي پوبنتنه وکړه: د روسانو مزدوران خوک دې؟ موريې وویل: د روسانو مزدوان خلقیان او پرچمیان دي. زوی وویل: موري! زه هم دهغه پلار زوی یم چې د خپل دين او وطن د آزادولو لپاره ې خپل سر په لاس کې نیولی، موري! دا زمونږ اسلامي وظيفه ده چې د خپل پلار په قدم لار شو او خپل سرد الله ﷺ د دين په لار کې قربان، او خپل وطن دروسانو او دهغوي د مزدوانو له وجود خخه پاک او اسلامي شريعت جاري کړو.

کوتره

کاشکې! زه کوتره واي غاره مې کمره واي ناسته په ډبره واي دیره تیز نظره واي پښې مې د سرو زرو واي ژوند مې بې خطره واي

اسلامي ترانه

دین زمونږ اسلام دی ددې لارې پتنګان یو مونږ مسلمانان یو، مونږ مسلمانان یو رب مو يو الله دې چې قادر په هر يو کار دی بې مثله واکدار دی بې مثله واکدار دی شکر امتیان د محمد آخر زمان یو مونږ مسلمانان یو، مونږ مسلمانان یو لوی کتاب قرآن زموږ د لارې بل مشال دی

مل مو ذوالجلال دى، مل مو ذوالجلال دى
مونږ ددي مثال په لور دحق په لز روان يو
مونږ مسلمانان يو، مونږ مسلمانان يو

تبصره: د اسلامي ترانې پر خاى داسې يو شعر راول شوي چې هيخ ديني، اخلاقني، اجتماعي، او ادبې پيغام نه لري.

شعار	بدكارونه
۱- د الله ﷺ رضا زمونږ	سگرت، نسوار، چرس، او د نورو
هدف دی	نشه یې موادو کارول روختيا ته
۲- محمد ﷺ زمونږ رهبر دی.	زيان رسوي.
۳- قرآن کريم زمونږ قانون دی.	كله کله داسې بد عملونه د انسان د مرګ سبب هم کېږي. بد عملونه اقتصاد ته هم زيان رسوي. له بدو کارونو خخه ډډه کول د خدای ﷺ
۴- في سبيل الله جهاد زمونږ لازه ده.	امر هم دی.
۵- د الله په لازه کې نصرت او شهادت زمونږ هيله ده.	
۶- شرععي حجاب زمونږ پت دی.	
۷- استقلال زمونږ عزت دی.	
۸- د اسلامي نړۍ وحدت زمونږ آرزو ده.	

تبصره: په پورتنې درس کې د نورو نشه یې موادو استعمال بد کار ګنډل شوي چې ربستيا هم بد کار دی، خو (شراب) چې (ام الخبائث) دی، او غربیانو تول افغانستان ورباندي رنګ کړي دی، او په لکونو خلک یې ورباندي اخته کړي دي، نوم ئې ندی یاد شوي چې په حقیقت کې شاګردا نوته په پته خوله ددي تصور د ورکولو په معنى ده چې شراب بد عمل او ضرري شی

ندی.

دا تبدیلی، يوا زې هغه دی چې د اول صنف په کتاب کې راول شوي دی. او هغه چې په لورو کتابونو کې راول شوي دی تر دغو ډیرې خطرناکې او ورانونکې دی.

د افغانستان لپاره د هندوستان تعلیمي او کلتوري فعالیتونه

یوه بل خطرناک پلان چې دامریکا او هندوستان لخوا په مشترک ډول پرمخ بیول کېږي هغه هم د تعلیم او د کلتور په ډګر کې د تطبیق په حال کې دی، او هغه دا چې:

امریکا فکر کوي چې هندوستان ئې په سیمه کې د پاکستان په پرتله بنه استراتیژیک ملګری کیدای شي، او له همدي امله پاکستان ته دیو مؤقت او شکمن اجیر په سترګه، خو هندوستان ته دیو باشته استراتیژیک ملګری په سترګه گوري. په همدي بنا امریکا غواړي په افغانستان کې د پاکستان په نسبت د هندوستان اثر او رسوخ زیات کړي. څکه چې امریکا د طالبانو پدیده د پاکستان د ددینې مدارسو زېړنده بولی. نو باید په مقابل کې ئې په افغانستان کې د هندوستان لخوا بنه ډیر خلک وروزل شي، او بیا په دولتي پوستونو، او خصوصي سکتور کې ئای پرخای کړای شي، تر خو په داخل کې د طالب د پدیدې مقابله وشي. له همدي امله هندوستان افغانی محصلینو ته د خپلو تعلیمي ادارو او پوهنتونونو غیره خلاصه کړي، او هر کامل تقریبا زر ته افغانی محصلین په هندوستان کې دعالي تحصیلاتولپاره منل کېږي، چې تر او سه پوري هلتہ د افغانی محصلینو شمیره د رسمي احصائیو پر بنستې پنځو زرو تنو ته رسیدلې ده. او دغه شمیره په همدغه تناسب هر کامل نوره هم لورېږي، چې دوخت په تیریدلو به دغه شمیره لسکونو زرو ته رسیدلې، او د دولت یوه زیاته برخه ادارې به بیا ده مدغۇ خلکو لخوا اداره کېږي.

ددي تر خنگ امریکا په افغانستان کې د هندی ژبې او کلتور دخوري د لوپاره هم بنه اساسي او پراخه زمينه برابره کړي ده. او هغه په افغانستان کې د امریکا د ملګرو لخوا د لسګونو تلویزونی چینلونو پرانستل، او په هغو کې په زياته پیمانه د هندی کلتور او ژبې د موادو خیرو دی.

همندا اوس تقریبا د افغانستان نیمائی خلکو خصوصا ټوانانو او پیغلو د تلویزونی پروګرامونو او هندی فلمونو له لارې هندی ژبه زده کړې ده.

په تعليم، سیاست، او دولتي ادارو کې په هند کې روزل شوي خلک، او په ولسي سطحه دهندی فرهنگ خپریدا افغانستان کې د هند دهر ډول فعالیت لپاره پراخه زمينه برابروي. او اټکل کېږي چې امریکایان به دڅلې ماتې په صورت کې خپل خلافت هندوستان ته ورسپاري. خکه چې هندوستان په سیاسي لحظه په افغانستان کې دلچسپي، او په فرهنگي، او اقتصادي لحظه ددي کار ورتیا لري. او هم په سيمه کې له چین او پاکستان سره د اختلاف له امله له امریکا سره استراتېژیکه دوستي لري.

دا ټول ددي عامل ګرځي چې هندوستان په افغانستان کې تعليمي فعالیتونه ولري، او د افغانستان د تعليم په سیکولریزه (بې دینه) کولو کې له امریکا سره لاس یو کړي، تر خو په سيمې کې ده ګه اسلام په رواجېدلو کې مرسته وکړي چې RAND Corporation ئې د democratic Islam په حیث خوبونه ويني.

مهمنو د ګرونو او توصیې

اوسمو خبره راجع کېږي په سيمه او افغانستان کې جهادي قيادتونو ته چې خنگه د جګړي او مقاومت ترخنگ په علمي، فرهنگي، فکري او سیاسي ډګرونو کې هم د دېښمن د توطیو مقابله وکړي، او په دغوا ټولو ډګرونو کې د اسلامي بدیلونو د لرلو عملی هڅې شروع کړي. چې

دا کار هم په هماگه اندازه کوششونو، مصاريفو، او د پلانونو د جورو لو لپاره د مسلحي مبارزي په صف او منسوبيينو کي د شخصيتونو روزلو ته ضرورت لري.

له غرب او دهغه له ملګرو سره په دي سيمه کي کشمکش او بد تاریخ لري، او په راتلونکي کي به هم په مختلفو شکلونو تر ډيره وخته دغه جګړه روانه وي.

نو ددي لپاره چې جهادي صف په خان کي د مبارزي د دوام ورتيا پيداکړي، باید لاتدي کارونو ته جدي توجه وکړي.

لومړۍ توصيه- د مجاهدينو سیاسي او فکري

روزنې

د مجاهدينو سیاسي او فکري روزني، او د غرب له د سايسو او توطيو خخه دهغوي د خبرولو په منظور دي یو کتاب ولیکل شي چې په هغه کي د يادو شوو موادو ترڅنګ پکښي د جهاد کړنلاري، اهداف، د خپل ملت د خصوصياتو پېژندل، د سيمې د هيوا دونو او ګاونډيو هيوا د هغه ارادې او فعالیتونه چې د افغانستان په اړه ئې لري هم توضیح شوي وي. دغه کتاب باید په پوره دقت سره اړوند موضوعات مجاهدينو ته په ساده ژبه تقدیم کړي. کتاب باید په جيبي کچه (ساين) چاپ شي، او لوستل ئې دیوه فکري نصاب په حیث د قیادت لخوا پر مجاهدينو لزمي وګرځول شي. تر خو مجاهدين د پوره سیاسي بصیرت په رنای کې خپله جهادي مبارزه په وړاندې بوټي. او د دبمن د تبلیغاتو بنکار نه شي.

دوهمه توصيه- د فکري جګړې په اړه پوهاوی
د افغانستان په مشهورو ژبو کې دي د غرب د فکري او روانې (روحې) جګړې په اړه چې د پوټې جګړې ترڅنګ په بیلا بیلو شکلونو

روانه ده كتاب يا كتابونه ولیکل شي، او د قيادت له لوري دي مجاهدين دهغو په لوستلو مکلف شي او هم له غرب سره د فکري جگري په هکله درسونه، ويناوي، بيانني، او حقايق په M.P.3 کي په صوتی شکل ترتیب کړل شي او د مجاهدينو په منځ کې دي خپاره شي، تر خو هغوي په بنه ډول د دېمن له پلانونو خبر شي او د مقابلي لپاره يې په ئان کې وړتیا پیدا کړي.

دریمه توصیه- د مدارسو په نصاب کې د لاندې مضامینو داخلول

د دیني مدارسو په نصاب کې د لاندې مضامین په هره درجه (صنف) کې اضافه کړای شي:
(الف) سیرة النبي:

سیرة النبي هغه مبارک علم دی چې د اسلام د پیغمبر ﷺ د شخصي، اجتماعي، سياسي، پوهئي، تربوي، تشييعي، اخلاقي، او تعبدی ژوند عملی او تطبيقي نقشه وړاندي کوي. او هغه منهج روبنانه کوي چې پیغمبر ﷺ خنګه د جزيرة العرب له نالوستو، نامنظمو، غير سياسي، نادارو، او شارو شملو او سيدونکو خخه د ټولې نړۍ لپاره د انسانيت، قيادت، علم او تمدن استاذان جوړ کړل.

له بده مرغه دغه مبارک علم ته زمونو په دیني نصاب کې مناسب خاى ندي ورکړ شوي. او که ورکړ شوي هم دی نو د عمر په داسې مرحله کې لوستل کېږي چې طالب لادعقل او ادراك د پوخالي مرحلې ته نه وي رسيدلى چې له دغه علم خخه دخان لپاره دژوند یوه نقشه جوره کړي. دغه علم بايد د زده کړي په لورو درجو کې تدریس شي. دمثال په ډول د احاديثو په دوره او یا تر هغې یو کال دمخه تدریس شي.

(ب) په اسلام کې د سیاسي نظام تصور:

له ډيري مودې راهیسي لکه خنگه چې په عملی ډول سیاسي نظام له واقعي مسلمانانو خخه اخستل شوي، او د سیکولر عناصرو په لاس کې ورکړ شوي، همدا ډول ئې تصور او مضمون هم له ديني او دنياوي دواړو نصابونو خخه ويستل شوي دي. له همدي امله د ډيرو مليايانو او علماؤ په ذهن کې هم دا خبره نه ده پرته چې دنياوي او سیاسي قيادت هم د معنوی او روحاني قيادت ترڅنګ د علماؤ او ديندارو خلکو حق دي. دغه حق په قرآن کې د (صالحینو) بنسودل شوي دي. رسول الله ﷺ او راشدين خلفاء هم د مسجد امامان ول، او هم د دولت مشران، او د پوئ سرلبنکران. هغوي عملأامت ته دا وربنسودلي وه چې ديني او سیاسي قيادت دواړه د صالحینو حق دي.

وروسته بیا د نامطلوبو شرایط او حالاتو له امله د ديني او سیاسي قيادت تر منځ بیلتون راغي، او په دغه ډګر کې د اسلام له منهج خخه انحراف رامنځته شو. دغه انحراف به هغه وخت کې له منځه ځې چې (صالحینو) ته بیا وروپوهولی شي چې سیاسي قيادت د دوئ حق دي. او د دي حق د ترلاسه کولو لپاره باید مبارزه وکړي، تر خوئې د مفسدو (سیکولر) عناصرو له لاسه بيرته راو باسي.

(ج) د کفر د معاصر او اشکالو پېژندل:

د معاصر کفر د اشکالو او انواعونه پېژندل په بې علمه مسلمانانو کې ددي علت ګرځي چې خلک د معاصر کفر په لومو کې پر یوځي. دغې موضوع ته قرآن کريم هم پوره توجه کړي ده. که د قرآن طریقې او منهج ته وکتل شي نو و به وینو چې که قرآن کريم له یوی خوا مسلمانانو ته ايمان او د هغه تقاضاوي معرفي کوي له بل لوري ورته کفر، د کفر انواع او اشکال، او له هغه خخه د ځان ساتلو طریقې، او د کفر مفاسد هم معرفي کوي.

قرآن د خپل نزول په زمانه کې د هغې زمانې د کفر ټول انواع او اشکال معرفي کړي دي. د یهود و کفر، د نصاراټ و کفر، د صابئینو کفر، د

بشر کانو کفر، د حاکمیت کفر، د عبادت کفر، د استعانت کفر، د نذر کفر، د محبت کفر، د مولات کفر، د نفاق کفر، او نور بیلا بیل ڈولونه ئی بنه په تفصیل سره د مثالونو په بیانولو ذکر کړي دي.

قرآن کریم نه یوازې دا چې د رسول الله ﷺ دزماني دکفر انواع معرفی کړي دي، بلکه د پخوانیو امتوںو لکه د نوح عليه السلام د امت کفر، د ابراهیم عليه السلام دامت کفر، دهود، صالح، شعیب، لوط، موسی او نور و پیغمبرانو علیهم السلام د قومونو کفرونه او د هغوي کفری دلایل ئی هم بنه په تفصیل سره ددی لپاره معرفی کړي چې مسلمانان تری خان وساتی، او د هغوي په سرنوشت اخته نه شي.

په همدي ډول د اسلام علماؤ په خپلو خپلو وختونو کې د کفر او گمراہی، بیلا بیل ڈولونه او د هغوي کفری او گمراہانه فلسفې امت ته واضح کړي دي، او ردونه ئې ورباندې لیکلې دي، چې پدې لړ کې مرتدان، زندیقان، چنگیزیان، خوارج، مرجئه، جهمیه، قدریه، روافض، وجودیه، حلولیه، بابیان، بهائیان، ذکریان، قادریانیان، او نور راخی.

د کفر او گمراہی زاره اشکال بنه په تفصیل سره امت ته واضح شوي دي، خو مشکل او س په دې کې دی چې د معاصر کفر ڈولونه او فلسفې چې په نویو نومونو او قالبونو کې را خرگندې شوې دي، او امت ئې د ابوالحسن علی ندوی (رح) په وینا د یو اجتماعی ارتداد له ګواښ سره مخ کړي دي، په پوره او واضح شکل د علماؤ لخوا په تعليمي نصاب کې ندي معرفی شوي.

د معاصر کفر ڈولونه لکه گمونیزم، کپیتمالیزم، لیبرالیزم، ډیموکراسی، ماډرنیزم، نشنلیزم، وضعی قوانین، او گلوبالیزیشن، تر پخوانیو کفرونو ډیر خطرناک دي. څکه چې پخوانیو کفرونونو ساده اشکال درلودل، او یوازې به په تعبدی او تصویری ساحه کې محدود ول. خود او سنی کفر انواع د انسانی ژوند ټول اړخونه نیولی دي. سیاست، نظام، عقاید، اخلاق، اقتصاد، تمدن او هر څه په خپله غیره

کې نیسي. او تر دې هم خطرناکه خبره دا ده چې دغه ډول کفرونه خلک خپل خان ته د کفر په صفت نه رابولي. بلکه د ترقى، تمدن، نړیوالتوب، عدالت، مساوات، او انسانیت په نامه ئې رابولي چې عام خلک د دغنو شعارونو او اصطلاحاتو په حقیقی مدلول او معنی باندې نه پوههیرې. او همدغه وجه ده چې په مليونونو مسلمانان کله خان د کمونیزم غیرې، او کله هم د ماډرنیزم، لیبرالیزم، دیموکراسۍ، او هیومنیزم، غیرې ته ورغورخوي، او بیا هم خانونه مسلمان بولي. پدې هکله جهادي او اسلامي حركتونو ته په کار ده چې د قرآن په طریقه د دغې زمانې د کفر ټول اشکال او انواع نوي مسلمان نسل ته د تعلیمي نصاب، مطبوعاتو، او له نورو بیلا بیلو لارو معرفی کړي. او هم ئې د ردلو لپاره پراخې لیکنې وشي. تر خود مسلمانانو اوستني او راتلونکي نسلونه د معاصر کفر له خطر خخه وساتل شي. او که داسې ونشي نو ډير خلک به په مسلمانې کې کافرو وي، خودوي به لایه خان هم خبر نه وي چې کافر شوي دي.

څلورمه توصیه- د غرب د جنایاتو برښهول

د اسلامي حركتونو او مجاهدينو له لوري دي په خپلو نصابونو کې د غرب له سیاسي، استعماري، پوئي، اقتصادي، اخلاقي، جنایتونو او ظلمونو پرده پورته کړای شي، تر خود غربیانو هغه جنایات چې د اسلامي هیوادونو د استعمارولو او په مسلمانانو د خپلې مستقيمي او غیر مستقيمي واکمنې په وخت کې ئې کړي دي. هغه ټول جنایات باید برښه کړای شي چې انګریزانو په آسيا، او فرانسویانو، ایتالیايانو، او هسپانویانو، په خپل خپل وخت کې په اسلامي افريقا، روسانو په منځنۍ آسيا، او امریکا یانو په ټوله دنیا کې په مسلمانانو ترسره کړي دي.

همدا ډول باید هغه پلانونه هم برښه شي چې خرنګه امریکا غواړي دخلیج، منځنۍ آسيا، او نورو اسلامي هیوادونو زیرمې او طبیعې

موارد تر خپل کنترول لاندی راولی، که خه هم پدی لاره کې د میلیونونو انسانانو دوینو بهولو ته ضرورت هم پیښ شی. د غرب د جنایاتو په سلسله کې بايد دا هم تشریح شي چې خنگه امریکا او اروپا د یهودو له شرخه ځان خلاص کړ، او په فلسطین کې ئې د یو یهودي دولت په جوړولو هغوي د مسلمانانو په اورو سپاره کړل.

د غرب د جنایاتو په سلسله کې بايد د ملګرو ملتونو د ادارې، او د امنیت د شوری هغه ټول جنایات راوی پېل شي چې په تیرو شپیتو کلونو کې ئې د فلسطین، کشمیر، قبرص، او نورو اسلامي هیوادونو په هکله د منفي مواقفو په لرلو سره تر سره کړي دي.

ددغو تولو جنایاتو په خیړلو او راسپړلو سره مسلمانانو ته د غرب د عدالت، مساوات، دیموکراسۍ، او تمدن حقيقی خیره وربنکاره کېږي، او مسلمانان پدې پوهېږي چې غربیان د دوئی دوستان دی او که دېنمان؟ او هم دا چې د امریکا له لوري ډیزاین شوی Civil democratic Islam (متمدن ډیموکراتیک اسلام) حقيقی اسلام دی او که د کفر یو بل ماډل دی چې د اسلام په نامه ئې معرفی کوي؟ پدې لړ کې بايد د زرگونو هغنو غربی غیر دولتي موسساتو جنایات هم برینه کړای شي چې د جاسوسی، مالي اختلاسونو، اخلاقی فجایعو د خوروولو، او په مسلمانه نړۍ کې د لویدلي غربی فهنج د نشوولو، او مسیحیت ته د دعوت په شکل کې یې تر سره کوي. دغه مؤسسي په مجموعي شکل د غرب یو نا پوئې لبناکر دی چې د وسلې له استعمال پرته د اسلامي نړۍ د نیولو په نیت په اسلامي هیوادونو کې تر بیلا بیلو عنوانولاندی کار کوي.

پنځمه توصیه- د جهاد تر خنگ دعوت ته هم پاملننه

یوه مهمه وظيفه چې جهادي حرکت هغې ته ډیره توجه نده کړي هغه د مسلح جهاد تر خنگ د ریښتنې اسلام په لور دخلکو مخلسانه دعوت

دی. مجاهدين باید په افغانستان کې په کلیو، ولسوالیو، او قومونو کې د کفر په خلاف د جنگ تر خنگ د عوتی کارونه لکه عمومي درسونه، ویناوي، اجتماعات او غونډي، تربیوي سیمینارونه، د پروجګټير په وسیله د کلیوالو عامو خلکو لپاره د جهادي او اسلامي فلمونو نمایش، د حوانانو او د مکتبونو او مدرسونه د هلکانو تر منځ علمي او د قرآن د ځینې سورتونو او یو خاص شمير احاديثو د حفظ مسابقي، ادبی غونډي، او د کلیو د حوانانو تر منځ مناسب سپورتي پروګرامونه، هم تر سره کړي. په هره اندازه چې د خلکو کې د جهاد او مبارزې مينه دعوت خپریږي په هماغه اندازه په خلکو کې د جهاد او د دفعه ډول دعوتی پیداکېږي. او د دبمن د تبلیغاتو تاثیر له منځه ځي. د دفعه ډول دعوتی پروګرامونه د اجراء لپاره باید په جهادي صف کې مجاهد حوانان په خاصو تعليمي، تربیوي، او دعوتی، استعدادونو وروزل شي. او په هره جبهه کې باید د فرهنگي او دعوتی چارو یوه یوه کميته جوره شي چې د بیلا بیلو ذوقونو او استعدادونو حوانان مجاهدين او محلی علماء ورکښې غړیتوب ولري او فعالیت وکړي.

په هغو سیمو کې چې د مجاهديونه تر تسلط لاندې دي باید د F.M د ورو ورو سیارو راډیوګانو فعالولو ته توجه وشي چې د دعوت پیغام په پراخه پیمانه کورنيو، او بنخو ته هم ورسیېږي. کوبنښ دې وشي چې اسلامي مطبوعات په کافې اندازه خلکو ته ورسول شي، او په هغو کې دې په هغو موضوعاتو په خاص ډول ترکیز وشي چې د اسلام او مسلمانانو په اړه دغرب خطرناک پلانونه خیري، او عواقب ئې مسلمانانو ته بيانو. نو پدې ډول به مو د جهاد ترڅنگ د مسلمانو د ايمان او اخلاقو دخوندي ساتلو لپاره مؤثر دعوت هم په کار اچولی وي، او د دبمن پلان به مو شنډ کړي وي. او مسلمانانو ته به مو دا خبره واضح کړي وي چې د الله ﷺ له لوري رايلېل شوی اسلام یو دين دی، او د امریکا لخوا ډيزاین شوی Civil democratic Islam یو بل کفري دين دی چې غواړي دحقيقی اسلام پر ځای ئې په مسلمانانو کې

خپور کړي او دهغه په وسیله مسلمانان د غرب د استعماری سیاستونو

په خلاف له جهاد او مبارزي خخه منحرف کړي . ﴿ يُرِيدُونَ لِطُغْيَّاً نُورًا ﴾

اللَّهُ أَنْوَحَ لَهُمْ وَاللَّهُ عُزِيزٌ بُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

ترجمه: (غواړي کافران چې مره کړي رنا د الله (شريعت) په خولو خپلو سره او الله پوره کوونکۍ د رنا خپلې دی که خه هم د کافرانو خوبنئه نه وي).

معاصر فكري ارتداد

معاصر فکري ارتداد

د غرب له لوري د معاصر ارتداد د خپرولو حرکت په اسلامي نړۍ کې د اسلام او مسلمانانو پر خلاف د تاریخ تر ټولو خطروناک حرکت دي. دغه حرکت د تیرې یونیمې پیړۍ په اوږدو کې له بیلا بیلو لارو او په بیلا بیلو فکري، سیاسي، او فرهنگي، وسائلو په میلیونونه مسلمان ټوانان له اسلام خخه پردي کړل، او د غربي الحادي نظریاتو په منلو ئې د بنګاره کفر تر بېرغ لاندې د اسلام پرخلاف ودرول، خود تأسف ور خبره دا ده چې نه دغه دغرب د افکارو او نظریاتو منونکي د مسلمانانو زامن دا مني چې دوئ عملأ په یو صريح ارتداد کې اخته دی چې کله د کمونیزم په شکل او کله هم د غربی لیبرالیزم، ډیموکراسۍ، او د الله د دین د حاکمیت د نه منلو په شکل کې دي. او نه هم دغه ارتداد ته د اسلام دیوی زیاتي برخې دینې علماؤ پام وراونښتی دي، او علت ئې کیدي شي داوي چې له یوې خوا دغه ارتداد په داسې پوبسلو او پیچلو اشکالو کې دی چې د کفر حقیقت ئې په آسانه نه بنګاري، او له بلې خوا زمونږد دینې مدارسو او نصابونو په محتوى کې د فکري، عقیدوي، او د معاصرو کفري ایده یالوژيو او نظریاتو موضوعاتو هیڅ ځای ندي ورکړ شوی، نو طبیعي ده چې یوه زیاته برخه د دغو دینې نصابونو فارغان د معاصر ارتداد د حرکت له تأثير او خطرونو خخه بې خبره او یا لړو تر لړه د هغو په اړه بې تفاوته پاتې شي.

خود الله شکر دی چې په امت کې داسې ستري هستي، زړه سواندي علماء، او زمانې په فکري او سیاسي نبض خبر او پوه عالمان هم شته چې د دغو مسائلو ته ئې پوره توجهه کړي، امت ئې د معاصر ارتداد له حقیقت او اشکالو خخه خبر کړي، او پدې هکله ئې ټولې اسلامي نړۍ ته د خطر زنګونه وهلي دي.

له دغۇ علماؤ خخە يو ھم (علامه سيد ابوالحسن علي الحسنى الندوى) د هندوستان د شلمى پىرى سترگور شخصىت، د نېرى پە تولو جريانونو او تحولاتو خبيز انسان ئ.

د علامه ندوى (رح) پىژند گلوي

علامه سيد ابوالحسن علي الحسنى الندوى پە ۱۹۱۴ ميلادي كامل د هندوستان د اتىپردىش د ولايت د (رائى بىرلىي) د سىمې د (تكىيە كلان) دكلىي د ستر عالم (علامه سيد عبدالحى الحسنى) پە كور كى دنيا تە سترگىي وغۇولىي پلارئى د هندوستان د اتو پىپىيۇ د علماؤ د تذکرو او سوانحۇ پە هككىلە پە اتو جلدۇنوكىي د (الإعلام بمن فى تاريخ الهند من الأعلام) پە نوم يو لوى كتاب ولېكە، چى د نېرى د كتابخانو لە مهمۇ كتابو خخە كەنل كېرى.

علامه ندوى رحمة الله عليه تر خوارلس كلنى پورى مروج علوم ولوستل، فارسي، عربي، او انگليسي ژې ئې زده كېرى، او پە پنځه لس كلنى كې ئې پە ۱۹۲۹ ميلادي د ندوة العلماء له دارالعلوم خخە د حديشو دوره وکړه وروسته ئې له علامه (احمد علي لاهوري) رحمة الله عليه خخە پە لاهور كې د تفسير علم حاصل كړ، او هم ئې د دیوبند په دارالعلوم كې له علامه (حسين احمد مدنى) رحمة الله عليه خخە د حدېشوا او تفسير زده كړه وکړه.

علامه له (۱۹۶۱م) خخە تر (۱۹۹۹م) د ده تروفات پورى د ندوة العلماء د دارالعلوم رئيس ئ، د اسلامي فکر او د اسلامي نېرى د مهمۇ موضوعاتو پە اړه ئې ترا تيا و پېير كتابونه او پە سلګونو مقالې چاپ شوي دي.

علامه ندوى د عربي او اسلامي نېرى ھير مجلوته ليكتې كېرى، او د نېرى د لويو علمي مراكزو او تولۇنۇ رئيس او ياخى غرې پاتې شوي چې ھىنې ئې پە لاندى ھول ياد وو:

۱. د ندوه العلماء د نړیوال دارالعلوم رئيس (هند)
۲. د اسلامي ادبیاتو د نړیوالې رابطې رئيس (رباط)
۳. د اکسفورډ د اسلامي خیرنو د مرکز رئيس، (انگلستان)
۴. د ټول هند د مسلمانانو د شخصي احوالو د قانون د هیئت رئيس (هند)
۵. د اtrapردیش د ولایت د اسلامي تعليماتو د هیئت رئيس (هند)
۶. د رابطة العالم الإسلامي د تأسيسي مجلس غږي (مکة المکرمة)
۷. د اسلامي د عوت د نړیوال مجلس د تأسيسي هیئت غږي (قاهره)
۸. د عربی ژبې او قوامیسو د تولنې غږي (دمشق)
۹. د عربی ژبې او قوامیسو د تولنې غږي (قاهره)
۱۰. د عربی ژبې او قوامیسو د تولنې غږي (اردن)
۱۱. د اسلامي تمدن د خیرنو د شاهي تولنې غږي (اردن)
۱۲. د نړۍ د اسلامي پوهنتونو د نړیوالې رابطې غږي (مراکش)
۱۳. د مدینې منوري د نړیوال اسلامي پوهنتون د مشورتي بوره غږي (مدینه منوره)
۱۴. د اسلام آباد د نړیوال اسلامي پوهنتون د مشورتي بوره غږي (اسلام آباد)
۱۵. د دیوبند د دارالعلوم د مشورتي مجلس غږي (هند)

علامه ندوی تر بل هر چا پدې بنه پوهیده چې د غرب معاصره فکري او اخلاقی فلسفه په الحاد ولاره ده، او هر خوک ئې چې له زره او په قناعت او پوهې سره منې هغه پدغه کار سره مرتد کېږي، نو خکه ئې خپله دغه تاریخي او علمي مقاله چې د دغه تریخ حقیقت وضاحت ئې ورکښې کړي په لسګونو کلونو مخکې د مصر د (المسلمون) مجلې ته د افتتاحې په ډول لیکلې وه، د مقالې نوم په عربی کې (ردة ولا ابابکر لھا) دې.

دا چې د علامه په دغه مقاله کې د داسې واقعیتونو په هکله په زغرده علمي او شرعی موقف بیان شوی چې زموږ تولنه هم له ډیرې مودې

ورسره مخ ده، او د امریکایانو له يرغل وروسته خود همدغو نظریاتو په مسلمان ملت تحمیلول حکومت خپله اساسی وظیفه گئلي، او دهندې لپاره امریکایانو قدرت ورته سپارلى، نو ضروري وه چې دغه موضوع دي د یو داسې چا په قلم افغانی مسلمانې او مجاهدي تولني ته وړاندې شي چې علم، رسوخ، تقوی، انصاف، جهانګردي، حکمت، او تجارب ئې د نړۍ ټولو مسلمانانو ته پرته له کومې منازعې د منلو دي، نو خکه د () مجلې دغه مقاله پرته له کوم کمي او زياتي پښتو ته واروله. او دادی ستاسو درنو لوستونکو په خدمت کې ئې وړاندې کوو. هيله ده چې پدې کار سره مو د معاصر ارتداد په هکله خپل مجاهد ملت د هغه له خطر خخه خبر کړي وي.

د معاصر ارتداد په هکله د علامه ندوی د

**مشهوري مقالې بشپړ پښتو متن
(بيا ارتداد دی، خو ابوبکر نشته)
علامه أبو الحسن علي الحسني الندوی**

اسلامي تاریخ د ارتداد ټيرې پیښې ليدلې دي، چې تر ټولو بنکاره او زوروره ئې د رسول الله صلی الله علیه وسلم تر وفات وروسته د عربی قبایلولو د ارتداد پیننه وه، دا هغه لوی پاخون وو چې ابوبکر صدیق رضي الله عنه په خپل بې ساري عزم او ايمان تر خاورو لاهدي کړ. او بل هغه د اجباري نصراني کولو حرکت و چې د مسلمانانو تر شرل کیدو وروسته د هسپانيا د مسلمانانو په هغه سیمو کې خپر شوي و چې د مسيحي دولتونو تر تسلط لاهدي راغلي وي، او د مسيحي ملايانو او دهغوي د تبلیغې ډلو فعالیت ورکښې زور اخیستي و، خیني نورې پیښې هم د هندوستان په خای خای کې پیښې شوي وي چې خینې کم عقل او ضعيف النفسه مسلمانان له اسلامه (برهمیت)، او یا (آريائیت)

ته مرتد شوی وو، خودغه پیښې ھیری نادرې وي. په حقیقت کې د اسلام په تاریخ کې عمومي ارتداد نه لیدل کېږي، پرته له هغه پیښو چې په غمځیلې هسپانیا کې ولیدل شوی، هغه هم په هغه صورت کې که ئې ارتداد وګنو، او دا هغه حقیقت دی چې د اديانو مورخین ورباندې اعتراض کوي.

د ارتداد دغه ډول پیښو به دوه ځانګړتیاواي درلودې: یوه دا چې مسلمانانو به له مرتد شوو خلکو خخه سخته کرکه کوله. او بله د مرتدینو له اسلامي ټولنې خخه جلا والي. هر خوک به چې مرتد شو د مسلمانانو به ډير بد ايشیده، او له هغې اسلامي ټولنې به جلا ګهل کیده، چې دی به ورکښې اوسيده. له ارتداد سره سم به د مرتد او د هغه د خپلوخپلوانو تر منځ ټولې اريکې او خپلوي، پرې شوی. ارتداد به له یوې ټولنې بلې ټولنې، او له یوه ژوندې بل ژوند ته لېږدیدل ګهل کيدل. کورنۍ به ورسه پريکون کاوه، اوله ځانه به ئې ليرې کاوه، نه به چا خينې ورسه کوله، او نه به چا خور او لور ورکوله، او نه به دده او دده د کورنۍ ترمنځ د میراث معامله وه.

د ارتداد حرکتونو به په مسلمانانو کې د مقاومت، او د اديانو تر منځ د مقارنې روحیه را پاروله. د مسلمانانو په هره سيمه کې چې د ارتداد پیښې رامنځته شوی هلته عالمان، دعوتګر، او ليکوالان د ارتداد د ردولو او د هغه د اسبابو د لټولو او راسپړلولپاره را پورته شوی دي، او د اسلام بنيګنې او ځانګړتیاواي ئې خلکو ته بيان کړې دي. د دغه ډول پیښو په اړه به په مسلمانو ټولنو کې هم د نارضايتي، غندنې، او ناکرارۍ زوروري څې خوري شوی، خلک به ئې کرارې ناستې ته نه پريښو دل، د خواصو او د ديني غيرت د لرونکو خلکو ترڅنګ به عوام خلک هم همدغو خبرو مشغول کړي وو. دغه به د ارتداد د پیښو وضعیت و. که څه هم چې ډيرې لېږې به پیښیدلې، او په ژوند به ئې څه اثر هم نه بنکار يده.

خو پدې وروستيو کې اسلامي نړۍ له یو داسي ارتداد سره مخ شوه چې توله اسلامي نړۍ ئې له یوه سره تر بل سره ټوله نیولي، او په خپل قوت، عموميت او ژوروالي کې تر پخوانيو ټولو ارتدادونو مخکې شوي دي. یو ئای هم ورڅخه خوندي ندي پاتې شوي. د مسلمانانو ډيرې لبې کورنۍ بڼائي له دغه ارتداد خخه محفوظي پاتې وي. دا هغه ارتداد دی چې د شرق په خلاف د اروپا د سياسی او فرهنگي استعمار په نتيجه کې را منځته شو. دغه ارتداد په اسلامي نړۍ او اسلامي تاریخ کې د رسول الله صلی الله علیه وسلم له وخته را نیولي تر دي وخته تر ټولو لوی ارتداد دی ارتداد د اسلام په عرف، او د شريعت په اصطلاح کې څه شي ته ويل کېږي؟

ارتداد د یوه دين او عقیدې په بل دين او عقیدې بدلولو، او ياله هغه څه خخه انکار ته ويل کېږي چې رسول صلی الله علیه وسلم راوري، په تووتر را رسيدلي، او د هغه ثبوت په ضروري ډول د اسلام له دين خخه ګنل کېږي.

مرتد به پخوا په څه مرتد ګنل کيده؟ مرتد به پدې مرتد ګنل کيده چې د محمد صلی الله علیه وسلم له رسالت خخه به ئې انکار کاوه، اسلام به ئې پريښوده، او (مسیحیت)، (یهودیت)، یا (برهمیت) به ئې مانه، او یا به په دين کې د الحاد مرتکب کيده، او له رسالتونو، وحیې، او آخرت خخه به ئې انکار کاوه. دغه ډول کارونو ته به پخوانيو خلکو او تولنو ارتداد ويلو، او هر خوک به چې مرتد شو، هغه به یا کليسا ته دا خلیده، او یا به ئې د کوم بل دين معبد او بتخانې ته مخه کوله. پدې کار سره به هغه ټولو خلکو پیژانده. مسلمانانو به هم خپل اميد ورنه پريکړ. د هغه ارتداد به اکثره پتنه پاتې کيده.

اروپايانو شرق ته داسي نظریات له ځانه سره راول چې د دين له اساساتو او هغه رب خخه په انکار ولاردي چې د ټول عالم چلدونکي او واکمن دي. د هغه عليم ذات له وجود خخه په انکار ولاردي چې د ټول

عالم چارپی ئې په واک دی، (الله الخلق والامر) پیدا کول او حکم چلول یواخې د هغه حق دی.

دغه فلسفې او نظریات له غیبیاتو، وحې، او نبوتونو خخه د انکار پر بنسټ ولارې دی. له آسمانی شریعتونو، روحانی، او اخلاقی ارزښتونو خخه انکار کوي.

د اروپايانو دغه فلسفې ئینې ئې د بیالوزى، نشأت، او ارتقا له نظریاتو خخه بحث کوي. ئینې ئې په اخلاقو پورې اړه لري، ئینې ئې د اروا پوهنې په محور څرخې، او د ئینې نورو موضوع ئې بیا اقتصاد او سیاست دی.

دغه فلسفې که خه هم چې په په شکلونو، هدفونو، او بنسټونو کې يو له بل سره توپیر لري، خوتولې ئې په دا یوه نظریه کې سره شریکې دی چې انسان او دنیا ته په خالص مادی نظر ګوري، او د نړۍ او انسان د چارو تحلیل د مادی علتونو پر اساس کوي.

دغو فلسفو او نظریاتو شرقی ټولنې لاندې کړي، په رګونو کې ئې چځلیدلې، او په تاریخ کې تر اسلام وروسته د لوی دین په حیث را بنکاره شوې. په اسلامي ټولنې کې په پراخه پیمانه او په ژور ډول ئې د خلکو زرونه او عقلونه تر خپل تسلط لاندې راوستل. د اسلامي نړۍ تر ټولو ذکي او باسواده خلکو ورته مخه وکړه، او هغه ئې داسې ومنلي لکه مسلمان چې اسلام، او مسیحی چې مسیحیت په ټوله معنی منې.

دغه خلک د خپلو دغو نظریاتو په لاره کې قرباني، ورکوي، شعارونو ته ئې سپختلтиما، او لارښونکو ته ئې عظمت وربښی، په خپلو تأییفاتو او ادبیاتو کې ورته خلک رابلي، او د ټولو هغنو دینونو، طريقو، او نظریاتو سپکاواي کوي چې د دوئ د نظریاتو مخالف دي، او ټول هغه خلک خپل ورونه ګنې چې له دوئ سره د دوئ نظریات منې. دغه خلک ټول سره یوه کورنې، یو امت، او یو بلاک دي.

او سدا خبره چې د دوئ دغه دین خه شې دی؟ که خه هم چې منونکي ئې هغه ته له دین ویلو خخه انکار کوي.

د دوئ دین د تول عالم له علیم، خبیر، او هغه خالق خخه انکار دی چې هر خه ئې اندازه کړي او بیا ئې لاره وربنسلوپی ده. د دوئ دین له بیا ژوند، حشر، د جنت، دوزخ، ثواب، او عذاب، پیغمبری او رسالتونو، اسماني شريعتونو، شرعی حدودو، او له دې خخه انکار دی چې الله تعالى په تولو خلکو د ستر پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم اطاعت فرض کړي دی. او هدایت او سعادت ئې یواحې د هغه په پیروی کې منحصر کړي دی. د دوئ دین له دې خخه انکار دی چې اسلام هغه ورسټی او تلپاتې رسالت دی چې د تولو دنیوی او اخروی سعادتونو تضمین او کفالت کوي، او د ژوند لپاره تر تولو بنه او غوره نظام دی. او دا هغه دین دی چې الله جل جلاله له هغه پرته بل دین نه مني، او نه هم نړۍ له هغه پرته په بل دین کې سعادت موندلی شي. ددې خلکو دین له دې خخه هم انکار دی چې دنیا د انسان لپاره پیدا شوی ده، او انسان د الله لپاره پیدا شوی دی.

دا دهغې رون اندي طبقي دين دي چې په اسلامي نړۍ کې ئې د چارو واګړي په لاس کې دي. که خه هم چې دغه طبقة خلک په دغه دين باندي په په ايمان او له هغه خخه په دفاع کې ټول يو ډول ندي حینې ئې یقيناً په الله جل جلاله هم ايمان لري، او اسلام هم د دين په حیث مني، خو ددغى طبقي د غالب اکثریت او د ډیرو افراډ او مشرانو دين ئې مادیت، او د غرب هغه فلسفه ده چې یه الحاد ولاره ده.

دغه ڏول نظریات منل پرته له شکه ارتداد دی، چې داسلامي نړۍ له یوه سره تربل سره خپور شوی، او ڏیرې لورې کورنۍ، پوهنتونونه، فاکولتې، مکتبونه، او موسسې یې لاندې کړې دي. داسې یوه کورنۍ نده پاتې چې په هغې کې د دغه دین کوم منونکي، او یا ورسه محبت لرونکۍ، او یا د هغه درناوی کوونکۍ نه وي، پرته له هغو چې الله تعالى ورخخه ساتلي دي.

که دغه ڈله خلک په خبرو راولی، اویا ورسہ د بحث او مناقشی لپاره
یواحی شی، نوبه گوری چی یابه په اللہ ایمان نه لری، یا به په آخرت

ایمان نه لري، يا به پيغمبر نه مني، يا به قرآن د يو معجز تلپاتي، او د ژوندانه د قانون د كتاب په حيث نه گوري، په دويئ کي تر تولو غوره ئي هغه دي چې وائي: مونږ نه پدي مساليلو کي فكر کوو، او نه هغو ته په خه اهميت قايل يو.

دغه نظريات پرته له کوم شكه يو ارتداد دي، خود مسلمانانو پام ئې خانته ندي را اړولي، او نه ئي دهغوي ذهن مصروف کړي دي. او دا ځکه چې دغه مرتدین تر ارتداده وروسته نه کومي کليسا او دبل دين معبد ته ورخي، او نه د خپل ارتداد، او له يوه دين خڅه بل دين ته د ورتللو اعلان کوي. او نه ئي هم کورني دغه ارتداد ته متوجه کېږي. نه ورسره مقاطعه کوي، او نه ئي هم له خانه شري. بلکه په خپله کورني کې ژوند کوي، او د کورني تول حقوق ورته حاصل دي. او کله خو داسي هم پيښيري چې په کورني باندي واک هم د همدغه مرتد چليږي. همدارنګه دده ارتداد ته نه ټولنه متوجه کېږي، نه حساب ورسره کوي، نه ئي ملامتوي او نه ئي له خانه بيلوي. بلکه په دائمي ډول په ټولنه کې اوسيېري، له حقوقو ئې استفاده کوي، او کله خو تسلط هم ورباندي دهمده وي.

دغه ډول ارتداد د اسلامي نړۍ تر تولو لویه قضیه، او تر تولو لویه ستونزه ده، ارتداد دي چې خورېږي، ټولنه لاندې کوي، خود چا پام نه ور اوږي. علماء او د دين پوهان ئې هم په هکله د خطر چيغي نه وهي. مخکې به خلکو ويل: ((قضیه پیښه شوه خو أبوالحسن (علي کرم الله وجھه) ورته نشته دي)) خو زه اوس وايم: قضیه پیښه ده خو ابوبکر ورته نشته.

دغه داسي قضیه ده چې نه جنګ غواړي، او نه هم د خلکو د نظریاتو را پارول. نه کوم انقلابي عمل غواړي، او نه ئې هم تاوتریخوالی ته ضرورت نشته. بلکه د زور استعمال او تاوتریخوالی نور هم ورته تاوان پيښوي او نوره ئې هم راپاروي. په اسلام کې نه د مسيحيت د تفتیش محکمي شته، او نه هم د دين له امله د چا خپل. بلکه دا داسي يوه

قضیه ده چې عزم، حکمت، صبر، د مشکلاتو زغملو، او خیرپنې ته ضرورت لري.

دغه نوي دين ولې په اسلامي نړۍ کې خپور شو؟
دغه نوي ولې وکولی شول چې مسلمانان په خپل کور کې مغلوب کړي؟

او ولې ئې وکولی شول چې د خلکو په عقلونو او زړونو دغه ډول محکم تسلط قایم کړي؟
ددغو ټولو پونښتو څواب دقیق او ژور فکر، او پراخې خیړنې ته ضرورت لري.

اسلامي نړۍ، په نولسمه مسيحي پېړۍ کې په دعوت، عقیده، عقل او علم کې له کمزوري سره مخ شوه، ستوماني او زربنت ورکنې بنکاره شو، پداسي حال کې چې اسلام زربنت او کمزوري نه مني، اسلام د لمر په خير نوي، د لمر په خير پخوانی، او د لمر په خير څوان دی. دا خو مسلمانان دي چې ستري او کمزوري شوی وو، نه ئې علمي انکشاف وکړ، او نه ئې په فکر او تولید کې خه ابتكار وښود. نه ئې د عقل پیاوړتیا وښوده، او نه ئې په دعوت کې حماس، او نه ئې هم په بشکلي او مؤثر ډول اسلام، د هغه ځانګړتیاوي، او پیغام په پراخه پیمانه خلکو ته وړاندې کړای شو.

نه ئې د امت باسواده او رون اندی څوانان خپل کړای شول. او نه ئې دهغوي عقل او فکر متاثره کړای شو. پداسي حال کې چې همدغه څوانان د سبا امت وو، او همدوئي ته د اميد سترګې وراوونښتې. هغوي ته چا ددي قناعت دورکولو هڅه ونه کړه چې اسلام د انسانیت دین، او تلپاتې رسالت دی. او قرآن هغه معجزه او تلپاتې کتاب دی چې هيڅکله ئې نوي انکشافات نه خلاصېږي. نه ئې د علومو ذخیرې پای لري، او نه ئې څوانې زړېږي.

نه چا دا قناعت ورکړ چې رسول الله صلی اللہ علیه وسلم په خپله یوه لویه معجزه، د هر نسل پیغمبر، او دهري زمانې امام دی، او اسلامي

شریعت تر ټولو قوانینو غوره او په هره زمانه کې د ژوند د ټولو چارو د بنه حل او تنظیم صلاحیت لري. او هم دا چې ایمان، عقیده، اخلاق، او معنوی ارزښتونه د یو غوره تمدن او عزتمنی ټولنې بنسټونه تشکيلوي.

خوانان پدې هم چا پوه نه کړل چې له نوي تمدن سره له وسایلو او آلانو پرته بل خه نشته، او نه چا دا خبره وروښووله چې د پیغمبرانو لارښوونې د عقیدې، اخلاقو او لورو اهدافو مصدر دي. او د یو صالح او متوازن تمدن تمه تر هغه نشي کیدای چې تر خو وسایل او اهداف سره یو خای نه کړای شي.

په دغه ډول یو حالت کې اروپا په اسلامي نړۍ د خپلو فلسفو یرغل وکړ. د هغو فلسفو چې د هغو په تدوین او تهذیب کې د اروپا لويو فيلسوفانو، او د زمانې نابغه شخصیتونو، خانونه ستومانه کړي وو، خپلو نظریاتو ته ئې د داسې علمیت او فلسفې رنګ ورکړي ۽ چې په لیدلو ئې سري ته داسې بنسکارidel لکه چې همدغه انساني فکر، عقل، خیرنو، او تجربو وروستي نتائج، او د بشري تأملاټو نچور وي. په دغو فلسفو کې حئينې داسې تکي ۽ چې د تجربې او مشاهدي پر بنسته ولار وو، او تجربې ئې هم تصدیق کاوه، او حئينې ورکښې داسې تکي وو چې یواځې پر اټکلونو، تخیل، او وهم، ولار وو. حق او باطل، علم او جهل، واقعي حقیقتونه او شاعرانه تخیلات، ټول پکښې وو. شعر ئې یواځې په نظم او قافیه کې بند کړي نه و، بلکه هغه ئې په فلسفې او علم کې هم خای کړي و.

دغه فلسفې له اروپا یې مستعمرې یو سره راغلي، او دلته هم د انسانانو عقولنه او زړونه ورته تابع شول، او په شرق کې ورته د باسواده او رون اندې طبقي خلک ورسليم شول. حئينې ئې رښتیا پري پوهيدل، چې هفوئ ډير لې خلک وو. او ډير ئې داسې وو چې له سره پري پوهيدل نه، خو ټولو پري ايمان درلوده، له کودو ئې متأثر شوي وو، او ظرافت او

ذکاوت به ئى د هغۇپە منلو كې گانە، او هغە بە ئى د آزادو روپان
فکرو شعار گەنل.

دغە ۋول الحاد او ارتداد پە اسلامى تۈلنىڭ كې پەداسى حال كې خور شو
چى پلرونە، استاذان، مربىان، او غىرەتمن خلک ورتە هيچ متوجه نە
شول. او دا ھكە چى دغە مرتدىن نە كومى كلىسا تە تلل، نە كوم معبد
تە داخلىدل، نە ئى كوم بت تە سجده كولە، او نە ئى د كوم طاغوت پە
نامە قربانى او حلالە كولە، چى ھمدىغە بە پە پخوا زمانە كې د كفر،
ارتداد، او زندىقىت دلائل او نبىنى گەنل كىدى.

پخوا بە چى خوك لە اسلامە وتل، هغۇئى بە لە اسلامى تۈلنى ھم وتل،
او لە هغى تۈلنى سرە بە يو خاي كىدل چى دوى بە ئى نوى دين منلى ۋ.
خپلە عقىدە او خپل او بىتون بە ئى پە صراحت او زغرەدە اعلا ناواو، او د
خپلە نوى عقىدى پە لازە كې بە د ھر ۋول تاوان زغمۇ تە تىار وو. پە
دى بە ئى اصرار نە كاواو چى پە پخوانى تۈلنى كې پاتى شي، تر خود
ھەنرى لە حقوقو او منافعو خەم بىرخەن شى.

خون چى خوك لە اسلام سرە خپلە اپىكىي پېرىكىوي، هغۇئى نە غوارىي
لە اسلامى تۈلنى سرە ھم خپلە اپىكىي پېرى كېي، سرە لدى چى
اسلامى تۈلنى يواخنى هغە بىشى تۈلنى دە چى د عقىدى پېرىنسىت ولازە
دە، او لە عقىدى پېرتە دغە تۈلنى منختە نە رائى. خو دغە خلک بىا ھم
اصرار كوي چى بايد پە اسلامى تۈلنى كې پاتى شي، د تۈلنى باور ھم
تر لاسە كېي، او لە حقوقو خەم مستفید شي چى اسلام ئى د
اسلامى تۈلنى افرادو تە ورکوي. دغە ۋول وضعىت يو شاز وضعىت
دى چى اسلامى تارىخ ئى مثال نە لرى.

خۇنى نور جاھلى تصورات او افكار ھم شتە چى اسلام ئى پە خلاف
بنكارە جىڭرە اعلان كې دە، او رسول اللە علیه وسلم پە خپل
تۈل توان د هغۇپە خلاف جنىكىدىلى دى. لەكە جاھلى تعصب او قوم
پېستىي چى د وينى، وطن او توکم د يو والىي پېرىنسىت ولازە دە. او سى
دغە ۋول عصبيت ستايىلى كېرىي، مقدس او سېخلى گەنل كىرىي، دفاع

ورخخه کیربی، او تر بیرغ لاتدی ئې جگپی کیربی، او انسانی تولنه دهغه پر اساس ویشل کیربی، تردې چې د خلکو دین او عقیده و گرخی، او د خلکو په عقلونو، زړونو، ژوند، او آدابو تسلط پیدا کړي. دغه توکم پالنه (قوم پرستی) یقیناً په خپل ژوروالی، پوځوالی، قوت، او هر اړخیز والی، کې له دینونو سره ډغره وهی، او انسانان خپلې بنده ګی ته را بولی، د انبیاو علیهم السلام کوبنښونه له منځه وړی، او دین چې په تول ژوند باندې د حاکمیت لپاره راغلی یواخي په یو خو عباداتو، او حرکاتو کې خلاصه کوي. انسانی نړۍ په خپلو منځوکې په جنگیدونکو بلاکونو ويشي. او هغه امت چې الله ئې په هکله فرما يې: *إِنْ هَذَا أُمَّتُكُمْ أَمْةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونَ* بې شکه دغه امت ستاسې یو امت دی او زه ستاسې رب یم له ما خخه وویریږئ، په ډیرو امتوونو ويشي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپل تول قوت د دغه جاھلیت په خلاف جنگیدلی، او پدې لاره کې ئې ھیڅ نرمی نده بنودلې، خلک ئې ترې ویرولي، او دهغه تولې لارې ئې بندې کړې دي. د اسلام نړیوالل دین او واحد امت له دغو جاھلیتونو سره نشي پاتې کیدی. د اسلامی شریعت منابع د هغو له انکار، او غنډلو خخه ډک دي. او پدې هکله د اسلام بې شمیره دلائل موجود دي.

څوک چې د اسلام په طبیعت پوهیږي، او یا د دینونو په طبیعت پوهیږي، هغوي پدې پوهیږي چې دینونه دغه ډول قوم پرستی نه مني. که څوک تاریخ ته له سیاسي او مذهبی تمایلاتو په یو بې طرفه نظر و گوري، نو و به ویني چې دغه قوم پرستی د انساناتو تر منځ دوراني، تخریب، فساد، او تفرقې تر ټولو زورور عامل دي.

له هغو انساناتو خخه چې غواړي دنیاوال سره یو کړي، او تول انسانیت د یوه بیرغ تر سیوروی لاتدې په یوه عقیده را تول کړي، او له هغوي خخه یوه داسې نوې تولنه جوره کړي چې د دین او پر رب العالمين د ایمان پر اساس ولاره وي، او د انسانی تولنې د کورنۍ د اعضاؤ تر منځ

سوله او امنیت، مینه او پیوستون خپور کړي، او تېول د یوه د اسې جسد په خیر کړي چې که یوه غږي ته ئې خه تکلیف ور رسیبې نو تېول غږي به ورسره په بې خوبی او تبه ناکراره وي، له د ګډو انسانانو خخه خو معقول، او د انتظار ور کار دا دی چې په بنکاره او پوره وضاحت د عصبيت او قوم پرستيو په خلاف و جنگکېږي، او راتلونکو انسانانو ته د اسې تاریخ پریبردي چې حق ته د هغوي دلربسوونې سبب شي.

خو اسلامي نړۍ وروسته له هغه چې اروپايانو په سیاسي او فرهنگي ډول لاندې کړه، د ګډو عصبيتونو ته چې د وینې، توکم، او وطن، د اختلاف پر بنسته ولاړ دي ورتسليم شوه، او هغه ئې د یوې د اسې علمي قضيې، منل شوي حقيقت، او واقعيت، په توګه ومنل چې هیڅ خلاصون ورڅخه نشيته. او د اسلامي ټولنې ملتونه د هغو عصبيتونو چې اسلام له منځه وړي وو په بیا را ژوندي کولو پسې شول، د هغو بوللي ئې بوللي، د هغو شعائر ئې را ژوندي کړل، په هغو او د هغو پر هغې زمانې ئې وویاړل چې تر اسلام دمخه وه. او دا هغه کار دی چې اسلام ورته په ټینکار سره جاهليت وايې، او د اسلام په قاموس کې د دغې عقیدې لپاره تر (جاهليت) بل بد او ویرونونکي نوم نشيته. له د ګډه جاهليت خخه وتل قرآن کريم پر مسلمانانو دیوه احسان په توګه یادوې او مسلمانان دې ته هڅوی چې پر دغه لوی احسان او نعمت د الله شکر

ادا کړي: ﴿وَإِذْ كُرُوا نَعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصَبَّهُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْرَنَا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَنَا مِنْهَا﴾ آل عمران: ۱۰۳

ترجمه: او هغه پیروزونې ئې را یادي کړئ کله چې تاسې یو د بل د بمنان واست، نو ستاسي د زړونو په منځ کې ئې مینه راوستله او د

Heghe په دغه نعمت سره ورونه شوئ او تاسي د اور دکندي پرخنهه
 واست، نوله اور خخه ئې خلاص کرئي.

﴿ بَلِ اللَّهُ يَعْلَمُ عَلَيْكُمْ أَنَّ هَذِهِكُمُ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴾ ١٧
الحجرات: ١٧

ترجمه: بلکه پر تاسي د الله احسان دی چې د ايمان په لور ئې بنوونه درته کري، که تاسي رينستني مؤمنان ياست.

﴿ هُوَ الَّذِي يَرْزُلُ عَلَى عَبْدِهِ إِيمَانَهُ لَتَرْجِحَكُمْ مِنَ الظُّلْمَتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴾ ٩
الحديد: ٩

ترجمه: الله هغه ذات دی چې پر خپل بندہ (محمد صلی الله علیہ وسلم) بنکاره دلیل نازلوی تر خوتاسي له تیارونه رنا ته وباشي، او بې شکه چې الله پر تاسي دیر مهربان او د دیر رحم خاوند دی.

مسلمان ته په طبیعي دول دا په کار ده چې د جاهليت زمانه له بدی کرکي او نفترت خخه پرته په بل خه ياده نه کري، که هغه هر خومره تاریخي او يا اوسنی وي. آيا دا به داسې نه وي لکه له زندان خخه يو آزاد شوی شخص چې خپل د بندیتوب سپکاواي او تعذیب وختونه خانته ورياد وي، او په يادولو ئې غوني زېرې شي، ترخې او دردونکي خاطرې ئې بيرته په ذهن کې تازه شي. يا به داسې نه وي لکه له يوه خطرناک مرض خخه جور شوی انسان چې خپل د هغه مرض يادونه په خپل ذهن کې تازه کوي چې يو وخت ئې د مرگ تر پولي رسولی و. چې اوس ئې په يادولو خاطر پريشانه کېږي، او رنگ ئې الوزي. آيا هغه انسان چې يو خطرناک او ويرونکي خوب ئې ليدلې وي په وينسيدلو به د الله شکر نه اذا کوي چې بنه دی چې دا هر خه ئې په خوب کې ليدلې، او په وينې کې ئې نشتە.

Heghe جاهليت چې د جهل، گمراهي، له حق خخه د لري والي، او د دنيا او آخرت خطرونه ورکنې راجمع شوي ۋ تر دې تولو بد دى. او باید چې د هغه بىيا يادول او تازه کول د انسان په زړه کې د هغه په هکله کرکه او نفرت پيدا کري. او انسان له هغه خخه د خلاصون په بدل کې شکرته تشويق کري. حکمه خو په يو صحيح حديث کې راغلي چې ((ثلاث من کن فيه وجد حلاوة الإيمان: أن يكون الله ورسوله أحب إليه مما سواهما، و أن يحب المرأة لا يحبه إلا الله، و أن يكره أن يعود إلى الكفر كما يكره أن يقذف في النار)) متفق عليه.

ترجمه: درې صفات داسي دې چې خوک ئې ولري په هفو به د ايمان خوند احساس گړي: چې الله او د هغه رسول ورته تر بل هر خه گران وي، او دا چې له چا سره مينه او محبت يواخي د الله لپاره وکري، او کفر ته بيتره ور ګرځيدل ئې داسي بد وايسې لکه اورته ورغورځيدل ئې چې بد ايسې.

الله تعالى په ډير شدت سره د جاهليت د شعائر و او د هغه د نومياليو او مشرانو بدې بيان کړي ده، او فرماليي ئې دې:

﴿ وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى الْنَّكَارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنَصَّرُونَ ﴾٤١ ﴿ وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴾٤٢ ﴾^{القصص: ٤١ - ٤٢}

ترجمه: او مونږ هفوئ د اور په لور د بلني مشران و ګرڅول، او د قيامت په ورڅ به هیڅ مرسته ورسره ونه شي. او ورپسې موکړ په هفوئ پسې پدي دنيا کې لعنت، او په قيامت کې به هفوئ له غندلو شوو خخه وي.

او همدارنگه فرمایی: ﴿وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ كَيْفَيْتُ قَوْمَهُ﴾ ۹۷
 ۹۸ ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ وَأَتَيْعُوا
 فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بِئْسَ الْرِّفْدُ الْمَرْفُودُ﴾ ۹۹ هود: ۹۷-۹۹

ترجمه: د فرعون حکم په سمه برابر نه، د قیامت په ورخ به د خپل قوم په وراندي روان وي او قول به اورته ننه باسي، د ورتگ خورا بد ئاي دغه اور دی چې دوي پري وننوستيل کيربي، په دنيا کې پري لعنت دی، او د قیامت په ورخ هم، دا خورا بده ورکره ده چې دوي ته ورکول کيربي.

خواوس د اسلامي نړۍ ډيرې سيمې او ولسونه له غربې فلسفه او افکارو نه د تأثر په نتيجه کې داسي شول چې له اسلام خخه د مخکې زمانې تمدن او عنعنات ستايي، او هغو ته د بيرته ورگرخيدلو لپاره ليوالтиابنې، هڅه کوي چې د هغې زمانې ديني شعائير بيرته راژوندي کړي، او مشهور اشخاص، د جاهليت د وخت اتلان، بادشاھان، او د هغوي کار نامي تلپاتې وبنې، لکه همامګه ئې چې د تاریخ زرینه زمانه وي، او يا هغه کوم داسي لوی نعمت وي چې اسلام دوي ورنه محروم کړي دي. د جاهليت زمانې ته په دغه ورگرخيدلو د اسلام له لوی نعمت خخه انکار، او د هغه د احسانونو ناشكري، او د اسلام د نعمت او د رسول الله صلی الله عليه وسلم د فضل د قدر نه پیژندل دي. پدې کار سره د خلکو په ذهن کې د کفر، بت پرستي، او د جاهليت د خرافاتو، ګمراهيو، بي عقليو، خندوونکو او ژروونکو هغو عقايدو او نظریاتو چې د هیڅ هونبیمار مسلمان عقل ئې نه مني، خطر کم نبودل دي. دا هغه کار دی چې په کولو ئې ددي ويره شته چې مسلمان دي له اسلام او ايمان خخه محروم شي. او د الله له سخت عذاب سره دي مخ شي.

الله فرمایی: ﴿ وَلَا تَرْكُوْا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ الْتَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلَيَاءَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴾ ۱۱۳ هود:

۱۱۳

ترجمه: ميلان مه کوي هغو خلکو ته چې ئىسلامي ئې كېيىچى او ربىمه مو وسوخوي، او نه به وي ستاسو لپاره له الله پرته نور دوستان، او نه به له تاسو سره مرسته كېرىي.

له دغۇ نظرىياتو سره نن په اسلامي نېرى كېيىچى د مادياتو د حاصلولو لپاره شدیده ليوالтиيا، او ماديات تر هر دوول اصولو او عقیدى غوره گەنيل، دنيا ته پر آخرت ترجيح وركول، له معنویت خخە پريكون، او پە هوى او هوس پسى تلل هم ملگىرى شوي دي. چې نتيجه ئې بې بندوباري، د الله حرامو ته د حرامو پە سترگە نه كتل، پە لوبو طبقي كېيىچى د شرابو او فسق خپريدل راوتله. تردى چې دغە طبقة خلک پە هر اسلامي هيياد كېيىچى د همدغە يو شكل او صورت كېيىچى را منخته شول، ھير لې ئې داسې دى چې الله تعالى له دغە دوول وضعیت خخە ساتلي دي. دغە د لوري طبقي خلک ئان د اسلام له هر دوول قيودو او فرايضاو خخە پە مكمەل دوول داسې آزاد بولي لكه چې له اسلام او شريعت سره ئې هىچ رابطه نه وي. او يأ داسې چې لكه اسلام چې كوم منسوخ شريعت او خيالي افسانه وي.

دغە پە اجمالي دوول د اسلامي نېرى د ديني او اعتقادى وضعیت تصوير دى. دا يوه داسې د جاهليت خې د چې د چې اسلامي نېرى ئې لە يوه سره تر بل سره لاندى كېيىچى ده. او دا د اسلامي نېرى پە او بىدە تاريخ كېيىچى تر تولو لوئيه خې ده چې ورسه مخ دى. دغە خې ده خپل قوت، هر ارخيزوالى، او تأثير كېيىچى لە تولو هغۇ د اسلام مخالفو خېو خخە زياته ده چې اسلامي تاريخ تراوسه ليدلې دي. خولە نورو خېو خخە ئې فرق دادى چې دغې خې ته د ھيرلۇ خلکو پام ورگۈزىدلە، او هغە خلک چې

ددی په خلاف جنگیبی، او پدی لره کې خپل ټول قوت او استعدادونه کاروی ډیر لبردي. پخوا هم د یونان له فلسفې نه د متأثر کیدو په نتیجه کې الحاد او زندیقت منخته راغلی و، خو په هغه وخت کې د هغه د مقابله لپاره داسې خلک را میدان ته شوي وو چې په خپل لوی عقل، بې ساري ذکاوت، قوي علم، پراخي خيرپې، او قوي شخصيت، د هغه پر خلاف وجنگيدل. باطنیان او ملحدان هم پیدا شوي وو، خود هغو په خلاف هم داسې خلک را میدان ته شول چې په علم، حکمت او دلالو د هغو په خلاف وجنگيدل، او اسلام خپل عقلی نفوذ، او علمي لوره مرتبه وساتله، او هره تویانی خپه ئې بيرته په شا کړه، هیڅ تویان او سیلاپ د اسلام هسک غر لاهدې نکړای شو.

دغه مسأله کومه د اخلاقی تنزل، یا په عباداتو کې د کمزوزی، یا د شعائر د پرینبودلو، او د پرديود تقليد مسأله نه ده، که خه هم چې دغه مسائل هم توجه، او په خلاف ئې مبارزه غواړي. نن ورځ د اسلامي نړۍ مسأله تردې مسائلو ډیره ډیره لویه او پلنډه ده. دا د کفر او د ايمان مسأله ده په اسلام باندې د پاتې کيدلو، او یا له اسلام خخه د وتلو مسأله ده.

نن جګړه د غرب د سیکولر (بې دینې) فلسفې او د وروستي اسماني دین (اسلام) تر منځ روانه ده. د مادیت او د اسماني شريعت تر منځ جګړه ده. او داسې بنکاري چې همدا به د دین او بې دینې ترمنځ وروستي جګړه وي، او همدا به د نړۍ برخليک تاکي.

د نن ورځې جهاد، د نبوت خلافت، الله ته د نږدې کيدلو تر ټولو لویه ذريعيه، او تر ټولو غوره عبادت دادی چې د (بې دینې) ددغې خپې چې په اسلامي نړۍ ئې یړغل کړي، او د مسلمانانو عقولونه او مرکزونه اشغالوي، مخه دي ونيول شي، او د ټوانانو او رون اندو زړونو ته دي بيرته د اسلام په اصولو، عقائدو، حقائقو، قوانينو او په محمدي رسالت له منځه تللى باور او اعتماد راستون کړاي شي. او هم دي هغه فکري او روانی بې باوري او اضطراب له منځه یورل شي چې د امت

روبنانفکره ئوانان ورباندی اخته دی، هغۇئ تە بايد د عقل او فرهنگ پە ساھە کې پە اسلام قناعت ورکړشی. د هغۇ تولو جاھلي افکارو او نظریاتو پە خلاف باید علمي او عقلی مبارزه وشى چې د خلکو پە زپونو، او عقلونو مسلط دی. او پر خای ئې اسلامي فکر او نظر د قناعت، ايمان، او ايماني غيرت له لارى حاكم شى.

پوره يوه پىرىٰ شوه چې اروپا زمونبۇ ئوانان او زمونبۇ عقلونه له مونبۇ خخە يرغمال كري دي، او زمونبۇ پە ذهنونو كې د شك، الحاد، منافقت، او پە ايمانى او غىبىي حقيقتونو باندی د بى باوري تخم شىندى، او پە مقابل كې ئى مونبۇ پېرنو اقتصادي، او سىاسي فلسفو ايمان راولو تە را بولى. پداسىپى حامل كې چې مونبۇ ددغۇ نوو فلسفو مقاومت تە شاپولى، او يواحى پە خىل تارىخي ميراث مو اكتفا كې دە، له نوي ايجاد خخە مو لاس نى يولى دى. مونبۇ د اروپا د فلسفو او قوانينو له علمي محاسبى، نقد، او د جراحى د طبىبانو پە خير د هغو جراحى او سېپىنى تە هم شاكىپى دە. او يواحى پە بىرىنى او سطحي دول مو هغە د خپلۇ پخوانىو علمي معلوماتو د زياتولو پە مقصىد يو خە خىپلى دى. ددغە غفلت پە نتيجه كې خبرە تردى را ورسىدە چې پە نابىرە دول اسلامي نرى پدى وروستيو كې د ايمان او عقىدى پە دگر كې له سقوط سره مخ شوه، او پە اسلامي ھيادونو كې د چارو واڭىي داسىپى خلکو پە لاس كې واخىستىل چې نە د اسلام پە اصولو او عقىدى باور لرى، نە ورخخە دفاع كوي، او نە ئې له مؤمن او مسلمان ولس سره له يو دول (اسلامي نشلىزم) او سىاسي مصالحو پرته بلە رابطە شتە.

دغىپى د (بى دينى)، روحيپى پە كرارە كرارە د ادبىاتو، فرهنگ، ژورنالىزم، او سياست له لارى ولسوونو تە لاره پىدا كرە، تردى چې مسلمان ولسوونه دغىپى دينە طبىقى تە لدى املە تابع شول چې هغۇئ دير مكار خلک وو، او پە تولنه باندی ئې خپل نفوذ او فرهنگ حاكم

کپی و. که خه هم چې په مسلمانو ولسونو کې ھير خیر، صلاح، او بنه استعداد شته، او په نړۍ کې هغوي له غوره ټولنو خخه دي. اوکه وضعیت همدغه ډول پاتې شي، نو الحاد او فساد به دغو ټولنو ته نوره هم لاره پیدا کري، او حتی هغونه خلکو ته به هم ورسیبی چې په کلیو او باندې کې اوسيبېي، او په صنعت او زراعت باندې مشغول دي، هغوي کې به هم (لدينیت) او (زندیقت) خور شي. همدغه ډول په اروپا کې هم وشول، او دادی اوس په شرق کې هم دا پیښېبېي. که وضعیت همدغه ډول وي، او چارې په همدي ډول پر منځ ولاړې شي، او الله تعالى ئې په خپل قدرت منځ ونه نیسي.

اسلامي نړۍ نن ورڅيو نوي اسلامي دعوت ته ضرورت لري. او د نن ورځې د دعوتګرو نعره او هدف هم همدادی چې وايي: «(يو څل بیا د اسلام په لور). خو پدې لاره کې یواځې شعارونه کافي نه دي. اوس تر کاره د منځ یو حکيمانه تصمیم ته ضرورت دی، باید په سره سینه پدې غور وکړو چې هغه طبقه چې ځان روشنفکران بولي، او د ولسونو د ژوند د ټولو چارو واکې ئې په لاس کې نیولی دي خنګه ئې بيرته اسلام ته را وارپو؟ او خنګه ئې زړونه بيرته له ايمان، او په اسلام باندې له باور خخه ډک کرو؟ او خنګه ئې د غربی فلسفو، او د معاصر تمدن د بې دینه نظریاتو له غلامې خخه خلاص کړو؟

اسلامي نړۍ نن ورڅ داسي شخصیتونو ته ضرورت لري چې ددغه دعوت لپاره ځانونه وزګار کپي، خپل علم، استعدادونه، او کفايت ددغه دعوت په لاره کې ولګوی، داسي خلک وي چې نه ئې منصب په کاري او نه مرتبه، نه د وظيفې په لته کې وي او نه د حکومت، او نه ئې هم د چا لپاره کينه په زړه کې وي، خلکو ته کتې رسوي، خود ځان لپاره په ګټو پسې نه ګرځي، داسي خلک چې خلکو ته ورکړه کوي، خو له خلکو ئې غواړي نه. له هیڅ طبقې سره په کوم داسي دنیاوې شي کې چې هغه ئې ھير حرص لري، او ځان پري وژني، په کشمکش کې نه پريوئي. تر خو د دغه خلکو لپاره دغه دعوتګر شخصیتونه پر خپل

خان نه کوم حجت په لاس ورکړي، او نه هم شیطان ته لاره پریبودی چې د دوی زړونو ته داخل شي. د دغنو د عوتکرو شعار باید اخلاص، له هر ډول شهوتونو، خان غوبنتنو، او تعصباتو خخه لیرې او سیدل وي.

اسلامي نږي نن ورځ د اسې ټولنو او ادارو ته ضرورت لري چې د یو داسې نوي او قوي اسلامي ادب د رامنځته کولو لپاره کار وکړي چې څوانان په پراخه معنۍ بیا د اسلام غیرې ته راوګرځوي، او د هغنو غربې فلسفو له غلامي نه ئې وړغوري چې ځینو ئې د پوهې او خېرنې په نتیجه کې منلي دي، او ځینو نورو ئې بیا یواځې په پتوستره ګو دغربیانو د تقليد په نتیجه کې منلي دي. د دوئِ ذهنونو او فکرلونو کې بايد بيرته د اسلام اصول ځای پرځای شي، فکر او ذهن ئې بايد بيرته په اسلام مور کړاي شي. اسلامي نړۍ نن په هره ساحه کې د غه ډول شخصیتونو ته ضرورت لري تر خو په تینګه او جدي ډول دغه جهاد پر منځ بوځي.

زه له هغنو خلکو خخه هيڅکله نه یم چې دين له سیاست خخه جلا بولی، او د دین داسې تعبیر او تفسیر کوي چې له حاکم وضعیت سره په تکر کې رانشي - که خه هم چې حاکم وضعیت هر خومره له اسلام سره نا آشنا او له هغه نه منحرف هم وي - او یا ئې داسې تعبیر وي چې له هرې ټولنې سره همغارې کیدي شي. او نه هم له هغنو خلکو خخه یم چې سیاست (شجرة ملعونة في القرآن) ګني. بلکه زه د هغنو خلکو په سر کې یم چې د مسلمانو ولسوونو لپاره د سالم سیاسي پوهاوی او صالح قیادات د ایجاد لپاره کار کوي. زه له هغنو خخه یم چې پدې باور دی چې دینې ټولنه له یوه سالم دینې حاکمیت چې د اسلام پر بنسته ټونو ولاړ وي پرته منځته نشي راتلای. زه به همدي نظرئې ته تر خو چې ژوندي یم خلک رابلم. خو خبره د ترتیب، تقدیم او تأخیر، د دین د حکمت او پوهې د تقاضا، او د اوضاعو د واقعیتونو ده. مونږ خپل کوبنښونه، استعدادونه، موجود فرصتونه، او خپل وسائل په سیاسي او تنظیمي حرکتونو کې مصرف کړل، او دا ټول پدې بنیاد

چې ولس مؤمن دی، او هغه خلک چې د ولسونو قیادت کوي، او د چارو واګي ئې په لاس کې دی - روبنانفکران - هغه هم مؤمنان دی، د اسلام په اصولو او عقیدې باور لري، او د اسلام د سرلوری او د حدودو د تنفیذ لپاره به ئې په ليوالтиما سره کار کوي، خو خبره سرچېه راوطه، او هغه دا چې د ولس مو پداسي حامل کې ايمان کمزوري شو، او اخلاق ئې د انحطاط (لويدنې) په لور لارېل چې نه مونږ ورته متوجه شو، او نه هغه خپله په خان پوه شو، او د روبنانفکره طبقي د اکشرو خلکو اسلامي عقیده د غرب د فلسفې، سياست، او نفوذ د منلو په نتيجه کې له منئه لاره، او يوه لویه برخه خلک خو ئې د اسلامي عقیدې په خلاف هم راپورته شول. په هغو غربی نظریاتو ئې ايمان راور، او دفاع ئې ور خخه پیل کړه، او د هغو د خورو لو او تطبیقولو لپاره ئې متې راونځښتې چې اصلاله دین سره په تکر کې دی. دغه خلک غواړي چې د ژوندچاري تولې د همدغو غربی نظریاتو پر اساس او د هغو په رنا کې تنظیم کړي. او ملت په هغو باندي عمل کولو ته اړباسې. Ҳینې ئې غواړي د دغه نظریاتو تطبیق په بېړه او افراط سره عملی کړي، او Ҳینې ئې غواړي یو خه له حکمت خخه کار واخلي، او مرحله په مرحله ئې عملی کړي، او Ҳینې ئې دغه غربی نظریات د زور او خشونت په ذریعه عملی کوي، او Ҳینې نور ئې بیا کوبنېس کوي چې خلکو ته ئې بنایسته کړي، تر خو ئې په خپله ومني، خو هدف د تولو یو دی.

دينې علماء پدې اړه دوه ډلي دی: یوه ډله ئې هغه دی چې ددغې طبقي په خلاف ئې سخته جګړه پیل کړي، هغوي کافر ګنۍ، اوله هغوي سره ئې هر ډول مقاطعه اعلان کړي. او د دغه بې دينه نظریاتو او فرهنگ د اسبابو او رینبو دلټولو هڅه هم نه کوي.

هغوي د دغې اسلام دېمنې طبقي د احوالو د تغيير او اصلاح هڅي هم نه کوي، پداسي ډول چې له هغوي سره ناسته ولاره ولري، او د دین په اړه د دغې طبقي له زړونو خخه نفرت لیرې کړي، چې پدې ترتیب د

هغويه په زړونو کې د ايمان د کومي پاتې ذري په سالمو او مؤثرو اسلامي ادبیاتو پالنه وکړي، له هغويه خخه هیڅ مال، قوت، او منصب ونه غواړي، خو مخلسانه لارښوونه ورته په حکيمانه ډول تقدیم کړي. بله ډله بیا هغه علماء دی چې لدوئ سره مرسته کوي، په مصالحه او منافعو کې ورسره شریک دي، له دنیا خخه ئې استفاده کوي، پرته لدې چې په دین کې خه ګتېه ورورسوی. نه د دعوت غم کوي، او نه د عقیدې، نه په دین باندې غیرت لري، او نه هم د هغويه د اصلاح اراده، او نه هم له هغويه سره په دغه نبديوالی کې د کوم رسالت خاوندان دي.

خو دريمه ډله چې هغويه باید له دغه وضعیت خخه دردمن وي، او دا هم مني چې دغه طبقه خلک داسې مريضان دی چې د تداوي او شفا ورټيا هم ورکې شته، هغويه ته په مهرباني دعوت ورکړي، او په مخلسانه نصیحت ورته خپل حکيمانه پیغام وروپاندې کړي ډير لې دی.

هغه طبقه خلک چې د غرب نظریات ئې منلي دي دين او د دین چاپریا مل سره ئې هیڅ تراو نشته، له دین نه لیرې، او له هغه خخه په ویره کې اوسيږي، او نور هم له دین خخه لیرې کېږي، او په هر هغه خه پوري چې په دین پوري تراو لري پسخند او مسخرې کوي. د هغې ډلې مسلمانانو دبسمني چې له دوئ سره په جګړه اخته دي دوئ نور هم د سختې جګړي خواته بیا ئې. او هغه مسلمانان چې په د دین زعامت کوي او غواړي چې حاکمیت ددغې بې دینې طبقي له واکه وباسي، او دواړه سره د زعامت پخاطر په سیالۍ اخته دي، د هغويه دبسمني ددې سبب شوې چې د غربې نظریاتو منونکي نور هم له دین سره کينه وکړي، او ورڅخه په ویره کې شي. په انسانانو کې دا فطري خبره ده چې له هغه چا سره کينه وکړي چې غواړي دنیا له دوئ خخه واخلي، که ئې ايمان هم یواحې په دنیا وي. او له هغه چا سره کينه وکړي چې غواړي حکومت او والک ترې واخلي. پداسې حامل کې چې دوئ خپل

پایینبت هم یواحی په حکومت او واک کې گئي. او له هغه چا سره هم کينه و کري چې غواړي له مادياتو او خوندونو ئې بې برخې کري، پداسې حال کې چې پرته له مادياتو او خوندونو بل نه پیژنې هم نه.

اسلامي نړۍ نن داسې یوې ډلي داعيانو ته ضرورت لري چې له دنياوي مقاصدو خلاص وي، او د دعوت لپاره اخلاص ولري، له هر هغه څه ليري وي چې خلکو ته دا تصور ور پیدا کوي چې کيدی شي د دوئ مقصد به ماديات، او یا د خپل خان، خپل قوم او یا خپل تنظيم لپاره د حکومت غونښل وي. دغه دعوتگر بايد د خلکو د ذهن او نفس هغه روحي او روانې عقدې ليري کړي چې د غرب فرهنګ او د ملايانو غلطیو ددغې طبقي غلط فهميو، د علم کموالي، او له اسلام او د هغه له چا پريال خخه ليري والي د دوئ په ذهنونو کې ايجاد کړي دي.

او دغه کار د ليدنو کتنو، ملګرتیاوه، خبرو اترو، د ليکنو د تبادلي، او د سفرونو او ملاقاتونو، د اسلامي مؤثره ادبیاتو، شخصي روابطو، پاک نفسی، اخلاقی لورتیا، د قوي شخصيت په لرلو، له دنيا خخه په زهد، د خوندونو په پريښودلو، او د انبیاوه او دهغوي د خلفاوه د اخلاقو په تمثيل سره تر سره کړي.^۱

^۱ علامه ندوی رحمة الله عليه په دغه فقره کې د غربی فلسفو د منونکو (مرتدانو) د علاج لپاره د یوې سوله یېزی، علمي، دعوتي، عاطفي او صوفيانه مبارزي طرحه وړاندي کوي، دغه طرحه په خپل خاى او خپل وخت کې په نظرې ډول یوه سمه طرحه ده، خودا چې علامه رحمة الله عليه دغه مقاله لسکونه کلونه مخکي د هماوغه وخت فکري، سياسي، اجتماعي او نظامي وضعیت په نظر کې نیولو سره لیکلې وه، او په هغه وخت که دغه مرتدینو له یوې خوا له اسلام خخه په عملی ډول د تلو لازه نیولې وه، خو له بلې خوا ئې د اسلام او مسلمانانو په خلاف د کفر تر بېرغ او قوماندي لاهدي پوئي جګړه نه وه پیل کري، بلکه په منافقتونو، تزویرونو، رياکاريوا او دراغوو به ئې له مسلمانو ولسوونو سره د خوا خوري، دعوي هم کوله، نوځکه ئې ندوی صاحب د دغه ډول فکري انحرافونو د علاج لپاره د فکري وسائلو توصيه کوي، دا چې اوسل دغه حاکم مرتدین په علنې ډول د کفر تر بېرغ لاهدي، او د کفر په صف کې د کفارو د اهدافو د تحقق لپاره په قوله اسلامي نړۍ کې د اسلام پر خلاف په یوه بې رحمه پوئي جګړه اخته دي . او له اسلام سره ئې د هر ډول مذاکراتو دروازې بندي

دغه ډول خلکو تل د اسلام خدمت کړي، په اموي دولت کې د پنځم راشد خلیفه (عمر بن عبد العزیز) خرگندیدل د همدغه اسلوب او طریقې نتیجه وه، او همدغه تاریخ یو خل بیا په هند کې د مغولي بادشاہ جلال الدین اکبر په وخت کې تکرار شو، هغه چې د اسلام په خلاف را پورته شوی ؤ او تصمیم ئې نیولی ؤ چې پر هند د اسلام له څلور پیری حکومت وروسته یو خل بیا هندوستان د (برهمي) جاهليت په لور ور وګرځوي، خو د دغه حکيمانه دعوت په برکت، او د مجدد الف ثانی د با حکمته شخصیت په هڅو چې اسلام ته ئې په اخلاص بلنه کوله، او په اسلام، او د اسلامی دعوت په فقهه بنه پوهیده، او همدارنګه د هغه د شاگردانو په کوښښونو هند یو خل بیا تر پخوا هم په قوي، او په بنه ډول اسلام ته را وګرځیده. وروسته د (اکبىن) پر تخت داسي بادشاھان کښیناستل چې په تقوی او د اسلام په مينه کې یو تر بله غوره وو، تردي چې د هند پر تخت داسي څوک کښیناست چې د اسلام او د اصلاح تاریخ ئې په یاد، او کارنامو بنايسته شو، او هغه (اونګ زیب عالمگیر) ؤ، هغه چې (فتاوی هندیه عالمگیریه) هم هغه ته منسوب ده.

کړي دي، په بسکاره اعلانوي چې په هیڅ خای کې او په هیڅ ډول ورته د اسلام حکمیت، او د شریعت تطبيق د مثلو ورندي، او که څوک ئې د حاکمulo هڅه کوي هغوي باید په بې رحمانه ډول ووژل شي، او یا له صحنې ليري شي . نو په دغه صورت او په دغه ډول وضعیت کې بنائي د دغوغه مرتدینو چې ندوی صاحب هم ورته مرتدین وائې هماغه علاج وي چې ابوبکر صدیق رضي اللہ عنہ د خپلې زمانې د ارتداد دله منځه وړلوا لپاره کارولی ؤ . خو دا پدې معنی نده چې د غربی فکرمنونکي دي ټول په یوه ډبره وتلل شي . کیدای شي چې خینی کشران، او ناپوهان ئې او س هم د شکوکو، شبها تو، غلط فهميو بسکار شوی وي، او یا د کفرۍ هیوادونو، او نظامونو د تیرا یاستونکو تبلیغاتو تر تاثیر لادې راګلې وي، چې لدغه ډول فکري ګمراهی خخه د هغوي د را ویستلو لپاره لاس وراوبدول بیا هم د اسلامي فکر د پلویانو او مخلصو داعیانو فریضه ده . (ژیارونکی)

ددغه ارتداد مقابله کول داسي یوه فريضه ده چې یوه ورخ خنده هم نه مني، نن ورخ د اسلامي نړۍ خواکمن هيوادونه، او غوره بچيان د ارتداد له یوې قوي او خطرناکې خپې سره مخ دي، دغه د ارتداد خپه د مسلمانانو د عقيدي، اخلاقو، او ارزښتونو په خلاف یو پاixon او بغاوت دي، او که اسلامي نړۍ خپل دغه شته چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ورته په ميراث پري ايښي، او مسلمانو نسلونو هغه په خپلو منځو کې ساتلي، او د اسلام اتلانو له هغو خخه د دفاع په لاره کې قرباني ورکړي له لاسه ورکړي، بيا نو د اسلامي نړۍ بقا له منځه ئي. دغه موضوع باید د ټولو هغو خلکو د توجه او اهتمام وړ وګرځي چې د اسلام غم ورسره دي.

(پاى)

د کابل

مسيحي

پوهنتون

(American University)

د کابل مسیحی پوهنتون

American University

تاریخي پس منظر

د اسلام له پیل راهیسې غربیانو تل هڅه کړي چې اسلامی هیوادونه تر خپل تسلط لاتدي راولی او د اسلام حاکمیت له منځه یوسی. د همدي ھدف لپاره ئې اول صلیبی جنګونه شروع کړل او د القدس د نیولو په بهانه ئې خوسمه کاله په مسلسل ډول لښکرې راټولې کړي او دلته ئې په لکونو مسلمان ووژل، خودغه هدف ئې ترلاسه نه کړای شو لکه چې (گارډن) وايپه:

((صلیبی جګرو ونشو کولای چې القدس دتل لپاره د مسلمانانوله ولکې وباسی او د اسلامی نړۍ په زړه کې یو مسیحی دولت جور کړي)). نوموری زیاتوی: (صلیبی جګړې د القدس د نیولو په نسبت زیاتره د اسلام دله منځه وړلوا په نیت ترسره کیدلې).

وروسته بیا همداګه صلیبی جګړې د استعماری جګرو په شکل کې پیل شوې چې ظاهراً ئې امپریالیستی او اقتصادي بنه درلوډه چې په نتیجه کې ئې تقریباً تول اسلامی هیوادونه لاتدي کړل، او د یوې اوږدې مودې لپاره ئې مسلمانان محاکوم و ساتل، او شریعت ئې د زور په وسیله د هغويه له سیاسي او اجتماعي ژوندانه خخه ليږي کړ. که خه هم د خلکویه زړونو کې ئې ئای درلوډ.

خو کله چې د شلمې پېړې په پیل کې آزادې غوبنټونکو حرکتونو په نتیجه کې د اروپائی استعمار ټغر په ټولیدو شو نو انگریزانو په خاص ډول له دوهمې نریوالې جګړې وروسته خپل استعماري نقش امریکا

- له کویست خخه خپریدونکي دالمجتمع مجله (۲۰۰) یمه گنه د (الجامعة الامريكية بيروت مرکز لنشاشط المخابرات والسفارة الامريكية) مضمون .

ته ور وسپاره. هکه چې نور نو د انگريزانو ستوري په لويدو او د امریکا ستوري په پورته کيدو وو.

امریکایانو چې د اروپايانو د استعماری دور د حاکمیت له مشکلاتو خخه درس اخستی وو نوئې د اسلامي هيادنو د نیولولپاره يوه بله طریقه او ستراتیژی وضع کړه چې بنستې ئې د کلیسا په کوبنښونو او تعلیم ولپوو. امریکا مسيحي مبلغینو ته وظیفه ورکړه چې په اسلامي هيادنو کې چې زیاتره ئې لاتر هغه وخته د اروپايانو تر استعمار لټدي وو د مکتبونو، كالجونو او پوهنتونونو د تاسیس له لاري داسي یو نوي نسل وروزی چې یوازي په نامه مسلمان وي خو نورئې له اسلام سره هیڅ همدردي نه وي. دین، فکر، اخلاق، فرهنگ او د ژوند پنه ئې امریکایي وي. تر خودغه نوي نسل ته له فراغت خخه وروسته د هيادنو چاري وروسيپارل شي. او د اسلامي هيادنو مستعمره ساتلو ته دا حل د Westernization د غربی ګرځولو په شکل کې دوام ورکړي.

کلیسا په اسلامي هيادنو کې داسي تعلیمي مراکز او اداري جوري کړي چې په حقیقت کې د صلیبی استعماری جګرو داهدافو د ترسره کولولپاره د جګړي جبهې وي، خو په بنکاره ئې د (تعلیم)، (انسانیت)، او (ترجم) نعرې پورته کولي.

لطفي ليفونيان ارمنی منصر وايي: (اروپا ايي دولتونو چې په صلیبی جګرو کې ماتې وخوره نو وئې غوبنېتل د مسلمانانو په خلاف يوه بله صلیبی جګړه دا حل د تعلیم او تبلیغ له لاري روانه کري، او دا حل ېي کلیسا ګانې، مسيحي تبلیغ، مکتبونه، پوهنتونونه او شفافخانې په کار واقحولي. او په زرگونو مسيحي مبلغین ئې په اسلامي نړۍ کې خواره کړل.)

- له کويت خخه خپريدونکې دالمجتمع مجله (٢٠٠) یمه ګنډ د الجامعه الامريکية بيروت مرکز لنشاشط المخابرات والسفارة الامريكية) مضمون.

د امریکا دغه استراتیژي ډیره کاریگره واقع شوه، ئکه چې دائل نه یوازې دا چې په اسلامي هیوادونو کې خلکو له دوئ کرکه نه کوله، بلکه په خپلو مصاريفو ئې خپل اولادونه ده ګوئ مخې ته د زده کړې لپاره کښینول. او دنوی نسل مستقبل ئې مسيحي مبشرینو (تبلیغیانو) ته وروسيپاره.

مسيحيت د تعليم تر پردي لاندې

كله چې امریکائی پروتستنیت مسيحي مبشرین Missionary له مراکشه نیولي تر اندونیزیا پورې په اسلامي نړۍ کې خواره شول، وئې لیدل چې په اسلامي نړۍ کې خلک د مسيحيت منلوته تیار ندي، بلکه په مسلمانانو کې د اروپاې استعمار د ظلمونو له امله د مسيحيت په خلاف کرکه نوره هم زیاته شوې ۵۵، او په ځینو سیمو کې چې لاتر هغه وخته د عثمانی خلافت تر کنټرول لاندې وي حکامو هم د مسيحيت د خپرواوی مخالفت کاوه. ئکه نو امریکایي مسيحي مبلغینو لاندې دوه مهم کارونه وکړل:

اول: خپل فعالیت ئې په هغو سیمو کې پیل کړ چې له پخوا راهیسې مسيحي اقلیتونه ورکښې موجود وو لکه (لبنان) او (مصر)، او دغه سیمې ئې د نورو سیمو لپاره پدې بهانه د فعالیت مراكز وګرځول چې ګواکې دوئ د دغو محلې مسيحيانو لپاره کار کوي. او خوک باید ورباندې اعتراض ونه کوي.

دوهم: خپل پروژې ئې د بهترینو تعليمي مراكزو په شکل کې پیل کړې چې د تدریس او نظم په لوړو معیارونو ولاړ ول. ددې کار نتیجه دا شوه چې تر یوې مودې وروسته د سیمې په مسلمانانو کې هم د شتمنې طبقې خلکو خپل اولادونه په دغو تعليمي مراكزو کې شامل کړل. دوخت په تیریدلو، د پرله پسې کوبنښونو او په محلې حکامو کې د نفوذ او تاثیر د پیداکولو په نتیجه کې دغه مکاتب د عالي

تحصيلاتو په لورو مراکزو بدل شول چې ځينې یې بیا وروسته د American Universities (امریکایي پوهنتونو) په شکل کې راخرکند شول، چې په دي کتاب کې ئې د ځينو معرفي دلوستونکو په خدمت کې وړاندې کېږي.

د امریکایي پوهنتونونو لپاره د اسلامي نړۍ د مهمو مراکزو انتخاب

امریکایي مبشرینو د پوهنتونونو د تاسیس لپاره دasic سیمې انتخاب کړي چې له یوې خوا پکښې په خلاص لاس فعالیت وکولی شي او له بل لوري دغه سیمې د سیاسي، اجتماعي، اقتصادي، او دیني اهمیت له مخې په خپلو شاوخوا سیمو تاثیر ولري. تر خودغه تاثیر دamerیکایي فعالیتونو د خپrido لپاره هم ممدواقع شي. او دغه سیمې (لبنان)، (قاهره) (استانبول) او اوس (کابل) په نښه شوي چې د هرې سیمې داهمیت په اړه په لاتدي ډول خو کربنې وړاندې کېږي.

لبنان - بیروت:

د امریکایي پوهنتون د تاسیس لپاره د لبنان اهمیت په دي کې وو چې له یوې خوا د مدیترانې د سمندر په غاره اروپا ته مخامن پروت دی. او امریکا ورته د سمندر له لاري مستقime لاز لري. او له بلې خوا هلته په بیروت کې له پخوا راهیسي نامسلمان اقلیتونه لکه (ماروني مسيحيان) (درزيان) (ارمنيان) او (اسماعيليان) اوسيدل، چې دamerیکایي فعالیت لپاره ئې نښه زمينه برابروله. او تر دي هم مهمه خبره دا وه چې له لبنان څخه سوریه، عراق، فلسطین، اردن، او دعربو جزيره په نښه ډول تر مسيحي فعالیت لاتدي نیوں کیدا شوه.

قاهره :

د مصريهيواد چې له يوې خوا د مدیترانې د سمندر په غاړه پروت دی، او له بل لوري د آسيا او افريقاد دوو بر اعظمونو تر منځ د پله حيثيت لري. د الراهن د پوهنتون او د مسرد تاريخي، سياسي، مرکزیت دلرلو له امله ئې د ټولې شمالي او مرکزي افريقا لپاره د یوه علمي او فرهنگي مرکز حيثيت غوره کړي و. ددي ترڅنګ د نولسمې پېړې په آخر او د شلمې پېړې په اول کې (محمد علي) حاکمي کورني چې د غرب په لوري ئې مخه کړي وه مصر له عثمانۍ خلافت خخه جلا کړي و. نو غوبنتل ئې په مصر کې هرڅه د غرب په فرهنگ عيار کړي، ددي ټولو ترڅنګ لومړي د فرانسويانو او بیا وروسته دانګریزانو د استعمار په زمانه کې د مصر ځایي مسيحيانو (قبطيانو) هم بنې وده کړي وه، چې دي ټولو د امريکا یې بشريينو لپاره د مسيحيت او غربي تعليم د خپرولو او د امريکا یې پوهنتون د پرانستلو بنې زمينه برابره کړي وه
استانبول :

استانبول چې تقریبا پنځه پېړې په تركیه کې د اسلامي خلافت مرکز وو، او په دنیا کې د بنسکلو مساجدو دلرلو له امله د(منارو)، بساړ بلل کیده، او عثمانيانو له هغه ځایه یوه لوی اسلامي خلافت اداره کاوه، او هره خوا ئې فتوحات درلودل. ان تر دي چې په شرقی اروپا کې ئې هم ډېړې سیمې فتح کړي وي. خو په پاڼي کې د یهودي او مسيحي توطييو له امله له زوال سره مخ شو. ددغه خلافت مرکز استانبول هم د امريکا یې بشريينو لپاره د تعليمي فعالیتونو لپاره په زړه پورې ځای و. ځکه ئې هلته هم لومړي د (رابرت) كالج تاسيس کړ چې وروسته بیا د سیکورلر تركیې په زمانه کې په امريکا یې پوهنتون تبدیل شو.

افغانستان کابل:

افغانستان چې د تاریخ په اوپدو کې د اسلام دیوی پخی کلا او د جهادونو او قربانيو هیواد ثابت شوی، او د تل لپاره ئې خلک د تینګ ايمان په قوت دنې، د لويو لويو څواکونو په مقابل په میرانه دريدلي، او د دبمن زوال ئې هم دهندوئ له خاورې شروع شوی ډير اهمیت لري. او دا هر خه ځکه شوي چې د دې خاورې خلک د تل لپاره په ايمان، شريعه، اسلامي فرهنگ، ملي او اخلاقې ارزښتونو تینګ پاتې شوي، او دې دیو رنګ او فرهنگ ئې ندي قبول کړي. دهندغه فطريت او خالصتوب له امله ئې و کولاهي شول چې د خپل ستر جهاد په نتيجه کې خوارلس سوه کاله وروسته هم د اسلام د اولي زمانې په خير يو اسلامي نظام قائم کړي. چې دا کار دغرب او په راس کې ئې د امریکا لپاره چې د ((گلوبالایزیشن)) په نامه ټوله دنيا په خپل خم کې رنګول او تر خپل بیرغ لاندې درول غواړي د منلو وړنه وو. نو ځکه ئې د خپلو صليبي ملګرو په ملتیا د افغانستان په خلاف لویه صليبي جګړه پیل کړ، او د کابل تر نیولو سمدستي وروسته ئې په دغه بنار کې هم د یوه امریکا یې پوهنتونون بنسټ کېښود چې نور تفصیلات به ئې لې وروسته ذکر شي.

ولي په اسلامي نړۍ کې امریکا یې پوهنتونونه؟

هسي هم د غرب او بیا په خاص ډول د امریکا په پوهنتونونو کې په زرگونو د اسلامي نړۍ څوانان درس وايې او له میحط خخه ئې تاثیر هم اخلي، نو په اسلامي نړۍ کې د امریکا یې پوهنتونونو د جوړولو خه ضرورت دی؟

ددی پوبستنی ھواب لایر دمخه په بیروت کې د امریکایی پوهنتون مؤسس Denial Bliss په کامل ۱۸۶۲ م کې داسې ورکړی ۋه: (په لبنان کې د عالی تحصیلاتو دیوی لویې ادارې جورول پدی خاطر ضروري دي چې اکشہ د اسلامی نړۍ هغه څوانان چې دغرب او امریکا په پوهنتونونو کې تحصلات پای ته رسوی هغوي بیرته خپلو وطنونو ته نه راګرځي چې دلته له امریکایی مبلغینو سره مستقیمه مرسته وکړي. بلکه هماغلته په غرب کې په کارونو او وظائفو مصروفیې. خوددي پر خلاف د (سیمون کالهون) د مكتب فارغان چې په ۱۸۳۵ م کې ئې په لبنان کې جورکړی وو تول عملاد مسیحي مبلغینو په مکاتبو کې د استاذانو، مبلغینو او اداري پرسونل په حیث په اسلامی هیوادونو کې په کار لګیا دی)^۱. همدغه وجه ده چې امریکایان او امریکایی تعلیمي موسسې دلته په اسلامی هیوادونو کې د عالی تحصلاتو خپلې ادارې پرانیزې.

په اسلامی هیوادونو کې د امریکایی پوهنتونونو اهداف

مخکې ترهғې چې په اسلامی هیوادونو کې د مشهورو امریکایی پوهنتونونو تفصیلات وړاندې کړو غوره گنډو په عمومي دول په اختصار سره هغه اهداف او مقاصد یاد کړو د کومو د ترلاسه کولو لپاره چې دغه پوهنتونونه جوړېږي او په ملياردونو ډالره ورباندې مصرفیې.

۱- (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د ډاکټير مصطفی الخالدي او ډاکټير عمر فروخ ګډ تالیف ۹۶ - ۱۱۰ صفحې پوري.

اول هدف - د مسلمانو هيوا دونو سياسي قدرت تسخيرول:

اميکائي پوهنتون په اسلامي هيوا دونو کې په هغو ډگرونو کې شاګردان روزي چې سبا وکولاني شي د هيوا د تعليم، سياست، ادارې، اجتماع، اقتصاد، فرهنگ، او پوخ د توجيه او قيادت صلاحيتونه تر لاسه کري. تر خو امريكا د دوئ له لاري په اسلامي هيوا دونو کې سياسي قدرت تسخير کري. او د خپلې خوبني نظامونه ورکښې جوړ کړي. تاريخ او تجربې ثابته کړي چې د امريکايانو دغه منافق شاګردان د اسلام او اسلامي قوانينو او احکامویه له منځه وړلو کې

تر اروپايانو او امريکايانو هم ډير ماهر او سخت زري دي.

اميکائي پوهنتون په ډير مهارت او په سيستماتيك ډول د مسلمانو څوانانو د Brainwash (مغز وينحلو) عملیه تر سره کوي. فکر او ذهن ئې د غرب د اصولو، قوانينو، فرهنگ او اخلاقې ارزښتونو په بنست ورجوړوي. او په مقابل کې اسلام ورته په درواغو او تزویر د نامعقوليت، بيرته پاتې والي، قساوت، وينوتويولو، او خشونت دين معافي کوي. چې تر فراغته وروسته په زرګونو دغه ډول څوانان د ټولنې او نظام په لوړو مرکزونو او منصبونو د لوړو صلاحيتونو خاوندان کېږي، خود اسلام له عقيدي، اصولو، اخلاقو، فکر، او فرهنگ خخه نه يوازي دا چې بي برخې وي، بلکه په ټول شدت او قساوت د هغو د له منځه وړلو لپاره د حکومتي او مد نې ادارو له لاري په کار هم لاس پورې کوي. د خپلې ټولنې د ټولنیزو او تاريخي ارزښتونو په خلاف بغاوت کوي، او د پرديو د قوانينو په تطبيق مصروف شي.

دوهم هدف - د نوي نسل مسيحي کول:

اميکائي پوهنتون په نيويارک کې د پروتستنټ Protestant مسيحي طائفي د مرکزي کليسا له خوا جورېږي، تمويلېږي، او چلول کېږي. له همدي امله ئې تر ټولو سترا هدف هم د مسلمانو څوانانو

مسیحی کول دی. او دا نورتیول فعالیتونه ئې د همدي هدف لپاره د وسائلو په ډول استعمالیېږي، چې تفصیلات به ئې لې وروسته ذکر شي. دغه هدف په بنکاره ډول د قاهرې د امریکایی پوهنتون د تاسیس د وثیقی په دوهمه ماده کې داسې ذکر شوي وو: (د قاهرې د امریکایی پوهنتون له اهدافو خڅه یو دا دی چې د مصر او شاوخوا هیوادونو خوانانو ته مسیحی روزنه تقديم کړای شي. او بیا په لوره سویه دیوہ پوهنتون له لارې تولې اسلامی نړۍ ته مسیحی اخلاق او سلوک په عمل کې معرفی کړای شي). ۱

دریم هدف- د اسلام د حقانیت په اړه ټوان نسل شکمن کول:

امریکایی مبلغینو ته دا هم خرگنده وه چې مسلمانان مسیحیت نه منی، که هر خومره ئې عقیده کمزورې هم شي. له همدي امله ئې د مسیحیت د بدیل په حیث دنوی نسل د اسلام د حقانیت په اړه د شکمنولو پروسه د مسیحیت لپاره د مقدمې په طور په خپل پروګرام کې شامله کړه. او د اسلام په اړه د ډول ډول شباهاتو او شکنونو په مطرح کولو ئې د ټوانانو په اسلام بې باوره کول پیل کړل، چې په نتیجه کې ئې ټوانان د (Existentialism) الحاد او اخلاقی بې بندوباری په لور راکاډل، چې پدی حالت کې که ټوانان مسیحیان نشي نو مسلمان هم نه پاتې کېږي. او د اسلام لپاره دهیخ خد مت کولو ته تیار نه وي، چې دا بیا په خپله د مسیحیت لپاره یوه فتح ده. ددغه هدف لپاره دوئ په خاص ډول د با نفوذه او په قدرت کې د شريکو کورنيو او اشخاصو زامن ترکار لاتدي نيسی، ټکه چې هغويه په موروشي شکل قدرت کې پاتې کېږي.

۱- له لندن خڅه خپریدونکې دالبيان مجله (۱۸۰) یمه ګنډه، د (اهداف الجامعه الامريكية بالقاهرة) دډاکټري (سہیر البیلی) دكتاب لنډیز.

خلورم هدف: د مقاومت د فکری سرچینو و چول:

امریکا یان او اروپایان چې په خومره اندازه له جهاد او جهادی حرکتونو خخه په ویره کې دی تر هفو زیات له اسلامی وینتابه او د دوئ په خلاف د مقاومت له فکری سرچینو خخه په ویره کې دی. ځکه چې دوئ وايی چې له مجاھدینو سره په وسله او عصری تکنالوژۍ مقابله کیدلاني شي، خو له هغه معنوی او فکری قوت سره چې دجهاد ترشاد مجاھدینو دروزلو او ددبمن دور معرفی کولو لپاره په کار اخته دي او ګام په ګام د غرب او امریکا حرکت خاري، او جهادی حرکتونو ته مناسبه فکري، سیاسي، اعلامي او پوهې استراتېجي تشخيصوي، او د تطبيق پراوونه ئې ورته تا کي، له هغوي سره دوسلې په زور مقابله نشي کيدا. دهغوي د فعالیت د کمزوري کولو لپاره باید په محلې سطحه په اسلامي هیوادونو کې امریکایي تعليمي او فکری ادارې جوړې شي. او د سیمي خلک ورکښې دڅیرونکو، څارونکو، او تحلیل کوونکو، په حیث پکار و ګومارل شي. او همدارنګه د جهادی فکرده منځه ورپلو لپاره په سيمه یزه سطحه طرحې او پلانونه ترتیب شي. او د موجودو شرایطو او حالاتو په نظر کې نیولو سره کار ورباندي وشي.

د دغه ډول اشخاصو روزل، او بیا د دولتونو په مختلفو ارگانونو کې په کار ګومارل د امریکا یې پوهنتون له مهمو اهدافو خخه ګنيل کېږي. د قاهرې امریکایي پوهنتون په سيمه کې د آسيا او افریقا د ډیرو اسلامي او جهادی حرکتونو په هکله خیرنې کړي. او تر یوه حده ئې ځینې اسلامي مفکرین او جهادی شخصیتونه په بیلا بیلو ډولونو په څپلو لومو کې را ګیر کړي هم دي. همدغه سيمه بیز اشخاص او ادارې بیا د جهاد او مجاھدینو په اړه څوانان په شک کې اچوي، او ذهنونه ئې مشوش کوي. او د جهاد د مشروعیت او افادیت نظریه تر پونستنې لاهدې راولي.

پنځم هدف: په محلی سطحه د غربی کمپنیو لپاره په امریکایی طریقه د پرسونل روزل:

دا چې اسلامي هیوادونه په مجموعی ډول په غرب کې د صنعت، اقتصاد، او تجارت د پرمختګ له امله د غرب لپاره په استهلاکې مارکیټونو تبدیل شوي دي. او د اسلامي هیوادونو اقتصاد د غرب او امریکا د multinational (گن ملتیزو) کمپنیو په منگولو کې لویدلي، او حتی چې ډير حکومتونه ئې په اقتصادي لحاظ لاندې کړي هم دي، دغه ټولې کمپنۍ په اسلامي هیوادونو او په خاص ډول په هغو هیوادونو کې چې دوئی ئې نیول غواړي په زرگونو داسې مامورینو او مسلکې پرسونل ته ضرورت لري چې په غربی ډول د عالي اداري او مسلکي مهارتونو خاوندان وي. ترڅو دغرب استعماری او استثماری کمپنۍ په بنه ډول وچلولي شي. او په عین وخت کې په ډيره زیرکتیا دي خبرې ته هم متوجه وي چې ټول هغه اقتصادي او تجاري فعالیتونه چې ګتیه ئې بنايی د جهاد او اسلام لپاره وکارول شي وده ونه کړي، او له بیلاپیلو خنډونو او بندیزونو سره مخ شي، ترڅو له منځه لار شي. ددغه ډول پرسونل تیارول هم د امریکا یې پوهنتون له مهمو اهدافو خخه ګنل کېږي.

شپږم هدف: په اسلامي هیوادونو کې د ژوند غربی ډول رواجول، او په مسلمانانو کې د امریکایی Western style of Life مصنوعاتو د استهلاک او استعمال روحيه تقویه کول:

امریکا د خپل فرهنگ له صادرولو مخکې کوبنښ کوي چې په اسلامي هیوادونو کې یوه غربی ډوله ڈژوند بنه رائج کړي. ترڅو خلک د ژوند په هر اړخ کې امریکایی او غربی مصنوعات وکاروی. چې په نتيجه کې ئې اسلامي نړۍ د غربی مصنوعاتو لپاره په یو لوی مارکیټ بدله شي، ددي کار لپاره امریکایی لوې کمپنۍ لکه (Ford) او General

Motor او نوری کمپنی په لویه پیمانه له امریکایی پوهنتون او USAID سره مرستې کوي، ترڅو په شرق کې امریکایی پوهنتونونه د دوئ لپاره د فرهنگی کمپنیو په حیث دمارکیت زمینه سازی وکړي. چې پدې کار سره به له یوې خوا د مسلمانانو اجتماعی، فرهنگ ورتبدیل کړي. او له بلې خوا به په اسلامی نړۍ کې د صنعت مخه ونیسي. او هم به د غرب د اقتصادي پرمختګ لپاره پراخه زمینه مساعده کړي.

امریکایی پوهنتون مسیحی پوهنتون دی

په هر اسلامی هیواد کې امریکایی پوهنتون یو مسیحی پوهنتون وي چې په نیویارک کې د پروتستانت عیسایی فرقې دلویې کلیسا (Presbyterian) لخوا تاسیس او اداره کېږي. د دغو پوهنتونو اعلی مشورتی بورډ یو دی چې غړی ئې د پروتستانت عیسایانو لوی مشران، دلویو کمپنیو مالکان، ملي تاجران او د تعلیم او اجتماعی علومو متخصصان تشکیلوي. په اسلامی هیوادونو کې هر امریکایی پوهنتون اساسا د مسیحیت د خپراوی لپاره جوړېږي، او دا نور هرڅه ورکښې د وسایلو په حیث کارول کېږي.

کله چې په کال ۱۸۶۲ میلادی کې د لوړۍ ټل لپاره فیصله وشهو چې په بیروت کې د (سوریې انجیلی فاکولته) په امریکایی پوهنتون ونومول شي، او د دغه نوي پوهنتون لپاره امریکایی لوی مسیحی **مبلغ Denial Bliss** د لوړۍ رئیس په توګه وتاکل شو، تر تاکل کیدو وروسته ئې په کال ۱۸۶۳ میلادی کې له لویو مسیحی مشرانو سره د مشوري لپاره نیویارک ته لار او هلتله یې په مرکزی لویه کلیسا Presbyterian کې یوه وینا واورو له چې په یوه برخه کې ئې راغلي وو: (... شرق زموږ دینې تعلیماتو ته اړتیا لري، هلتله بايد تورات او انجیل (بایبل)، یو دائمي تدریسي کتاب وګړول شي). او د بیروت د

امريکا يپ پوهنتون د رسالت په اره ئې وویل^۱ (.... د بیروت امريکا يپ پوهنتون بايد د مسیحی کتابونو له لارې په آسیا او افريقا کې له ميلونونو انسانانو سره زمونږ رابطه قائمه کړي. او هم بايد په هغوي (مسلمانانو) د مسیحیت نعمت ولورو وي).^۲

همدا راز د پوهنتون تاسيسی ادارې فیصله وکړه چې د پوهنتون هر استاذ بايد د مسیحی دین مبلغ وي.^۳

په کال ۱۹۰۹ ميلادي کال کې چې کله د پوهنتون یوې ډلي مسلمانو محصلينو د پوهنتون کليسا ته په اجباري شکل د مسلمانو محصلينو دور وستلو په خلاف احتجاج وکړ، او د پوهنتون له ادارې خخه ئې غوبنتنه وکړه چې مسلمان محصلين بايد په زوره د پوهنتون په مذهبی مراسمو کې شريک نه کړای شي، په څواب کې ئې د پوهنتون ادارې یوه اعلامیه صادره کړه چې په څلورمه ماده کې ئې راغلي وو: (د بیروت امريکا يپ پوهنتون یو مسیحی پوهنتون دی. د مسیحی ملت په مصاريفو جور شوی دي، او ددي لپاره جور شوی چې انجیل ئې په تعليمي نصاب کې شامل وي، تر خود مسیحی دین منافع او بنیگنې د هرزده کوونکي مخې ته کېردي.، هر خوک چې پدې پوهنتون کې شاملېږي بايد تر شاملیدو مخکې په هرڅه غور وکړي چې په پوهنتون کې به څه ورڅه غوبنتل کېږي) همدا ډول د پوهنتون مشورتي بوره اعلان وکړ چې: (امريکا يپ پوهنتون خلکو ته د تورات او انجیل د حقایقو د زده کړي لپاره جور شوی تر خو پدې کار سره پوهنتون د مسیحیت د رنما یو مرکز وګرځي، او د دغې رنما په

^۱ (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د ډاکټر مصطفی الخالدي او ډاکټر عمر فروخ ګډ تالیف ۹۶ - ۱۱۰ صفحې پوري.

^۲ (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د ډاکټر مصطفی الخالدي او ډاکټر عمر فروخ ګډ تالیف ۹۶ - ۱۱۰ صفحې پوري.

خپلولو خلکوته وصیت وکړي).^۱ په همدغه اساس تر کامل ۱۹۲۲ م پورې تورات (عهد قدیم) رسماً د پوهنتون په نصاب کې شامل وو او تولو طلابو ته به تدریسیده.

محاطانه شروع:

دا چې د غه مسيحي پوهنتونونه په اسلامي هيوادونو کې جوړېږي مؤسسين ئې په شروع کې ډير احتیاط کوي چې له اولي ورځې د مسلمانو ولسونو حساسیتونه راونه پاروی. څکه نو په لومړي قدم کې محصلین له مسيحي تعليماتو سره نه مخ کوي. پدې هکله د بیروت د امریکایی پوهنتون مؤسس Bliss Denial وايي: (د تاسیس په لومړيو کلونوکې مونږ خپل تنصيري کارونه په احتیاط سره تر سره کول، تر خود پوهنتون له ټینګيدو څخه مخکې د عثمانی خلافت غصب راو نه پاروو. خو وروسته به بیا ټول شاګردان په مسيحي عبادت او د یکشنبې دورځې په سرويس مجبوريدل)^۲.

ولی ئې نوم امریکایی پوهنتون American University دی؟

همدغه ډول مسيحي پوهنتون په هر اسلامي هيواد کې د امریکا د پروتستانت مسيحي فرقې دلوی مرکز (N.Y. Presbyterian) له طرفه جوړېږي. او د دې لپاره ئې له نامه سره د مسيحي تکی نه ليکل کيرېږي چې په اسلامي هيوادونو کې ئې په ضد حساسیت راونه پارېږي.

^۱- له کويت خخه خپریدونکې دالمجتمع مجله (۲۰۰) يمه گنه د (الجامعة الامريكية بيروت مرکز لنشر المخابرات والسفارة الامريكية) مضمون.

^۲- (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د ډاکټر مصطفی الخالدي او ډاکټر عمر فروخ ګه تاليف ۹۶ - ۱۱۰ صفحې پوري.

په مصر (قاھرہ) کې هم چې امریکایي پوهنتون جوړیده نود پوهنتون د مشورتی دبوره دمشرانو تر منځ د نامه پر سر اختلافات پیدا شول. ځینو ويل چې نوم ئې باید په بنکاره ډول (مسيحي پوهنتون) وي. ځینو نورو ئې ويل نوم ئې باید د مصر او نږدي ختيغ لپاره د مسيحي زده کړي امریکایي مؤسسه) وي. او يوې دريمې ډلې ئې ويل چې نوم ئې باید د قاهرې دمسيحي کالجونو (Tulane) وي [په آخر کې په ۱۹۱۷ م د دسمبر په مياشت کې د نامه د تعين لپاره دبوره داعضاو ترمنځ انتخابات وشول چې په نتيجه کې ئې د پوهنتون لپاره د قاهرې امریکایي پوهنتون) نوم غوره شو. او دا ځکه چې د مخکنيو نومونو په هکله د مصر په حکومت کې ځينې مهمو شخصيتونو اعتراض درلود. خوله دې هرڅه سره سره بیا هم د مشورتی بورډغرۍ دغه پوهنتونونه په خپلوا منځو کې (مسيحي) پوهنتونونو په نامه يادوي.

د بیروت امریکایي پوهنتون

د بیروت امریکایي پوهنتون په اسلامي نړۍ کې تر تولو لو مرۍ پوهنتون دی. دغه پوهنتون په تیرو ۱۴۳ کلونو کې د اسلامي نړۍ د خطرناکو پیښو په بهير کې عمده نقش لرلی. د مسيحيت د خپرولو ترڅنګ ئې په غربی او اسلامي نړۍ کې د سیکولریزم (Secularism) د خپراوی او حاکمولو په لاره کې هم ډیر کار کړي. په غربی نړۍ کې د عثمانی خلافت د را پرخولو لپاره د (عربی نشنلزم) هڅي هم له همدي ځایه پیل شوې وي. د همدي پوهنتون فارغان ول چې عربی نړۍ ته ئې د غرب د افکارو او نظریانو د راواردولو چارې ترسره کړي.

- په (مجلة التربية المعاصرة) ۴۹ گنه کې د (الجامعة الأمريكية والتبغية الثقافية) په عنوان د دكتور کمال نجيب بحث.

ددغه پوهنتون تاثیرات یوازی په عربی کې نړۍ منحصر پاتې نشول.
بلکه د سیمې نورو هیوادونو ته ئې هم سرايت وکړ. ان تر دې چې په
افغانستان کې هم په لس ګونو افغانان چې (۷) اوه تنه ئې اوس یوازی
د کرزی په کابینه کې وزیران دي هم له همدې پوهنتون خخه فارغ
شوې دې.

د امریکا لخوا د افغانستان په نیولو کې چې د چاتر ټولو لوی لاس
وو، او ترا شغال وروسته ئې ټولې چارې هم ده ګه لخوا پرمخ بیول
کیدې یعنی (زمی خلیل زاد) هم د همدغه پوهنتون فارغ التحصیل
دې.

دغه پوهنتون د سیمې د نورو امریکایی پوهنتونونو لپاره دمور حیثیت
لري. او د آسیا او افریقا په اسلامی هیوادونو کې د پروتستنټ
مسیحی فعالیت لپاره تعلیمي او اکاديمیک پلانونه هم په همدغه
پوهنتون کې جوړیږي. ددغه پوهنتون لپاره زمینه سازی په کامل
۱۸۳۵ م کې هغه وخت شروع شو چې امریکایی مسیحی مبلغ
(سیمون كالهون) په بیروت کې دنجونو او هلکانو لپاره یو عصری
مکتب جوړ کړ. دغه مسیحی مکتب د سیمه یزو مسیحیانو د
اولادونو ترڅنګ د مسلمانانو اولادونه هم جذب کړل. د مسیحی
علمینو د بنې توجه او پراخو وسايلو له امله دغه مکتب بنې وده
وکړه او بنې ډېر شاګردان یې فارغ کړل، چې په مسیحی ادارو، او
تعلیمي مراکزو کې په کار و ګومارل شول. د (سیمون كالهون) د مکتب
د شاګرانو بنې نتيجې له نیوریارک خخه د راغلیو مسیحی مبلغینو
د پلي مشران هر یو Denial Bliss، او D. William Thomson
کې دعالي تحصیلاتو د یوې ادارې جوړولو ته وهڅول. دغو دواړو
خپل راپورونه او وړاندیزونه د نیویارک لوثی کلیسا Presbyterian
ته د مشورې لپاره یوړل. پدې کارباندي درې کاله یعنې له ۱۸۶۲
خخه تر ۱۸۶۵ میلادی پوري مشورې وشوي او ترتیبات ورته ونيول
شول. اوهم استاذان ورته تیار کړای شول. په ۱۸۶۵ م کې

Bliss دپوهنتون لپاره رئيس وتاکلى شو. او بيا په ۱۸۶۵ م کامل کي دغه امريکائي پوهنتون افتتاح شو. دپوهنتون نصاب، زبه، اداره، استاذان او هر خه امريکائي ول. د نصاب په ترڅ کي انجليل، (بایبل) د تدریسي کتاب په حيث مقرر شو چې پوره ۵۷ کاله يعني تر ۱۹۲۲ م کال پوري ئې په علنی شکل دواړد. که خه هم چې وروسته ئې مسيحي زده کړه او مذهبی مراسم اختياري وګرځول. خود پوهنتون اداري محیط او استاذان ئې داسي برابر کړي وو چې په نتيجه کې ئې شاګردان په خپله مسيحيت ته مائل شي. او همدا د دوي اصلی هدف هم ټه. پدي هکله دپوهنتون یوبيل رئيس (Penrose) چې په ۱۹۴۸ کال کي چې کله پدغه وظيفه وتاکل شو په همدي مناسبت ئې په خپله افتتاحي وينا کي وویل:

(دلالو په اثبات ورسوله چې تعليمي اداري هغه ترقولو مؤثرې وسيلي وې چې امريکائي مبلغنونو په سوريه او لبنان کي د مسيحيت د خپرولو لپاره وکارولي، او د همدي غرض لپاره د بیروت د امريکائي پوهنتون رئيس هم د امريکا د پرو تستينت مبلغانو له جملې خخه ورته غوره شوي^۱)

د اوسمى عربی نړۍ ډير چارواکې چې خپل هیوادونه او ولسوونه ئې د امريکا په غلامي مجبور کړي، هم د همدا چې په توله عربی نړۍ کي ئې د شريعه د تطبيق مخه نیولي ټه. او هر هغه خوک چې د غرب له تسلطه خخه د آزادی او د اسلام د حاکمیت خبره کوي د همدا چارواکو او د هغه د خواه جوړو شوېو قوانینو پر بنا اعدامېږي، بندی کېږي، او یا دوطن پر ښودلو ته مجبورېږي.

- له کويت خخه خپریدونکې د (المجتمع) په مجله کې د (لماذا الجامعة الأمريكية الآن) بحث ۲۵ / ۹ / ۱۹۸۷

د قاهرې امريكايې پوهنتون

د قاهرې پوهنتون هم په عربي نړۍ کې د پروتستانټ مبلغينو Missionary د فکر زېښنده دی. د دغه پوهنتون نظریه په لومړي څل په Charles Watson چې امريكايې مسيحي مبلغ (چارلز واتسن) چې په مصر کې د مشهور امريكايې مبلغ (اندر واتسن) André Watson زوي وو په ذهن کې راوړوکیده.

(چارلز واتسن) چې لامخه ئې په مصر کې د کوچینانو او خوانانو د مسيحي کولو په هدف تعليمي فعالیتونه شروع کړي و د دغه پوهنتون لپاره پلان جوړ کړ. او دغه پلان ئې بیا په کامل ۱۹۱۴ م له خانه سره نيويارک ته یوور، ترڅو هلته ورباندي په لویه کليسا کې د امريكايې پوهنتونونو مشورتي بوره غور او بحث وکړي. دهمدي کامل د دسمبر د مياشتې په ديرشم تاريخ د کليسا دکلنۍ اجتماع په ترڅ کې د دغه پوهنتون موضوع هم وڅيړل شو. د بحث په جريان کې د خپلو ورانديزونویه سلسله کې Charles Watson له مشرانو خڅه وغوبنټل چې د پوهنتون د تاسيس په لومړي مرحله کې بايد د پوهنتون په محصلينو مسيحي مراسم او عبادت لارمي ونه ګرځولي شي. ترڅو خپل کارونه د مسلمانانو د حساسیتونو له پارولوپرته په اطمینان سره تر سره کړاي شي.^۱

د پوهنتون د طرحی تر منل کيدو وروسته له ۱۹۱۴ م خڅه تر ۱۹۲۰ م پوري په قاهره کې د پوهنتون لپاره د ودانۍ جوړول، د ځينې ودانیو اخيستل، او نور تر تيبات تر سره شول. او د ۱۹۲۰ م کامل د اكتوبر په پنځه لسم تاريخ امريكايې پوهنتونون لومړي د (لنکولن د شرقی زده کړو کالج) په نامه پرانستل شو چې وروسته ئې نوم د

- ۱- الجذور التاريخية لرساليات التنصير في مصر. دكتور خالد نعيم صفحه ۸۵ -

قاوري امريکائي پوهنتون Cairo A.U. شو، او چارلز واتسن ددغه پوهنتون د لوړي رئيس په توګه و تاکل شو، چې بیا تر ۱۹۴۵ پوری په همدي وظيفه پاتې شو.^۱

د قاوري امريکائي پوهنتون په هغه وخت کې یوازي د امريکا د کليسا ګانو په مرسته چليده. خو اوس د نړيوالو مسيحي مؤسسو په مرسته خپل کارونه پرمخ بیايني.

اميکا په مصر کې خپل پوهنتون ته تر تولو زياته توجه کوي. څکه چې په مصر کې له یوې خوا د ازره پوهنتون وجود لري چې تر زرو كالو ئې زييات اسلامي علومو ته خدمت کړي، که خه هم چې اوس د نورو تعليمي ادارو په خير د یو سیکولر حکومت تر کنترول لاتدي دي. خو بیا هم د اسلامي علومو تر تولو لویه مؤسسه ګنډي کېږي.

له بلې خوا د معاصرو اسلامي حرکتونو پیل هم د شلمي پېړي، له اوایلو خخه دامام حسن البناء د ((الاخوان المسلمين)) په شکل کې شوی و چې وروسته بیا په بیلا بیلو فکري او جهادي بهيرنو کې سره خواره شول، خو په مجموع کې تولوئي دا هڅه کوله چې شرق دغرب له تسلط خخه خلاص کړي، او د اسلام د حاکميټ لپاره زمينه برابره کړي.

مصر ته د امريکا دجدي توجه یو بل سبب بنائي د القاعدي په جهادي تنظيم کې د مصری مجاهدينو لویه ونډه وي چې تقریبا د قیادت چاري هم همدوئ سمبالي، دا تول ددې عامل ګرځي چې اميکا دي تر بل هر عربي هيیواد مصرته ډیر پام وکړي.

- ۱- الجذور التاريخية لرساليات التنصير في مصر. دكتور خالدignum صفحه ۸۵ -

د ترکیې د استانبول امریکایی پوهنتون

د ترکیې او د هغې د اسلامي اهمیت په اړه مخکې یادونه وشهو. د ترکیې له استانبول خڅه تقریباً پنځه سوه کاله عثمانی ترکانو په اسلامی نړۍ کې لوی اسلامي عثمانی خلافت اداره کاوه چې د غرب لپاره د منلو وړ نه وو، اروپايانو په ترکیه کې د اسلامي خلافت د له منځه ورلو لپاره د سلګونو کلونو لپاره هڅې وکړې. د شرقی اروپا دفتحه شو ولايتونو خلک ئې د بغاوت لپاره راپارول. مسیحی ارمنیان ئې د جنګ لپاره وهڅول، او ډیر خه ئې وکړل چې خلافت له منځه یوسی. خو تر هغه ئې هڅې کامیابې نه شوې چې تر خو ئې د ترکیې دولس او نظام په داخل کې داسې خلک تیار نه کړل چې له اسلام خڅه ئې کرکه لرله، د اسلامي شريعت دله منځه ورلو لپاره ئې په منظم ډول کار کاوه، او په ترکیه کې ئې د اسلام پر ئای د غربی قوانینو او ژوند بنې د تنفيذ لپاره کار کاوه.

په ترکیه کې دخلافت د راپرڅولو اصلی مجرمین تول هغه کسان وو چې یا خو ئې په غرب کې زده کړې وي. او یا په ترکیه کې له غربی افکارو او نظریاتو خڅه چې غربی مکاتبوا او تعليمي ادارو خپاره کړې ول متاثره شوي ول. د ټغو مجرمینو ترکیه له اسلام خڅه محرومه کړه. اسلامي خلافت ئې لغو اعلان کړ، او د هغه پر ئای ئې سیکولر ترکیه رامنځته کړه. په اسلامي شعایرو ئې بندیز ولګاوه. څلريشت کاله مسلمانو ترکانو اذان وانه وريد. همدومره موده د ترکیې مسلمانان د حج د فريضې له اداکولو منع کړای شول. مدارس و تړل شول، مساجد په موزيمونو تبدیل شول، اسلامي حجاب ممنوع اعلان شو. او د اسلام د بیا حاکمیت لپاره هر ډول هڅې جرم وکړل شوې او

بالآخره له ۱۹۲۴ م خخه تراوسه د ترکيي وакمن په مسلسل ډول يو په بل پسي هڅه کوي چې ترکيه په سياسي او نظامي لحاظ د اروپا يو جز وګرځوي، خواړو ډایان ئې لاتراوسه ورسره نه مني چې ترکيه دې په اوريا يې اتحاد کې شامله شي. حکه چې هغوي وايې په ترکيه کې لاتراوسه پوري اسلام شته.

په ترکيه کې ددغه ډول وضعیت د رامنځته کولو لپاره چې کومو جهتونو کار کړي و په هغه کې يو هم د استانبول امريکائي پوهنتون دی. ددغه پوهنتون لپاره امريکائي مسيحي مبلغينو له ډير پخوا راهيسې کار پیل کړي وو. کله چې په ۱۸۳۱ م کې د امريکائي مسيحي مبلغينو Missionary لومړي ډله ترکيي ته راغله نو ددغه ډلي د مشر په کورکې يوزوي وزبېيد چې نوم ئې ورباندي (قسطنطين واشنگتن) کېښود. ترڅوئې خلکو ته د قسطنطني (استانبول) او واشنگتن ترمنځ د رابطي او وحدت د سمبول په حيث تلقين کړي. ^۱ دې ډلي په ترکيه کې ډير وخت تیر کړ، او د کلونو په تيريدلوي په استانبول کې د یوې مسيحي تعليمي ادارې د تاسيس لپاره زمينه برابره کړه.

په کال ۱۸۶۳ م کې مشهور امريکائي مسيحي مبلغ (هاملين) دنيويارک له لوی سرمایه دار (روشيله) یهودي سره مشوره وکړه اورته وئې ويل: (ترکانو د استانبول د نیولو لپاره ترڅنګ دمخه (روملي) د استانبول ترڅنګ یوځای) کې خپله پوئي قرار ګاه او عسکري کلا جوړه کړي وه، چې وروسته ئې بیا له هماګه ځایه د قسطنطني مسيحي امپراطوری ونوله. زه به هم په همدغه ځای (روملي) کې یو

- (المدارس العالمية الأجنبية- الاستعمارية، تاريخها و مخاطرها) تاليف : بكر بن عبدالله ابو زيد صفحه ۱۳

ثانوی مکتب (لیسه) جوروم، ترڅو له همدي خایه د ترکانو عثمانی خلافت ونروم)^۱

روشیله هم ورسه ومنله. هماگه وو چې لومړی هلته یو ثانوی مکتب جور شو چې وروسته بیا د استانبول د (رابرت) په كالج بدل شو. او په پای کې ورڅخه د اوسنی ترکیې امریکایي پوهنتون جور شو. ددغه امریکایي پوهنتون د دینې هویت په اړه مشهور مسیحی مبلغ او د بیروت د امریکایي پوهنتون لومړی رئیس Bliss Denial وايي: (د ترکیې د رابت كالج (او سنی امریکایي پوهنتون) یو مسیحی كالج دی. تعلیم، نصاب، او تعلیمي محیط ئې په بشکاره مسیحی دی. ځکه چې مسیحی مبلغینو جوړ کړي. او د هر وخت لپاره به ئې رئیس یو مسیحی مبلغ وو).

په افغانستان کې د مسیحی فعالیت پس منظر

د برطانيې لخوا دهند تر نیولو وروسته په افغانستان باندې پر له پسې حملې هم ددې لپاره وي چې افغانستان هم د انګليسي امپراطوري برخه وګرځوي، او دلته هم دخلکو په ذهن او ژوند کې د غربې فرهنگ او مسیحی عقایدو دخای پرخای کولو لپاره کار وکړي. له همدي امله انګریزانو تقریبا یو سل او شل کاله مخکې انجیل پښتو ته ترجمه کړ، او د پښتنو په سیمه کې ئې خپور کړ. خو داچې پښتنه په دین ټینګ ولار خلک دي انګریزان ئې دبمنان او دهغوي دین ئې کفر ګانه، نو ځکه په هغه وخت کې ئې دعوت ډیر مؤثر نه وو.

وروسته بیا مسیحی مبلغین دغه حقیقت ته متوجه شول چې افغانان مسیحیت نه مني، نو ئې خپله د تبلیغ استراتیژي بدله کړه، او د

۱- مخکنی مصدر.

بنکاره مسيحيت پر ئاي ئې ددي سيمې په خلکو کې د اروپا يې ژبو او فرهنگ رواجول پيل کړل. د اروپا يې مسيحي مبلغينو د مقالو په هغه مجموعه کې چې (محب الدين الخطيب) مصری د (الغاره علی العالم الاسلامي) یعنې (پر اسلامي نړۍ یرغل) په نامه عربي ته ترجمه کړې مسيحي مبلغينو ته د توصيې په ډول داسې راغلي: (پښتنه ډير کلک خلک دي، د مسيحيت منلو ته نه تيارېږي. ده ټه لپاره باید غربی فرهنگ او غربی ادبیات ددوئ په ڏېه ترجمه او نشر کړو، ترڅو په کراهه کراهه له مسيحي او اروپائی افکارو سره اشناشي)^۱ همدغه وجه وه چې د امان الله خان په دوره کې د افغانستان دروازې د غربی فرهنگ او افکارو پر مخ نه یوازې خلاصې شوې، بلکه غربی لباس او فرهنگ هم په زوره په افغانانو وروتپل شو. دا چې وروسته بیا دغه وضعیت چپیانو او ورپسې کمونستانو په څله ګته وکاراوه، ځکه نو د کلیسا پر مخ په افغانستان کې د کار دروازه بنده شو. او دا ځکه چې کلیسا د غرب نماینده ګې کوله، او په افغانستان کې حاکمیت دروسانو او ده ټه د ملکو په لاس کې وو. نو غربی کلیسا بیا د افغاني مهاجرينو په منځ کې په پاکستان او اورپا کې د مسيحيت د خپرولو فعالیتونه شروع کړل.

د تنصیر درې دروازې فقر، جهل، مرض

فقر، جهل او مرض هغه درې دروازې دی چې مسيحي مبلغين د هغو له لاري اسلامي هيوادونو ته وردانه خليري، او هلته د مسيحيت لپاره د انساني مرستو، تعليم، او صحي فعالیتونو تر عنوان لاندې کار کوي. او جګړې بیا هغه خه دی چې دغه دریواره حالتونه منځ ته راوري.

۱- (الغاره علی العالم الاسلامي) د محب الدين الخطيب او مساعد اليافي تولونه او ترجمه .

افغانان هم د جګړي له امله هجرتونو ته مجبور شول. او په هجرت کې له فقر، بيسوادۍ او ډول ډول امراضو سره مخ شول، چې دي هر څه په افغاني کمپونو کې د غربی مؤسسولپاره د کار دروازه خلاصه کړه. او د کار ترڅنګ د غو مؤسسو په پته او بنکاره په افغانانو کې د مسيحيت د خپرولو فعالیتونه هم شروع کړل.

دمسيحيت دغه فعالیتونه دومره برښه شول چې په ۱۹۸۸ / ۸ / ۱۶ تاریخ په پیښور کې افغان کمشنری د دغې کمشنری د معاون (سیداحمد اختر) په امضاء په پاکستان کې ټولو غربی موسسو ته د مهاجرينو په منځ کې د مسيحي کتابونو او نشراتو د نه خپرولو په خاطر خبرداري صادر کړ. او د پاکستان د جزايري قانون د پنځه لسمې مادي مطابق ئې دا کار ديني سپکاوی وګانه چې مرتكب ئې په بند، جريمې، او یا دواړو محکومیدلائي شي. خو لدې سره بیا هم په مهاجرينو کې د غربی مؤسساتو لخوا مسيحي فعالیتونو دوام درلود. چې دا کار په هغه وخت کې افغان کمشنر بناغلي (رستم شاه مومند) له الجهاد عربي مجلې سره د ۱۹۸۹ د فبروري د میاشتې په دوہ پنځوسمه ګنه کې هم تائید کړ. او نوموري دا هم زیاته کړه چې پدې جرم د غربی مؤسساتو ځینې غږي له پاکستان خخه شرپ شوي هم دي.^۱

دانګلیسي ژبې مراکز او د مسيحيت فعالیتونه

لکه مخکې چې يادونه وشهو د پخوانيو مسيحي مبلغينونو توجيهاتو مطابق د غربی ژبو او د اروپاينې او امريکاينې فرهنګ د خپرولو په مقصد لاهدي مؤسسو چې اصلًا په مسلمانانو کې د فکري بدلون لپاره

^۱- د الجهاد د عربي مجله دوہ پنځوسمه ګنه.

کار کوي په سلګونو د انگريزي ژبي د زده کري مراكز او کورسونه پرانستل چې په لسګونو زره ټوانانو او پيغلو ته ئې د انگريزي ژبي ترڅنګ اروپا او امريكا ته د ورتلو فرصتونه هم برابرول. د غه مؤسسې په لاندي ډول وي.

۱. I. R. C: چې مخفف ئې International Rescue Committee دی.

I. R. C يوه امريکايي خالصه کليسا ئې مؤسسه ده چې معنى ئې ده دنجات (خلاصون) نړيواله کميته. نجات (خلاصون) انجيلي کلمه ده چې معنى ئې ده هر هغه څوک چې مسيحيت ومني هغه به له حساب كتاب او د آخرت له عذابه خلاص وي. حکه چې دهغوي د ګناهونو کفاره د دوي په ګومان الله ﷺ د عيسى عليه السلام چې دوي ئې - نعوذ بالله - د الله زوى بولی په قرباني کولو سره مخکې ورکري ده. چې دا پخپله يوه باطله او کفري عقيده ده.

I. R. C د مؤسسي د مهاجرينو په کمپونو او د پاکستان په بنارونو کې په سلګونو کورسونه پرانستل چې په پيل کې ئې استاذان هم په خپله اروپايان يا امريکايان ول، خو وروسته ئې افغانی استاذان تريبيه کړل چې هغوي بيا تر دوي هم انګليسي ژبي ته ډير کار وکاوه.

I. R. C نه يوازي دا چې انگريزي ژبه او د هغې له لاري اروپاين او امريکايي فرهنګ خورا وه بلکه په پيښور کې ئې خپله مطبعه هم درلودله چې د سيد جمال الدين افغان د مطبعې په نامه ئې چلوله. او ددي ترڅنګ ېې د مکاتبود نصاب او د معلم د تريبي چاري هم په غاره لرلي چې په بيلا بيلو وختونو کې ئې د معلم د تريبي سمينارونه هم تر سره کول.

۲. American center يوه بله فرهنگي مسيحي مؤسسه وه چې د پيښور په صدر کې ئې مرکز وو او د انگريزي ژبي ترڅنګ ئې نور فرهنگي او مسيحي فعاليتونه هم تر سره کول چې درس به پکنې اکثره د بنخينه امريکايي استاذانو لخوا ورکول کیده.

۳. British Council: برپیش کونسل بله فرهنگی مسیحی مؤسسه وه چې د برطانیې لخوا چلول کیده. د انگریزی ژبې د زده کړې تر خنګ ئې مجھزه کتابخانه، فلمي ننداتون او نور فرهنگي فعالیتونه هم تر سره کول.

۴. World Belief او Team دوه امریکایی مسیحی مؤسسي وې چې له هالندی (زولاک) او کاناپا یې World Belief مؤسسو سره ئې یوځای په اسلام اباد کې افغانانو ته دانګریزی ژبې یو لوی مرکزد (E. S. L.) په نامه په G/9L سيمه کې چلاو. د غه مرکز به په بنکاره ډول دانګریزی ژبې د کورسونو په پای کې فارغانو ته په پښتو او فارسي ترجمه شوي مسیحی کتابونه هم ورکول، او هم به ې په بیلا بیلو مناسباتو کې مسیحی فلمونه چې دعیسى علیه السلام ژوند به ورکنې تمثیل شوي وو شاګرداو ته د مشاهدي لپاره وړاندې کول.

۵. شلتیرناو انتئرنسنل: شلتیرناو انتئرنسنل هغه مسیحی مؤسسه ده چې عبدالرحمن پنځشیری ورکنې مسیحی شوی وو. دغې مؤسسي د ناصرباغ دمهاجرینو په کمپ کې د کونډو بسخو لپاره د حرفوي زده کړو مرکز درلود چې د حرفوي زده کړې ترخنګ ئې د مسیحیت د خپرولو، او فحشا د ترویج لپاره هم په لویه پیمانه په مهاجرینو کې فعالیت کاوه. خوڅلې د کمپ مشرانو ته په اثبات ورسیده چې د شلتیرناو مؤسسه د ناروا فعالیتونو ترخنګ په مرکزکې په شاملو کونډو د (منع حمل) ګولی هم ويشهلي، پداسي حلل کې چې کونډې دغه ډول ګوليو ته هیڅ ضرورت نه لري. مهاجرینو خوڅلې افغان کمشنري ته شکایت وکړ خود نوموري مسیحی مؤسسي مشرانو د کمشنري وينا ته هیڅ توجه ونه کړه، چې به نتيجه کې په ۲۶/۴/۱۹۹۰ تاریخ تقريبا لس زره مهاجرینو د کمکي اختر له لمانځه سمدستي وروسته ددغې مؤسسي په مرکز یړغل وکړ، او د مرکز هرڅه ئې

له منځه یورل، چې د شلتیرناو د مؤسسي د هغه وخت د یوه چارواکي (ميشال هيل) په وينا چې د الجهاد مجلې له خبرې يال سره بي د دغې د مجلې په اته شپيتمي ګنبي کې کړي وه وویل چې د دوى په ضد په دغه پاخون کې شلتیرناو اتيرنيشنل ته یو مليون دالره تاوان ور واوبنست.^۱

همدغې د شلتیرناو اتيرنيشنل مؤسسي د طالبانو په وخت کې په پتهه په پراخه پيمانه په کابل کې خپل تنصيري فعالیتونه شروع کړي ول چې د طالبانو د استخباراتو او امربالمعروف له لوري له زرگونو نسخو مسيحي كتابونو او نشراتو سره ئې مسئولين ونيول شول، او د تحقیقاتو لپاره مجرمين محاكموته و سپارل شول، چې د خوشې کولو لپاره ئې د ملګرو ملتويه شمول په سکونو ادارې او دولتونه په حرکت کې راغلل. خودا چې هفو کوبنښونو د شلتیرناو د مؤسسي دغه مجرمين راخلاص نه کړای شول، نوئکه امريكا خپل پوئي بريد ګرندي کړ، او د استخباراتي معلوماتو په مرسته ئې دغه مسيحيت خورونکي په یوه غلچکي عسکري بريد کې د غزنې له ولابته را خلاص کړل.

د تعليمي او مرستندويه مسيحي مؤسساتو ترڅنګ امريکائي او اروپائي مسيحيانو له تيرو پنځه ويستو کلونو راهيسې د پاکستان د مسيحي ټولنې په مرسته د افغانانو د مسيحي کولو لپاره په اسلام آباد، راولپندي، کې یوه مسيحي راهديو هم فعاله کړي چې په بيلابيلو افغاني ژبو سهار او مابنام مسيحي خپروني کوي. چې خپرونيکي او نطاقان ئې ټول هغه افغانان دی چې مرتد شوي دي. دغې راهديو داسي یو ولس ته د مسيحيت خپروني پيل کړي چې یو فرد ئې هم مسيحي نه وو، خو اوس ئې په سلکونو خلک مسيحيان کړي دي، البته ديادونې وړ ده چې دغه مرتدین ټول هغه پخوانې سیکولر او

^۱ - دالجهاد عربي مجله ۱۹۹۰ کال اته شپيتمه ګنه.

کمونست عناصر دی چې مخکي یو ډول کفار ول، او اوس ئې بل ډول کفر منلي دی.

د راډيو ترڅنګ په انټرنیټ کې هم هغه مرتدو افغانانو چې په علنی ډول مسيحيان شوي دي بنه ډير فعالیتونه شروع کړي دي چې تلویزیونی نشرات هم ورکښې شامل دي.

په افغانستان باندي د امریکا او غرب له صلبيي یرغل خخه وروسته خو په بنکاره ډول د افغانستان په خاوره کې کليساګانې هم جورې شوي چې د یرغلگرو په پوئي او کې په کابل، قندھار، مزارشريف، ارګون، جلال آباد، هلمند، او بگرام کې موقعیت لري. په دغه کليساګانو کې د غربیانو ترڅنګ د دوئ مرتدشوي افغان ملګري هم دیکشنې دورځي د مسيحي مراسمو لپاره حاضرېږي. دا خو کاله خو لادکرسمس جشن هم په لویه پیمانه په افغانستان کې لمانحل کېږي، چې دغربې یرغلگرو ترڅنګ افGANي مرتدین هم ورکښې په پوره دلچسپې برخه اخلي، او د کابل د شهرنو د مرغ فروشۍ د کوشې خینې غرب چلې ګلفروشان ورته (کرسمس تړي) د کرسمس ونې هم د خرڅلاو لپاره برابروي.

یوه بله مهمه خبره پدي لړ کې دا ده چې امریکایان او اروپایان په جنګ کې د مستقيم دخالت له امله عامو افغانانو ته هم د دېمن په حیث بنکاری. نو ځکه ئې په پراخه پیمانه د مسيحيت د خپرولو چاري د جنوبې کوريا مسيحيانو ته چې دamerیکایانو نړدي ملګري دی ورسپارلي دي.

د جنوبې کوريا پروتستنت کليسا به آسيا کې تر تولو لویه کليسا ده چې تر امریکای پروتستنت کليسا وروسته په نړۍ کې تر تولو ډير مبلغين لري. چې یوازي (۲۰۰۰) شل زره تنه نارينه او بشجې ئې په بیلا بیلو مرستندویه او تعليمي مؤسسو کې به اسلامي نړۍ کې د مسيحيت په خپرولو مصروف دي.

د فرانسي د (ليبراسيون) ورچيانې د ۲۰۰۷ کامل د جولائي په مياشت کې راپور خپور کړ چې په ترڅ کې ئې راغلي وو: (د جنوبی کورياد کليساګانو د انجيلي تبليغي ټولني مرکز چې ددغه هيواد د پايتخت سیول د بنار ترڅنګ د (بوندانګ) په بنار گوتوي کې موقعیت لري په ۲۰۰۶ کال کې (۲۰۰۰) دوه زره کوريابي مسيحي مبلغينو ته افغانستان ته د سفر لپاره د سياحت ويزي ټيارې کړي چې يوازی (۱۵۰۰) یونیم زرنې ئې ده مدغه کامل دجون په مياشت کې افغانستان ته ورسيدل، او هلته ئې په شيعه میشتو سیمو کې لکه بامیان، مزار، د کابل کارتہ سخی، او قله شاده کې د شيعه گانو په کورونو کې د مسيحيت دعوت شروع کې^۱ دغې دلي تنکې مراهق هلکان هم له ځان سره بولوی ۽ چې داخلاني فساد دخورولو لپاره ئې په کار اچول. دغه د سيسه هغه وخت برینډه شوه چې دغه مسيحي مبلغين د سیمي دخینې پښتنو او سینيانو کورونو ته هم ددعوت لپاره ورغلل، چې خلک ئې په خلاف دمظاهرو لپاره راووتل. د توطيې تر رسوا کيدلو سمدستي وروسته د کرزۍ ادارې دغه مسيحي مبلغين د کوريابه سفارت کې راتول کړل او ازبکستان ته ئې ولیېل. خو کله چې دخلکو غوسمه سره شوه بيرته ئې یوه برخه په کراره کراره افغانستان ته را داخل کړل.

د کوريابه مسيحي مبلغينو بله رسوايي هغه وخت رامنځته شوه چې په ۲۰۰۷ / ۱۹ تاریخ ئې درویشت تنه دغزنې په قرغه باغ کې د قندهار په لاره د طالبانو په لاس پريوتل. په پیل کې د کرزۍ ادارې هفوئ د خيريه مؤسسو کارکونکي معرفي کړل، خو وروسته د کوريابه حکومت او د یرغمال شويو مبلغينو کورنيو اعتراف وکړ چې تول یرغمال شوي مسيحي مبلغين دی چې افغانستان ته د امريکايانو تر سوری لاندې د دعوت لپاره تللي ول.

۱- دالصמוד عربي مجله ۲۰ گنه.

تر ډيرو اوبردو مذاکراتو وروسته د یوې درنې معاملې، او دې تعهد په نتیجه کې چې تول ملکې او پوخي کوريا يان به له افغانستان خخه وخي، نوموري منصرین پرینښو د شول.

غرب او ملګرو ئې په افغانستان کې د مسيحيت د خپرلو لپاره په پراخه پيمانه کار شروع کړي چې خينې افغانی شيعه ډلي، آغاخان فاونديشن، او کيانۍ اسماعيلیه ئې دملګرو په هيٺ په فعالیت بوختو دی. او پدي لاره کې د ډيرو مشکلاتو زغملو ته هم تيار دي.

امريکا چې لوی مسيحي مبلغ (زويم) چې تقریباً پنځه ديرش کاله ئې په عربي هيوادونو او هند کې د مسيحيت د خپرلو لپاره کار کړي په خپل کتاب *(Islamic world today)* کې مسيحي مبلغينو ته د توصيو په ترڅو کې داسي ليکلې:

۱. مسلمانانو ته بايد قناعت ورکړل شي چې مسيحيان د دوى د بمنان نه دي.

۲. مسلمانان بايد لدوى خخه د مسيحي شويو اشخاصو په ذريعه دعوت شي، خکه چې دونې دغوشولو لپاره بايد د تبر لاستې دونې له شاخ خخه وي.

۳. مسيحي مبلغين بايد دخپل دعوت د نتيجي دكمزوري، له امله له مسيحي تبليغ خخه نامايدنه نشي، خکه چې په مسلمانانو کې داروپايانو علومو او دېنخو د آزادۍ طرف ته شدید ميلان ليدل کيږي.

۴. انجيل بايد د مسلمانانو په ژبو ترجمه او خپور شي.^۱ همدغه (زويم) دهندوستان په کلکته کې د مسيحي مبلغينو په لوی کنفرانس کې خپلو کشرانو مبلغينو ته له مسلمانانو سره د تعامل لپاره مراحل داسي تعين کړل:

^۱- الموسوعة المسيرة في الاديان والمذاهب والاحزاب المعاصرة ۲ جلد تنصير . ۶۷۹ صفحه

۱. کوبنبن وکړئ چې مسلمانان د بنکاره مسيحيت منلو ته تشویق کړئ تر خو ستاسي ورونه شي.
۲. که مسلمانان مسيحيت درسره نه مني دasic حلالات ورته جور کړئ او په دasic کارونوئې اخته کړئ چې له اسلام خخه ووختي. که خه هم په مسيحيت کې داخل نشي. ئکه د اسلام سنگر خالي کول په خپله لوی هدف دي.
۳. که مسلمان له اسلام خخه وتل هم نه مني نو کوبنبن وکړئ په اسلام کې دنه ئې فکر او نظر دasic ور خراب کړئ چې له اسلامي شريعت خخه کړکه ولري او هرڅه چې کوي د ګيدې او شهوت لپاره ئې ترسره کړي.

د کابل امریکا یې پوهنتون

امریکا په افغانستان باندي له پوختي یرغل سره سم یو لپ نوري هځې هم پیل کړې چې پدې خاوره کې خپله بقا او د خپلو سیاستونو تنفيذ د او بدې مودې لپاره تضمین کړي. هغوي پدې پوهېږي چې حتماً به یوه ورځ د دوئ پوچونه له افغانستان خخه وتلو ته اړ کېږي. خو ددې لپاره چې دلته نظام او حاکمیت د مخلصو مسلماناونو لاس ته ورنشي نو له همدا اوس خخه ئې په افغانستان کې د دasic ادارو، اړگانونو، قوانينو، سیاسي ګوندونو او دمدنۍ ټولنې په نوم اجتماعي جورښتونو په جوړولو لاس پوري کړي دی چې سبا د اسلام مقابله وکړای شي.

ددغو نوو جوړښتونو او اړگانونو د پرمخ ییولو او ساتلو لپاره دasic کډرونو ته ضرورت دی چې د امریکايانو لخوا دهندوئ په لاس او دهندوئ په روحیه او فکر تربیه شوي وي. چې وروسته بیا د سیاستمدارانو، پوختیانو، فرهنگیانو، مدیرانو او اجتماعي شخصیتونو په شکل کې د امریکا لپاره بنې ئای ناستي ثابت شي،

او د تل لپاره د غه هيواد د غرب په تابعیت کې وساتي. او هم د هيواد دروازې د هر وخت لپاره د مسيحیت او سیکولریزم پر مخ خلاصې و ساتي.

امريکايان په افغانستان کې د خپل مستقبل لپاره ډیرو کرزیانو، خلیلزادانو، اشرف غنیانو، جلالیانو، احديانو، او د غه ډول نورو په امریکایې پوهنتون کې روزل شویو غلامانو ته ضرورت لري. ئکه چې بې فرهنگه مليشي او لندېغر قومندانان د ډیر وخت لپاره دا ولس او هيواد نشي سمالولی. نوئکه بايد په لوره سويه خلک وروزل شي. د دغه ډول یو نسل د روزلو لپاره امریکایې حکومت او د پروتستینت کلیسا مشرانو په کابل کې دامریکایې پوهنتون پروګرام ترلاسه لاندې ونيو.

د کابل امریکایې پوهنتون هم چې په نیویارک کې د پروتستینت عیسایی مرکزي کلیسا Presbyterian لخوا اداره کېږي، جوریدلئې په ۲۰۰۳ / ۱۱ / ۷ تاریخ د کرزی داداري د هغه وخت دلورو تحصیلاتو د وزیر (شريف فايز) لخواچې اوس د دغه پوهنتون رئیس تاکل شوی اعلان شول.

نوموري اعلان وکړ چې د غه امریکایې پوهنتون به د کابل په دارالامان کې په اویا جريبه زمکه جورېږي چې لاندې ځانګړتیاوي به ولري.

۱. د پوهنتون نصاب به امریکایې وي (يعنى هماځه نصاب چې په تیرو یا دوشویو امریکایې پوهنتونونو کې مقرر دی).

۲. د تدریس ژبه به انګریزې وي.

۳. استاذان به ئې ټول امریکایان وي. نوموري لاد آزادۍ د راهیو له لارې د توصیې په ډول دا هم وویل چې افغانان دی اصلًا په دغه پوهنتون کې د استاذ کیدلو کوبنېن نه کوي ئکه چې د افغانانو علمي سويه ددي پوهنتون وړ نه ده.

۴ زده کړي به په دغه پوهنتون کې د الروپه مقابل کې تر سره کېږي.

پورتني مواصفات او شرایط که هر یو په بیلا بیل ډول و خیړل شي دا نتيجه په لاس رائي چې امريکایان د افغانستان د دائمي اشغال لپاره خطروناک پلان تر کار لاندې لري.

amerikaiyanو دغه پوهنتون نصاب ئکه امريکایي انتخاب کړي چې افغاني نصاب د دوئ لپاره په مطلوبه سويه فکري غلامان نشي روزلى. افغاني نصاب که خه هم سیکولر ته ورتنه نصاب دی خو بیا هم د افغانیت او وطنپالنې یو خه اثر ورکې لیدل کېږي. د روسانو په ضد په جهاد کې هم ولیدل شول چې د جهاد او مبارزې یو زیات شمير منسوبيين د افغاني پوهنتونونو له انګرپونو خخه راپورته شوي ول. امريکا نه غواړي چې تر دي وروسته دي هم پوهنتونونه د جهاد او اسلامي مبارزې سنگرونه وګرئي. بلکه ددي پر ئای غواړي چې د پوهنتونونو محصلین د تل لپاره له جهاد او اسلام سره خپل روابط پريکړي. او دا کار یوازې هغه وخت مکن دي چې تعليمي نصاب په مکمل ډول له اسلام او افغانیت خخه بې برخې وي.

د تدریسي ژبې په حیث د انگلیسي ژبې انتخاب ددي لپاره دی چې امريکایان له یوی خوا د دی ژبې له لاري خپل منحط الحاد وهلى مسيحي فرهنگ افغانانو ته ورصادر کړي، او له بل لوري افغانی ژبو ته ذنوې ټکنالوژۍ د علم د راتګ مخنيوی وکړي. که داسي نه وي نو بیا خو د علم او ټکنالوژۍ دخپرولو تر ټولو غوره او اسانه لاردا ده چې ټول غوره او مفید معلومات دي د افغانانو خپلو ژبو ته راولې شي. لکه خنګه چې ايرانيانو او عربو داکار وکړ. خو امريکایان غواړي چې نوي علوم دي په یوه محدوده ډله کې چې د دوئ لخوا روزل کېږي منحصر پاتې شي.

تر کومه ځایه چې د پوهنتون لپاره د استاذانو د امريکایي والي خبره ده دا پدې خاطر نده چې افغانان پدې پوهنتون کې د استاذۍ سويه نه

لري، بلکه اصلي هدف ورکبني دا دی چې د پوهنتون استاذان باید د بیروت، استانبول، او قاهرې د امریکائي پوهنتونونو په خير خالص امریکائي عيسائي مبلغين وي. حکه چې پدي پوهنتونونو کي د استاذۍ مهم شرط هم همدا دی. او همدغه شرط د بیروت د امریکائي پوهنتون د ۱۹۵۴ م کامل په داخلې لانه کي په صراحت سره ذکر شوي دي. که داسي نه وي نو بيا خو همدغه افغانی استاذان خنګه د امریکا او اروپا په پوهنتونونو کي د تدریس ورتیا لري او دلته ئې نه لري؟

د ډالرو په مقابل کې زده کړه په افغانستان کي یوه بې سابقې خبره ده. په تیرو دریو لسیزو کې د جګرو او بهرنیو پوخي یرغلونو له امله دافغانانو اقتصاد د صفر نقطې ته راتیت شوی. څلک د یوې مرې ډودې د پیداکولو لپاره د وطن پرېښودلو ته اړ شوی دي دهمدي اقتصادي مشکلاتو له امله تقریباً ۸۰٪ ټوانانو تعليم ته شاکرې ده. خو امریکا بیا هم غواړي په دغه ډول حالتو کې خلکو ته تعليم د ډالرو په مقابل کې وړاندې کړي. ددې کار هدف دا دی چې په دغه مسيحي پوهنتون کې باید اساساً هغه څلک داخله واخیستلاي شي چې له ډالرو سره ئې سر او کار وي. او د ټولنې په ډیرې لورې طبقي پوري اړه ولري، او یا هم باید هغه څلک ورکبني شامل شي چې له یې خوا امریکائيانو ته دخدمت او جاسوسی په بدل کې له هغوي خخه ډالرو واخلي، او له بل لوري ئې د تعليم په بدل کې بيرته هغوي ته ورکړي. چې پدې کار سره به ئې په یوه غيشي دوه مرغې ويشتلي وي. هم به ئې ځانته غلامان روزلي وي. او هم به ئې د کليسا لپاره ډالر ګتلي وي.

حقیقت دا دی چې امریکايان او نور غربیان هیڅکله نه غواړي چې افغانان دی دعلم او پرمختګ پر لاره روان شي. بلکه غواړي چې افغانی ټوانان دی ددوئ د غلامي په فکري جامل کې بنسکارشي او بس. که داسي نه وي نو بيا ولې په افغانستان کې له موجودو پوهنتونونو سره مرستې نه کوي چې هلتہ په پراخه پیمانه علم خور شي.

همندا اوسلو په افغانستان کې د کابل، ننګرهار، خوست، مزارشریف، قندھار، هرات، او کاپيسا پوهنتونونه مالي، تعلیمي، لوژستيکي، او فني مرستو ته شدید ضرورت لري. خواړيکایان له دغه پوهنتونونو سره ئکه مرسته نه کوي چې هلتله افغاني خوانان د افغانانو لخوا په افغاني روخيه د افغانستان د مصالحه لپاره روزل کېږي، او امریکا ته ئې هیڅ ګتهه نه رسیږي. بلکه د افغانانو په خود کفا کيدلو کې د امریکایانو سرا سر تاوان دی. ئکه هغه غواړي افغانان د تل لپاره خان ته محتاج وساتي.

امریکایان نه یوازې دا چې محلې پوهنتونونه نه تقویه کوي، بلکه په قصدي ډول کوبنېن کوي نور پوهنتونونه دضعف او فلجه په حال کې وساتي، تر خود بهترینو استعدادونو د لرونکو خوانانو توجهه امریکایي پوهنتونونه راواړوي. د لبان جنګ په کلونو کې دبیروت عربی پوهنتون په مرموز ډول په بمونو والوزول شو، او د پوهنتون ټولو مجهزو لبراتوارونو ته په قصدي او دقیق ډول انفجار ورکړل شو، چې په هغه وخت کې ئې خساره شل میلیونه ډالره اټکل شو. پداسي حوال کې چې په همدغه بنار کې امریکایي پوهنتون ته هیڅ صدمه ونه رسیده.

د امریکایي پوهنتون فاكولتي او تخصصات

امریکایانو د کابل په امریکایي پوهنتون کې هغه فاكولتي او تخصصات له سره جوړ کړي نه دي چې افغاني ټولنې ته ئې سمدستي ګتهه ورسېږي، او د افغان جنګ څيلې ولس ضرورتونه ورباندي پوره شي، لکه د طب، انجينيري، زراعت، او یا نوري صنعتي فاكولتي. بلکه ددي پر خای امریکایانو هغه فاكولتي ورکښې پرانستي دي چې په اداري، فکري، فرهنگي، او اقتصادي لحاظ زمونې ولس په امریکایي قالب کې راوستل غواړي چې ځينې ئې په لادی ډول دي:

۱. د سیاسی علومو فاکولته:

د سیاسی علومو فاکولتې د هر ولس لپاره د مستقبل سیاستمدارن او حکام تیاروي چې د یوې خاصې مفکوري په بنسټ دهیواد سیاسی نظام او بهرنې روابط عیاروی، له خپل ملت او نورو ملتونو سره د تعامل داسې اصول وضع کوي چې د دوئ د مفکوري اهداف ورکې خوندي وي. د امریکایانو لپاره د دغه ډول فاکولتې شتون د دوئ د دائمي بقا تضمین ورکوي.

۲. د اقتصاد فاکولته:

د غرب تول اقتصادي نظام په کېټالستي (پانګه وال) بنسټ ولار دی چې سود، احتکار، او استثمار ئې مهم اصول دي. د دغه ډول اقتصادي نظام په مت ئې د تولې نړۍ اقتصادي منابع په خپل خدمت کې راوستلي دي. د دغه نظام د چلولو لپاره امریکایان هر ځای کې د پانګه وال (کېټالست) اقتصاد په اساس خلک روزي، تر خو د تولې نړۍ اقتصادي چارې د دوئ په خوبنې او طریقه روانې وي. دا چې افغانستان دلویو معادنو هیواد او د نړۍ د تجارت یو لوی معبر ګنډی کېږي نو ځکه امریکایان ددې سیمې د اقتصادي مستقبل دخپلولو لپاره له همداووسه دله خلک روزي.

۳. د ژورنالیزم فاکولته:

ژورنالیزم او میدیا هغه لویه او زوروره وسیله ده چې په تولنو کې انقلابونه راولاروی، نظامونه رنګوی او پر ځای ئې نور راولي. تولنې ته نوي نظریات او افکار ورمعرفی کوي، او یا یې افکار او عنعنات له منځه ورپی، او د تولنې د هر ډول اخلاقې جوړښت یا ویجاړتیا مسؤولیت په غاره لري. له همدي امله په نننۍ نړۍ کې میدیا د تنفيذی، قضائی، او تقنيني قواو ترڅنګ د نظامونو خلورمه قوه بلل کېږي. دا چې افغانی تولنه تر ډیره حده د غرب له لويدلو او بې دينه نظریاتو خخه لیری پاتې ده، اخلاقې او اجتماعي ژوندئې په اسلامي او ملي

بنستيونو ولار دی، او د هرې بې دينې مفکوري او بهرنې يرغل په مقابل کې د مقاومت همت او توان لري، نوله همدي امله امريکایانو او نورو غربیانو ته دغه وضعیت د منلو وړ ندی، کوبنښ کوي د ميديا او ژورنالیزم په ډګر کې هم داسې کدرونه رامنځته کري چې وکولاهي شي د راډیوګانو، تلویزیونونو، اخبارونو، مجلو، او نورو وسايلو له لاري د افغانانو رابطه له خپلې ماضي سره غوڅه کړي او مستقبل ئې په سیکولر غرب پوري وتړي. همدا وجه ده چې په امريکایي پوهنتون کې د ميديا او ژورنالیزم فاكولتي پرانستل کېږي.

۴. د اداري علومو (منجمنټ) فاكولته:

دا فاكولته هم د امريکایانو لپاره ديو داسې نسل د روزلو کار ترسره کوي چې افغانستان د امريکایانو لپاره په امريکایي طريقة اداره کوي.

۵. د بنکللو هنرونو (هنرهای زیبا) فاكولته:

دغه فاكولته ددي لپاره جوړېږي چې دغرب د مبتذل فرهنگ د خپرولو لپاره زمينه برابره کړي. (بنکلۍ هنرونه) په غرب کې موسيقى، ګدا، رسامي، مجسمه سازۍ، سندري ويلو، (ډمتوب) او دې ته ورتنه نورو کارونو ته ويلى کېږي. مسيحي مبشرین پدې پوهېږي چې ترڅو مسلمانان په دين کلک ولار وي تر هغه نه مسيحيان کېږي. خو که ئې دغرب دژوند رنګ واخیست نوبیا ورتنه د مسيحيت منل هم خه سخت کار نه بنکاري.

۶. د ادبیاتو او تعليم او تربیې فاكولتي:

دغه فاكولتي هم د امريکایي پوهنتون له مهمو فاكولتو خنځه ګنهلي کېږي، ترڅو د دغه فاكولتو په ذريعه د تولني افرادو ته غربي تربیې چې د مسيحي تربیې لپاره مقدمه ده ورکړل شي.

د امریکایي پوهنتون غیر نصابي فعالیتونه

امریکایي پوهنتون په ټولو هغو اسلامي هیوادونو کې چې شتون لري د خپلوا نصابي او تدریسي فعالیتونو ترڅنګ یولر نور غیر نصابي فعالیتونه هم لري. تر خو وکولاني شي دهفو له لاري په پراخه پیمانه خلک تر خپل تاثیرلاتدي راولي. ځینې دغه پروگرامونه ئې د خپرنيزو پروژو په شکل کې او ځینې نور ئې بیا د اجتماعي پروگرامونو په بنه کې وړاندې کېږي. چې ځینې ئې په مختصره توګه په لاتدي ډول معرفې کېږي:

- ۱ په پوهنتون کې د کلیسا جوړول او په کلیسا یې فعالیت کې هره ورځ د شاګرادنو شریکول
- ۲ ځوانانو ته د مسیحی فلمونو نمایش.
- ۳ لکچرونه: د ټولنې دلورې طبقي ګړوته په بیلا بیلو سیاسې، اجتماعي، ملي او نورو موضوعاتو لکچرونه ورکول، او په غیرمستقیم ډول د اسلام په اړه دخلکوبه ذهنونو کې شکوک او شباهات اچول.
- ۴ داسي سيمينارونه او کنفراسونه جوړول چې شرعی موضوعات لکه حدود، حقوق او نور ورکنې د انساني عقل په تله تلل کېږي، او عقل ورکې د (وحیې) په مقابل کې د حق او د باطل د پیژندلو معیار ګنل کېږي. تر خو لدې لاري په وحیې (قرآن او حدیث) باندې د ټولنې د نفوذ لرونکې طبقي اعتماد متزلزل کړي.
- ۵ د لیبرال (له هر قید او بند خخه آزاد) تعلیم، (کواي جو کيشن (دنرو او بسخو ګه تعلیم)، په پوهنتونونو کې د سینما ګانو د جوړولو، او په پوهنتونونو کې په مختلفو مناسبتونو کې هنري او موسیقۍ

اجتماعاتو د جورولو په وسیله د امریکایي فرهنگ د خپرولو زمينه برابرول.

۶ د مختلفو تحقیقي او خیرنیزو پروژو او سروی ګانو په ترڅ کې د تولنې د هغنو عاداتو او عنعناتو خیرل چې په اسلامي هیوادوکې د غربی فرهنگ د خپریدلو مخنيوي کوي. امریکایي پوهنتون ددي کار لپاره بیلابیلو اکاډيمیکو اشخاصو او مؤسساتو ته پروژې ورسپاري او بیا ئې نتائج په امریکا کې له هغنو ادارو سره شريکو ی چې د اسلامي هیوادونو په هکله د امریکا د حکومت بیلابیلو ادارو ته پاليسۍ او تګلاري جوروی. او د لنډي او اوردي مودې لپاره اهداف ورته تعینوي.

۷ د حکومتې ادارو د مامورینو او کار کونکو لپاره دانګريزې ژبني او برد مهاله او لنډ مهاله کورسونه جورول ترڅو وکولاهی شي لدې لازې هغوي هم تر خپل تاثر لاندي راولي.

اقتصادي استثماري پروژې:

ددې لپاره چې په هر اسلامي هیواد کې امریکایي پوهنتون په مالي او اقتصادي لحاظ پخپلو پنسو ودرېږي او په نیوبارک کې د مرکزي کلیسا (Presbyterian) په اوردو دروند بارنشي او یا د مالي وسائلو د کمنیت له امله له سقوط سره مخ نشي په هماغو هیوادونو کې یو لړ ديرې قوي اقتصادي پروژې هم په کار اچوي چې له یوې خوا د هغنو هیوادونو اقتصاد په خپل کتیول کې راولي، او له بلی خوا د بوهنتون د چلولو لپاره په محلې سطحه د تمويل سرچينې برابرې کړي. د مثلال په ډول په مصر کې امریکایي پوهنتون د (سیون اپ) د مشروباتو فابريکه اخيستي وه. همدارنګه ئې په مصر کې د (پیرامايد) په نامه مشهور هوتل چې د خارجي سیاحانو لپاره کاريده اخيستي وو. ددې ترڅنګ ئې په قاهره کې د بناري بسونو پروژه هم چلوله. همدارنګه ئې په مصری بنارونو کې په ډير و مهمو ځایونو کې زمکې اخيستي وې چې وروسته به ئې بیا په ډير لور قيمت او حيرانوونکې ګټې

خرخولي. ددي تر خنگ ئې د پوهنتون له چوکات نه د باندي د فکري تاثير گذاري او اقتصادي گتپو لپاره په مختلفو بنارونو کې د كمپيوتر او انگريزي ژبي کورسونه هم پرمخ بيايي.

هداغه امريکائي پوهنتون په مصر کې د امريکا د پراختيا د نړيوالي مؤسسي (USAID) په مرسته د انساني نسل د تحديد لپاره دوه مليونه مصری جنيه دحمل په مانعو ګوليو اولازو چارو مصرف کړل. اوس خبره دا ده چې که چيرې امريکائي پوهنتون په کابل کې هم خپلي پښې تینګي کړي نو همداغه ډول به په افغانستان کې د هیواد په اقتصادي منابعو منګولي خښې کړي. او د مسيحيت د خپرولو لپاره به د افرادو د جورولو تر خنگ د خپلو کارونو د پرمخ بیولو لپاره مالي وسائل هم د افغانانو له جي به تر لاسه کړي تر خو زمونږ په خپله چاره منږ ذبح کړي.

amerikai پوهنتون او د C.I.A لپاره جاسوسي :

amerikai پوهنتون ددې تر خنگ چې د مسيحيت او غربې کولو لپاره کار کوي، د امريكا د مرکزي استخباراتو له سازمان C.I.A سره هم پت او بشکاره روابط لري، او په مسؤلينو کې ئې د دغه سازمان غربې ئای پرخای شوي دي. دمثال په ډول (کرسټوفرڅون) د ۱۹۶۰ - ۷۰ تر منځ لسيزه کې د قاهرې د امريکائي پوهنتون رئيس د C.I.A ايجنت هم ؤ چې په مصرکې ئې د دغه سازمان لپاره کار کاوه. او همدا ډول په بيروت کې د امريکائي پوهنتون یو رئيس (مالکوم کير) د C.I.A غربې و چې په لبنان کې ئې د دغه سازمان لپاره کار کاوه.^۱

۱ - (مجلة التربية المعاصرة) ۴۹ گنه، الجامعة الامريكية والتبعية الثقافية د دكتور كمال نجيب بحث .

اميڪائي پوهنتونونه په لاهدي ذكر شوو ډگرونو کي د C.I.A لپاره فعالیتونه کوي:

۱. د اسلامي هيوادونو په پوهنتونونو کي اسلام ته د توجه ډگراف معلومول، او ده ګه د اسبابو، عواملو، مؤثره جهتونو او سخنچيتونو په هکله C.I.A ته د معلوماتو ليږل تر خوئې د مخنيوي لپاره مناسب تدابير ونیول شي.
۲. په اسلامي هيوادونو کي د اسلامي تنظيمونو د فعالتيونو او نفوذ معلومول، او بيا ده ګو په هلكه C.I.A ته راپورونه تيارول.
۳. د جهاد او جهادي مفكوري په اړه پراخې خيرني کول، او نتائج ئې C.I.A ته سپارل.

خاتمه

په تيرو پانو کي وليدل شول چې اميڪائي پوهنتون یو خالص مسيحي پوهنتون وي چې کليسائې د خپلو ديني، استعماري، او اقتصادي اهدافو د تحقق لپاره په اسلامي هيوادونو کي جوروسي تر خو له یوې خوا د اسلامي امت د مخورو کورنيو بچيان ده ګو له لاري مسيحيت ته دعوت کوي، او یا ئې لې تر لې په خپل جال کي راولي، او له بلې خوا د اسلام د خوريدو او حاكميت مخنيوي وکوي.

دغه هڅه اوکوبښن اوس په افغانستان کي هم د کابل د اميڪائي پوهنتون په شکل کي روان دي. که چيري ددغه ملت بادرده او یا احساسه ټوانان او اسلامي خوځښت ددغې لوئي فتنې مخنيوي له همدا اوس خخه ونه کري، نوکیدا شې چې دغه پوهنتون په افغانستان او سيمه کي د اسلام د مستقبل لپاره تربولو د لوی خطر په حیث رامنځته شي. دا چې ددغو کربنو لیکونکي ته ددغه پوهنتون د حقیقت، تاریخ او اهدافو په اړه یو اندازه هغه معلومات چې په بیلاپیلو عربی هيوادونو کي د زده کري او اوسيدينې په وخت کي د

مشاهدي او مطالعې له لاري حاصل شوي وو د خپل انفرادي مسؤوليت درفع کولو په خاطر مې د خپل ملت د با احساسه، بايمانه او مؤمنو ټوانانو مخې ته کيښو دل چې د کابل د امریکایي پوهنتون نور مفصل معلومات به ان شاء الله ددي کتاب په کومه بله طبع کې ورسه اضافه کړم.

پاى

جګري په ټنه

(دوم چېلپ)

له شوېر زیاترونو سره

- جګري په ټنه.
- جګري میاروو.
- ټیسو گړاں کړو ده، کے اسلام؟
- امریکاڼي اسلام
- معاشر جګري اړنډار
- د کابل مسيسي پوهنځون

لکھاں: مولوي عبدالهادي "محادد"

د کتاب له متن شخنه

خو د فکري جګړي خطر پدې کې د چې د غې جګړي
مسلمانان د غرب په زهرجن تمدن ولړل. په مسلمانانو
کې ئې الحادي نظریات، بې دینه فرهنګ، او لویدیلی
اخلاق خپاره کړل، نوی نسل ئې له اسلامي مفاهیمو سره
داسي نا آشنا کړ چې د اسلام شريعت، عقائد، تاریخ، او
تمدن هر خه ورته پردي بسکاري. په هر خه کې د غرب
په فلسفه او معیارونو باندې باور لري. او تقلید ئې کوي.

ଶ୍ରୀ ମହାଦେଵ

ଶ୍ରୀ ମହାଦେଵ